

**BESTEMMINGSPLAN
BUITENGEBIED BERNHEZE**

GEMEENTE BERNHEZE

26 juni 2012
076553817:0.2 - Definitief
B01032.002148.0300

Inhoud

1	Inleiding	7
1.1	Waarom deze integrale herziening?	7
1.2	Proces	9
1.3	Planbegrenzing	10
1.4	Digitalisering bestemmingsplan	10
1.5	Opzet van het bestemmingsplan	10
1.6	Leeswijzer	11
1.7	Opbouw van deze toelichting	13
2	Gebiedsbeschrijving	15
2.1	Ontstaansgeschiedenis plangebied	15
2.1.1	Geologie en geomorfologie	15
2.1.2	Bodem	16
2.2	Water	18
2.2.1	Grondwater	18
2.2.2	Oppervlaktewater	20
2.2.3	Water in relatie met beleid	20
2.3	Landschap en natuur	21
2.3.1	Landschap	21
2.3.2	Natuur	26
2.4	Cultuurhistorie en archeologie	28
2.4.1	Historische structuren	29
2.4.2	Archeologie	31
2.4.3	Cultuurhistorisch waardevolle panden	33
2.5	Infrastructuur	33
2.5.1	Autoinfrastructuur	33
2.5.2	Fietsinfrastructuur	35
2.5.3	Openbaar vervoer	36
2.5.4	Overige infrastructuur	36
2.6	Landbouw	36
2.6.1	Ontwikkelingen in de landbouw	37
2.6.2	Verbrede landbouw	37
2.6.3	Integrale zonering	37
2.7	Recreatie	39
2.7.1	Ontwikkelingen in Noord-Brabant	40
2.7.2	Ontwikkelingen binnen de gemeente	40
2.8	Wonen	41
2.9	Niet-agrarische bedrijvigheid	41
3	Beleidsuitgangspunten per thema	43
3.1	Algemeen	43
3.2	Ontwikkelingsgebieden	43
3.3	Gebiedswaarden	44

3.3.1	Bescherming: natte Natuurparel, wijstgronden, landschapselementen, cultuurhistorie, archeologie	45
3.3.2	Ontwikkeling	50
3.4	Water	51
3.4.1	Dynamisch beekdal van de Aa	51
3.4.2	Behoud en herstel watersystemen	60
3.4.3	Zoekgebieden waterberging	61
3.5	Landbouw	61
3.5.1	Bestaande bedrijven	62
3.5.2	Milieueffectrapportage en gezondheidseffectrapportage	69
3.5.3	Bedrijfswoningen	74
3.5.4	Teeltondersteunende voorzieningen	74
3.5.5	Nevenfuncties en verbrede landbouw	76
3.5.6	Huisvesting arbeidsmigranten	77
3.5.7	Mestbewerking/vergisting, duurzame energieproductie en composteren bij agrarische bedrijven	78
3.6	Recreatie	79
3.7	Niet-agrarische bedrijvigheid	81
3.8	Wonen in het buitengebied	83
3.9	Overige functies in het buitengebied	86
3.10	Hergebruik voormalige agrarische bedrijfslocaties	87
3.11	Zoekgebieden stedelijke ontwikkeling	90
4	Plansystematiek	91
4.1	Bestemmingsplansystematiek	91
4.2	Gebiedsbestemmingen	91
4.2.1	Natuur	92
4.2.2	Agrarisch gebied met waarden – leefgebied struweelvogels	93
4.2.3	Agrarisch gebied met waarden – leefgebied dassen	93
4.2.4	Agrarisch gebied met waarden – landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden	93
4.2.5	Agrarisch – landbouwontwikkelingsgebied	94
4.2.6	Agrarisch	96
4.3	Waarden	96
4.4	Ontwikkelingen	96
4.5	Aanlegvergunningenstelsel	96
5	Toelichting op milieu-aspecten	105
5.1	Inleiding	105
5.2	Geluid	105
5.3	Waterparagraaf	106
5.4	Bodem	106
5.5	Externe veiligheid	107
5.6	Infrastructuur, leidingen en straalpalen	108
5.7	Luchtkwaliteit	109
5.8	Natura 2000 en natuurbeschermingswet	110

6 Toelichting op planregels	113
6.1 Algemeen	113
6.2 Nadere toelichting op de planregels	114
7 Uitvoering en handhaving	119
7.1 Exploitatieplan	119
7.2 Handhaving	119
8 Inspraak en overleg	121
8.1 Inspraak	121
8.2 Overleg	121
8.3 Ter inzagelegging	121
Bijlage 1 Lijst van vertegenwoordiging in de klankbordgroep	123
Bijlage 2 Beleidskaders	125
Bijlage 3 Retrospectieve toets	151
Bijlage 4 Milieueffectrapportage intensieve veehouderij	155
Bijlage 5 Aanvulling milieueffectrapportage intensieve veehouderij	157
Bijlage 6 Nota van Zienswijzen	159
Bijlage 7 Ruimtelijke Onderbouwing Laag-Beugt 3c	161
Bijlage 8 Gezondheidseffectscreening (GES)	163

HOOFDSTUK 1

Inleiding

1.1

WAAROM DEZE INTEGRALE HERZIENING?

Voor u ligt het nieuwe bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Bernheze.

Aanleiding voor een nieuw bestemmingsplan

De basis voor dit nieuwe bestemmingsplan is het vigerende bestemmingsplan Buitengebied uit 1998. Dit plan heeft aanpassing naar aanleiding van goedkeuringsbesluiten van de provincie. Voorts is een actualisatie van dit plan nodig. De afgelopen tien jaar is immers bij diverse overheidslagen nieuw beleid tot stand gekomen, zijn nieuwe inzichten ontstaan en is nieuwe wet- en regelgeving op het buitengebied van toepassing. Het bestemmingsplan van 1998 houdt met deze nieuwe ontwikkelingen nog geen rekening.

Eén van de ontwikkelingen waarvoor aanpassing noodzakelijk is, betreft de reconstructie. In het kader van het reconstructieplan is op 5 juli 2005 door alle gemeenten en de provincie een bestuursovereenkomst getekend. Door ondertekening van deze overeenkomst geven gemeenten aan dat ze zich volledig in zullen zetten voor het uitvoeren van het reconstructieplan. Eén van de onderdelen hiervan is dat de bestemmingsplannen voor het buitengebied binnen vier jaar in overeenstemming zijn gebracht met de reconstructieplannen. Het proces van de totstandkoming van dit bestemmingsplan heeft echter meer tijd gevergd dan in 2005 was voorzien.

Overleg met belangengroeperingen en burgers

Eind 2009 is een concept van het ontwerp bestemmingsplan buitengebied gereed gekomen. In periode tot aan de totstandkoming van dit concept is veel tijd besteed aan het voeren van voldoende overleg met belangengroeperingen en burgers. De gemeente acht de betrokkenheid van burgers en belangengroeperingen dan ook van groot belang. Er heeft diverse keren overleg plaatsgevonden met de klankbordgroep. Zij hebben hun beleidsuitgangspunten voor het bestemmingsplan vastgelegd in de Discussienota (augustus 2007). Het voorontwerp bestemmingsplan heeft van 23 februari t/m 3 april 2009 ter inzage gelegen. Op dit voorontwerp zijn ruim 300 inspraakreacties bij de gemeente binnengekomen.

Concept ontwerp bestemmingsplan

Op 26 januari 2010 heeft het toenmalige college besloten het concept ontwerp bestemmingsplan buitengebied ter advies voor te leggen aan de raadscommissie Ruimtelijke Zaken op 22 februari 2010. Tijdens de bijeenkomst op 22 februari 2010 heeft de raadscommissie een aantal adviezen en opmerkingen geplaatst. Enkele opmerkingen hebben geleid tot een voorstel voor aanpassingen in het ontwerp bestemmingsplan.

Daarnaast is door het toenmalige college al eerder besloten dat enkele 'pijplijnplannen' alsnog opgenomen zouden worden in het ontwerp indien aanvullende onderzoeken akkoord werden bevonden.

Coalitieakkoord 2010 en Bestuursprogramma 2010-2014

Op 29 maart hebben de politieke partijen Progressief Bernheze, SP, Bernheze Solidair en de OPG een coalitieakkoord opgenomen. In dit coalitieakkoord is ook een passage opgesteld over het bestemmingsplan buitengebied, waarmee een beleidsmatige heroverweging wordt aangekondigd met betrekking tot de intensieve veehouderij. Het coalitieakkoord spreekt over een goede balans tussen natuur, economie en leefbaarheid en over een gezonde en evenwichtige leef-, woon- en werkomgeving voor burgers en bedrijven. Voor het bestemmingsplan buitengebied gaat het daarbij om een goede balans tussen groeimogelijkheden voor bestaande agrarische familiebedrijven, milieu en volksgezondheid.

Verordening Ruimte, provincie Noord-Brabant

Het vraagstuk over de balans tussen enerzijds voldoende groeimogelijkheden voor de intensieve veehouderij op daarvoor geschikte locaties en anderzijds doelstellingen, randvoorwaarden en maatschappelijke zorgen op het gebied van het woon- en leefmilieu en de volksgezondheid, was ook de aanleiding voor een aanpassing van het provinciale beleid met betrekking tot de intensieve veehouderij. Op 19 maart 2010 is in Provinciale Staten (PS) het debat gehouden rondom het Burgerinitiatief Megastallen Nee. Provinciale Staten hebben besloten om het beleid voor de ontwikkeling van intensieve veehouderijen op onderdelen bij te stellen. De bijstelling van beleid heeft onder andere betrekking op de maximum maat van bouwblokken in de verwevingsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden. Deze besluiten zijn verwerkt in de Verordening ruimte fase 1, die op 1 juni 2010 in werking is getreden. Deze verordening bevat een aantal regels en kaarten die eisen stellen aan de inhoud van bestemmingsplannen, zoals het bestemmingsplan buitengebied Bernheze.

Naast een verandering van het provinciaal beleid ten aanzien van de intensieve veehouderij zijn in de Verordening ruimte fase 1 regels gesteld ten aanzien van onder andere de ecologische hoofdstructuur en waterbergingsgebieden en gekoppeld daaraan kaarten met de begrenzing van die gebieden. Die regels en kaarten zorgen voor enkele wijzigingen van de planregels en verbeelding.

De provincie heeft ook een Verordening ruimte fase 2 opgesteld. Deze Verordening, waarvan het ontwerp op 1 en 22 juni 2010 werd vastgesteld, betreft het omzetten in regels van nieuw beleid dat is opgenomen in de Structuurvisie ruimtelijke ordening en gedeeltelijk ook een herziening van de verordening ruimte, fase 1.

Provinciale Staten hebben in verband met de leesbaarheid een integrale versie van de verordening vastgesteld waarbij het ontwerp van fase 2 is geïntegreerd in fase 1 en waarbij er een herschikking van de hoofdstukken en een hernummering van de artikelen heeft plaatsgevonden. Provinciale Staten van Noord-Brabant hebben in hun vergadering van 17 december 2010 de Verordening ruimte Noord-Brabant 2011 vastgesteld.

Deze Verordening ruimte Noord-Brabant 2011 is op 8 maart 2011 in werking getreden. Provinciale Staten van Noord-Brabant hebben op 11 mei 2012 in meerderheid de Verordening ruimte Noord-Brabant 2011 aangepast.

Op een aantal punten wijkt het besluit van Provinciale Staten af van het beleid en de planregels zoals dat in het concept ontwerp bestemmingsplan buitengebied (inclusief planMER) is opgenomen. De afwijkingen hebben niet alleen betrekking op maximum maten van bouwblokken van intensieve veehouderijen, maar ook op eisen die worden gesteld aan de omvang van de landschappelijke inpassing op bouwblokken en een andere definitie van het begrip intensieve veehouderij.

Aanpassing van concept ontwerp tot ontwerp bestemmingsplan

De beleidsmatige heroverweging op gemeentelijk bestuurlijk niveau maakt, in combinatie met de wijziging van de provinciale beleidskaders, een aanpassing noodzakelijk van het concept ontwerp bestemmingsplan buitengebied en het daarbij behorende MER, voor het thema intensieve veehouderij.

In december 2010 heeft het college een notitie 'Ontwerp bestemmingsplan buitengebied Bernheze, aanpassingen voor de ter inzage legging' vastgesteld. In deze notitie wordt kort ingegaan op de meest relevante onderdelen van deze verordeningen (naast intensieve veehouderij) en de consequenties daarvan voor het bestemmingsplan buitengebied. De beleidskeuzes die hieruit voortkomen zijn besproken in de Commissievergadering van 21 maart 2011. De resultaten zijn verwerkt in het ontwerp bestemmingsplan.

Het definitieve bestemmingsplan buitengebied

Het ontwerp bestemmingsplan heeft vanaf 5 september tot en met 16 oktober 2011 ter inzage gelegen. Tijdens deze periode hebben verschillende betrokkenen en belanghebbenden zienswijzen tegen het ontwerp bestemmingsplan ingebracht. Daarnaast hebben zich enkele andere ontwikkelingen voorgedaan nadat de inzage termijn was afgelopen. De zienswijzen en ambtshalve wijzigingen hebben aanleiding gegeven om het bestemmingsplan deels aan te passen alvorens het plan aan de gemeenteraad ter vaststelling aan te bieden.

De gemeente wil haar burgers een helder en daarmee handhaafbaar beleidskader bieden. Met het opstellen van een nieuw bestemmingsplan buitengebied streeft de gemeente naar een gedragen bestemmingsplan dat volledig voldoet aan de huidige eisen en dat inspeelt op de wensen en mogelijkheden die in het buitengebied aanwezig zijn.

1.2

PROCES

De basis voor het bestemmingsplan

Het totale proces is gestart met twee brainstormavonden. Tijdens deze avonden in Loosbroek en Heesch, is iedereen in de gelegenheid gesteld aan te geven wat van belang is voor het buitengebied. De impressie die van de avonden is gemaakt vormt de 'eerste steen' voor het nieuwe bestemmingsplan.

Communicatie

De gemeente streeft naar een gedragen bestemmingsplan. Om dit te bereiken hebben er op verschillende momenten communicatiemomenten plaatsgevonden. De gemeente heeft een aantal informatie-avonden voor burgers georganiseerd. Voorts is de commissie Ruimtelijke Zaken op een aantal momenten geïnformeerd en geconsulteerd.

Klankbordgroep

Bij het opstellen van het bestemmingsplan is een klankbordgroep samengesteld. De klankbordgroep bestaat uit maatschappelijke organisaties die vanuit hun kennis over het gebied en de gemeente een input leveren. In de bijlage is een lijst opgenomen van de deelnemers in de klankbordgroep (zie bijlage 1). De klankbordgroep is intensief betrokken geweest bij de totstandkoming van de discussienota. Tevens heeft gedurende het opstellen van het bestemmingsplan overleg met de klankbordgroep plaatsgevonden.

1.3

PLANBEGREINZING

Dit plan beslaat het buitengebied van de gemeente Bernheze. Hiertoe behoren niet de bebouwde kommen van de kernen Heesch, Loosbroek, Heeswijk-Dinther, Nistelrode en Vorstenbosch. Ook de nieuw te ontwikkelen woongebieden bij de kernen, het plangebied van Waalboss en de golfbaan bij Nistelrode vallen buiten het bestemmingsplan buitengebied. Voorts zijn een aantal locaties buiten het plan gelaten vanwege de ontwikkeling van woningen (in het kader van ruimte-voor-ruimte en in het kader van Buitengebied in ontwikkeling). Voor deze locaties loopt een separate procedure.

1.4

DIGITALISERING BESTEMMINGSPLAN

Het bestemmingsplan is opgesteld conform de eisen van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP 2008). Hierdoor kan het bestemmingsplan op een eenvoudige manier worden uitgewisseld met andere overheden zoals de provincie.

De nieuwe eisen hebben gevolgen voor de vertrouwde opzet van een bestemmingsplan. De benaming van de plankaart en de voorschriften is veranderd in respectievelijk de verbeelding en de planregels. De digitale verbeelding is gebaseerd op objectgerichte vlakken en voorzien van een codering, zoals omschreven in het Informatiemodel Ruimtelijke Ordening 2006 / DURP. Tevens wordt gekozen voor kleuren op de verbeelding conform de nieuwe eisen die aan bestemmingsplannen gesteld worden.

1.5

OPZET VAN HET BESTEMMINGSPLAN

Het bestemmingsplan bestaat uit de volgende onderdelen:

- verbeelding;
- planregels inclusief bijlagen.

Het plan gaat vergezeld van deze toelichting inclusief bijlagen.

1.6

LEESWIJZER

Het bestemmingsplan dat voor u ligt, komt zowel in digitale als analoge vorm beschikbaar. Het digitale bestemmingsplan dat u kunt raadplegen op www.ruimtelijkeplannen.nl is het juridisch bindend document. Dit betekent dat bij eventuele afwijkingen tussen de analoge versie en de digitale versie teruggevallen wordt op het digitale bestemmingsplan.

De gemeente heeft het bestemmingsplan daarom vanuit het oogpunt van digitale raadpleegbaarheid opgesteld. In deze leeswijzer geven wij antwoord op vragen die betrekking hebben op de leesbaarheid van het bestemmingsplan. We gaan daarbij in op zowel de analoge als de digitale versie van het plan.

Wat wil de gemeente bereiken?

De gemeente wil dat de kwaliteiten van de gebieden de leidraad vormen voor ruimtelijke ontwikkelingen. Dit betekent een gebiedsgericht ruimtelijk ordenings-/ontwikkelingsbeleid. Deze lijn wil de gemeente graag doorvertalen in het bestemmingsplan. In het bestemmingsplan is dit gebiedsgerichte beleid als volgt vertaald.

De mogelijkheden en beperkingen voor allerlei functies zijn in het buitengebied afhankelijk van het gebied waar deze functies aanwezig zijn. De gebiedsbestemming is bepalend voor gebruik, omschakeling, uitbreiding en nieuwvestiging. Gebieden met veel natuurwaarden zijn bedoeld voor natuurgebieden, landschapswaarden en extensievere functies als recreatie en grondgebonden landbouw. Binnen de landbouwontwikkelingsgebieden wordt ingezet op duurzame ontwikkeling van intensieve veehouderij. Functies als wonen, agrarische bedrijven, recreatiebedrijven en niet-agrarische bedrijven vormen daarom onderdeel van (dus aanduiding binnen) de overkoepelende gebiedsbestemming.

De gebiedsbestemming bepaalt dus de ruimtelijke mogelijkheden van functies. Anderzijds zijn de kwaliteiten van deze gebieden leidend bij het invullen van beeldkwaliteitsmaatregelen. De maatregelen die bijvoorbeeld gepaard moeten gaan met uitbreiding van agrarische bedrijven zijn anders van aard in het besloten gebied op de Peelhorst dan in de kenmerkende open jonge ontginningsgebieden.

Hoe zit het bestemmingsplan in elkaar?

Het bestemmingsplan bestaat uit gebiedsbestemmingen, hoofdbestemmingen, functie-aanduidingen en dubbelbestemmingen.

De gebiedsbestemmingen zijn bepalend voor de ruimtelijke mogelijkheden die aan functies wordt geboden. Er zijn binnen het buitengebied van Bernheze zes gebiedsbestemmingen waarbinnen de verschillende functies zijn aangeduid.

Wat betekent dit voor het digitale bestemmingsplan?

Het bestemmingsplan is in digitale vorm te raadplegen vanaf de website www.ruimtelijkeplannen.nl. Via deze website kan de gebruiker in korte tijd achterhalen welke bestemming op een bepaalde locatie ligt en welke ruimtelijke mogelijkheden het bestemmingsplan daarvoor biedt. Door de gekozen opzet van gebiedsbestemmingen met daarbinnen diverse functie-aanduidingen ziet de gebruiker direct de relatie tussen de betreffende functie en het gebied waarbinnen die functie is gelegen.

Via een link verschijnt een kaart van het buitengebied van Bernheze op het scherm. Deze kaart is de 'verbeelding' die hoort bij het bestemmingsplan. De gebruiker kan inzoomen op het gebied waarvan men de bestemming en de mogelijkheden wil weten. Met een muisklik op het betreffende perceel verschijnen de regels die op het betreffende perceel aan de orde zijn. Het gaat hier om de doeleindenomschrijving, bouwregels, gebruiksregels, afwijkingen en wijzigingsbevoegdheden. Met een link bij de verschillende functies in de doeleindenomschrijving kan de gebruiker direct doorklikken naar de betreffende regels per functie-aanduiding.

VOORBEELD

Een agrariër wil weten wat de ontwikkelingsmogelijkheden zijn voor zijn bedrijf. Hij zoomt in op zijn perceel en klikt hier met de muis op.

De agrariër krijgt direct te zien in welke gebiedsbestemming bij zijn perceel hoort (bijvoorbeeld Agrarisch met waarden – leefgebied struweelvogels). Hij leest de doeleindenomschrijving die hierbij horen (bijvoorbeeld ten behoeve van agrarische activiteiten). Via hyperlink op het woord 'agrarisch bedrijf' komt de agrariër direct terecht bij de bouwregels, afwijkingen, wijzigingsbevoegdheden en gebruiksmogelijkheden.

Wat betekent dit voor het analoge bestemmingsplan?

Bovenstaande planopzet heeft enkele implicaties voor het analoge bestemmingsplan:

- Op de plankaart/verbeelding zijn de vlakken van de functie-aanduidingen weergegeven met lijnen. De kleur van deze vlakken is echter gelijk aan de kleur van de gebiedsbestemming waar deze functie binnen valt. Het onderscheid tussen functie-aanduiding en gebiedsbestemming is daardoor minder duidelijk leesbaar. Wel is hierdoor ook grafisch weergegeven dat de aanduiding een onderdeel is van de overkoepelende gebiedsbestemming.
- Binnen elke gebiedsbestemming zijn de betreffende regels opgenomen voor functie-aanduidingen. De regels per gebiedsbestemming zijn daardoor lang. De gebruiker zal hierdoor in de analoge versie meer moeten bladeren om de betreffende regels te vinden. Dit probleem is in de digitale versie nauwelijks nog aanwezig, omdat de gebruiker dan via muisklikken direct de gewenste regels op het scherm krijgt.
- In de digitale raadpleegomgeving kan de gebruiker bepalen welke aspecten hij of zij op de kaart wil zien. De gebruiker kan immers met muisklikken onderdelen op de verbeelding aan- en uitzetten zodat de kaart leesbaarder wordt. Ten behoeve hiervan zijn alle onderdelen op één kaart opgenomen. Een dergelijke kaart in analoge vorm is minder goed leesbaar. De gebruiker kan er uiteraard voor kiezen om vanuit de digitale raadpleegomgeving de kaart uit te printen met de aspecten die van belang zijn.

Wie kan mij helpen bij het raadplegen van het bestemmingsplan?

U kunt het bestemmingsplan digitaal raadplegen op de website www.ruimtelijkeplannen.nl. Het bestemmingsplan is ook op te vragen bij de gemeente. Een medewerker van de gemeente kan u helpen bij het vinden van de juiste regels.

1.7

OPBOUW VAN DEZE TOELICHTING

Deze toelichting bestaat uit de volgende onderdelen:

- een beschrijving van het plangebied;
- beleidsuitgangspunten per thema;
- plansystematiek;
- toelichting op milieu-aspecten;
- toelichting op de planregels;
- uitvoering en handhaving;
- inspraak en het vooroverleg.

In de beschrijving van het plangebied zijn de aanwezige gebiedswaarden alsmede de aanwezige functies in het gebied beschreven. Deze beschrijving is opgenomen in hoofdstuk 2. Op basis van de kenmerken van het gebied, de wensen van gemeente en het vigerende beleid voor het buitengebied zijn per thema de beleidsuitgangspunten voor het buitengebied geformuleerd. Deze staan in hoofdstuk 3. Hoofdstuk 4 geeft aan hoe de visie en uitgangspunten aan de basis hebben gelegen bij de totstandkoming van de gebiedsbestemmingen. Dit hoofdstuk gaat verder in op de plansystematiek. Hoofdstuk 5 bestaat uit de toelichting op het juridische gedeelte van het plan. De artikelen worden hier kort toegelicht. Hoofdstuk 6 gaat in op de uitvoering en de handhaving en hoofdstuk 7 verwijst naar de inspraak- en overlegreacties en de daarop ingenomen standpunten.

HOOFDSTUK

2

Gebiedsbeschrijving

2.1

ONTSTAANSGESCHIEDENIS PLANGEBIED

Dit hoofdstuk bevat een analyse van het abiotische patroon, ofwel de letterlijke ondergrond van het plangebied. Dit abiotische patroon was en is nog steeds bepalend voor de flora en fauna die ergens voorkomt. Verschillen in vorm, reliëf, bodem of waterhuishouding waren voor de mens aanleiding om gebruik te maken van een bepaalde plek. Het abiotisch patroon heeft daarmee een sterk ordenende betekenis en is zowel nu als in de toekomst bepalend.

2.1.1

GEOLOGIE EN GEOMORFOLOGIE

Diverse geologische processen in het verre en het nabije verleden hebben een grote invloed gehad op de verschijningsvorm van het huidige landschap in de gemeente Bernheze. Door tektonische bewegingen zijn er breuken in de aardkorst ontstaan, waarbij delen ten opzichte van elkaar in verticale richting verschoven. Hierdoor ontstonden er hoger en lager gelegen gebieden: horsten en slenken. De gemeente Bernheze ligt precies op zo'n grensgebied. Ten westen van Nistelrode ligt namelijk de belangrijkste breuklijn van Nederland, de Peelrandbreuk. Deze breuk is op diverse plaatsen in het landschap goed zichtbaar door een hoogteverschil van soms wel meer dan 2 meter. De andere breuklijn, een zijbreuk van de Peelrandbreuk, ligt vooral ten oosten van Nistelrode, maar deze breuk is niet duidelijk zichtbaar in het landschap.

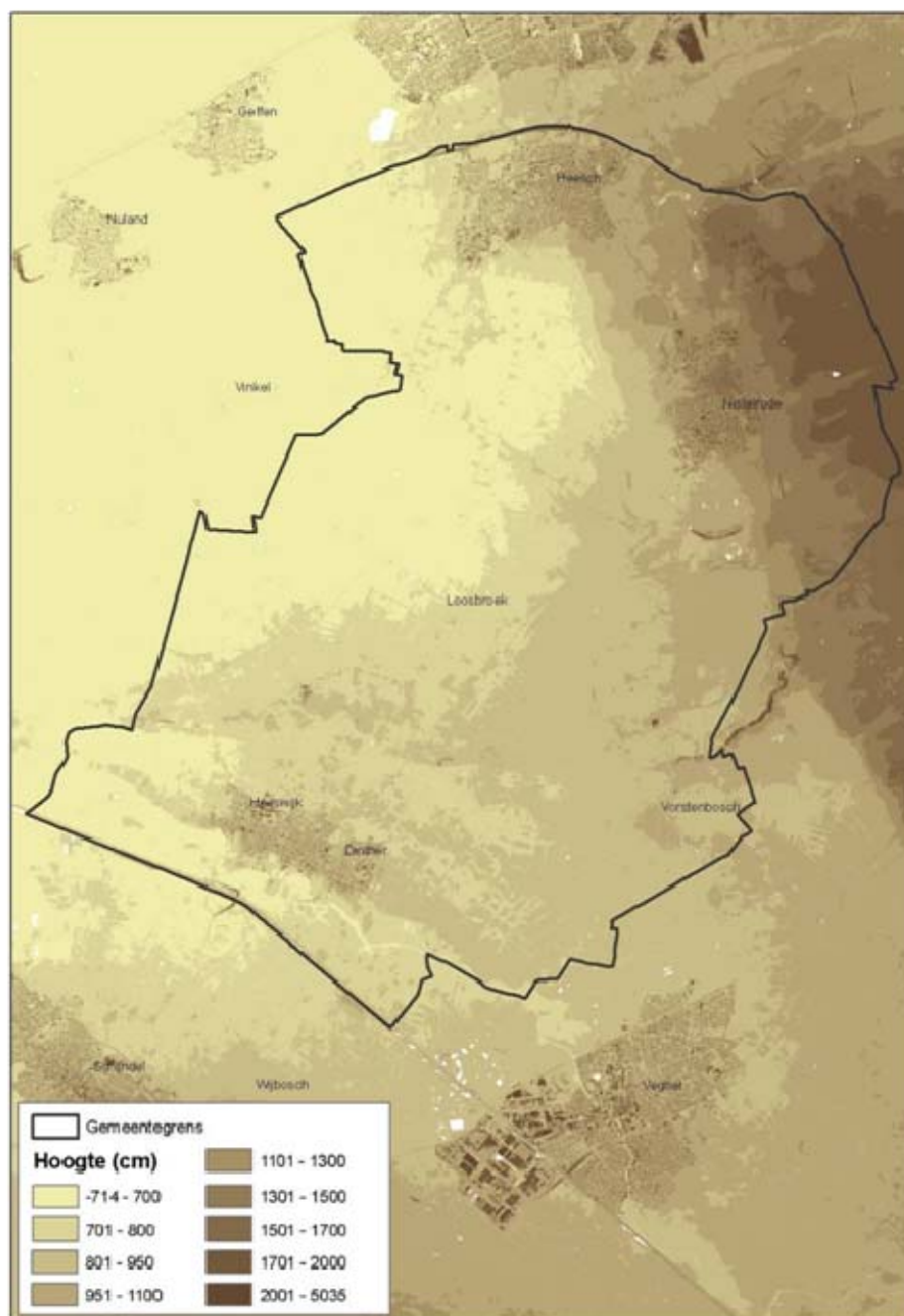
Reliëf

Door de breuken zijn er binnen het plangebied drie hoogteniveaus te onderscheiden, (zie afbeelding 1). Het meest oostelijke deel (het gebied ten oosten van de hoogspanningsleiding en het tracé van de nieuwe A50) ligt op ca. 18 meter boven NAP. De kern Nistelrode ligt op het tweede plateau, ca. 12 meter +NAP. Ten westen hiervan ligt de Centrale Slenk. De hoogte bedraagt hier maximaal 8 meter +NAP en helt in westelijke richting verder af.

Tijdens de laatste ijstijd ontbrak begroeiing en konden grote hoeveelheden zand verstuiven en weer worden afgezet. Heel Brabant kwam onder een dikke laag dekzand te liggen. Door de overheersende zuidwestelijke wind ontstond een zwak golvend dekzandlandschap met ruggen en welvingen in overwegend zuidwest-noordoostelijke richting. Een markant voorbeeld hiervan is de grote dekzandrug ten noorden van het plangebied die loopt van Rosmalen tot Herpen. De laag gelegen Centrale Slenk werd als het ware 'opgevuld' met dekzand, waardoor het oorspronkelijke hoogteverschil tussen horst en slenk kleiner werd.

Afbeelding 1

Hoogtekaart AHN 2007

2.1.2**BODEM**

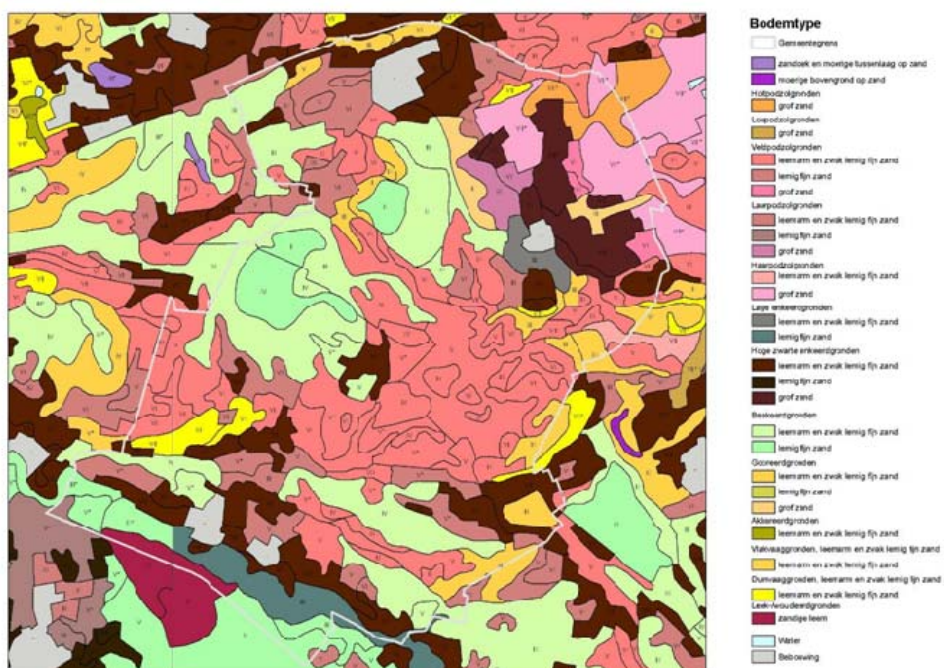
Bodemvormende processen hangen nauw samen met het aanwezige reliëf, de waterhuishouding en het klimaat. De verschillen in hoogte en vochttoestand hebben geleid tot bepaalde bodemvormende processen en bodemtypen. Daarnaast waren ze voor de mens veelal aanleiding om het land op een bepaalde manier te gebruiken en te bewerken. Door eeuwenlange agrarische activiteit heeft de mens daardoor de variatie aan bodemtypen nog vergroot.

In de gemeente Bernheze zijn de volgende bodemeenheden te onderscheiden (zie afbeelding 2):

- Peelhorst: podzolgronden met beekkeerdgronden langs Groote Wetering, Menzelse Loop en Venloop.
- Centrale Slenk: podzolgronden.
- Peelrandbreuk: wijstverschijnselen met natte, venige bodems.
- Beekdalen van de Aa en de Leijgraaf: beekkeerdgronden.
- Rondom de kernen: oude bouwlanden (hoge enkeerdgronden).

Afbeelding 2

Bodentypologie STIBOKA

Oude bouwlanden

Dikke enkeerdgronden zijn ontstaan door eeuwenlang agrarisch gebruik. Doordat deze gronden van oudsher werden opgehoogd met potstalmest (een mengsel van schapenmest, bosstrooisel, heideplaggen en zand) is hier een dikke humusrijke bovengrond ontstaan. Deze enkeerdgronden komen veel voor op het tweede plateau op de overgang van Peelhorst naar Centrale Slenk. Ook bij andere oude bewoningskernen komen deze gronden voor. Aansluitend op de dikke eerdgronden komen laarpodzolgronden voor. Deze zijn minder lang in agrarisch gebruik en hebben daardoor een humusdek dat minder dik is. Verder weg van de oudste bewoningskernen liggen de veldpodzolgronden. Dit zijn arme zandgronden die pas laat werden ontgonnen.

Beekdalen

De beken Aa en Leijgraaf hebben een duidelijk beekdal gevormd. Het grondgebruik in de beekdalen bleef vooral beperkt tot grasland. Deze graslanden werden minder bemest, waardoor het humusdek hier minder dik is. Hier liggen de zogeheten beekkeerdgronden. De Aa en de Leijgraaf behoren tot het beekdalenstelsel van de Aa, één van de drie grote beekdalenstelsels van Brabant.

Op de Peelhorst komen geen echte beekdalenstelsels voor. Aan de rand van de Peelhorst komen wel veel ondiepe dalvormige laagten voor, zogenaamde erosiedalen. Deze dalen zijn voorheen ontstaan door het afstromen van sneeuwmeltwater over de diep bevroren ondergrond.

2.2 WATER

Via het watersysteem staan verschillende gebieden met elkaar in verbinding. Door de aanwezigheid van breuken en kleilagen in de ondergrond van het plangebied, is het systeem van grond- en oppervlaktewaterstromingen zeer complex. In de beschrijving van de waterstromingen wordt een onderscheid gemaakt in grond- en oppervlaktewater. Daarna worden de hydrologische relaties tussen verschillende gebieden beschreven.

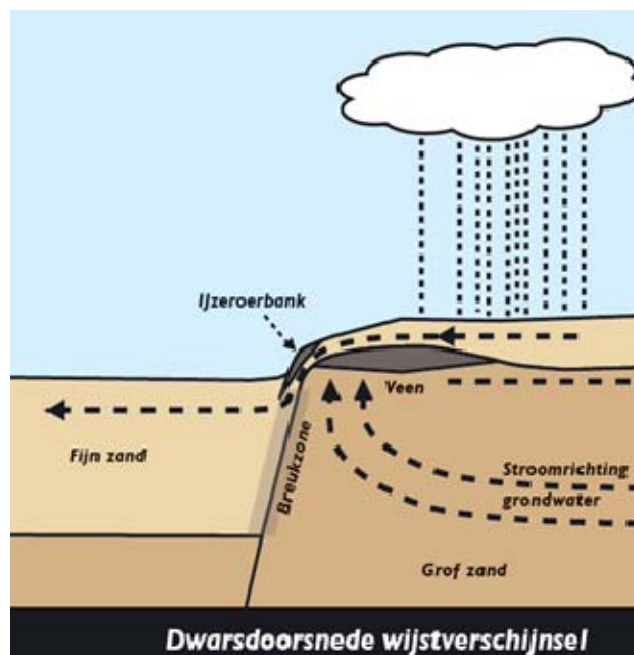
2.2.1 GRONDWATER

WIJST

Het grondwatersysteem in de gemeente Bernheze valt door de aanwezigheid van de Peelrandbreuk duidelijk in twee delen uiteen: de Peelhorst en Centrale Slenk. Op de relatief hooggelegen Peelhorst komen op geringe diepte slecht doorlatende lagen voor, waardoor het water niet diep in de bodem kan wegzakken. Het water stroomt daardoor als het ware langs de randen van de Peelhorst af. Door een slecht doorlatende kleilaag langs de breuklijn wordt het grondwater van de Peelhorst hier echter opgestuwd en komt in een opwaartse beweging aan de oppervlakte. Dit verschijnsel heet 'wijst' (zie afbeelding 3).

Afbeelding 3

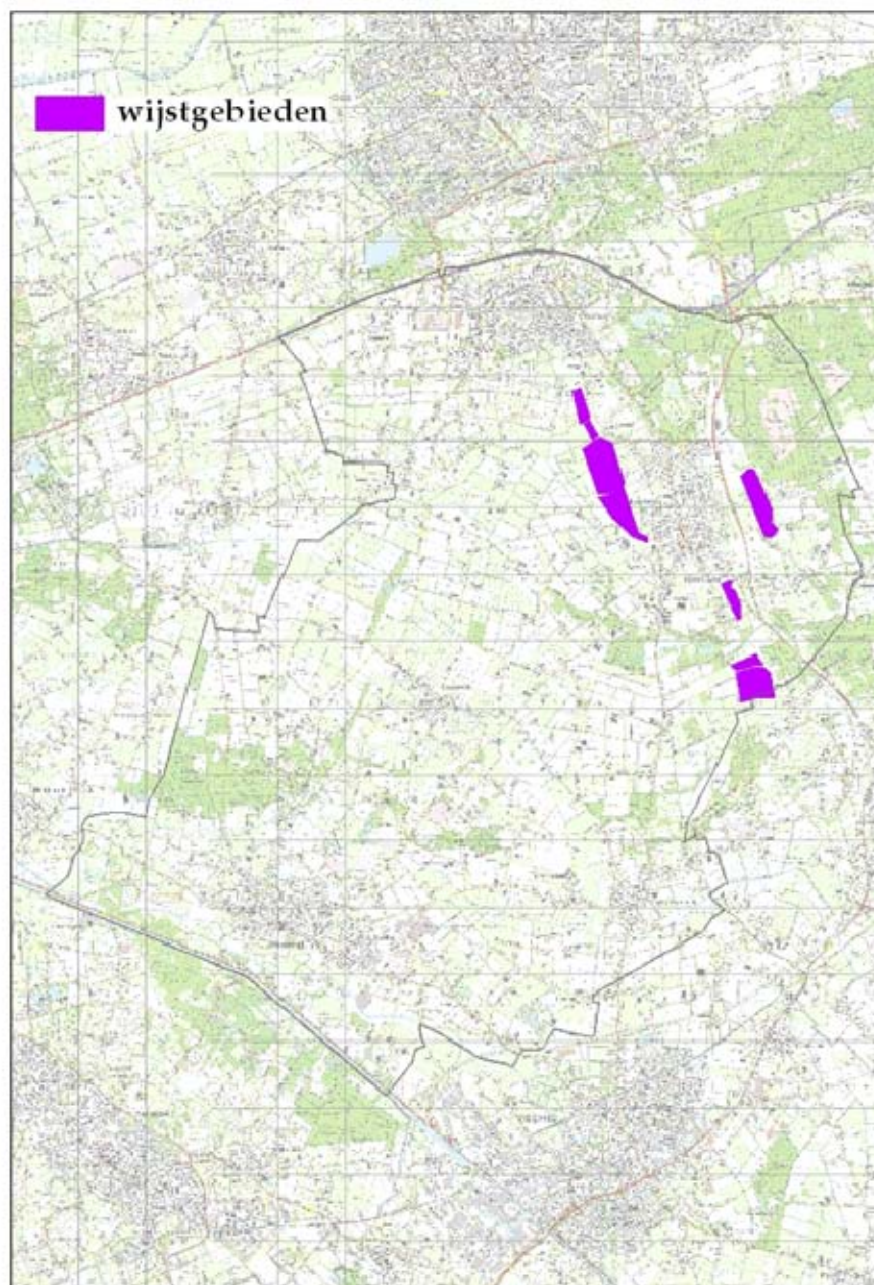
Wijstverschijnsel van der
Wijst 2005

Wijst is een bijzondere vorm van kwel en heeft een specifieke waterkwaliteit met onder andere een hoog ijzergehalte. Hierdoor is wijst bijvoorbeeld te herkennen aan de roestrode verkleuring in sloten.

Afbeelding 4

Ligging van wijstgebieden in de gemeente Bernheze

Op de Kanonsberg en Slabroek vindt infiltratie plaats wat de bron van de wijst is, zowel op het eerste als het tweede plateau. Daarmee vormen de wijststroken de brongebieden van vele kleine beken, die in westelijke richting van de horst afstromen. Uiteindelijk komen de beken samen in de Aa en de Grootte Wetering (StructuurvisiePlus Bernheze 2003).

De Centrale Slenk bestaat uit dekzand dat gevormd is tot ruggen en dalen. Op de dekzandruggen kan het water gemakkelijk in de ondergrond wegzakken.

Het stroomt dan naar het (diepere) grondwater. De grondwaterstand is hierdoor laag (grondwatertrap VI of VII). Deze dekzandruggen kunnen in de meeste gevallen worden beschouwd als infiltratiegebieden. In de dekzanddalen hebben zich in het verleden onder invloed van smeltwater en beekdalen slecht doorlatende lagen gevormd. Hierdoor kan het water moeilijk wegzakken in de bodem en wordt het voornamelijk via het oppervlaktewater afgevoerd. Deze gebieden worden beschouwd als intermediaire gebieden. Er zijn hier weinig relaties met andere gebieden via het grondwater.

De beekdalen van de Aa en de Leijgraaf liggen lager in het landschap. Het water dat op de hogere gronden infiltreert (Heeswijksche Bossen en de Bedafse Bergen), stroomt in de richting van de beekdalen en komt hier als kwel weer naar boven. De grondwaterstand in de beekdalen is daardoor hoog (meestal grondwatertrap III). De infiltratiegebieden en de kwelgebieden hebben via de stroming van het grondwater een sterke onderlinge relatie. De kwaliteit van de kwel en in mindere mate de kwantiteit worden in sterke mate bepaald door de ligging van de verschillende gebieden ten opzichte van elkaar en het bodemgebruik binnen deze gebieden.

2.2.2

OPPERVLAKTEWATER

Het oppervlaktewatersysteem bestaat uit beken en waterlopen. De Aa en de Leijgraaf zijn de belangrijkste afwateringskanalen in het gebied. De hoofdafwatering van het gebied loopt in westelijke richting.

Deze beken zijn in het verleden genormaliseerd om de afvoersnelheid van het water te vergroten, zodat bij piekbelasting minder wateroverlast optrad. Later kwam men erachter dat er te onnatuurlijk werd afgevoerd, wat weer verdroging in de hand werkte. Daarom wordt er momenteel op de waterlopen van de Aa beekherstel toegepast. Dit zorgt ervoor dat de beken op bepaalde delen weer gaan meanderen, wat ruimte geeft voor beekvormende processen en zorgt voor verbetering van de waterkwaliteit. Hierdoor ontstaat onder andere een natuurlijke dynamiek van de Aa en worden overstromingsproblemen stroomafwaarts richting 's-Hertogenbosch voorkomen. Aan de zuidkant van het plangebied (nabij Heeswijk-Dinther) is de Zuid-Willemsvaart gelegen in beekdal van de Aa. Dit kanaal is belangrijk voor het goederenvervoer met behulp van binnenvaartschepen, met name tussen Veghel en 's-Hertogenbosch. Het noordwestelijk deel van het plangebied is een omvangrijk intermediair gebied waar de afwatering van nature slecht is door ondoorlatende lagen in de ondergrond.

Om de afwatering te verbeteren zijn hier watergangen gegraven: Grootte Wetering/
De Graanloop en de Venloop/Bleekloop.

2.2.3

WATER IN RELATIE MET BELEID

Op het grond- en oppervlaktewater in de gemeente Bernheze is divers beleid van toepassing.

Hieronder worden de belangrijkste aspecten beschreven (zie beleidskader in bijlage 2):

- **Natte natuurparel (nabij Landgoed Heeswijk)**

De EHS rondom kasteel Heeswijk is kwetsbare, natte natuur. In samenhang met verdrogingsbestrijding van Wijboschbroek is ook de verdroging rond kasteel Heeswijk aangepakt. Dit gebied heeft ook prioriteit voor realisatie van de gewenste waterkwaliteit.

- **Bufferzone voor grondwaterkwaliteit (Bleeken)**

In en nabij de Bleeken bevindt zich een waterwingebied, waar water wordt gewonnen voor de drinkwatervoorziening. Daarnaast zijn er bufferzones voor grondwaterkwaliteit gelegen langs de natte(re) delen van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) met kwetsbare natuurdoelen, die ondiep grondwater krijgen vanuit het aangrenzende gebied (lokaal infiltratie –en kwelsysteem). Verder zijn er bufferzones voor grondwaterkwaliteit gelegen waar een waterloop met de functie ‘waternatuur/viswater’ wordt begrensd door landbouwgronden.

- **Beekherstel**

De ecologische en landschappelijke kwaliteit van het beekdal van de Aa.

- **Zoekgebieden voor regionale waterberging**

In de Verordening Ruimte zijn zoekgebieden voor regionale waterberging opgenomen. In deze gebieden mag de geschiktheid van het zoekgebied voor waterberging niet verloren gaan. Binnen een ‘zoekgebied regionale waterberging’ is de ontwikkeling van grootschalige, kapitaalintensieve functies, zoals woonwijken, bedrijventerreinen, vestigingsgebieden voor de glastuinbouw, landbouwontwikkelingsgebieden, projectlocaties voor de intensieve veehouderij en grote recreatiecomplexen alleen mogelijk, als uit een watertoets is gebleken, dat hierdoor de geschiktheid van het zoekgebied voor waterberging niet verloren gaat.

De zoekgebieden voor regionale waterberging zijn:

- Het beekdal van de Aa.
- De Leijgraaf (gegraven watergang).
- Het beekdal van de Grootte Wetering (gegraven watergang).

Op een aantal plaatsen krijgen de waterlopen meer de ruimte om natuurlijke waterberging mogelijk te maken. Tussen Heeswijk-Dinther en ‘s-Hertogenbosch wordt er ruimte geboden aan de Aa.

2.3

LANDSCHAP EN NATUUR

Bernheze kenmerkt zich als een groene gemeente met een afwisselend landschap en veel natuurschoon. Er zijn bossen, beekdalen, heide en stuifduinen, moeras, grasland, riviertjes, beken en nog veel meer unieke landschaps- en natuurwaarden.

2.3.1

LANDSCHAP

De structuur en het beeld van een landschap worden in hoge mate bepaald door de manier waarop het landschap is ontgonnen.

Het huidige landschap is grotendeels door de agrarische bewoners gevormd, die gedwongen waren uit te gaan van het aanwezige abiotische patroon. Het gebied werd, afhankelijk van de bodemkundige en de daarmee samenhangende waterhuishoudkundige situatie, op verschillende manieren ontgonnen.

Op grond van karakteristieke combinaties van zichtbare kenmerken kunnen verschillende landschappelijke eenheden worden onderscheiden. Dit op basis van de maat en de begrenzing van de ruimte, de verkaveling, het reliëf, het patroon van de wegen en waterlopen, het beplantingspatroon en de aard en groepering van de bebouwing.

De gemeente Bernheze is in te delen maken in verschillende landschappelijke eenheden. De kenmerken van de verschillende eenheden worden hieronder kort beschreven. De belevingswaarde van het landschap is afhankelijk van de structuurbepalende elementen, van het karakter en de ordening per deelgebied.

De Peelhorst

De Peelhorst is het hooggelegen gebied ten oosten van de Peelrandbreuk, (zie afbeelding 5, plateau). Deze breuk reikt tot aan het aardoppervlak en scheidt de hooggelegen Peelhorst van de laaggelegen Centrale Slenk. Het noordoosten van de gemeente Bernheze ligt op de hooggelegen Peelhorst, met een hoog en een laag terras. Karakteristiek voor de Peelhorst is het aaneengesloten natuurgebied; de Maashorst.

Afbeelding 5

Geomorfologische kaart
RLG-atlas 2005

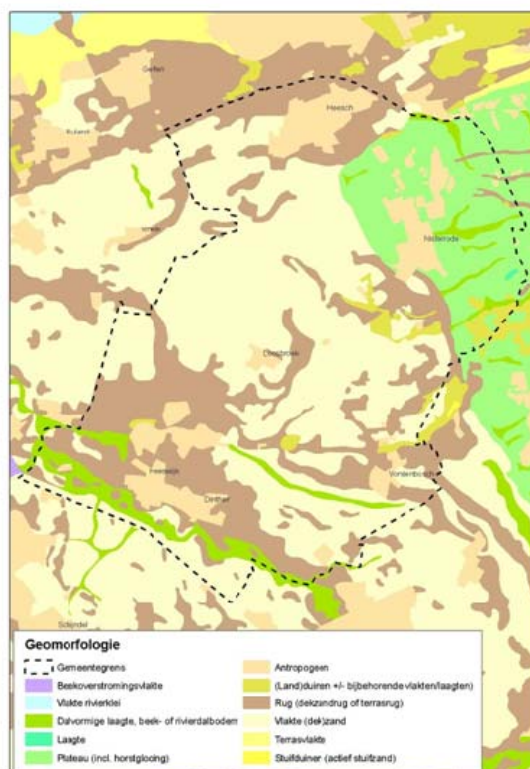

Foto 1

Maashorst

De Maashorst

De Maashorst kenmerkt zich door een afwisselend landschap van bossen, heideterreinen, landbouwenclaves en woonkernen (zie foto 1). Langs de Peelrandbreuk liggen de bewoningsconcentraties met rondom omvangrijke akkercomplexen. Ten oosten van Nistelrode hebben de akkercomplexen lange tijd hun karakter behouden: zeer open en gevrijwaard van bebouwing en beplanting. Verder komen aaneengesloten complexen van oude bouwlanden voor bij de oude nederzettingen ter hoogte van Bus en Menzel.

Bij de Peelrandbreuk bevinden zich ook de wijstgronden. Ze kennen een besloten landschapsbeeld door de aanwezigheid van bosjes, elzensingels en knotwilgen. De verkaveling bestond vroeger uit lange smalle percelen hooiland, die omzoomd werden door elzen en (knot)wilgen. De waterhuishouding bestond uit kleine slootjes in de singels. De ontsluiting was zeer beperkt. Vaak lagen er onverharde wegen tot aan de hooilanden.

Foto 2

Heeswijkse bossen

Het dekzandgebied

Binnen het dekzandgebied is een onderscheid te maken in dekzandruggen en dekzandvlaktes.

Op de dekzandruggen liggen de oude, aaneengesloten bebouwingslinten van Heesch, Heeswijk-Dinther en Vorstenbosch. Hier liggen ook de oude bouwlanden.

De oude bouwlanden vertonen een veelal intensief bebouwingsbeeld met

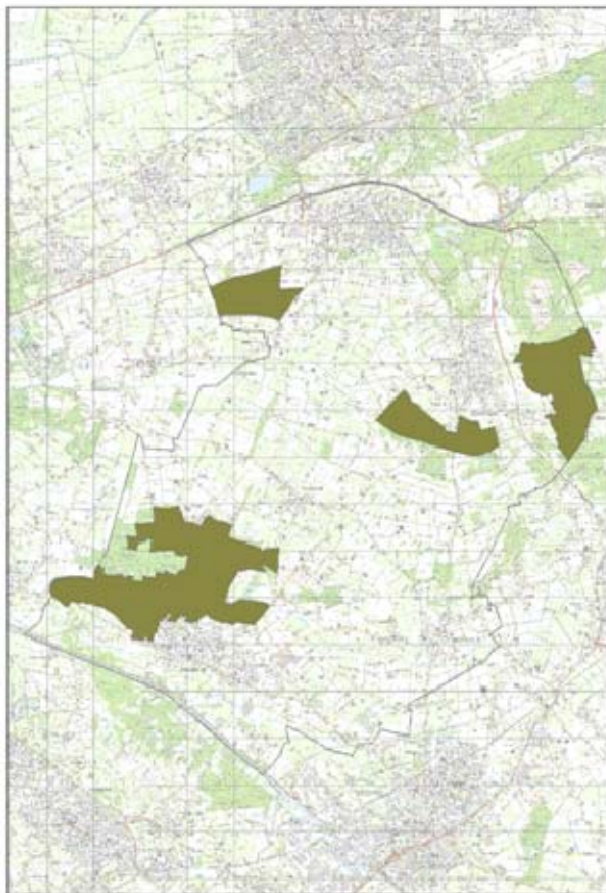
erfbepantingen en kronkelende wegen met bomenrijen (meestal eik).

Kenmerkend voor de dekzandruggen zijn onder andere de Heeswijkse bossen (zie foto 2). Deze boscomplexen zijn gelegen op de hogere, drogere gronden, die minder geschikt zijn voor agrarisch gebruik. De bossen bestaan veelal uit naaldbout, wat vroeger gebruikt werd in de mijnbouw. De dekzandvlaktes bestaan, in tegenstelling tot de dekzandruggen, uit open ruimtes. Dit komt hoofdzakelijk door het ontbreken van (grote) boscomplexen. Wel komen in deze gebieden beplantingen voor, voornamelijk langs wegen en op erven. De gebieden zijn intensief bebouwd. De schuren van boerenbedrijven zijn in de open ruimtes duidelijk zichtbare elementen.

Een deel van de dekzandgronden bestaat uit besloten coulissenlandschap (zie afbeelding 6). Dit landschap bestaat uit een besloten beplantingsstructuur en een kleinschalige verkavelingsstructuur. In Bernheze gaat het hier om de gebieden ten oosten van Nistelrode (omgeving Menzel en Bus), het gebied tussen Heeswijk-Dinther en de Heeswijkse Bossen, een gebied ten zuiden van Nistelrode en het gebied rondom Huize 'de Berkt', ten westen van Heesch.

Afbeelding 6

Ligging van besloten
coulissenlandschap in
Bernheze

De jonge ontginningen**Foto 3**

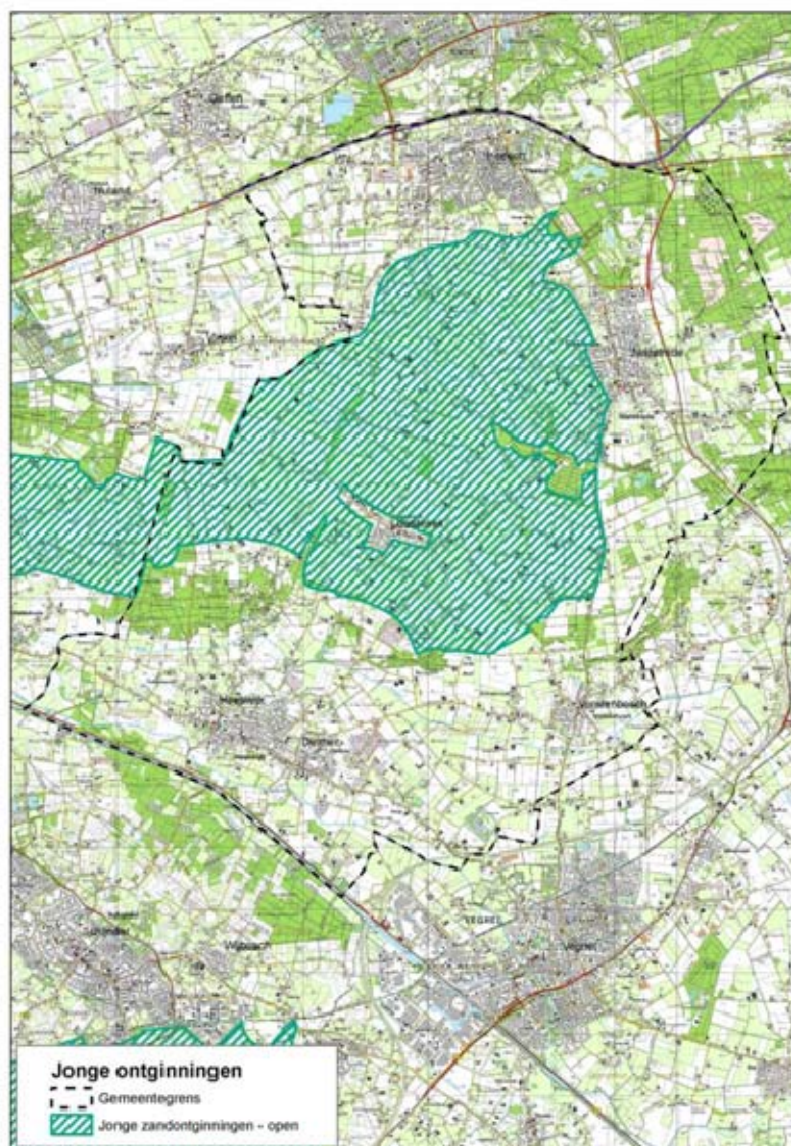
De Bleeken

Rondom Berkt, ten zuiden van Heesch ('t Grolder en Het Broek) en in De Bleeken (zie foto 3) en Het Binnenveld komen de jonge ontginningen voor (zie afbeelding 7). Na de ruilverkaveling is voornamelijk ten noordwesten van Loosbroek een zeer open en rationeel ingericht agrarisch landschap ontstaan. Kenmerkend in de jonge ontginningen zijn de hoge grondwaterstand, weinig bebouwing en de openheid. Wel komt op veel plaatsen beplanting langs wegen voor. In de omgeving van de buurtschappen Berkt, Munnekens-Vinkel en Zoggel is het landschap van de jonge ontginningen wel relatief kleinschalig van aard, door de structuur van singels en wegbeplantingen.

Afbeelding 7

Jonge ontginningen
Structuurkaart Landschap
RLG-atlas 2005

Het beekdal van de Aa

De overgang van de hooggelegen dekzandruggen naar de laag gelegen beek maakt dat het beekdal van de Aa duidelijk zichtbaar is in het landschap (zie foto 4). Het beekdal van de Aa wordt in het zuiden strak begrensd door de Zuid-Willemsvaart.

Foto 4

Beekdal van de Aa

Kenmerkend voor het landschap in het beekdal van de Aa zijn de verspreide boscomplexen, voornamelijk ten zuidwesten van Heeswijk. Verder komen er oude meanders en vochtige graslanden en essen voor. De grondwaterstand in het beekdal is hoog en er is weinig bebouwing. Een bijzonder element in het beekdal van de Aa is Kasteel Heeswijk met zijn slotgracht en lanenstelsel.

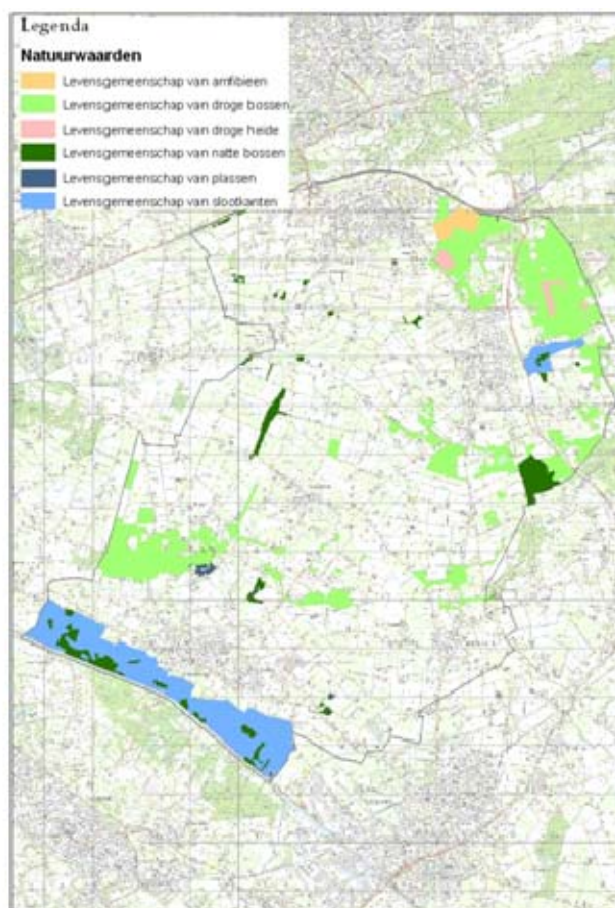
2.3.2

NATUUR

De belangrijkste natuurwaarden in Bernheze worden gevonden in de als zodanig ingerichte en beheerde natuur- en bosgebieden en in het beekdal van de Aa. De abiotische ondergrond (bodem en water) en de afwisseling in terreintypen bepalen de hier voorkomende waarden. Onderstaande kaart geeft een overzicht van de waardevolle natuurwaarden in de gemeente Bernheze.

Afbeelding 8

Aanwezige natuurwaarden
in de gemeente Bernheze

De Peelhorst

Het gebied op de Peelhorst heeft hoge actuele natuurwaarden, onder andere heiderelicten in Kanonsberg en vegetaties in omgeving Slabroek. Ook faunistische waarden zijn in deze gebieden van belang. De bossen in natuurgebied de Maashorst zijn belangrijk voor bosvogels (Havik), maar plaatselijk ook voor zoogdieren waaronder de Das. Als leefgebied voor de Das is een combinatie van laaggelegen graslanden en hoger gelegen bosranden en/of kleine landschapselementen nodig. Een belangrijk gebied voor amfibieën ligt ten oosten van Heesch. Bijzondere aandachtsoorten zijn de Kamsalamander en Rugstreeppad (zie foto 5). In het landbouwgebied komen op diverse plaatsen struweelvogels voor, waaronder in het gebied ten oosten van Nistelrode. Amfibieën zijn hier slechts plaatselijk aanwezig.

Door de aanleg van ecologische verbindingzones komen natuurgebied de Maashorst en de Heeswijkse bossen met elkaar in verbinding te staan. Hierdoor is uitwisseling van soorten mogelijk en kan de biodiversiteit vergroot worden.

Wijstgronden

Wijst is een zeldzaam verschijnsel, met een bijzondere geologische, hydrologische, ecologische en cultuurhistorische waarde (voor nadere toelichting wijstverschijnsel zie paragraaf 2.2.1). De wijstgronden liggen op de Peelrandbreuk, die in het oostelijke deel door de gemeente Bernheze loopt. Bij de Piet Geersdijk en Donzel (Nistelrode) en tussen Loo en Mortel is de overgang van de horst naar de slenk zichtbaar. De wijstgronden herbergen verschillende natuur- en landschapswaarden, welke een direct gevolg zijn van de hydrologie en het extensieve agrarische gebruik door de jaren heen.

Foto 5

Dotterbloemen
van der Wijst 2005

Ten eerste zijn er de waarden, die samenhangen met de bloemrijke hooilanden. Op de natste plekken bloeien in het voorjaar Dotterbloemen (zie foto 5). De hooilanden zelf worden gekenmerkt door Scherpe - en Kruijpende boterbloemen, Pinksterbloemen en Koekoeksbloemen, evenals verschillende zeggesoorten. Langs de slootjes worden bijzondere soorten als Adderwortel en Bittere veldkers aangetroffen. In de bosjes en singels bevinden zich (Zwarte) els, Hop, Framboos, en Pluimzegge. Qua fauna worden de wijstgronden gekenmerkt door (huisjes)slakken, kleine zoogdieren als Egel, Wezel en Bunzing en struweelvogels als Zanglijster, Heggenmus, Winterkoning, Zwartkop en Tuinfluiter. Het dekzandgebied en de jonge ontginningen

Het grootste deel van het dekzandgebied is in agrarisch gebruik. Op de dekzandruggen komen de grotere boscomplexen voor, die vooral bestaan uit droge naaldbossen en gemengde bossen. Daarnaast zijn verspreid boscomplexen en kleine bosjes aanwezig. De belangrijkste faunistische natuurwaarden zijn de zoogdieren (Ree) en de vogels (Boomklever, Havik). In de kleine bossen komen plaatselijk dassenburchten voor. De landschapselementen vormen voor alle voorkomende diersoorten een belangrijk onderdeel van hun leefgebied (Landschapsplan Bernheze 1998).

In de jonge ontginningen komen voornamelijk lokale natuurwaarden voor.

Het open graslandgebied ten westen van Loosbroek is van belang voor weidevogels (Grutto, Watersnip) en amfibieën (Groene kikker). Het gebied tussen Heesch, Munnekens-Vinkel en Nistelrode is belangrijk voor zoogdieren en in het bijzonder voor struweelvogels. In het agrarische landschap vormen bomenrijen, struwelen en singels de biotoop voor struweelvogels zoals Geelgors.

Foto 6

Nachtegaal

www.vogeltrackers.nl***Het beekdal van de Aa en Leijgraaf***

In het beekdal van de Aa komen hoge natuurwaarden voor. De karakteristieke beekdalterrein-typen zoals broekbossen en vochtige graslanden kennen een aantal bijzondere plantensoorten, waaronder bijvoorbeeld Bosbies en Eenbes.

Aan fauna worden er in het beekdal van de Aa enkele opvallende soorten amfibieën, dagvlinders en vogels aangetroffen, waaronder de Nachtegaal (zie foto 6).

Het beekdal van de Leijgraaf is een overwegend agrarisch gebied, met weinig in het oogspringende natuurwaarden. Door de aanleg van vistrappen in de Leijgraaf, het natuurlijker maken van de oevers en het ontwikkelen van poelen naast de waterloop, worden de natuurwaarden vergroot. De doelsoorten voor de vispassages in de Leijgraaf zijn: Zeelt, Snoek, Ruisvoorn, Kroeskarper, Winde en Baars.

Op beide beken wordt beekherstel toegepast om onder andere de natuurwaarden te vergroten. De Aa en de Leijgraaf gaan beide ook als ecologische verbindingszone dienen tussen verschillende natuureenheden binnen de gemeente Bernheze.

2.4**CULTUURHISTORIE EN ARCHEOLOGIE**

Cultuurhistorie is een belangrijk aspect van de onderste laag. De gemeente Bernheze is met de provincie Noord-Brabant van mening dat er meer aandacht moet komen voor het behoud, inpassing, gebruik en beheer van cultuurhistorisch waardevolle ruimtelijke elementen en patronen. Op de Cultuurhistorische Waardenkaart Noord-Brabant zijn de belangrijkste cultuurhistorische kenmerken opgenomen: waardevolle structuren, patronen en objecten. De cultuurhistorische identiteit van Bernheze wordt vooral bepaald door het voorkomen van de in zuidoost-noordwest stromende beekdalen, de Aa, de Leijgraaf en de Grootte Wetering. Hiertussen bevinden zich oude cultuurgronden (akkers, landgoederen, oude bossen), evenals jonge heideontginningen (met grasland en bouwland).

Bodem

De bodem is grotendeels gevormd tijdens het Pleistoceen, bestaat uit zand en is grotendeels gelegen onder latere dekzanden met ter plaatse van de beekdalen kleiafzetting. Rond de oude nederzettingen komen oude akkerbodems voor, met een dikke humuslaag. De eerste occupatie geschiedde op de rand van de beekdalen en de hoger gelegen zandgronden. Vooral tussen de vijftiende en achttiende eeuw werden aangrenzend aan de beekdalen woeste gronden ontgonnen ten behoeve van de landbouw en de aanleg van grienden.

Vanaf het midden van de negentiende eeuw heeft grootschalige heideontginning geleid tot forse uitbreiding van de landbouwarealen, waardoor de gemeente haar huidige aanzien heeft verkregen. Kenmerkend aan het merendeel van deze ontginningen uit de laatste periode (1850-1940) is de grootschaligheid en openheid, gerelateerd aan de oudere ontginningen.

De landschappelijke verscheidenheid is herkenbaar gebleven, hoewel door de explosieve groei van voornamelijk de intensieve veehouderij en de melkveehouderij verschillen tussen het oude en jonge cultuurland zijn genivelleerd.

2.4.1

HISTORISCHE STRUCTUREN

Historische (steden)bouwkundige structuren

KASTEEL HEESWIJK

Foto 7

Kasteel Heeswijk

Kasteel Heeswijk is ontstaan als een kunstmatige heuvelburcht (motte) in de elfde eeuw (zie foto 7). Op het einde van de veertiende eeuw werd de burcht omgebouwd tot een veelhoekige waterburcht, met zeer zwaar muurwerk in de kelders. Het kasteel was in 1672 de verblijfplaats van Lodewijk XIV.

KILSDONKSE MOLEN

Foto 8

Kildonkse molen

De Kildonkse Molen is een unieke combinatie van een watervlucht-korenmolen en een watergedreven oliemolen, die een lange historie kent die terug gaat tot in de 14e eeuw (zie foto 8).

Historische landschappelijke structuren

In de gemeente Bernheze zijn verder ook een aantal cultuurhistorisch waardevolle landschappelijke structuren te onderscheiden

- Stui fzandwal Heeswijksche bossen te Heeswijk: tot stand gekomen stuifzandcomplex door het veelvuldig plaggen van de Heeswijksche Heide. Door de aanleg van oost-west getraceerde stuifzandwallen werd in de 17e eeuw geprobeerd ondersteuning van de akkers ten noord-westen van Heeswijk te voorkomen.
- Stui fzandwal Dintherse Heide, Heische wal te Dinther: tot stand gekomen door veelvuldig plaggen van de Groote Heide en Meeuwerheide. Dit is de westelijke uitloper van het grotere complex met stuifzandwallen van de Bedafse Bergen.
- Stui fzandwal Den Berg, tussen Achterstraat en Maxend te Nistelrode.

LANDGOEDEREN

In het buitengebied van Bernheze zijn verder nog enkele waardevolle landgoederen gelegen. Eén daarvan is het meest waardevolle historisch –landschappelijke element van de gemeente Bernheze, landgoed Kasteel Heeswijk. De wegenstructuur rondom kasteel Heeswijk is zeer karakteristiek te noemen. Vanuit het kasteel loopt een samenhangend stelsel van dreven met een breed profiel in alle richtingen uiteen. De wegen zijn gedeeltelijk verhard met klinkers en gedeeltelijk onverhard en van begeleidende laanbeplanting (eiken, beuken) voorzien. Het landgoed ligt aan de noordelijke zijde van het beekdal van de Aa tussen Heeswijk en Middelrode. Het dateert uit de periode 1100-1200 en is later nog uitgebreid. De huidige inrichting van het landgoed dateert uit de periode 1700-1900. De inrichting kenmerkt zich door een onregelmatige structuur van oude lanen, karakteristieke laanbeplantingen en grasland doorsneden door ontwateringssloten, met vele zichtrelaties. Bijzonder zijn de onverharde, kaarsrecht op het kasteel gelegen dreven aan de zuid- en zuidwestzijde van het kasteel. Een ander landgoed dat gelegen is in het Aadal tussen Dinther en Veghel (Hoog-Beugt) is Landgoed Zwanenburg. Op het landgoed bevindt zich Huize Zwanenburg, dat stamt uit de 14e eeuw en wat nog als enige overgebleven is van de zes middeleeuwse versterkte huizen die Dinther eens rijk was.

Tussen Heesch en Vinkel bevindt zich rondom kasteel De Berckt het historische landgoed De Berckt, aangelegd tussen 1800 en 1810 door Johannes Linsen. Hij was een grootgrondbezitter en lid van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant.

Het landgoed is gevormd rond zijn in 1810 gestichte landhuis, het huidige kasteel.

Een belangrijk deel van dit landgoed is eveneens ontstaan uit een ontginning uit het einde van de 18e en begin van de 19e eeuw. Het kasteel met direct aangrenzende terreinen, de lanen- en drevenstructuren met beplanting en de restanten van het sterrebos (noord- en noordoostzijde van het kasteel) hebben een grote cultuurhistorische waarde. In de Verordening ruimte van de provincie is het kasteel dan ook opgenomen als cultuurhistorisch vlak.

LANDWEREN

Een landweer is een verdedigingswal uit de middeleeuwen. Deze wallen zijn aangelegd in de 14e/15e eeuw ter bescherming van de lokale gemeenschap tegen vijandelijke legers en roversbenden. In Bernheze liggen landweren ter hoogte van Loosbroek en op de Maashorst.

Loosbroek kent van oudsher een Voorste Lander (Lander is de lokale (dialect)naam voor landweer) en een Achterste Lander. De Loosbroekse wal heeft een dubbele greppel, dat wil zeggen dat de wal aan beide zijden voorzien is van een greppel. De bestaande landweerdelen zijn uitzonderlijk gaaf bewaard gebleven en van zeer hoge cultuurhistorische waarde.

Op de Maashorst zijn grote delen van de verdedigingswal uit de middeleeuwen bewaard gebleven. Waarschijnlijk diende deze landweer als verdediging van de landsgrens tussen het hertogdom Brabant en de Heerlijkheid Herpen/Ravenstein. Het was daarmee een landsheerlijke landweer.

Andere historisch landschappelijke element

In het beekdal van de Groote Wetering bij Loo (buurtschap ten oosten van Nistelrode) zijn enkele historische landschappelijke elementen te vinden. Kenmerkend aan het beekdal is de markante overgang naar de hogere gronden van de heide en heideontginning Maashorst in het noorden.

Verder is in het noorden de smalle, opstreckende perceelsstructuur richting de beek met perceelsrandbegroeiing (houtwallen) karakteristiek, evenals de broekgronden ten zuiden van de beek.

Historische groenstructuren

Bernheze kent ook veel historische groenstructuren. Vermeldenswaardig zijn de oudere eiken langs de Gouveneursweg in Bernheze en langs de wegen en de lanen rondom kasteel De Berckt en kasteel Heeswijk. Zeer oude eikenbeplantingen vormen het Zomereikhakhout of eikenspaartelgen die deels uit de middeleeuwen dateren. Ze komen voor op reliëfrijke plaatsen en stuifzandruggen zoals Lendersgat en Bergakkers bij Vorstenbosch, Achter de berg bij Nistelrode en de Heische wal bij Loosbroek.

2.4.2

ARCHEOLOGIE

De provincie Noord-Brabant heeft de indicatieve archeologische waarden in kaart gebracht (zie afbeelding 9). In de gemeente Bernheze vormt het stroomgebied van de Aa het archeologisch concentratiegebied. De prehistorische en veel van de latere bewoning lag op de flanken van de stroomdalen. Op de hoger gelegen zandruggen lagen bossen en ontstonden in de middeleeuwen later heidevelden.

De bewoners staken plaggen op deze heidevelden en brachten deze op het land, waardoor de akkers steeds hoger werden.

Onder deze zogenaamde essen bevindt zich nog een archeologisch landschap, waar zich prehistorische kampementen, nederzettingen, heiligdommen en grafvelden bevinden. Welke terreinen echter archeologisch waardevol zijn is niet exact aan te geven, omdat er in dit gebied geen systematische archeologische inventarisatie heeft plaatsgevonden.

Een zeer waardevol gebied is het Wijboschbroek met aangrenzend het landgoed Kasteel Heeswijk. Een gebied van middelhoge kwaliteit is het gedeelte van het Aadal tussen Veghel en Kasteel Heeswijk. Gebieden van lagere waarde zijn de ruilverkavelde gronden in het broekgebied tussen Heesch en Loosbroek, de landbouwgronden op de voormalige heidevelden van de Groote Heide en Meeuwerheide bij Nistelrode, de Heeswijksche Heide en de bebouwde kommen van Heesch en Nistelrode.

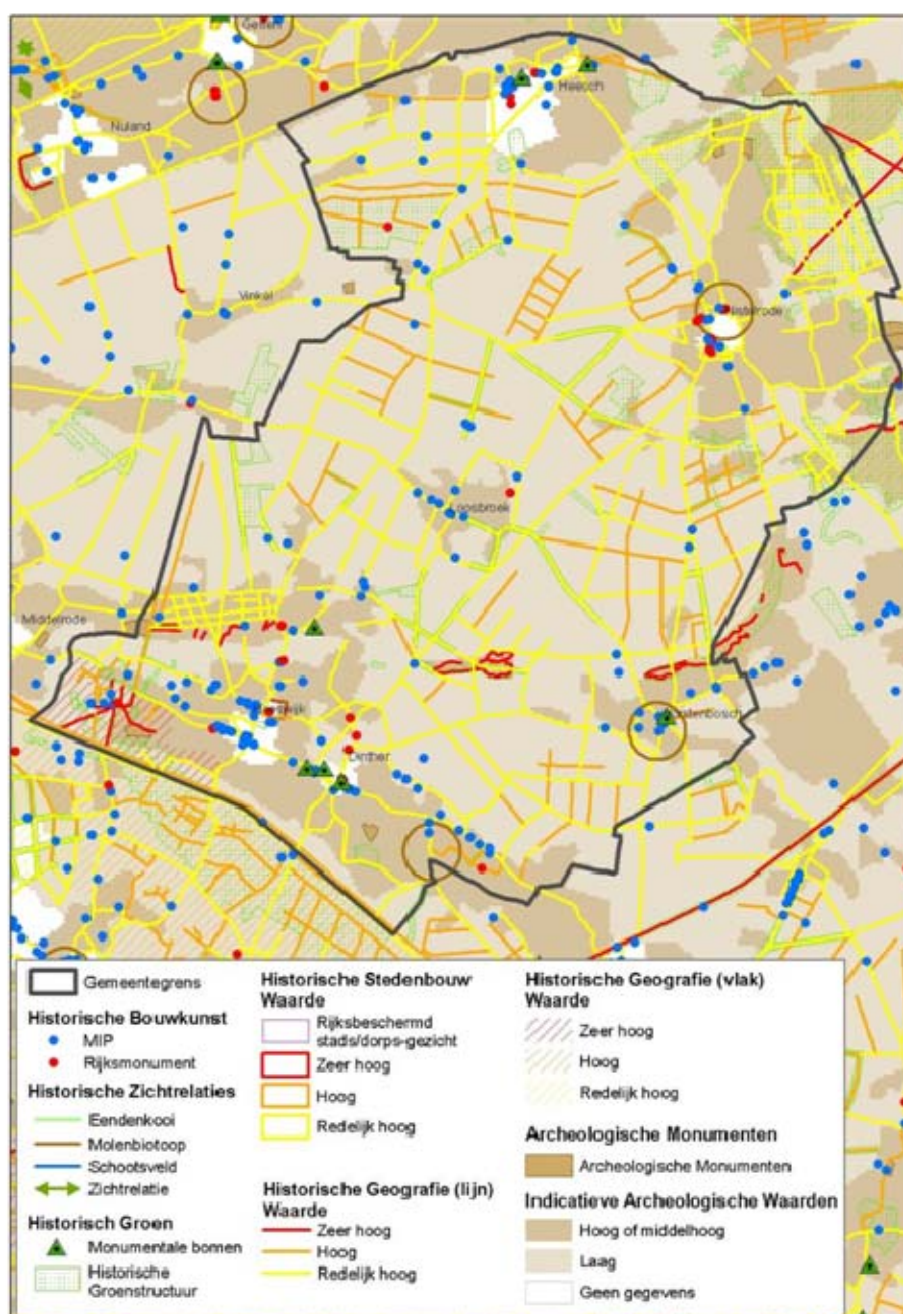
Daarnaast zijn er nog een aantal vermeldenswaardige cultuurhistorische/archeologische elementen:

- Locatie voormalige motteburcht van de heren van Dinther in het Aa-dal onder Dinther (Schijndelse kant): de Borch of 't Geburgt. Motteburcht uit de 12e/13e eeuw.
- Locatie kasteelterrein voormalig kasteel Avestein in het Aa-dal onder Dinther (Dintherse kant): kasteel uit de 14e eeuw.
- Locatie terrein voormalige ridderhofstad en kapel Ten Bogaerde in het Aa-dal onder Dinther (Dintherse kant): ridderhofstad en leenhuis uit de 14e eeuw.
- Locatie voormalige middeleeuwse kapel op Hoog-Beugt onder Dinther (vlakbij oprit naar viaduct over A-50).
- Locatie voormalige middeleeuwse kapel in Loosbroek op de zogenaamde Kapelstrepn onder Loosbroek (Nistelrodese zijde).
- Locatie Hoeve Hanenberg onder Loosbroek (middeleeuwse stenen Kamer en hoeve).

- Locatie middeleeuwse Mansio (edelmanswoning) van Heer Gielis Meijnssen van Hees op de Wijst onder Heesch, waarschijnlijk identificeerbaar met Het Duifhuis aan de Wijststraat (vlakbij de Nistelrodeseweg, aan de landweer): 14e-eeuwse stenen edelmanswoning.
- Terrein boerderij met 15e-eeuwse kelder op de hoek van de Dorpsstraat en de Stokstraat in Loosbroek (gemeentelijk monument).
- Romeinse nederzettingen in het gebied tussen Loo, Delst en Menzel.
- Bronsschat ter hoogte van Zwartemolenweg.
- Grafheuvels op Zevenbergen nabij Vorstengrafdonk.

Afbeelding 9

Historische waardenkaart
Provincie Noord-Brabant

2.4.3 CULTUURHISTORISCH WAARDEVOLLE PANDEN

In de gemeente liggen verschillende cultuurhistorisch waardevolle panden. Het gaat hier om monumentale panden (rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten) en om panden die geen monumentale status hebben, maar toch beeldbepalend zijn voor de gemeente.

Voor elk adres waar sprake is van een beeldbepalend pand (niet zijnde monument) is beschreven welke waarde hier aan de orde is. Een lijst met cultuurhistorisch waardevolle panden (zowel monumenten als beeldbepalende panden) is opgenomen in de bijlage bij de planregels.

2.5 INFRASTRUCTUUR

De infrastructuur in een gebied is vaak leidend voor de ruimtelijke ontwikkelingen die plaatsvinden. Ook de milieuaspecten die kunnen zorgen voor gebruiksbepalingen zijn bij deze laag beschreven.

2.5.1 AUTOINFRASTRUCTUUR

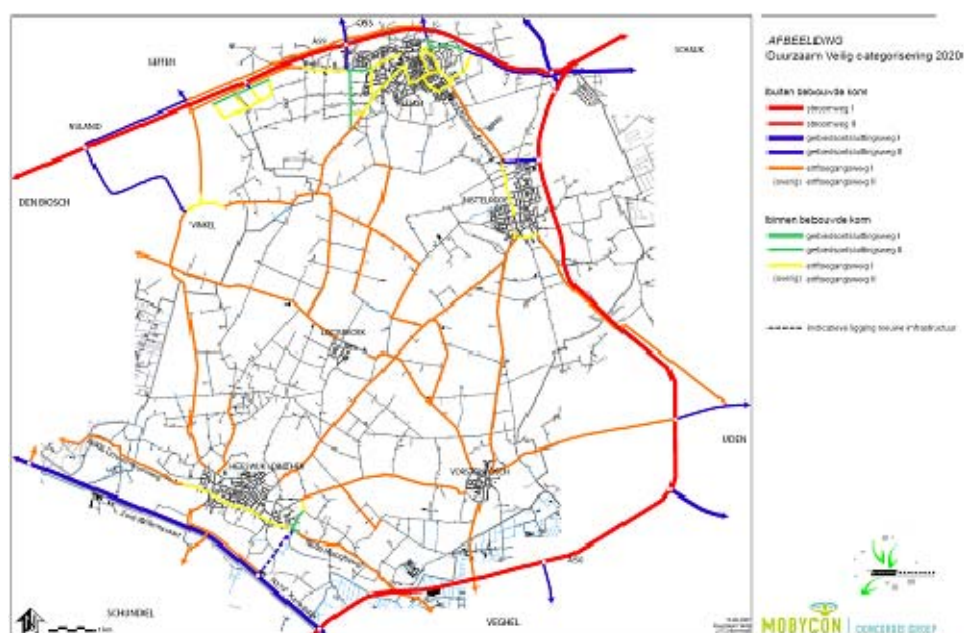
Het verkeersstructuurplan vormt het gemeentelijk beleidskader voor verkeer en vervoer op hoofdlijnen. Het is een richtinggevend beleidsplan met een lange termijn visie (2007 – 2020). Het verkeersstructuurplan geeft de verkeersstructuren van de verschillende vervoerswijzen weer en is hiermee richtinggevend voor de functie en inrichting van de infrastructuur. In het verkeersstructuurplan van de gemeente is een Duurzaam Veilig categorisering voor de wegen opgenomen. Deze categorisering is gericht op verkeersveiligheid:

- De stroomfunctie is gericht op een continue doorstroming van het (met name gemotoriseerd) verkeer met hoge snelheid. Menging van langzaam verkeer met gemotoriseerd verkeer wordt vermeden.
- De gebiedsontsluitingsfunctie is een vorm, waarbij de doorstroming op de wegvakken en de uitwisseling met stroomwegen en met erftoegangswegen centraal staat. Menging van -langzaam verkeer met gemotoriseerd verkeer wordt zo veel mogelijk vermeden.
- De erftoegangsfunctie is bedoeld voor het toegankelijk maken van erven en percelen. Menging van langzaam verkeer met gemotoriseerd verkeer is geen probleem.

Op erftoegangswegen (ETW) is het autoverkeer ondergeschikt aan de verplaatsingen die het gevolg zijn van verblijfsactiviteiten (de straat oprennende kinderen, overstekende fietsers, winkelende voetgangers, auto's die van eigen terrein de weg oprijden, enzovoort).

Afbeelding 10

Duurzaam veilig
categorisering zoals
opgenomen in
Verkeersstructuurplan
Bernheze 2007-2020

In de wegcategorisering voor de gemeente Bernheze zijn als stroomweg opgenomen de A59 en de A50. Als gebiedsontsluitingsweg (80 km/u) zijn opgenomen de N279 en de wegen die de kernen met deze weg en met de stroomwegen verbinden. Als gebiedsontsluitingsweg (50 km/h) zijn slechts enkele wegen aangeduid. De rest van het wegensysteem is erftoegangsweg, in het buitengebied (60 km/u). Ook enkele (met relatief hoge intensiteiten belaste) wegen zijn dus onder dit snelheidsregime gebracht, voornamelijk om een verschuiving naar de stroomwegen en de gebiedsontsluitingswegen te bevorderen. Het betreft buiten de bebouwde kom de Osseweg tussen Oss en Heesch, de Nistelrodeseweg tussen Heesch en Nistelrode, de Vorstenboscheweg – Nistelrodesedijk tussen Nistelrode en Vorstenbosch en de Watersteeg tussen Vorstenbosch en Veghel. Ook de overige routes tussen de kernen zijn als 60 km/h-wegen aangewezen. Binnen de bebouwde kom zijn dit de hoofdroutes door de kernen Heesch, Nistelrode, Vorstenbosch en Heeswijk-Dinther, die voornamelijk vanwege de winkelfunctie als 30 km/h verblijfsgebied zijn aangemerkt.

**Provinciaal
inpassingsplan “N279
Noord ‘s-Hertogenbosch –
Veghel**

In het kader van de uitbreiding van de N-279 tussen ‘s-Hertogenbosch en Veghel, wordt door de provincie Noord-Brabant een zogenaamd Provinciaal InpassingsPlan (PIP) voorbereid. Inmiddels heeft het “Voorontwerp Provinciaal inpassingsplan “N279 Noord ‘s-Hertogenbosch - Veghel” ter inzage gelegen. In juridisch opzicht zal dit PIP in de toekomst het heersende planregime worden voor een deel van het gebied wat nu nog deel uitmaakt van het Bestemmings-plan Buitengebied Bernheze. Omdat het voorontwerp van het PIP nog geen formele status heeft, is nu de feitelijke situatie nog opgenomen in het bestemmingsplan Buitengebied Bernheze. Zodra het PIP wordt vastgesteld zal dit plan het bestemmingsplan Buitengebied Bernheze voor het betreffende gebied vervangen.

2.5.2

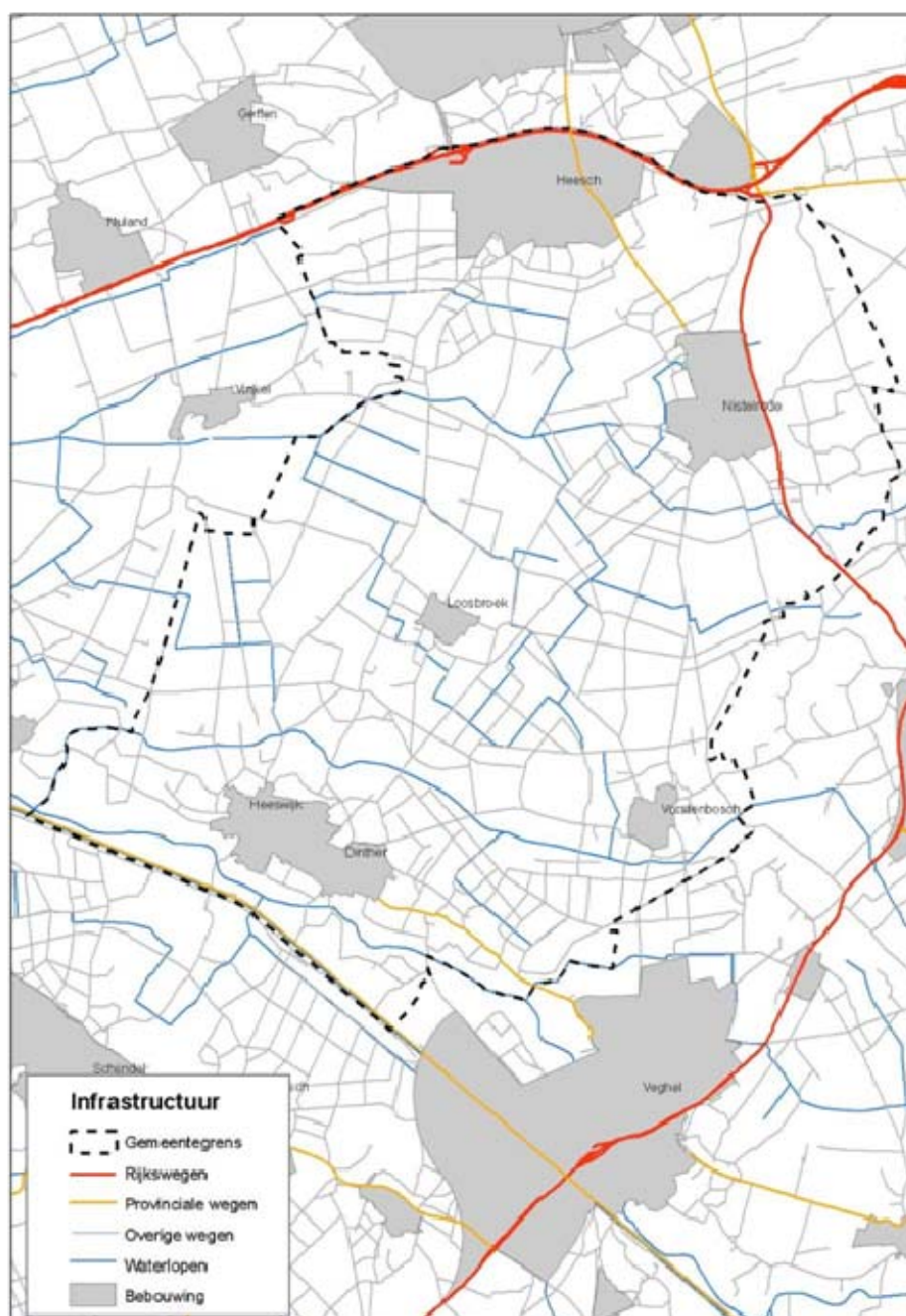
FIETSINFRASTRUCTUUR

Veel van de wegen worden gebruikt als onderdeel van een netwerk van fietsroutes. Op veel wegen zijn de condities daarvoor al aanwezig (bijvoorbeeld lage auto-intensiteiten) of ze worden gecreëerd.

Er is een primair gemeentelijk fietsnetwerk opgesteld, dat op enkele plaatsen samenvalt of aansluit op het primair provinciaal fietsnetwerk. Op een aantal plekken zijn langs dit netwerk speciale fietsvoorzieningen nodig. Verder wordt de noodzaak van goede stallingsvoorzieningen aangegeven, vooral bij de voorzieningen, winkelcentra en busstation/halte.

Afbeelding 11

Infrastructuur
RLG-atlas 2005

2.5.3 OPENBAAR VERVOER

De drie grootste kernen in de gemeente (Heesch, Heeswijk-Dinther en Nistelrode) zijn met het openbaar vervoer bereikbaar via lijndiensten. Er rijden verder twee buurtbuslijnen:

- Veghel-Rosmalen via Vorstenbosch en Loosbroek
- Heesch-Heeswijk-Dinther via Nistelrode en Loosbroek.

Met de trein zijn geen van de kernen in de gemeente te bereiken, want Bernheze kent geen spoorwegverbindingen.

2.5.4 OVERIGE INFRASTRUCTUUR

De Zuid-Willemsvaart vormt een schakel in het nationale vaarwegennet, maar is daarnaast ook voor de recreatieve vaart van beperkt belang als doorgangsroute. Er zijn geen verblijfsvoorzieningen aanwezig. Ook laad- en losvoorzieningen komen niet voor in de gemeente. De verbreding van het kanaal, die bij de nieuwe sluis voor een deel uitgevoerd is, zal het kanaal voor grotere schepen toegankelijk maken. Lijnvormige elementen van technische infrastructuur zijn er in de vorm van een 150 kV hoogspanningsleiding, een veelheid van ondergeschikte leidingen (water-, gastransport- en riool(pers)leidingen en een munitiedepot.

2.6 LANDBOUW¹

Van oudsher kenmerkt de gemeente Bernheze zich als een agrarische gemeente. Bernheze telde in 2010 372 bedrijven in de agrarische sector, met in totaal circa 1100 werkzame personen (CBS). In 1998 waren er nog circa 539 bedrijven, met 1400 werkzame personen. Voor zowel het aantal bedrijven als het aantal werkzame personen is er in Bernheze dus een daling waar te nemen.

Het totale grondoppervlak van de gemeente Bernheze bedraagt circa 9.000 hectare. Maar liefst bijna 6.000 hectare daarvan is in gebruik voor de landbouw. Van deze oppervlakte aan cultuurgrond is ongeveer de helft in gebruik voor de teelt van gewassen, meestal voor de teelt van snijmaïs als veevoeder.

Graasdierbedrijven (melkvee, geiten, schapen) komen het meest voor in de gemeente. Direct daarna volgt het aantal bedrijven met hokdieren (onder meer varkens en pluimvee). Samen met 'gecombineerd-vee'-bedrijven vormt deze groep bijna 90% van het aantal bedrijven. De tuinbouw is in Bernheze qua aantal niet zo sterk vertegenwoordigd (5%), maar wel in nge's. Akkerbouw is in deze regio eigenlijk geen volwaardige bedrijfstak en ook de omvang van bedrijven met een combinatie aan gewassen blijft klein.

Opvallend is dat veel van de tuinbouwbedrijven aan de oostkant van Dinther liggen. Bedrijven met hokdieren en graasdieren liggen verspreid over de gemeente. In het verleden zijn er al veel maatregelen genomen om de inrichtingsituatie voor de landbouw te verbeteren.

¹ De omvang (economische betekenis) van een agrarisch bedrijf en van groepen bedrijven wordt uitgedrukt in Nederlandse grootte-eenheden (nge). Door het Landbouw-Economisch Instituut (LEI) wordt als vuistregel voor het behalen van een inkomen voor een gezinsbedrijf minimaal 70 nge aangehouden. Dit inkomen is vergelijkbaar met een CAOloon.

De ruilverkavelingen die vanaf de jaren zeventig zijn uitgevoerd waren speciaal gericht op verbeteringen. In grote delen van het plangebied zijn de gronden daardoor kwalitatief ook beter geworden, zoals de jonge ontginningen bij Loosbroek, die tegenwoordig zeer goed geschikt zijn voor landbouwkundig gebruik. Daarnaast is een groot aantal wegen aangepast aan de eisen van de landbouw.

Nagenoeg alle bedrijven zijn ontsloten via een verharde weg. Veldkavels zijn op veel plaatsen nog wel alleen via een onverharde weg bereikbaar. Kleine kavels komen vooral voor rond de kernen ten westen van Heesch, bij Nistelrode en Heeswijk-Dinther. De vorm van de kavels levert in Bernheze weinig problemen op.

2.6.1 ONTWIKKELINGEN IN DE LANDBOUW

De algemene verwachting in de landbouw is dat het aantal bedrijven de komende jaren verder zal afnemen en dat de totale productieomvang in het gebied nauwelijks meer groeit, al zal de productieomvang per bedrijf wel toenemen. Een groot aantal bedrijven, meer dan 90 voornamelijk hokdierbedrijven, heeft in de voorbije jaren al deelgenomen aan de 'Regeling beëindiging veehouderijtakken'.

2.6.2 VERBREDE LANDBOUW

Een landelijke trend is dat agrariërs in toenemende mate andere, niet-agrarische activiteiten gaan ontplooiën. De behoefte aan verbreding komt voort uit het feit dat de inkomsten uit de traditionele landbouw onder druk staan als gevolg van marktontwikkelingen en milieuregelgeving. In Bernheze zijn er ook bedrijven met verbrede landbouwactiviteiten. Deze bedrijven halen neveninkomsten uit andere dan primaire agrarische productie, bijvoorbeeld uit zorg, natuur- en landschapsbeheer, recreatie of streekproducten. Het aandeel bedrijven met verbrede landbouw ligt in reconstructiegebied Maas & Meierij net iets onder het gemiddelde van Noord-Brabant. Agrotourisme zal zowel in kwaliteit als kwantiteit toenemen. Voor dagrecreatie, verkoopactiviteiten en zorgboerderijen wordt een verdere groei verwacht. De omvang van agrarisch natuurbeheer neemt ook toe. Vermeldenswaardig is de symbiose tussen landbouw en natuurontwikkeling in het gebied de Maashorst ten oosten van Nistelrode. Door agrarisch natuurbeheer in te zetten op de landbouwgronden krijgt de natuur ook de kans om zich ontwikkelen.

2.6.3 INTEGRALE ZONERING

De gemeente Bernheze valt binnen het reconstructiegebied 'Maas & Meierij'. Dit reconstructiegebied omvat de gemeenten 's-Hertogenbosch, Maasdonk, Lith, Oss, Bernheze, Sint-Michiëlgestel en Schijndel. Aanleiding voor de reconstructie was de varkenspest in 1997. Toen een groot deel van Brabant en delen van Limburg, Overijssel, Gelderland en Utrecht moest bekomen van de gevolgen van deze dierziekte, werd de reconstructie gelanceerd om in de toekomst de kans op een herhaling van de varkenspest te verkleinen. De locatie van veel landbouwbedrijven was gelegen bij verzuringsgevoelige natuurgebieden of woningen. Dit leidde tot schade aan natuur en stankoverlast voor bewoners en beperkingen ten aanzien van de groeiomgankelijkheden van intensieve veehouderijen. In de reconstructiegebieden is de Reconstructiewet van kracht op grond waarvan reconstructieplannen zijn opgesteld.

In de verschillende reconstructieplannen worden gebieden aangewezen waar de functies wonen en natuur het primaat krijgen (extensiveringsgebieden), gebieden primair bestemd voor de ontwikkeling van intensieve veehouderij (landbouwontwikkelingsgebieden) en gebieden waar deze functies samengaan (verwevingsgebieden).

Alle bestaande en nieuwe natuur (reeds begrensde EHS), waterwingebieden, kernrandgebieden, GHS landbouw subzone kwetsbare soorten (minus weidevogels) en, conform het Streekplan 2002, 250 meter zones rondom zeer kwetsbare natuurgebieden (A-gebieden) zijn in het reconstructieplan begrensd als extensiveringsgebied.

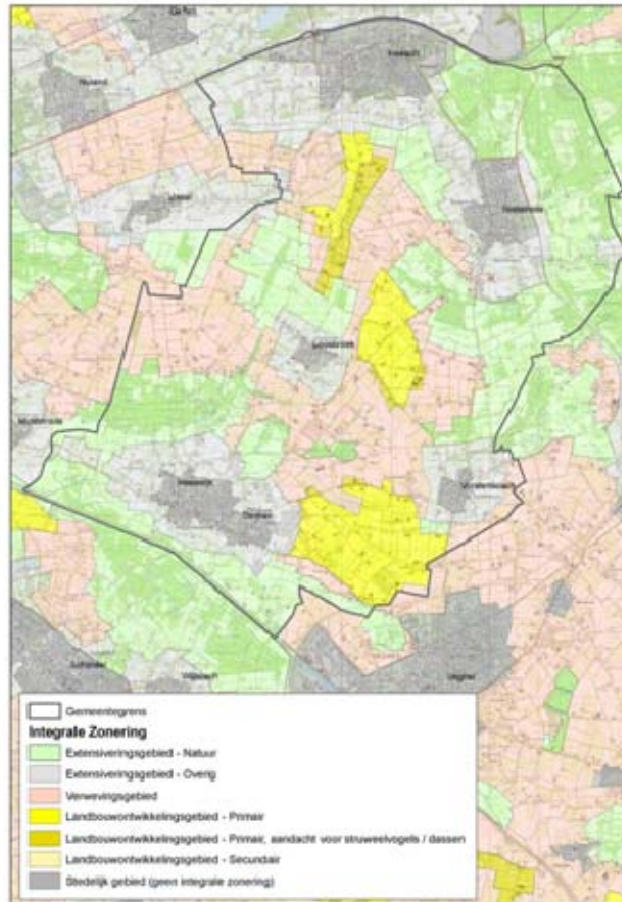
Daarnaast zijn rondom steden en dorpen, niet-agrarische lintbebouwing, bebouwingsclusters en andere grote stankgevoelige objecten, (stank)zones gezoneerd als extensiveringsgebied.

Voor zover de gebieden nog niet begrensd zijn als extensiveringsgebied, zijn de volgende Gebieden uit het streekplan 2002 begrensd als verwevingsgebied: AHS-landschap subzone leefgebieden dassen, zoekgebieden waterberging, reserveringsgebieden rivier, gebieden met waardevolle openheid, cultuurhistorisch waardevolle gebieden, GHS-landbouw subzone natuurontwikkelingsgebieden, GHS-landbouw subzone struweelvogelgebieden, aardkundig waardevolle gebieden, grondwaterbeschermingsgebieden, RNLE'n, AHS-landschap subzone waterpotentiegebied en weidevogelgebieden (onderdeel van GHS-landbouw subzone kwetsbare soorten).

Ten aanzien van de landbouwontwikkelingsgebieden, zijn de gebieden nader beschouwd die op bovenstaande wijze niet begrensd zijn als extensiveringsgebied of verwevingsgebied. Er is met name gekeken naar de aanwezige intensieve veehouderijen in de gebieden, de afwezigheid van stankgevoelige objecten, de afstand ten opzichte van natuur en kernen, de Natuurbeschermingswet gebieden (natuurmonumenten) en Habitatrictlijngebieden. Een landbouwontwikkelingsgebied binnen de 1000 meter van een Vogel- en Habitatrictlijngebied en Natuurbeschermingswet gebied is niet mogelijk. Er liggen in Bernheze drie landbouwontwikkelingsgebieden (LOG's), te weten aan de Grolderse weg, in Loosbroek Noordoost en de Hazelbergsche Broek. De natuur- en landschapswaarden in deze gebieden zijn van een lagere kwaliteit dan in andere delen van de gemeente, wat er toe maakt dat deze gebieden zich beter lenen voor ontwikkeling van intensieve landbouw. De integrale zonering binnen de gemeente Bernheze ziet er als volgt uit (zie afbeelding 12).

Afbeelding 12

Integrale zonering
intensieve veehouderij
(Reconstructieplan
Maas&Meijerij)

Gedeputeerde Staten zijn voornemens om te starten met een herziening van de begrenzing van de landbouwontwikkelingsgebieden. Deze herbegrenzing wordt mogelijk vastgelegd in een Verordening ruimte fase 3.

Vooruitlopend daarop zijn de ontwikkelingsmogelijkheden van de landbouwontwikkelingsgebieden al aangepast in de Verordening ruimte fase 1.

In dit bestemmingsplan is met die aanpassing rekening gehouden en is geanticipeerd op de herbegrenzing van de landbouwontwikkelingsgebieden door de provincie (zie paragraaf 4.2.5).

2.7**RECREATIE**

De toeristisch-recreatieve kwaliteit van het gebied is vooral gelegen in de combinatie van een aantal elementen:

- verscheidenheid verschijningsvorm landschappen;
- bos- en natuurgebieden;
- cultuurhistorische elementen.

Het landschap is voor de recreant aantrekkelijk wanneer het voldoende afwisseling biedt. Landschappen met cultuurhistorische waarden zijn bij de recreant vaak zeer geliefd, omdat deze gebieden een grote afwisseling kennen van open akkers en meer besloten gebieden met veel beplantingen, hoogteverschillen en slingerende wegen met daarlangs oude boerderijen en woonhuizen. Vooral routegebonden recreatievormen als wandelen en fietsen krijgen daardoor een hogere attractiewaarde.

2.7.1 ONTWIKKELINGEN IN NOORD-BRABANT

Noord-Brabant heeft een substantieel aandeel in het totaal van het toeristisch-recreatieve aanbod in ons land:

- Voor korte binnenlandse vakanties is Noord-Brabant voor 14% van de Nederlanders de bestemming (na Gelderland met 17% en nog voor Zeeland en Limburg, met 10 resp. 11%). Het aandeel van Noord-Brabant nam daarbij in de afgelopen jaren gestaag af.
- Voor lange binnenlandse vakanties is Noord-Brabant voor 11% van de Nederlanders de bestemming (na Gelderland en Limburg). Dit is een lichte toename in de afgelopen jaren.

2.7.2 ONTWIKKELINGEN BINNEN DE GEMEENTE

Op het gebied van recreatie en toerisme vervult de gemeente Bernheze een regionale rol, met een divers aanbod aan verblijfs- en dagrecreatieve voorzieningen.

VERBLIJFSRECREATIE

Landgoed 'De Wildhorst' in de Heeswijkse Bossen levert het grootste aandeel in de gemeentelijke verblijfsrecreatieve capaciteit. Daar bevinden zich een bungalowpark met chalets en stacaravans. Camping 'De Wildhorst' is een van de grotere in de regio. Daarnaast liggen er nog campings in het buitengebied van Bernheze, te weten 'De Meerdonk' en 'Het Tweede Leven'.

Verder zijn er nog diverse (mini) campings, kampeerboerderijen en twee vakantiehuizen voor gehandicapten. Daarnaast zijn er nog enkele blokhutten voor groepen. Het aantal hotel- en huisjesaccommodaties is beperkt.

DAGRECREATIE

De genoemde dagrecreatieve voorzieningen op 'De Wildhorst' zijn ook voor andere bezoekers dan de eigen verblijfsrecreanten beschikbaar.

Op het vlak van natuur- en landschapseducatie is er een belangrijke rol weggelegd voor het Natuurcentrum Slabroek (circa 100.000 bezoekers per jaar). Slabroek is gelegen aan de rand van het natuurgebied de Maashorst evenals het Arboretum in Heesch, welke ook een educatieve rol vervult.

Verder kent het gebied nog een groot aantal bijzondere recreatieve voorzieningen:

- Kasteel Heeswijk (Heeswijk-Dinther).
- Natuurtheater De Kersouwe (Heeswijk-Dinther).
- Beeldentuin Interart (Heeswijk-Dinther).
- Meierijsche Museumboerderij (Heeswijk-Dinther).

- Het zweefvliegterrein van de Aeroclub (Nistelrode).
- Het terrein van de radio-modelvliegclub The Wings (Nistelrode).
- De golfbaan 'De Hooge Vorssel' (Nistelrode).
- Sterrenwacht Halley (Heesch).

SPORT

Op een lager schaalniveau zijn voornamelijk voor de lokale bevolking de sportvoorzieningen van belang, die de recreatieve waarde van het gebied bepalen en ondersteunen. De gemeente Bernheze kent een goed aanbod aan voorzieningen op het gebied van sport en recreatie. Elke kern heeft hiervoor in feite de basisvoorzieningen. Vaak kan ook door toeristen gebruik gemaakt worden van dat aanwezige aanbod. Verder zijn er meerdere schietinrichtingen van de gildes, hondensportterreinen, trimbanen en ruitersportterreinen (maneges) in het buitengebied gelegen.

ROUTENETWERK

Routes voor auto's en regionale en langeafstandsroutes voor fietsers, wandelaars en ruiters zijn van belang op het toeristische vlak. De gemeente kent een uitgebreid wegennet, dat deels ook geschikt is voor fietsen, wandelen en paardrijden. Het fietsroutenetwerk heeft sinds enkele jaren zijn intrede gedaan en is een uitkomst voor veel dagrecreanten. In de Maashorst zijn een aantal rondwandelingen uitgezet. Verder is er een wandeling tussen Berlicum – Heeswijk. Ook de lange afstandswandeling-route (LAW) Peellandpad ('s-Hertogenbosch – Roermond) voert over het grondgebied van de gemeente. Ruiterroutes zijn voornamelijk in de bosgebieden uitgezet.

WATERRECREATIE

De Zuid-Willemsvaart en ook de beken Aa, Leijgraaf en Bleekloop/Groote Wetering zijn niet van grote betekenis voor de watersport. De Zuid-Willemsvaart is in feite slechts een verbindingsroute. Mogelijkheden voor kanovaren zijn er in principe vooral op de Aa, de Leijgraaf en de Groote Wetering. Verder zijn de mogelijkheden wat betreft waterrecreatie nogal beperkt door de geringe doorvaarhoogte bij de bruggen en de aanwezigheid van stuwen. Dit vraagt om overdraagplaatsen.

2.8

WONEN

Bernheze telde op 1 januari 2010 29.655 inwoners. In 2003 waren dat er nog 28.850. Bijna de helft van de bevolking van de gemeente Bernheze woont in de kern Heesch. Een relatief groot aantal mensen woont in het buitengebied. Veel van de burgerwoningen zijn van oorsprong boerderijen, die hun agrarische functie hebben verloren, maar er zijn ook veel die direct als burgerwoning in het buitengebied zijn gebouwd. Door de afname van het aantal agrarische bedrijven wordt verwacht dat het wonen in het buitengebied daar zal toenemen.

2.9

NIET-AGRARISCHE BEDRIJVGHEID

In het buitengebied komen diverse niet-agrarische bedrijven of functies voor. Sommige van deze bedrijven of functies zijn verwant aan de agrarische sector of aan het buitengebied, zoals loonbedrijven of kwekerijen/tuincentra, andere zijn dat niet. De gemeente telt circa 100 niet-agrarische bedrijven (exclusief recreatie en maatschappelijke doeleinden). Na Landerd is Bernheze de meest agrarische gemeente in de regio.

Daarnaast zijn de handel en de bouw belangrijke economische sectoren. Samen met de landbouw zijn zij goed voor meer dan de helft van de totale werkgelegenheid. Verder zijn er in het buitengebied nog op twee plaatsen militaire terrein gelegen van het Ministerie van Defensie. Het betreft twee logistieke inrichtingen voor munitie- en materieelopslag. In een overeenkomst tussen provincie en Dienst Landelijk Gebied is besloten om deze MOB-complexen te saneren. Beide terreinen worden toegevoegd aan de natuur en er zijn plannen om op de bebouwing bij de locatie Heesch te gebruiken voor de natuurbeherende instantie.

HOOFDSTUK 3

Beleidsuitgangspunten per thema

3.1

ALGEMEEN

Bijlage 2 geeft een overzicht van de beleidskaders die relevant zijn bij het bepalen van de uitgangspunten voor dit bestemmingsplan. De gemeente Bernheze heeft na intensief overleg de beleidsuitgangspunten vastgesteld in een discussienota. In juni 2010 heeft het college besloten over wijzigingen in deze uitgangspunten als gevolg van wijzigingen in provinciaal beleid (intensieve veehouderij, Verordening Ruimte), adviezen en opmerkingen uit de raadscommissie d.d. 22 februari 2010 en het coalitieakkoord 2010. De beleidsuitgangspunten vormen de basis voor de planregels van voorliggend bestemmingsplan. In dit hoofdstuk worden de uitgangspunten per relevant onderwerp nader toegelicht.

3.2

ONTWIKKELINGSGEBIEDEN

In overleg met de klankbordgroep heeft de gemeente Bernheze besloten om 'ontwikkelingsgebieden' aan te duiden. De lijn van landbouwontwikkelingsgebieden (LOG), zoals uiteen gezet in de reconstructieplannen, is in Bernheze doorgetrokken naar ontwikkelingsgebieden voor natuur (NOG), recreatie (ROG) en wonen/werken (WOG). In een ontwikkelingsgebied worden nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt.

Binnen de LOG's vervullen de intensieve veehouderijbedrijven de belangrijkste functie. Intensieve veehouderijbedrijven zijn hier grootschaliger of hebben de kans om grootschaliger te worden dan buiten de LOG's. Intensieve veehouderijbedrijven zullen qua oppervlakte hier omvangrijker zijn dan er buiten. Het aspect landschap dient niet uit het oog te worden verloren. Een goede landschappelijke inpassing van bedrijven is van groot belang. Zo blijven ook deze gebieden hun ruimtelijke kwaliteiten behouden of worden deze zelfs versterkt. Het blijft of wordt dan ook nog aantrekkelijk om door deze gebieden te fietsen of wandelen.

De NOG's bestaan uit de bestaande natuur- en bosgebieden en de ecologische verbindingzones daartussen. De NOG's zijn dus ruimer dan de ecologische verbindingzones in de gemeente. De globale begrenzing van de NOG's geeft aan hoe deze gebieden kunnen worden versterkt, vergroot en met elkaar worden verbonden. In eerste instantie streeft de gemeente naar het realiseren van het ecologisch raamwerk. Dit betekent het realiseren van grotere, robuuste verbindingen zoals het Aa-dal en de Leijgraaf. Langs onder andere de Aa en de Leijgraaf vindt natuurontwikkeling plaats die vanzelfsprekend gebonden is aan de waterlopen. Ook de verbinding tussen de natuurkernen Heeswijkse bossen/Aa-dal en de Maashorst wordt van groot belang geacht.

Natuurontwikkeling kan ook plaatsvinden door natuur- en boscompensatie te realiseren in deze gebieden. Binnen de NOG, voor zover niet samenvallend met ecologische verbindingzones zijn bouwvlakvergroting en vormverandering niet toegestaan.

Binnen de ROG's staat, zoals de naam al zegt, de recreatie hoog in het vaandel. De ROG's bieden kansen voor nieuwe recreatieve ontwikkelingen en versterking en uitbreiding van bestaande recreatiefuncties. Binnen de ROG's is een onderscheid te maken wat betreft de aard van de te ontwikkelen en/of versterken recreatieve voorzieningen. Het ROG ten oosten van de Heeswijkse bossen (rond de Wildhorst), biedt gezien de aanwezigheid van de Wildhorst en de draagkracht van het landschap kansen voor de ontwikkeling van meer grootschalige verblijfsrecreatie. Ten westen van Heeswijk biedt natuurlijk het kasteel van Heeswijk in zijn aantrekkelijke omgeving aanknopingspunten voor de ontwikkeling van recreatie. Binnen de andere ROG's wordt gestreefd naar wat minder grootschalige, intensieve recreatieontwikkelingen. Zo zijn bij de Maashorst en Bedaf mogelijkheden voor meer extensieve recreatievoorzieningen. Wij denken hierbij aan voorzieningen die verbonden zijn aan het natuurgebied de Maashorst. Streven is om het karakter van het landschap te behouden en/of te versterken.

Binnen de WOG's zijn de woon- en werkfuncties de belangrijkste functies, of worden deze functies het belangrijkste. De WOG's bestaan uit extensiveringsgebieden overig en bebouwingsconcentraties in de gemeente. Binnen de WOG's zijn onder het mom van kwaliteitswinst ruimere mogelijkheden voor splitsing van woningen, omschakeling naar niet-agrarische bedrijvigheid en omschakeling naar recreatie. Zo ontstaat er een aantrekkelijk en gevarieerd woon- en werkklimaat. Door het meer groene, gevarieerde en kleinschalige karakter waar in de WOG sprake van is (in verband met sloop van grootschalige agrarische bebouwing), ontstaat een aantrekkelijke omgeving om in te fietsen en wandelen.

Hierop wordt in de navolgende paragrafen verder op de planologische mogelijkheden in deze ontwikkelingsgebieden ingegaan.

Ten behoeve van de vestiging van een dierenpension is een ruimtelijke onderbouwing opgesteld met daarin een afweging van alle belangen. Deze ruimtelijke onderbouwing is als bijlage (bijlage 7) in deze toelichting van het bestemmingsplan toegevoegd.

3.3

GEBIEDSWAARDEN

Zoals uit hoofdstuk 2 blijkt, komen in het buitengebied van Bernheze verschillende waarden voor. Het gaat hier om ecologische, cultuurhistorische (waaronder archeologische en landschappelijke waarden) en aardkundige waarden. De gebiedswaarden dienen enerzijds te worden beschermd en anderzijds wil de gemeente de ontwikkeling ervan waar mogelijk stimuleren.

De bescherming van waarden vindt enerzijds plaats door een vertaling in de hoofdbestemmingen en de daar geldende bouw- en gebruiksregels. De wijze waarop de gebiedswaarden zijn opgenomen in de hoofdbestemmingen is verwoord in hoofdstuk 4.

De bescherming gebeurt anderzijds door het opnemen van een aanlegvergunningstelsel. Er kunnen immers specifieke activiteiten voorkomen die de gebiedswaarden kunnen verstoren. Hoofdstuk 4 geeft een verdere toelichting op het aanlegvergunningstelsel zoals opgenomen in dit bestemmingsplan. Naast het aanlegvergunningstelsel in hoofdstuk 4 gaan we in deze paragraaf nader in op een aantal bijzondere waarden. Ten aanzien van ecologische waarden gaat het om natuurgebieden, bosgebieden, ecologische verbindingzones en om leefgebieden voor struweelvogels en dassen.

De cultuurhistorische waarden betreffen cultuurhistorisch landschappelijke en cultuurhistorisch stedenbouwkundige waarden, alsmede archeologische waarden.

Aardkundige waarden zijn landschapsvormen in de bodem of aan het maaiveld die in het verleden zijn ontstaan door menselijke activiteiten of geomorfologische en bodemkundige processen. In het oostelijk deel van de gemeente loopt de Peelrandbreuk. Op een aantal plaatsen is de overgang van horst naar slenk duidelijk waarneembaar. In dit gebied zijn dan ook diverse aardkundige waarden waarneembaar. Het gaat hier om wijstgronden, stuifzandwallen, smeltwaterdalen en lage landduinen.

3.3.1

BESCHERMING: NATTE NATUURPAREL, WIJSTGRONDEN, LANDSCHAPSELEMENTEN, CULTUURHISTORIE, ARCHEOLOGIE

NATTE NATUURPAREL

In de structuurvisie van de provincie Brabant (Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant) is een Attentiegebied EHS opgenomen. Het attentiegebied EHS en de natte natuurparel zoals deze vroeger was opgenomen in de reconstructieplannen komen qua begrenzing en ook inhoudelijk overeen. De natuurparels inclusief de beschermingszone zijn in het bestemmingsplan bestemd als 'Waarde – Natte natuurparel'. Qua begrenzing en regeling is aan gesloten bij het beleid, zoals verwoord in Structuurvisie en Verordening van de provincie Noord-Brabant.

Natte natuurparels zijn natuurgebieden die bijzonder gevoelig zijn voor de waterkwantiteit en de waterkwaliteit. In het algemeen is de waterkwaliteit in deze gebieden onvoldoende om de gewenste natuurdoeltypen te halen. Deze gebieden worden sterk beïnvloed door de inrichting en het beheer van de omgeving.

De doelstellingen voor deze kwetsbare natuurgebieden zijn enkel te realiseren door in de omgeving ruimtelijke keuzes te maken. Om deze reden is rondom deze natuurparels een beschermingszone van 500 meter opgenomen om te voorkomen dat de huidige hydrologische situatie verder verslechterd. Er mogen in de natte natuurparels of de beschermingszone geen activiteiten plaatsvinden die een verslechtering van de situatie in de natte natuurparel tot gevolg hebben. Aan deze gebieden is een apart aanlegvergunningen regime gekoppeld overeenkomstig het reconstructieplan/ Verordening. Er is een hydrologisch standstill van toepassing.

Uitgangspunt is dat ingrepen kunnen worden geweerd die individueel slechts een beperkt effect hebben, maar die door cumulatie van effecten toch kunnen leiden tot een ongewenste beïnvloeding van natuurgebieden. Dit wordt geregeld via de provinciale Verordening waterhuishouding en de waterschapskeuren. Om ongewenste ontwikkelingen te voorkomen zijn de natte natuurparels en beschermingszones op de verbeelding aangegeven.

WIJSTGRONDEN

De gronden waar wijstverschijnselen voorkomen worden beschermd doordat werkzaamheden die deze bijzondere waterhuishoudkundige waarde kan aantasten aanlegvergunningplichtig zijn. De beperkingen gelden niet op de bouwblokken in de wijstgebieden.

LANDSCHAPSELEMENTEN

Het buitengebied van Bernheze kent diverse kenmerkende landschapselementen. Op de verbeelding zijn de landschapselementen in het buitengebied van Bernheze aangegeven die de gemeente in ieder geval met dit bestemmingsplan wil behouden. De landschapselementen zijn opgenomen als dubbelbestemming Waarde – Landschapselementen. Binnen deze dubbelbestemming zijn de landschapselementen (houtwallen) beschermd. Het rooien van beplanting is hier alleen mogelijk met een omgevingsvergunning voor werken en werkzaamheden.

**CULTUURHISTORISCHE
WAARDEN**

In de bijlage bij de planregels is een lijst met cultuurhistorisch waardevolle panden opgenomen. Het gaat hier zowel om de lijst met beeldbepalende panden als om de lijst met monumenten. Het bestemmingsplan is zo opgesteld dat sloop van cultuurhistorisch waardevolle panden wordt voorkomen. Ter plaatse van een dergelijk pand mag geen vervangende nieuwbouw plaatsvinden buiten bestaande fundamenteen. Verder zijn er ruimere mogelijkheden geboden. Bij cultuurhistorisch waardevolle panden zijn ruimere oppervlakten bij aan huis gebonden beroepen toegestaan en zijn er mogelijkheden voor woningsplitsing.

Het cultuurhistorisch vlak bij kasteel Heeswijk (zoals ook opgenomen in de Verordening ruimte van de provincie) is opgenomen in voorliggend bestemmingsplan. Met dit vlak worden in de regels de waarden die ter plaatse aanwezig zijn (zoals de moestuin met kas, de hakhoutbosjes, de parkaanleg, de oude meander van de Aa en de zichtrelaties met het park en het beekdal vanuit het kasteel) beschermd.

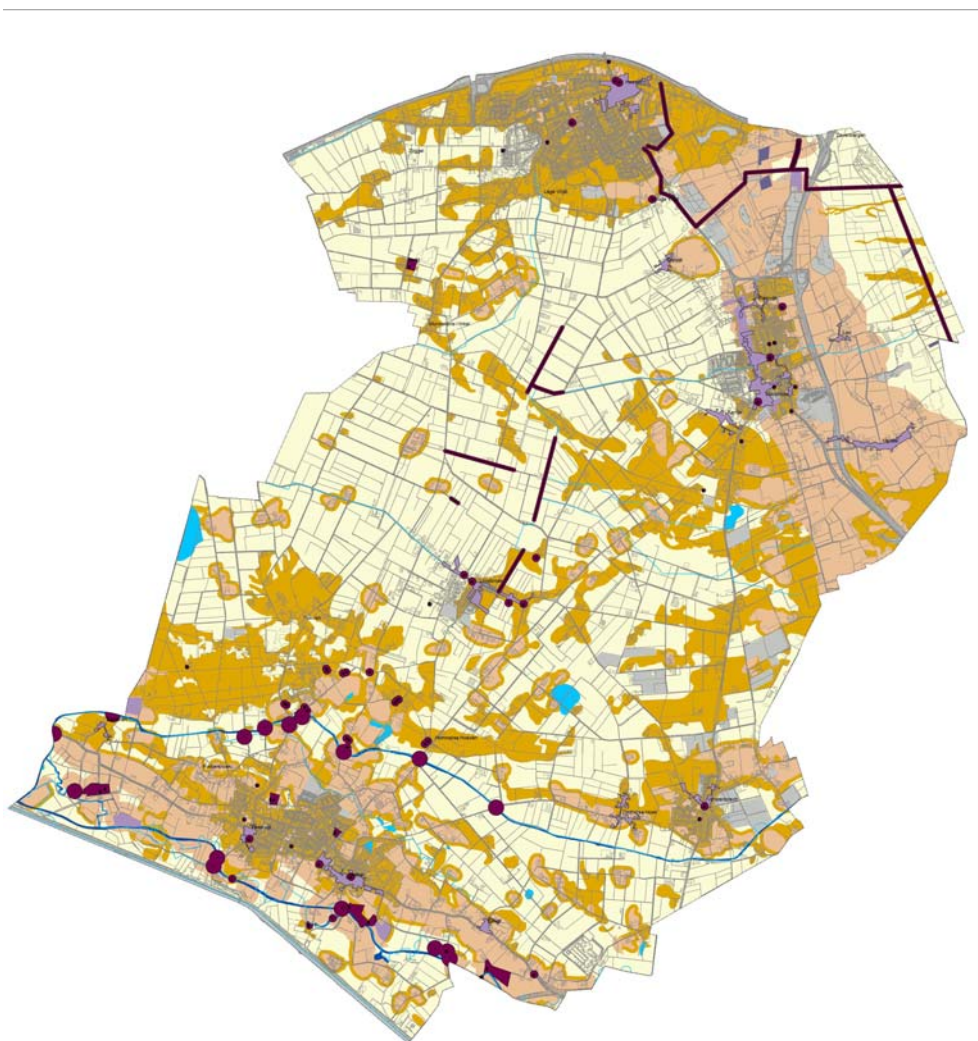
ARCHEOLOGIE

Teneinde de archeologie te beschermen, is archeologie in dit bestemmingsplan opgenomen. In de bestemmingsplanregels wordt vastgelegd welke gevolgen de gemeente verbindt aan de aanwezigheid van archeologische waarden of verwachtingen bij geplande bouwactiviteiten of andere bodemverstorende activiteiten. Die gevolgen kunnen zeer uiteenlopend zijn, variërend van “geen gevolgen voor bouwen” via “eerst onderzoeken, dan bouwen” tot en met “geen bodemverstoring, maar behoud in de bodem”.

De archeologische waarde komt terug op de verbeelding. Er is een onderverdeling gemaakt in archeologische waarde middelhoog, archeologische waarde hoog en archeologische waarde zeer hoog. Onderstaande kaart betreft een weergave van de gemeentelijke archeologische beleidskaart.

Afbeelding 13

Gemeentelijke
archeologische beleidskaart

Bestemmingsplan categorieën		bestaatsaf onderzocht op bestemmingsplanwijziging, aanleg-, sloop- en herontwikkeling		and of geen onderzoekplicht	
nr.	omschrijving	oppervlakte	oppervlakte	omschrijving	omschrijving
1	gebied met archeologische verwachting	2.000.000	2.000.000	geen onderzoekplicht	geen onderzoekplicht
2	gebied met archeologische verwachting	2.000.000	2.000.000	geen onderzoekplicht	geen onderzoekplicht
3	gebied met archeologische verwachting	2.000.000	2.000.000	geen onderzoekplicht	geen onderzoekplicht
4	gebied met archeologische verwachting	2.000.000	2.000.000	geen onderzoekplicht	geen onderzoekplicht
5	gebied met archeologische verwachting	2.000.000	2.000.000	geen onderzoekplicht	geen onderzoekplicht
6	gebied met archeologische verwachting	2.000.000	2.000.000	geen onderzoekplicht	geen onderzoekplicht
7	gebied met archeologische verwachting	2.000.000	2.000.000	geen onderzoekplicht	geen onderzoekplicht

De op de verbeelding opgenomen gebieden zijn niet op perceelsniveau begrensd. Echter, de gemeente kan aan de hand van de gemeentelijke beleidskaart afwegen of archeologisch onderzoek noodzakelijk is. Deze afweging is met name van belang wanneer een plan wordt ingediend waarbij een klein deel van het perceel een hoge archeologische verwachting heeft.

Het archeologisch beleid is opgenomen in de planregels. Dit houdt onder meer in dat voor een aantal werken en werkzaamheden een aanlegvergunning noodzakelijk is. Hiervoor is een archeologisch onderzoeksrapport noodzakelijk. Indien aanvullend archeologisch onderzoek nodig is, kan dit bestaan uit locatiegericht bureauonderzoek, booronderzoek, geofysisch prospectieonderzoek, het graven van proefsleuven of een combinatie daarvan.

Op basis van de resultaten wordt beoordeeld of een aanlegvergunning kan worden verleend en onder welke voorwaarden. Indien de ingreep, waarvoor een aanlegvergunning wordt gevraagd kan leiden tot aantasting van archeologische waarden, kunnen voorwaarden aan het verlenen van een aanlegvergunning worden verbonden. Die voorwaarden kunnen zijn planaanpassing, het nemen van technische maatregelen om aantasting van het bodemarchief tegen te gaan, het uitvoeren van een definitief archeologisch onderzoek, het archeologisch begeleiden van grondwerk of een combinatie daarvan. De kosten van archeologisch onderzoek en andere noodzakelijke maatregelen zijn voor rekening van de aanvrager.

Een verdere onderbouwing en toelichting is opgenomen in de beleidsrapportage archeologie. Aan de hand hiervan kan de gemeente een onderbouwde afweging per locatie maken. De ontheffingsdrempel voor terreinen met (resten van) historische hoeven, kasteel-, kerk- of kloosterterreinen, schansen (water)molenlocaties, bruggen of voordren en dergelijke is een bodemingreep met een oppervlakte van 100 m² en/of een diepte van 0,4 m. Ontheffing kan worden verleend als één of beide drempels niet worden overschreden. Het oppervlaktecriterium is conform het vrijstellingscriterium dat in de nieuwe Monumentenwet is vastgelegd. De ontheffingsdrempel is bij de gebieden van archeologische waarde en gebieden met een hoge verwachting een bodemingreep met een oppervlakte van 250 m² en een verstoringsdiepte van 0,4 m. Bij gebieden met middelhoge verwachting geldt een ontheffingsdrempel van 2500 m² en een verstoringsdiepte van 0,4 m. Ontheffing kan worden verleend als één of beide drempels niet worden overschreden. De oppervlaktecriteria zijn gebaseerd op de archeologische trefkans. Hoe kleiner deze is, hoe groter een onderzoeksgebied moet zijn om een redelijke kans te creëren archeologische relictten aan te treffen. De gebieden met een hoge verwachting liggen merendeels in landschappelijke zones, die bewezen hebben over het algemeen een rijk bodemarchief te herbergen (bijvoorbeeld de dekzandruggen met een grondwatertrap VI of VII, voorzien van een Laatmiddeleeuws plaggendek). Op grond van maatschappelijke overwegingen, maar ook van inhoudelijke overwegingen is voor gebieden met een hoge verwachtingswaarde gekozen voor een vrijstellingsgrens van 250 meter, omdat de aard van eventueel te verwachten archeologische resten op een dergelijke beperkte schaal in de meeste gevallen geen wezenlijke inhoudelijke (wetenschappelijke) bijdrage zullen leveren.

Vanuit maatschappelijk oogpunt wordt rekening gehouden met het feit dat de kosten van professioneel archeologisch onderzoek bij dergelijke kleine bodemingrepen meestal niet in verhouding staat tot de kosten van het plan. Om nieuwe vindplaatsen met relevante archeologische informatie op te kunnen sporen moet dus ook hier sprake zijn van een minimale omvang.

In de gebieden met een middelhoge verwachting is sprake van de combinatie van onderzoekslacune en een op grond van kengetallen verwachte geringe(re) dichtheid aan archeologische vindplaatsen. De doelstelling is hier om bij grotere ingrepen (> 2500 m²) in de toekomst vooronderzoek te realiseren, zodat de bestaande kennislacune kan worden opgevuld.

Met een diepte van 0,4 m is een balans gezocht tussen archeologisch verantwoord handelen en dat wat maatschappelijk en praktisch haalbaar is. In sommige delen van het gemeentelijk grondgebied liggen archeologische vondsten mogelijk dicht aan het oppervlak.

Op de meeste plaatsen zijn archeologisch relevante woonlagen opgenomen in de bouwvoor (dit is de bovenste, veel bewerkte en vaak met humeus materiaal verrijkte laag van de grond. De grondlaag waar de wortels van de planten in groeien.). De bouwvoor heeft gemiddeld een diepte van 0,3 – 0,5 m waaronder een eerste sporenvak zichtbaar kan worden. Vanuit archeologisch perspectief zou een algemene vrijstelling van 0,3 m te verkiezen zijn. Een dergelijke beperking is echter maatschappelijk niet uitvoerbaar (ook niet controleerbaar) en zou betekenen dat normaal agrarisch bodemgebruik en zelfs het ompspitten van de eigen tuin vergunningplichtige activiteiten worden. De wet- en regelgeving wil zich richten op die bodemingrepen die plaats vinden in het kader van nieuwe bouw- of inrichtingsprojecten met grootschalig grondverzet. Daar zal de 0,4 m grens vrijwel altijd overschreden worden. Overigens vallen egalisatiewerkzaamheden, diepwoelen en ontgrondingen die dieper reiken dan 0,4 m in het agrarisch gebied niet onder de ontheffingsdrempel.

Insteek is verder dat de komende beleidsperiode van 5 jaar aan bouw- en aanlegvergunningen bij bodemverstorende ingrepen kleiner dan de bovengenoemde oppervlaktegrenzen, de voorwaarde kan worden verbonden dat amateurarcheologen archeologische waarnemingen kunnen doen bij de graafwerkzaamheden in het kader van de bouwvergunning. Reden daarvoor is dat hiermee, zonder dat er hoge kosten mee zijn gemoeid en zonder dat oponthoud van de werkzaamheden ontstaat, de uitwerking van het beleid wordt getoetst en zo nodig in de toekomst wordt bijgesteld. Eventuele nieuwe vindplaatsen die hierbij ontdekt worden kunnen een bijdrage leveren aan de bewoningsgeschiedenis van het grondgebied.

Voorts kan de gemeente in geval van sloopwerkzaamheden regels aan de sloopvergunning verbinden, zoals:

1. het voorschrift dat de sloopwerken vanaf 30 cm boven het maaiveld en dieper worden begeleid door een archeologisch deskundige;
2. indien tijdens sloopwerken vondsten van hoge waarde worden aangetroffen, dan wordt hier terstond melding van gemaakt bij burgemeester en wethouders die vervolgens in het belang van de archeologische monumentenzorg aanvullende voorschriften kunnen verbinden aan de sloopvergunning.
3. Alvorens te beslissen over het vaststellen van sloopvoorschriften winnen burgemeester en wethouders bij een archeologisch deskundige schriftelijk advies in omtrent de vraag of door het verlenen van de sloopvergunning archeologische waarden kunnen worden aangetast en welke regels aan de sloopvergunning moeten worden verbonden.

3.3.2

ONTWIKKELING

De ontwikkeling van de gebiedswaarden is op verschillende manieren in het bestemmingsplan gewaarborgd.

Natuurontwikkelingsgebieden (NOG)

Ten aanzien van de ecologische waarden hecht de gemeente veel waarde aan bescherming en ontwikkeling van:

- robuuste eenheden;
- verbindingen tussen natuurgebieden;
- toename van biodiversiteit.

De natuurontwikkelingsgebieden vormen het robuuste netwerk van natuur in de gemeente Bernheze. Deze gebieden omvatten de bestaande bosgebieden (EHS), de ecologische dooraderingen als de ecologische verbindingzones tussen het Aa-dal en de Maashorst (dooradering van het landbouwgebied) en de gebieden die in het Natuurbeheerplan zijn aangegeven als 'om te vormen' (van landbouw naar natuur). De natuurontwikkeling in dit robuuste netwerk heeft prioriteit. Nieuwe natuur in de natuurontwikkelingsgebieden is in dit bestemmingsplan geregeld via een wijzigingsbevoegdheid. Het kan alleen plaatsvinden op basis van vrijwilligheid.

Nieuwe natuur die wordt ontwikkeld buiten de aangegeven natuurontwikkelingsgebieden valt onder 'nieuw groen is vrij groen'. Dit betekent dat deze groenstructuren geen planologische bescherming krijgen zoals voor de gebieden binnen de Ecologische Hoofdstructuur wel aan de orde is. De nieuwe groene landschappelijke elementen vallen niet onder de te beschermen landschapselementen in het bestemmingsplan.

Versterkingsmaatregelen

Zoals in hoofdstuk 2 verwoord, is het buitengebied aan verandering onderhevig. Eén van de ontwikkelingen is verbreding van het platteland, hetgeen betekent dat er meer vraag is naar het ontwikkelen van nieuwe functies. De gemeente wil met het bestemmingsplan ruimte bieden aan deze ontwikkelingen, mits dit gepaard gaat met een verbetering van de kwaliteit van het buitengebied. Zo zijn er ruimere functiemogelijkheden opgenomen voor cultuurhistorisch waardevolle panden (zoals woningsplitsing en ruimere oppervlakten bij aan huis gebonden beroepen). Andere ontwikkelingen in het buitengebied kunnen gepaard gaan met maatregelen die de gebiedswaarden versterken. Hierbij kan gedacht worden aan de aanleg van groenstroken, de aanleg van poelen of het slopen van storende overtollige bebouwing. Bij afwijkingen en wijzigingsbevoegdheden is de voorwaarde opgenomen dat sprake moet zijn van een goede ruimtelijke uitstraling.

Voor de uitvoering en beoordeling van de landschapsinrichtingsplannen wordt gebruik gemaakt van het Landschapsontwikkelingsplan van de gemeente dat op 19 april door de gemeenteraad is vastgesteld.

3.4 WATER

3.4.1 DYNAMISCH BEEKDAL VAN DE AA

Probleemstelling

In de stad 's-Hertogenbosch komen de beken Dommel en Aa samen. De stad ligt in feite in een waterdelta: de stad is ontstaan op een zandplaat in de moerassige monding tussen Dommel en Aa beken en de Maas. Namen als 't Zand en de Donken refereren daaraan. Vanaf samenkomen van beide beken gaat het water via de Dieze en spuisluis Crèvecoeur naar de Maas. Tevens is er de mogelijkheid om het water van de Dommel en de Aa via het Drongelens kanaal op de Maas ter hoogte van Waalwijk af te voeren. Via de Stadsdommel kan het water van Aa naar Dommel stromen en vice versa. Bij hoogwater op de Maas is de afvoercapaciteit van Dieze en Drongelens kanaal beperkt. Hoge afvoeren van Dommel en Aa zijn dan niet te verwerken. Bij het samenvallen van een piek op de Maas en op de beide beken, kan dit grote wateroverlast in en nabij 's-Hertogenbosch opleveren.

Figuur 1

Watersysteem rond
's-Hertogenbosch

Om twee redenen is extra waterberging nodig om in de toekomst het risico op wateroverlast in 's-Hertogenbosch en de omliggende dorpen (het beschermingsniveau van de dorpen is gelijk als die voor de stad) te verminderen:

1. In 1995 is gestart met de Maaswerken. Dit behelst het verhogen van kaden en het verdiepen van het stroombed van de Maas, ten gunste van een betere veiligheid tegen overstrooming, grindwinning en betere condities voor scheepvaart. Onderzoek heeft uitgewezen dat er benedenstrooms van de Maas effecten op zullen treden, namelijk het meer samenvallen van de Maashoogwatergolf met de afvoerpiek van de Brabantse beken. Daarom zijn extra regionale watermaatregelen rond 's-Hertogenbosch nodig.
2. Als gevolg van klimatologische veranderingen zal naar verwachting het neerslagpatroon de komende decennia sterk veranderen. De verwachting is dat korte periodes met veel regenval worden afgewisseld door langere periodes van droogte. Het is daarom noodzakelijk om voldoende ruimte te hebben voor het bergen van water in tijden van veel regenval en in verband met de waterkwaliteit en natuur voldoende stromend profiel te hebben in periodes van droogte.

Bij 's-Hertogenbosch stagneert de waterafvoer door een hoge waterstand in de Maas. Tijdens extreme afvoeren op de Maas stijgt het niveau van het Maaswater tot een hoogte waarbij de afvoer van de Dieze stagneert. Door de stagnatie van de afvoer van de Dieze nemen de waterstanden in de stad van 's-Hertogenbosch toe. Het water dat via De Dommel en De Aa naar 's-Hertogenbosch wordt aangevoerd stroomt dan via de overlaat De Maij naar het Drongelens kanaal.

De grote hoeveelheden water die vanaf dit punt moeten worden verwerkt, zorgen soms voor grote problemen. Er zijn al maatregelen genomen (waterberging Bossche Broek) of in voorbereiding (HoWaBo = Hoogwateraanpak 's-Hertogenbosch, de voorkeur is water bergen in een deel van de Vughtse Gement in de zogenoemde Groene Rivier). Uitgangspunt is dat ook in het regionale systeem (waaronder de Aa zelf) de nodige berging gerealiseerd wordt. In het stroomgebied van de Aa zijn – naast Dynamisch beekdal – ook gebieden ten zuiden van Veghel, ten oosten en zuiden van Helmond en ten noordoosten van Deurne als zoekgebied voor waterberging aangewezen waarmee de kans op wateroverlast wordt verkleind.

Specifiek voor het Dynamisch Beekdal zal gestreefd moeten worden naar zoveel mogelijk berging. Om de kans op wateroverlast als gevolg van klimaatverandering en de waterdelta-situatie rond 's-Hertogenbosch te voorkomen is ruimte voor waterberging noodzakelijk. Daarom wordt bovenstrooms ten zuidoosten van 's-Hertogenbosch naar mogelijkheden gezocht om de 'afvoerpieken' af te vlakken. Door het Dynamische Beekdal in te zetten als locatie waar water wordt geborgen bij piekafvoeren, wordt de waterdruk vanuit de Aa op het watersysteem in en om 's-Hertogenbosch verminderd. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is de timing van de hoogwatergolf van de Aa ten opzichte van de hoogwatergolf van de Maas. Dit leidt tot de wens om 'anticiperend' water af te kunnen voeren.

Vereiste bergingscapaciteit

In 2004 is de behoefte aan waterberging tot 2015 binnen het reconstructiegebied Maas en Meierij door het waterschap geraamd op 1.465 hectare. In het Reconstructieplan is deze raming gebruikt om verschillende zoeklocaties aan te wijzen: over het algemeen laag gelegen gebieden met weinig economisch kwetsbare functies. Het Dynamisch Beekdal is hier één van. In het Reconstructieplan is hiervoor een ruimte van 900 ha gereserveerd. Het waterschap zoekt in dit gebied naar mogelijkheden voor waterberging in combinatie met natuurontwikkeling.

In het Koepelplan (Eindontwerp inrichtingsplan Dynamisch Beekdal, waterschap Aa en Maas, 2006) zijn als belangrijke randvoorwaarden voor water opgenomen:

- piekreductie in het Aa-systeem;
- creëren van ruimte voor waterberging;
- ruimte voor natuurlijk meanderproces. In het Koepelplan is gekozen voor de verwijdering van de kades en de stuwen;
- zorgdragen voor een kleine beek die de basisafvoer (5% = 30 dagen per jaar) aankan en een beekdal dat de maatgevende afvoer (100% = 1 dag per jaar) aankan. Hiervoor zijn dieptes en stroomsnelheden van de beek aangegeven.

De effectiviteit van een bergingsgebied wordt in sterke mate bepaald door het tijdstip waarop het gebied wordt ingezet. Bij het te vroeg inzetten, is het gebied al (voor een deel) gevuld, als de maximale afvoerpiek komt. Het gebied draagt dan niet maximaal bij aan het verminderen van de piekafvoer.

Bij het opstellen van de milieueffectrapportage (MER) is uitgegaan van de normering zoals vastgelegd in het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW 2003). Belangrijke aspecten hierbij zijn het oplossen van de bestaande wateroverlast (vóór 2015) en rekening houden met de klimaatontwikkeling.

Dit betekent het volgende:

1. Bescherming bestaande wateroverlast: Voor de bescherming van 's-Hertogenbosch tegen wateroverlast worden in het kader van de HoWaBo-studie maatregelen uitgewerkt. De vereiste bergingscapaciteit in deze studie is gebaseerd op de huidige norm, het mogelijk samenvallen van de afvoergolven van de Maas en de Aa en het niet kunnen realiseren van de regionale taakstelling. In 2015 is dit geraamd op 4,5 miljoen kuub water.
2. Van belang is de trits anticiperend afvoeren-vasthouden-bergen-afvoeren. Vanwege mogelijk samenvallen met de Maas-golf in het van belang voorafgaand zoveel mogelijk anticiperend af te voeren en vervolgens te kiezen voor vasthouden-bergen-afvoeren.
3. Klimaatontwikkeling: Het Dynamisch Beekdal heeft een klein 'eigen stroomgebied' en is vooral een doorvoersysteem. De bijdrage aan de afvoer door klimaatontwikkeling is daarom op het traject Dynamisch Beekdal heel beperkt.

Het beleid van het waterschap is erop gericht, dat veranderingen in het stroomgebied niet mogen leiden tot een verslechtering van de veiligheidssituatie rondom 's-Hertogenbosch (conform het principe van "niet-afwentelen"). Het waterschap is voor de realisatie van de regionale taakstelling afhankelijk van de medewerking van andere partijen (gemeentes, grondeigenaren, natuurbeheer).

Natuuropgave

Tevens kan een dynamisch beekdal gepaard gaan met het bereiken van natuurdoelen in het gebied. In diverse beleidsplannen (Interim Structuurvisie, het provinciale natuurgebiedsplan, reconstructieplannen en het waterbeheerplan) ligt een belangrijke natuuropgave voor het traject van de Aa. Zo wil de provincie een ecologische verbinding tot stand brengen tussen natte natuurgebieden in het beekdal van de Aa. In het Provinciaal Waterhuishoudingsplan (WHP2+) is dan ook de deelfunctie 'ecologische verbindingszone langs waterloop' opgenomen. Daarnaast hebben enkele meanders in het projectgebied de functie 'waternatuur'. In het nieuwe ontwerp-waterbeheerplan 2010-2015 van het waterschap (vastgesteld op 21 oktober 2008) is langs de Aa de functie 'beekherstel A' opgenomen voor dat deel van de Aa wat in het plangebied van het Dynamisch beekdal ligt. Bij beekherstel krijgen vergraven beken weer meer ruimte om te kronkelen door het landschap, zodat natuurlijke processen gestimuleerd worden. Dit beekherstel wordt het verst doorgevoerd bij beken met aanduiding 'beekherstel A'.

MER

Vanwege de omvang van de voorgenomen activiteiten is een m.e.r.-procedure noodzakelijk. De waterberging (en eventueel beekherstel) voor Dynamische beekdal betreft immers een functiewijziging over een oppervlakte van meer dan 250 ha.

WAAROM MER?

Het doel van een m.e.r.-procedure is om het milieubelang een volwaardige en vroegtijdige plaats in het plan- en besluitvormingsproces te geven. Het MER is geaccordeerd in 2009.

VOORGENOMEN ACTIVITEIT

Met het project Dynamisch Beekdal willen het Waterschap Aa en Maas, de gemeenten Sint-Michielsgestel en Bernheze en de Provincie Noord-Brabant de rivier de Aa weer in zijn natuurlijke systeem terugbrengen. Door het natuurlijke systeem van de Aa te herstellen, krijgt het water meer ruimte en wordt overtollig regenwater langer vastgehouden.

Door het plangebied in te richten voor de opvang van water kan het nabij gelegen stedelijk gebied worden gevrijwaard van wateroverlast. Dit geldt niet alleen voor het stedelijk gebied rond 's-Hertogenbosch, maar ook voor de bebouwde gebieden van Berlicum en Middelrode. Indien nodig wordt hiervoor ook maatwerk geleverd, zoals de aanpak van riooloverstorten en bescherming van laaggelegen woningen.

Door het verwijderen van kades zal een deel van het gebied dat grenst aan het beekdal bij hoge waterpeilen overstromen. Afhankelijk van de frequentie van overstroming en de wensen van de grondeigenaar kunnen de gronden worden opgekocht en ingezet voor natuurontwikkeling.

Voordat een waterbergingsgebied in gebruik genomen kan worden, dient dit planologisch te worden vastgelegd en vervolgens opgenomen te worden in de legger van het waterschap. Indien hieraan is voldaan, is de keur waterberging van toepassing.

Om de natuurlijke dynamiek zoveel mogelijk terug te brengen wordt het profiel aangepast en worden bestaande stuwen verwijderd en de oude meanders weer aangetakt. Hierdoor krijgen vissen de kans stroomopwaarts te zwemmen en is er weer sprake van natuurlijke peilen en stroomsnelheden. Ook worden de kades langs de Aa grotendeels verwijderd. Op enkele locaties worden de kades gehandhaafd en blijft de oude loop liggen als hoogwaterafvoer of worden de kades verlegd om hoogwaardige landbouwgrond of bebouwing te beschermen.

Door van de Aa weer een vrij meanderende laaglandbeek te maken, ontstaat een natuurlijkere vegetatie en een leefgebied met een grote verscheidenheid aan vlinders, libellen, zoogdieren, (water)vogels en vissen. Dankzij verbetering van de ecologische relatie met nabij gelegen natuurgebieden fungeert het beekdal ook als migratieroute.

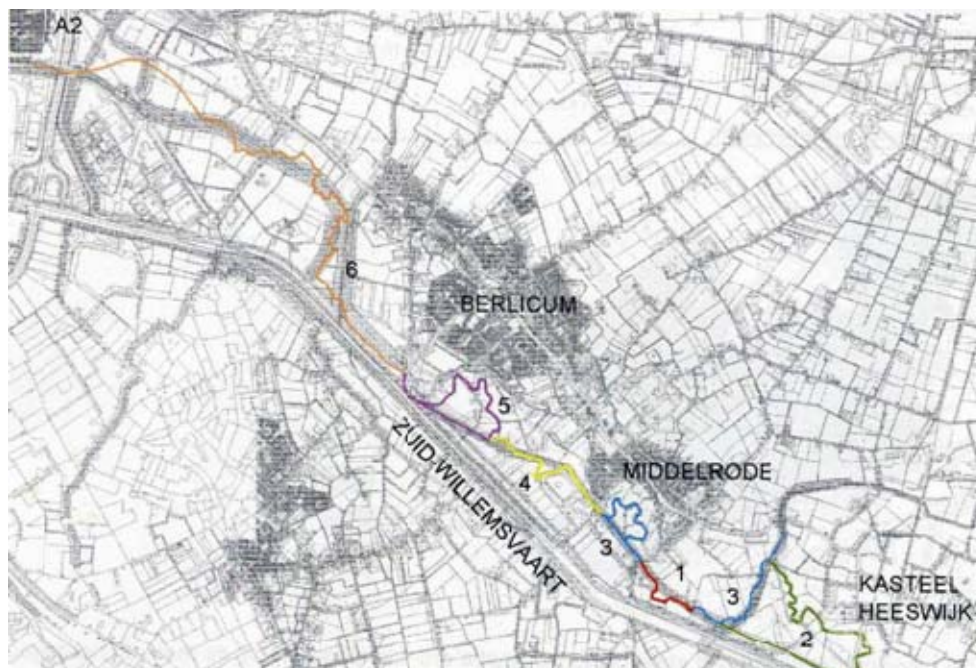
FASERING

Het project Dynamische Beekdal wordt in zes fasen uitgevoerd:

- Fase 1: de meander Assendelft (hiervan is de uitvoering al afgerond).
- Fase 2: de meander Kasteel Heeswijk (hiervan is de uitvoering al afgerond).
- Fase 3: de meander Middelrode bij de Molenhoek.
- Fase 4: Seldensate.
- Fase 5: de meander Hersend.
- Fase 6: vanaf de Runweg tot aan de omgelegde Zuid-Willemsvaart.

Het moment waarop de laatst genoemde fase wordt gerealiseerd is mede afhankelijk van het tijdstip waarop wordt begonnen met de omlegging van de Zuid-Willemsvaart.

Figuur 2
Fasering ontwikkeling
Dynamisch beekdal

ALTERNATIEVEN

In het MER zijn de volgende drie alternatieven ontwikkeld: referentie (Nulalternatief), het Vrijstromend Alternatief (VSA) en het Gestuurd Alternatief ontwikkeld. Voorts is – op basis van nieuwe inzichten – een voor alle situaties toepasbare optimalisatieslag aangebracht ter vergroting van de waterbergingscapaciteit, namelijk een regelbaar sifon ter plaatse van de passage van de om te leggen Zuid-Willemsvaart.

Nulalternatief

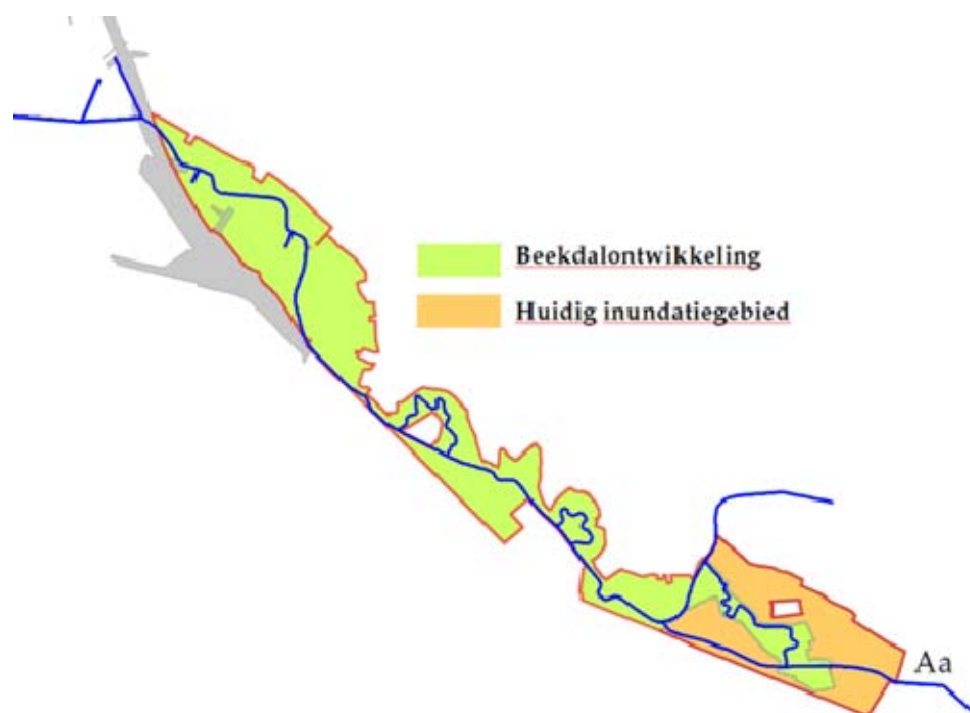
Het Nulalternatief is een beschrijving van de huidige situatie en de gevolgen van autonome ontwikkelingen tot 2020. De verbreding van de N279, de omlegging van de Zuid-Willemsvaart en de Rosmalense Aa zijn onderdeel van het nulalternatief. Het realiseren van beekherstel is geen onderdeel van het nulalternatief. Dit omdat beekherstel van de Aa nog niet planologisch is vastgelegd.

Vrijstromend Alternatief (VSA)

Om de natuurlijke dynamiek zoveel mogelijk terug te brengen worden bestaande stuwen verwijderd en de oude meanders weer aangetakt. Hierdoor krijgen vissen de kans stroomopwaarts te zwemmen. Daarnaast wordt in dit plan ruimte gereserveerd voor natuurontwikkeling. Dit wordt gedaan door de kades langs de Aa grotendeels te verwijderen zodat het beekdal bij hogere afvoeren zich als snel vult met water. Een uitgangspunt in dit alternatief is vrije afstroming. Wel zijn om verdroging tegen te gaan onderwater drempels gehandhaafd/aangelegd. In dit alternatief wordt het gebied rond kasteel Heeswijk meegenomen.

Figuur 3

Vrijstromend alternatief

Gestuurd Alternatief (GA)

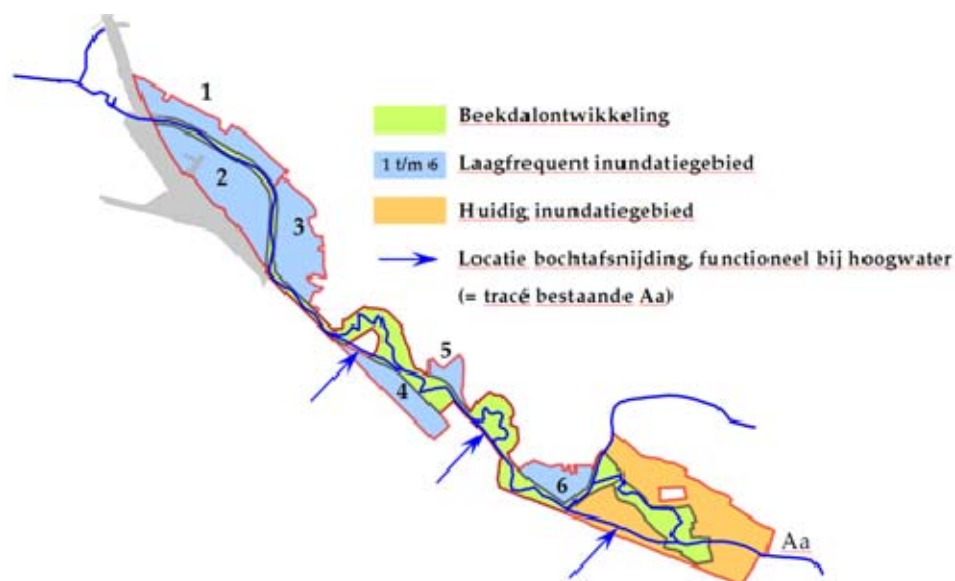
In dit alternatief is voldoende ruimte gereserveerd voor beekdalontwikkeling, maar tegelijk is gedacht aan ruimte voor waterberging, door het inrichten van bergingsgebieden. Deze bergingsgebieden worden ingezet in situaties die horen bij een herhalingstijd die ligt boven $T = 100$ (hoogwatersituatie die kan optreden eens per 100 jaar).

De meerwaarde ten opzichte van het VSA is dat op deze manier landbouwgebieden ontzien kunnen worden door landbouwgrond minder frequent te laten inunderen. Bovendien kunnen de bergingsgebieden in extreme situaties ingezet worden om de piekafvoer richting 's-Hertogenbosch te reduceren. In dit alternatief is dus sprake van sturing van zowel afvoer als inundatiefrequentie. De realisatie van natuurontwikkeling is beperkter dan in het VSA.

In het Reconstructieplan is uitgegaan van een breedte van 50 meter voor beekherstel. Deze 50 meter inclusief de beekbreedte bedraagt 75 meter. Deze breedte is de speelruimte voor de beek binnen waterkerende grenzen zoals bestaande of nieuwe kaden of andere waterkerende hoogten. Binnen deze grenzen is een frequente overstroming toegestaan. Het na te streven veiligheidsniveau is gelijk aan het VSA.

Figuur 4

Gestuurd alternatief

Knijpconstructie

Tijdens het MER is een nieuw inzicht ontstaan, namelijk de mogelijkheid om extra waterberging te realiseren. In de toekomstige situatie stroomt de Aa met een sifon onder de Zuid-Willemsvaart door. Deze sifon zou men kunnen inrichten als knijpconstructie waardoor de mogelijkheid ontstaat om de afvoer naar 's-Hertogenbosch te reduceren en bovenstrooms in het beekdal meer water te bergen door het peil verder op te zetten. In perioden waarbij het wateraanbod extremer is dan verwacht, kan dit als laatste redmiddel gebruikt worden. Dit idee moet gezien worden als een concept, waarbij het water van de Aa voor beperkte tijd 'geparkeerd' kan worden als de afvoer op de Maas gestremd is.

Het 'knijpen' als extra middel om 's-Hertogenbosch te ontlasten staat los van het GA of het VSA: het kan bij beide alternatieven effectief worden. Om die reden is ervoor gekozen om een gevoeligheidsanalyse uit te voeren in dit MER, waarbij naar een beperkt aantal aspecten is gekeken voor deze knijpconstructie, namelijk het extra te realiseren bergingsvolume, de inundatiediepte, de aanpassingen die nodig kunnen zijn in het bergingsgebied en de daarvoor benodigde kosten (globale inschatting).

VKA EN MMA

De alternatieven vormen de basis voor de ontwikkeling van het Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA) en het Voorkeursalternatief (VKA).

Meest milieuvriendelijk alternatief

Uit de effecten blijkt dat het vrijstromend alternatief voor natuur en landschap veel beter voldoet dan het gestuurde alternatief (dat overigens ook al bijdraagt aan deze waarden). Er is door het Waterschap en de gemeenten aangegeven dat het vrijstromend alternatief nog licht is te verbeteren door extra natuur te realiseren (1: Oude Bossche Baan en 2: Spaans Dijkje) en te streven naar kwalitatief hoogwaardiger natuur bij kasteel Heeswijk (nr. 3). Verder is als extra element het accentueren van de steilrand bij Berlicum genoemd. Het meest milieuvriendelijk alternatief valt grotendeels samen met het vrijstromend alternatief, maar scoort nog net iets beter voor natuur en landschap.

Voorkeursalternatief

Op grond van de resultaten in het MER heeft de stuurgroep besloten om de keuze die in het Koepelplan was gemaakt te handhaven. Het Koepelplan en het vrijstromend alternatief zoals dat in dit MER is uitgewerkt zijn vrijwel gelijk. Het voorkeursalternatief zal op één onderdeel afwijken van het vrijstromend alternatief, namelijk met toevoeging van glooiingen. Door de aanleg van deze glooiingen kan het T=1 inundatiegebied beperkt worden, zodat het Waterschap minder gronden hoeft te verwerven.

Als uitvoeringsrandvoorwaarde zal gelden dat deze zo onopvallend mogelijk in het landschap worden inpast.

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN IN MER

De MER besluit met een aantal conclusies en aanbevelingen.

Onderbouwing bestemmingsplannen

De procedureel belangrijkste conclusie is dat de gemeenten met dit MER in de hand het waterbergingsgebied planologisch kunnen gaan organiseren. Zij zullen dit gaan opnemen in hun bestemmingsplannen voor het buitengebied.

Beoordeling alternatieven

De inhoudelijk belangrijkste conclusie is dat het vrijstromend alternatief / voorkeursalternatief zeer goed scoort voor natuur en minder goed voor het effectief bergen van water. Het gestuurde alternatief scoort goed voor natuur en goed voor waterberging.

Extra waterberging door knijpconstructie

Het lijkt mogelijk om met een knijpconstructie veel extra waterberging te realiseren op een relatief eenvoudige manier. Aangeraden wordt om hier nader onderzoek naar te doen of het haalbaar en betaalbaar is. Daarbij moet goed gekeken worden naar de boerderijen en de huizen in het plangebied en of daar maatwerkoplossingen kunnen komen.

Onderzoeken

In het kader van de MER is historisch bodemonderzoek en een scan flora en fauna gemaakt. Deze onderzoeken hebben betrekking op het hele plangebied van het Dynamisch Beekdal. De conclusies welke relevant zijn voor het grondgebied van de gemeente Bernheze zijn hieronder kort weergegeven.

FLORA EN FAUNA

Te verwachten soorten:

- Het plangebied is een divers en gevarieerd landschap waar veel (beschermde) soorten gebruik van maken. Beschermde soorten zijn aangetroffen of te verwachten binnen de soortgroepen Vaatplanten, vleermuizen, grondgebonden zoogdieren, broedvogels, vissen, reptielen en amfibieën.
- De soortverwachting is afhankelijk van de betreffende uitvoeringsfase, maar algemeen kan gesteld worden dat de hoogste natuurwaarde in en nabij de oude meanders gevonden moet worden.
- Kasteel Heeswijk herbergt ook een verhoogd aantal beschermde soorten zoals Das, Eekhoorn, diverse vogelsoorten en vleermuis-soorten.

Effecten

- De plannen hebben een tweedelig effect. De verhoging van grondwaterstand en de inundatiefrequentie (toename inundatie in de beekdalzone van Heeswijk) en de hermeandering (aansluiten oude meanders en natuurlijk inrichten beekdalzone).
- De effecten zijn afhankelijk van de betreffende fase van uitvoering. Echter zijn er per fase diverse mogelijke serieuze negatieve effecten te verwachten, waartoe een oplossing geformuleerd dient te worden alvorens de werkzaamheden uit te kunnen voeren.

Vervolgstappen

- Om het effect te kunnen toetsen en om een ontheffingsaanvraag mogelijk te maken dient er nader onderzoek uitgevoerd te worden naar foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen, Das, Waterspitsmuis, amfibieën, vissen, reptielen en vaatplanten.
- Door het bevoegde gezag (DLG en LNV) wordt aan ruimtelijke ontwikkelingen als eis gesteld dat de werkzaamheden niet uitgevoerd mogen worden alvorens is vastgesteld of een beschermde soort aanwezig is en verstoord wordt, en pas mogen worden uitgevoerd nadat er een ontheffing is afgegeven.
- DLG stelt tevens als eis dat er zoveel mogelijk gemitigeerd wordt en – indien dit niet mogelijk is – de compensatie gereed is, alvorens het actuele leefgebied te verstoren;
- De herinrichting van het Dynamisch Beekdal kan niet uitgevoerd worden alvorens onderzocht is of, welke en hoe het betreffende gebiedsdeel gebruikt wordt door een beschermde soort en er voor het verstoren van deze soort ontheffing is verleend;
- Het nader onderzoek kan per fase uitgevoerd worden en hoeft niet in één keer voor het gehele plangebied plaats te vinden. Voor sommige soortgroepen kan het een besparing zijn om meteen heel het gebied mee te nemen in het aanvullend onderzoek.

HISTORISCH BODEMONDERZOEK

Over het algemeen is de onderzoekslocatie waarbinnen de Aa mag gaan stromen schoon. Op het grondgebied van Bernheze is nog extra aandacht te besteden aan de locatie bij Kasteel Heeswijk. Hier zijn in 2004 2 ondergrondse huisbrandstoftanks onderzocht. Ter plaatse van de 5000 liter tank is 20 m³ sterk verontreinigde grond met minerale olie aangetroffen. In het grondwater is een matige verontreiniging aangetroffen met minerale olie. De omvang wordt geschat op circa 40 m³. Op 22 maart 2004 is een melding gedaan om de 5000 liter tank te saneren en te verwijderen op 29 maart 2004. Een evaluatie rapport van de sanering is echter niet aangetroffen.

Projectplan

De maatregelen voor uitvoering van het dynamisch beekdal fase 3 en 4 worden vastgelegd in een projectplan. Het MER vormt een bijlage bij dit projectplan.

Vertaling in het bestemmingsplan

In het bestemmingsplan is het Dynamisch Beekdal als volgt vertaald:

WATERBERGING

De inundatiegebieden zijn bestemd als 'Waterstaat- Waterbergingsgebied' conform de Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant. De omvang van dit gebied is gebaseerd op de situatie T=100 in het Vrijstromend Alternatief (de situatie T=100 is overigens niet anders in het Gestuurd Alternatief).

In dit waterbergingsgebied moet worden voorkomen dat toekomstige schadevergoedingen (door het onderlopen van water) duurder kunnen uitpakken doordat bedrijven uitbreiden. In deze gebieden mogen enkel ontwikkelingen plaatsvinden die neutraal of dienstbaar zijn aan het doel van waterberging en worden ontwikkelingen die daarmee in strijd zijn geweerd.

De mogelijkheden voor agrarische bedrijven zijn altijd afhankelijk van de ligging in verwevings- of extensiveringsgebied. Aanvullend hierop geldt specifiek ten aanzien van het waterbergingsgebied het volgende:

- Hervestiging en omschakeling is mogelijk mits dit niet gepaard gaat met een uitbreiding.
- Uitbreiding is enkel mogelijk indien en voor zover het waterbergend vermogen van het gebied niet onevenredig wordt aangetast.
- Uitbreiding van de bebouwing binnen een bestaand bouwblok is mogelijk.

Ten aanzien van overige bebouwing geldt het volgende beleid:

- Bebouwing die ten dienste staat van waterberging is mogelijk tot een hoogte van maximaal 2 meter.
- Bebouwing die niet ten dienste staat van waterberging is mogelijk indien en voor zover het waterbergend vermogen van het gebied niet onevenredig wordt aangetast.

Voorts geldt binnen het waterbergingsgebied het volgende aanlegvergunningstelsel: Werken en werkzaamheden die aanlegvergunningplichtig zijn, betreffen:

- Ophogen van gronden.
- Het aanbrengen van kaden of het wijzigen daarvan.

In het kader van de aanlegvergunningsaanvraag vraagt de gemeente advies aan het waterschap.

3.4.2

BEHOUD EN HERSTEL WATERSYSTEMEN

In de Verordening zijn gebieden aangewezen voor behoud en herstel van watersystemen. Er is ruimte nodig voor maatregelen op het gebied van morfologie, onder meer om de doelstellingen uit de Kaderrichtlijn Water (KRW) te behalen op het gebied van de ecologische kwaliteit van oppervlaktewateren. Het provinciale belang is gelegen in het behalen van deze doelstellingen.

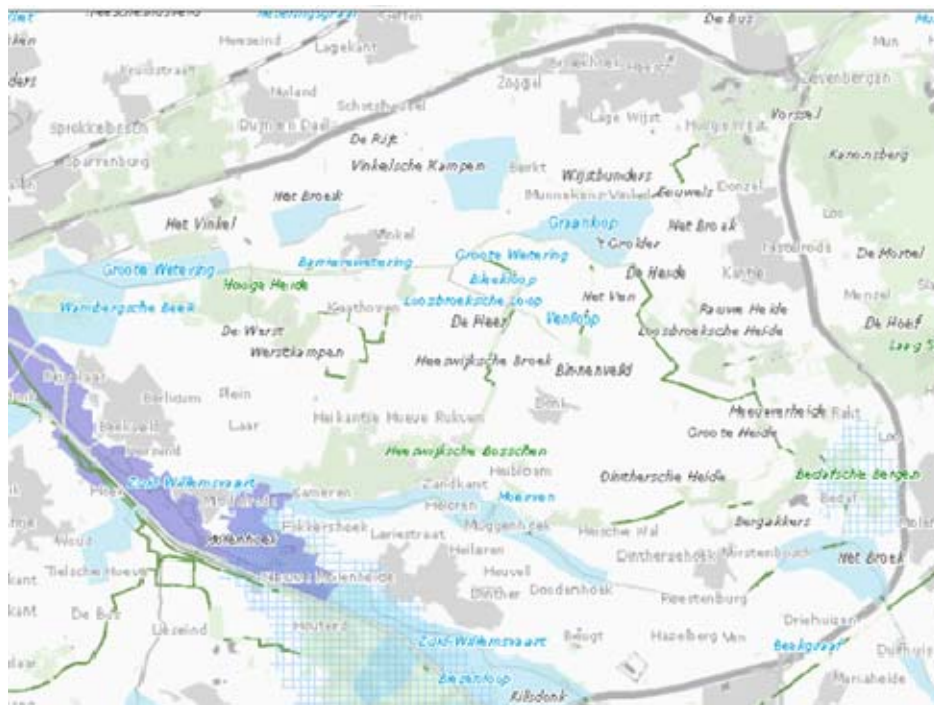
Behoud en herstel van watersystemen is als aanduiding (milieuzone) op de verbeelding opgenomen. Het gaat hier om de huidige breedte van het water- en dijklichaam + 50 meter. De zone stelt voorwaarden aan stedelijke, agrarische en recreatieve ontwikkelingen, in het bijzonder wat betreft de daarmee verband houdende bebouwing. Voorkomen moet worden dat dit gebied minder geschikt wordt voor de verwezenlijking en het behoud, beheer en herstel van watersystemen. Het plan stelt verder regels ten aanzien van het aanbrengen van oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten van meer dan 100 m², anders dan een bouwwerk. Ook worden er binnen deze zone regels gesteld ten aanzien van het ophogen van gronden. Overigens zal een groot deel van deze gronden samenvallen met de begrensde ecologische hoofdstructuur en wordt een groot deel van deze ruimte tevens benut voor waterberging.

3.4.3 ZOEKGEBIEDEN WATERBERGING

In het buitengebied van Bernheze komen zoekgebieden voor waterberging voor. In de ontwerp Verordening Ruimte zijn de volgende zoekgebieden op kaart opgenomen.

Afbeelding 14

Zoekgebieden waterberging op grond van de ontwerp Verordening Ruimte (provincie Noord-Brabant)

Binnen deze zoekgebieden zijn kapitaalintensieve functies niet mogelijk. De zoekgebieden kunnen nog niet leiden tot concreet begrensde waterbergingsgebieden. Om deze reden zijn de gebieden dan ook niet op de verbeelding en in de planregels bij dit bestemmingsplan opgenomen. Het bestemmingsplan heeft geen betrekking op nieuwe kapitaalintensieve functies en leidt dan ook niet tot beperkingen voor de mogelijke waterbergingsfunctie.

3.5 LANDBOUW

Zoals aangegeven in hoofdstuk 2 is de agrarische sector van groot belang voor de gemeente Bernheze. Het is de belangrijkste economische sector in het buitengebied en voortdurend aan verandering onderhevig, niet in de laatste plaats door recente ingrijpende beleidswijzigingen als de reconstructie en de geurwet.

Het reconstructieplan legt een stevig pakket beleidsuitgangspunten op het buitengebied (en dan met name op de intensieve veehouderijsector), die in dit bestemmingsplan worden doorvertaald.

Om in te kunnen spelen op de beleidslijnen en dynamiek van de sector zal onderscheid worden gemaakt in de volgende sectoren binnen de land- en tuinbouw:

- intensieve veehouderijbedrijven;
- overige agrarische bedrijven (zowel grondgebonden als overig niet-grondgebonden agrarische bedrijven).

Niet-grondgebonden agrarische bedrijven = een agrarisch bedrijf waarvan de productie niet in overwegende mate afhankelijk is van het voortbrengend vermogen van onbebouwde grond in de directe omgeving van het bedrijf. Niet-grondgebonden bedrijven zijn in ieder geval intensieve veehouderijen en glastuinbouwbedrijven. Een voorbeeld van overig niet-grondgebonden bedrijven zijn intensieve kwekerijen zoals champignonkwekerijen.

Intensieve veehouderij = agrarisch bedrijf met een bedrijfsvoering die geheel of in overwegende mate in gebouwen plaatsvindt en gericht is op het houden van dieren, zoals rundveemesterij, varkens-, vleeskalver-, pluimvee-, pelsdier-, geiten- of schapenhouderij of een combinatie van deze bedrijfsvormen, alsmede naar de aard daarmee gelijk te stellen bedrijfsvormen, met uitzondering van grondgebonden melkrundveehouderij.

Glastuinbouwbedrijven komen in de gemeente niet voor.

Grondgebonden agrarische bedrijven = een agrarisch bedrijf met een bedrijfsvoering die geheel of in overwegende mate niet in gebouwen plaatsvindt. Grondgebonden bedrijven zijn in ieder geval: akkerbouw-, fruitteelt- en vollegrondstuinbouwbedrijven en boomteeltbedrijven, waarvan de bomen rechtstreeks in de grond zijn geplant. Melkveebedrijven en paardenhouderijen zijn doorgaans ook grondgebonden. Alleen maneges zijn aangegeven als recreatiebedrijven.

3.5.1

BESTAANDE BEDRIJVEN

Bij het bepalen welke agrarische bedrijven in aanmerking komen voor een agrarische bedrijfsbestemming is allereerst nagegaan of locaties die in de vigerende plannen een agrarische bedrijfsbestemming hebben, opnieuw in aanmerking komen voor een agrarische bedrijfsbestemming. Om in aanmerking te komen voor een agrarische bedrijfsbestemming moet er sprake zijn van agrarische bedrijfsactiviteiten. Dat wil zeggen dat er sprake is van agrarische (primaire plantaardige en/of dierlijke) productie. Bovendien moet deze activiteit bedrijfsmatig worden uitgeoefend.

Bij de vraag omtrent toekenning van de functieaanduiding 'agrarische bedrijfsdoeleinden' (hierna ook wel kortweg bouwblokken genoemd) hanteert de Gemeente Bernheze de volgende indeling:

- 0-9 nge: burgerwoning;
- 9-35 nge: eng begrensd agrarisch bouwblok; aan de hand van de grenzen van de huidige bebouwing.
- >35 nge² : volwaardig agrarisch bouwblok.

MOTIVATIE ONDERGREN 'VOLWAARDIG AGRARISCH BOUWBLOK'

Uit informatie van het Landbouw Economisch Instituut en de directie Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie blijkt, dat bij de huidige stand van de techniek de productieomvang van een agrarisch bedrijf een omvang zal moeten hebben van minimaal 40 à 50 nge om enig perspectief te bieden en om een redelijk inkomen te verkrijgen voor één volwaardige arbeidskracht³.

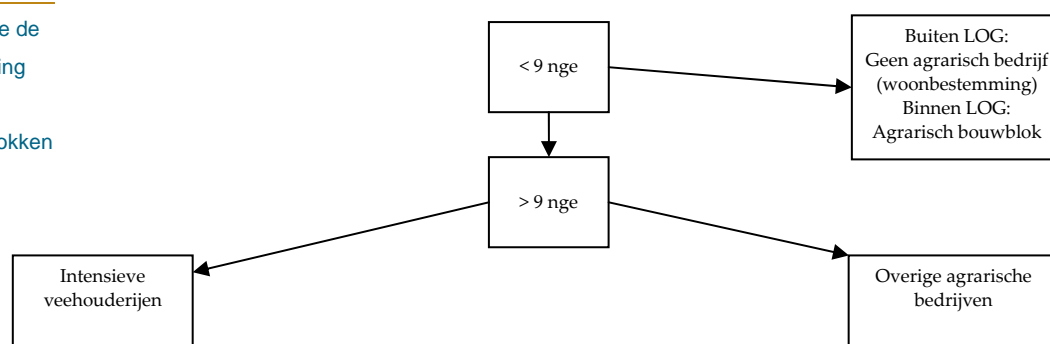
² Een omvang van 30 nge komt overeen met bijvoorbeeld 21.500 vleeskuikens, 25 melk- en kalfkoeien of 763 vleesvarkens.

Deze norm betekent overigens niet dat kleinere bedrijven per definitie onrendabel zijn. De praktijk leert dat bedrijven van 10 tot 30 nge vaak nog als volwaardig eenmansbedrijf kunnen functioneren, bijvoorbeeld wanneer er een relatief groot eigen vermogen is (weinig geleend geld).

Voor het toekennen van het aanduidingsvlak 'agrarische bedrijfsdoeleinden' is behalve de omvang van het bedrijf ook de ligging van het bedrijf van belang in verband met de grootte en situering van het bouwblok. Bij de toekenning van de bouwblokken is onderstaand schema als handleiding gebruikt. Hierbij is een uitzondering gemaakt voor bedrijven waarbij handhavingprocedures lopen. Deze bedrijven krijgen de vigerende rechten toegewezen.

Afbeelding 15

Bouwblokschema welke de gemeente als handleiding heeft gebruikt bij het toekennen van bouwblokken

Toekenning en uitbreiding agrarische bedrijfsdoeleinden met aanduiding intensieve veehouderij in extensiveringsgebieden

Het vertrekpunt bij het toekennen van de bouwblokken is het respecteren van in (actuele) bestemmingsplannen toegekende bouwrechten. Voor Bernheze geldt dat de bouwrechten uit de geldende bestemmingsplannen (die gebaseerd zijn op het Streekplan van 1992) worden gerespecteerd inclusief de in de planperiode verkregen rechten (zoals bouwblockwijzigingen en bouwvergunningen). Concreet betekent dit dat de bestaande rechten uit het vigerende plan zullen worden gehandhaafd, met inachtneming van het concentratiebeginsel. Wijzigingsbevoegdheden en afwijkingsbepalingen worden uitdrukkelijk niet als onderdeel van de bestaande rechten beschouwd.

De Verordening Ruimte heeft voor extensiveringsgebieden de volgende regels opgenomen:

1. Binnen gebouwen mag hooguit één bouwlaag gebruikt worden voor het houden van dieren, met uitzondering van volière- en scharrelstallen voor legkippen waar ten hoogste twee bouwlagen gebruikt mogen worden;
2. Uitbreiding van bebouwing binnen het bestaande bouwblok van intensieve veehouderijen is maar mogelijk tot 1 oktober 2010. Vanaf die datum geldt als maximum omvang de bestaande bebouwing op die datum of in de in aanbouw of vergunde bebouwing ("slot op de muur");

³ Bij 20-40 n.g.e. is er vaak wel sprake van bedrijfsmatige activiteiten, maar een dergelijke omvang is onvoldoende voor een duurzame ontwikkeling van het bedrijf. Afhankelijk van het type bedrijfsvoering is pas sprake van een volwaardig en duurzaam bedrijf bij een omvang van minstens 70 n.g.e.

3. Het bestaand stedelijk gebied (voor Bernheze zijn dat de begrenzingen van de bebouwde kom zoals opgenomen in het reconstructieplan) maakt geen deel uit van het reconstructieplan. In de verordening zijn de regels voor intensieve veehouderijen, gelegen in dat gebied, gelijk gesteld met die voor de extensiveringsgebieden.

Deze regels zijn overgenomen in voorliggend bestemmingsplan. Omdat de begrenzing van het bestaand stedelijk gebied (reconstructiegebied) niet of nauwelijks samenvalt met het plangebied van het bestemmingsplan buitengebied, zullen de consequenties (voor zover aanwezig) van het gelijkstellen met het extensiveringsgebied verwerkt worden in de komplannen van Bernheze.

Toekenning en uitbreiding agrarische bedrijfsdoeleinden met aanduiding intensieve veehouderij in verwevingsgebieden

Voor de toekenning van de bestemming agrarische bedrijfsdoeleinden in verwevingsgebieden geldt dat voor de vaststelling van een bouwblok de bouwrechten uit de geldende bestemmingsplannen (gebaseerd op het Streekplan 1992) worden gerespecteerd, inclusief de in de planperiode verkregen rechten (zoals bouwblockwijzigingen en bouwvergunningen).

Duurzame locaties

In de verwevingsgebieden is sprake van een menging van functies van onder meer landbouw, wonen en natuur. In deze gebieden is vanuit reconstructiedoelstellingen nieuwvestiging van intensieve veehouderijen niet wenselijk maar moet hervestiging en uitbreiding wel mogelijk zijn op die plaatsen waar de ruimtelijke kwaliteit of aanwezige functies zich daartegen niet verzetten. Om de hiervoor noodzakelijke afweging te maken wordt het begrip duurzame locatie gehanteerd. Een duurzame locatie is een bestaand bouwblok met een zodanige ligging dat het zowel vanuit milieuoogpunt als vanuit ruimtelijk oogpunt verantwoord is om ter plaatse door te laten groeien.

Uit onderzoek moet blijken dat er een ruimtelijk-economische noodzaak is voor hervestiging, omschakeling of uitbreiding. Zuinig ruimtegebruik dient hierbij het uitgangspunt te zijn. Dit betekent dat verantwoord moet worden dat de uitbreiding van het bouwblok in verhouding staat tot het voorgenomen initiatief en dat geen onnodige ruimte aan het bouwblok wordt toegevoegd. Daarnaast is de integrale omgevingstoets cruciaal. Uit deze toets zal moeten blijken dat de ontwikkeling zowel uit milieuoogpunt als uit ruimtelijk oogpunt verantwoord is. Voor iedere uitbreiding van het bouwblok zal een omgevingstoets gedaan moeten worden en overwogen moeten worden of er sprake is van een duurzame locatie.

In onderhavig bestemmingsplan is het begrip duurzame locaties opgenomen in de begripsbepalingen. Er is alleen maar sprake van een duurzame locatie wanneer dit vanuit het oogpunt vanuit ruimte, milieu en volksgezondheid aanvaardbaar is. Onderdelen van die toets zijn o.a.

- Een toets aan de dan actuele milieunormen – en regels die gelden voor intensieve veehouderijen, zoals (anno 2012) de Wet geurhinder en Veehouderij, de Natuurbeschermingswet (inclusief de provinciale Verordening Stikstof en Natura 2000) en normen m.b.t. de luchtkwaliteit (maximale concentratie en maximum aantal overschrijdingsdagen).
- Een evenredige verdeling van de beschikbare (veelal schaarse) milieuruimte.

- Een aanvaardbaar woon- en leefklimaat, waarbij ook een toets aan de cumulatieve milieubelasting (zoals geurhinder) van belang is. In het onderzoek dat ten grondslag heeft gelegen aan de verordening Wet geurhinder en veehouderij van de gemeente Bernheze (2008) zijn streefwaarden ten aanzien van de achtergrondbelasting opgenomen. Deze streefwaarden kunnen als bouwsteen worden gebruikt bij de beoordeling of er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat m.b.t. geurhinder. Gemotiveerd kan er worden afgeweken van deze streefwaarden, bijvoorbeeld als er wel wordt voldaan aan de dan geldende normen voor de voorgrondbelasting, de ontwikkeling leidt tot een verbetering van het woon- en leefmilieu, maar er vanwege een historisch gegroeide situatie sprake is van een overschrijding van de streefwaarden met betrekking tot de achtergrondbelasting

Tot nu toe is bij de beoordeling of een locatie duurzaam is, gebruik gemaakt van de handleiding duurzame locaties van de provincie. In de verordening Ruimte is een definitie opgenomen voor het begrip duurzame locatie: Een locatie voor een intensieve veehouderij is gelegen in het verwevingsgebied of landbouwontwikkelingsgebied en is duurzaam als:

- a. aantoonbare ruimtelijk-economische belangen voor de lange termijn aanwezig zijn die noodzaken tot hervestiging, omschakeling of uitbreiding ter plaatse;
- b. zuinig ruimtegebruik wordt toegepast door aan te sluiten bij bestaande bebouwing of, al dan niet door herschikking, optimaal gebruik te maken van de beschikbare ruimte;
- c. de beoogde ontwikkeling zowel vanuit milieuoogpunt, in het bijzonder wat betreft ammoniak, geur, fijn stof en gezondheid voor mensen, als vanuit ruimtelijk oogpunt, in het bijzonder wat betreft natuur, landschap en cultuurhistorie, aanvaardbaar is.

Aanvullend aan deze definitie uit de verordening Ruimte van de provincie zijn er criteria op basis van gemeentelijke beleidskeuzen in dit ontwerp bestemmingsplan opgenomen, waarbij een onderscheid is gemaakt tussen locaties gelegen in landbouwontwikkelingsgebieden en die in verwevingsgebieden.

Voorwaarden voor uitbreiding van bouwblokken van intensieve veehouderijen in landbouwontwikkelingsgebieden

- Er moet sprake zijn van een duurzame locatie.
- Een eventuele uitbreiding van het bouwblok moet plaatsvinden buiten een zone van 1000 meter tot de kernen. Op basis van de 1000 meter zone rondom de kernen is de bestemming 'Agrarisch – Landbouwontwikkelingsgebied' in voorliggend bestemmingsplan nader aangeduid.
- Indien de uitbreiding van een bouwblok plaats vindt binnen een afstand van 250 meter tot een cluster van minimaal drie burgerwoningen, wordt een individueel Gezondheidseffectscreening (GES) op bedrijfsniveau uitgevoerd, waaruit blijkt dat de risico's voor de volksgezondheid aanvaardbaar zijn. De 250 meter zones rond de clusters van minimaal drie burgerwoningen zijn in de verbeelding van dit plan aangeduid (milieuzone - 250m cluster woningen).
- Binnen gebouwen mag hooguit één bouwlaag gebruikt worden voor het houden van dieren, met uitzondering van volière- en scharrelstallen voor legkippen waar ten hoogste twee bouwlagen gebruikt mogen worden;
- Bij uitbreiding van bouwblokken (tot 1,5 hectare) moet minimaal 10% van het bouwblok worden aangewend voor een goede landschappelijke inpassing. De landschappelijke inpassing dient op het bouwvlak gerealiseerd te worden.

Ten aanzien van de landbouwontwikkelingsgebieden, de zogenaamde "duurzame ontwikkellocaties", willen we behalve de afstand van 1000 meter tot de kernen, geen extra criteria op basis van gemeentelijke beleid opnemen. Enkel ten aanzien van clusters van minimaal 3 woningen is er een verplichting om een GES op bedrijfsniveau op te laten stellen.

Voorwaarden voor uitbreiding van bouwblokken van intensieve veehouderijen in verwevingsgebieden

- Er moet sprake zijn van een duurzame locatie
- Een eventuele uitbreiding van het bouwblok moet plaatsvinden buiten een zone van 1000 meter tot de kernen en buiten een zone van 250 meter tot een cluster van minimaal drie burgerwoningen. Deze zones zijn in de verbeelding van dit plan aangeduid (milieuzone - 1000m kernen en milieuzone - 250m cluster woningen)
- Indien de uitbreiding van een bouwblok plaats vindt binnen 250 meter van 1 of 2 burgerwoningen (gevels van de woningen) dient een individueel Gezondheidseffectscreening (GES) te worden uitgevoerd waaruit blijkt dat de risico's voor de volksgezondheid aanvaardbaar zijn.
- Binnen gebouwen mag hooguit één bouwlaag gebruikt worden voor het houden van dieren, met uitzondering van volière- en scharrelstallen voor legkippen waar ten hoogste twee bouwlagen gebruikt mogen worden.
- Bij uitbreiding van bouwblokken (tot 1,5 hectare) moet minimaal 10% van het bouwblok worden aangewend voor een goede landschappelijke inpassing. De landschappelijke inpassing dient op het bouwvlak gerealiseerd te worden.
- Het oppervlakte van het bouwblok mag met maximaal 25% worden vergroot ten opzichte van de oppervlakte op het moment van inwerkingtreding van het plan. In de WOG's, NOG's en ROG's (deze zones zijn aangeduid in de verbeelding) mag de oppervlakte slechts met maximaal 15% worden vergroot ten opzichte van de oppervlakte op het moment van inwerkingtreding. De oppervlakte kan niet groter worden dan 1,5 ha.

Uit een GES op bedrijfsniveau zal moeten blijken dat er geen sprake is van onaanvaardbare of te vermijden risico's voor de volksgezondheid. Bijvoorbeeld doordat de GGD een positief advies over het GES op bedrijfsniveau en het voornemen heeft afgegeven.

Uitbreidingen van bouwblokken van intensieve veehouderijen, voor zover gelegen buiten de door de gemeente nader aangeduide landbouwontwikkelingsgebieden, binnen de 1000 meter zone rond kernen of binnen 250 meter van een cluster van minimaal 3 burgerwoningen, zijn op grond van het nieuwe bestemmingsplan buitengebied dus niet mogelijk. Indien een ondernemer op basis van een GES op bedrijfsniveau aantoont dat er bij een voornemen geen sprake is van onaanvaardbare of te vermijden risico's voor de volksgezondheid, kan de gemeenteraad via een aparte (buitenplanse) planologische procedure medewerking geven aan een uitbreiding van een bouwblok van een intensieve veehouderij binnen deze zones. Hierbij worden natuurlijk ook andere toetsingsaspecten betrokken, zoals die zijn ook zijn opgenomen in dit bestemmingsplan buitengebied.

Toekenning en uitbreiding agrarische bedrijfsdoeleinden met aanduiding intensieve veehouderij in landbouwontwikkelingsgebieden (nader aangeduid)

Zoals aangegeven is de ligging ten opzichte van kernen mede bepalend of het bouwblok van een intensieve veehouderij via de wijzigingsbevoegdheden die opgenomen zijn in dit bestemmingsplan buitengebied kan worden vergroot.

Op basis van de afstand van kernen is de bestemming 'Agrarisch – Landbouwontwikkelingsgebied' in voorliggend bestemmingsplan dan ook opgenomen. De begrenzing van de bestemming 'Agrarisch-Landbouwontwikkelingsgebied' is een nadere begrenzing binnen de landbouwontwikkelingsgebieden die op provinciaal niveau zijn vastgesteld. Het koppelen van de ontwikkelingsmogelijkheden aan deze nadere begrenzing is mogelijk binnen de bevoegdheden die de gemeente in deze heeft.

Nieuwvestiging van een intensieve veehouderij is niet toegestaan (maar was al niet mogelijk binnen het reconstructiegebied Maas en Meierij). Omschakeling naar een intensieve veehouderij is op basis van het gemeentelijk beleid onder voorwaarden mogelijk (zie hierna), maar hiervoor moet een zelfstandige planologische procedure worden gevolgd. Omschakeling naar intensieve veehouderij is dus geen onderdeel van de flexibiliteitsbepalingen van dit bestemmingsplan buitengebied.

Vergroting van bouwblokken van een intensieve veehouderij in LOG's boven 1,5 hectare is op basis van de provinciale verordening Ruimte (situatie mei 2012) niet mogelijk. Indien op basis van een bijstelling van het provinciaal beleid een vergroting van bouwblok tot 2,5 hectare mogelijk wordt gemaakt, kan hiervoor een aparte procedure worden doorlopen. In ieder geval geldt dat een aanvraag gepaard moet gaan met de volgende stukken:

- a. een verantwoording dat zuinig ruimtegebruik zal worden toegepast door aan te sluiten bij bestaande bebouwing of, al dan niet door herschikking, optimaal gebruik te maken van de beschikbare ruimte;
- b. een verantwoording dat zal worden verzekerd dat ten minste 15 % van het bouwblok wordt aangewend voor een goede landschappelijke inpassing;
- c. een verantwoording dat de beoogde ontwikkeling zowel vanuit milieuoogpunt, in het bijzonder wat betreft ammoniak, geur, fijnstof en gezondheid voor mensen, als vanuit ruimtelijk oogpunt, in bijzonder wat betreft natuur, landschap en cultuurhistorie, aanvaardbaar is.

Toekenning en uitbreiding agrarische bedrijfsdoeleinden overige agrarische bedrijven

Toekenning bestemming agrarische bedrijfsdoeleinden

De bouwbloktoeckenning voor overige agrarische bedrijven gebeurt volgens het principe bouwblok op maat. Dit houdt in dat het bouwvlak logisch wordt begrensd rond de legaal aanwezige bebouwing. Ook is rekening gehouden met reële uitbreidingsplannen van het bedrijf.

Uitbreiding agrarische bedrijfsdoeleinden

Ten aanzien van de uitbreiding van de bouwblokken wordt in grote lijnen het provinciaal beleid gevolgd. Het provinciaal beleid heeft voor grondgebonden agrarische bedrijven geen maxima opgenomen. De gemeente staat onder voorwaarden uitbreiding toe tot 1,5 ha. Voor melkveehouderijbedrijven maakt de gemeente een uitbreiding mogelijk tot 2 ha, gelet op de ruimtebehoefte van deze bedrijven. Deze maximale oppervlakten zijn exclusief de differentiatievlakken 'teeltondersteunende voorzieningen toegestaan' (zie ook paragraaf 3.5.4). In agrarische gebieden met meerwaarde stelt de gemeente bij uitbreiding voorwaarden waarmee de aanwezige waarden worden beschermd. Overig niet-grondgebonden bedrijven (niet zijnde intensieve veehouderij of glastuinbouwbedrijven) komen in de Gemeente Bernheze niet voor.

Wel is in primair agrarische gebieden buiten de groenblauwe mantel omschakeling naar overige niet grondgebonden bedrijf onder voorwaarden mogelijk. De regels in onderhavig bestemmingsplan bieden voor overig niet-grondgebonden bedrijven buiten de groenblauwe mantel dan ook uitbreidingsmogelijkheden waarbij het bouwblok niet meer mag bedragen dan 1,5 ha.

Omschakeling agrarische bedrijven

Omschakeling naar intensieve veehouderij

In verwevingsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden is op basis van het provinciaal beleid hervestiging van en omschakeling naar intensieve veehouderij in principe toegestaan op een duurzame locatie. Onderdeel van het gemeentelijk beleid is dat de omschakeling naar intensieve veehouderij dient bij te dragen aan de afwaartse beweging van de intensieve veehouderij, zoals omschreven in het Reconstructieplan Maas en Meierij.

In verwevingsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden is omschakeling alleen mogelijk mits er sprake is van een duurzame locatie. Dit betekent dat aangetoond wordt dat er sprake is van:

1. aantoonbare ruimtelijk-economische belangen voor de lange termijn aanwezig zijn die noodzaken tot hervestiging of omschakeling ter plaatse;
2. zuinig ruimtegebruik wordt toegepast door aan te sluiten bij bestaande bebouwing of, al dan niet door herschikking, optimaal gebruik te maken van de beschikbare ruimte;
3. de beoogde ontwikkeling zowel vanuit milieuoogpunt, in het bijzonder wat betreft ammoniak, geur, fijnstof en gezondheid voor mensen, als vanuit ruimtelijk oogpunt, in het bijzonder wat betreft natuur, landschap en cultuurhistorie, aanvaardbaar is.
4. De gemeente voegt hieraan nog de volgende eigen criteria aan toe:
5. Voor verwevingsgebieden: de afstand tot de kernen bedraagt minimaal 1000 meter en de afstand tot een cluster van minimaal 3 burgerwoningen bedraagt minimaal 250 meter.
6. Indien de afstand tot 1 á 2 burgerwoningen minimaal 250 meter bedraagt, dient een individueel Gezondheidseffectscreening (GES) te worden uitgevoerd op basis waarvan de GGD heeft een positief advies afgeeft.

In ieder geval geldt voor zowel de verwevingsgebieden als de landbouwontwikkelingsgebieden dat binnen gebouwen ten hoogste één bouwlaag gebruikt mag worden voor het houden van dieren, met uitzondering van volière- en scharrelstallen voor legkippen waar ten hoogste twee bouwlagen gebruikt mogen worden; De omvang van het bouwblok wordt vervolgens aangepast conform de nieuwe bestemming.

Voor elke omschakeling naar intensieve veehouderij wordt een zelfstandige planologische procedure gevolgd. Omschakeling naar intensieve veehouderij is dus geen onderdeel van de flexibiliteitsbepalingen van dit bestemmingsplan buitengebied.

Overige omschakelingen

Omschakeling op een agrarisch bouwblok naar een grondgebonden bedrijf is mogelijk. Omschakeling naar een niet-grondgebonden bedrijf (niet zijnde intensieve veehouderij of glastuinbouw) is alleen onder voorwaarden mogelijk in de primair agrarische gebieden buiten de groenblauwe mantel.

3.5.2

MILIEUEFFECTRAPPORTAGE EN GEZONDHEIDSEFFECTRAPPORTAGE

Milieueffectrapportage

Een belangrijk thema bij het actualiseren van het bestemmingsplan buitengebied is de planologische ruimte voor en het vestigingsbeleid van de intensieve veehouderij zoals dat in dit bestemmingsplan is opgenomen. In Bernheze gaat het voornamelijk om varkens- en pluimveebedrijven.

De gemeente maakt keuzes over de omvang van bouwvlakken van veehouderijen en over mogelijkheden voor omschakeling naar en uitbreiding en nieuwvestiging van intensieve veehouderij. Om die reden dient als onderbouwing voor het bestemmingsplan buitengebied een MER te worden opgesteld. Tot voor kort werd hiervoor de term planMER gehanteerd.

Het planMER (en een samenvatting daarvan) bestaat uit een aparte rapportage. De resultaten van de planMER zijn als onderbouwing gebruikt om te komen tot het gemeentelijk ruimtelijk beleid met betrekking tot de intensieve veehouderijen.

In het planMER ligt de focus liggen op de milieueffecten die samenhangen met de keuzes die in het bestemmingsplan buitengebied worden vastgelegd over de omvang van bouwvlakken van intensieve veehouderijen en over mogelijkheden voor omschakeling naar en uitbreiding van intensieve veehouderij. Nieuwvestiging van intensieve veehouderij is in de gemeente Bernheze niet aan de orde, gezien de beleidskaders die daarvoor op provinciaal niveau (reconstructieplan Maas en Meierij, Verordening Ruimte) zijn vastgelegd.

De (tussen)resultaten van de planMER zijn gepresenteerd aan de leden van de klankbordgroep, het college van Burgemeester en Wethouders en aan de leden van de gemeenteraad.

Op basis van de tussenresultaten van het planMER zijn in januari 2010 de volgende aanbevelingen aan het (toenmalige) college voorgelegd:

- Risicobeheersing groei: nadere beperking planologische ruimte op minder duurzame locaties. Veranker eigen afwegingsruimte van het college en/of de gemeenteraad (van “ja mits” naar “nee tenzij”).
- Voor-wat-hoor-wat: benutting van planologische ruimte koppelen aan duurzaamheid ontwikkeling, zoals een evenwichtige verdeling van de milieuruimte die benut wordt voor uitbreiding of omschakeling.
- Ben selectief bij omschakelingen. Deze zijn immers bedoeld als onderdeel van de afwaartse beweging, dus koppel dat als voorwaarde voor het omschakelen.
- Houdt ook bij grote schaalprongen van bestaande intensieve veehouderijen de regio als gemeente. Leg ook hier een relatie met de gewenste afwaartse beweging.
- Maak het verschil tussen landbouwontwikkelingsgebieden en de minder duurzame delen verwevingsgebieden groter. Op de langere termijn bieden de landbouwontwikkelingsgebieden meer zekerheid voor de intensieve veehouderijen. Voorkom nieuwe knelpuntsituaties in de verwevingsgebieden.

Mede op basis van het planMER en ambtelijk overleg met de provincie hierover heeft het toenmalige college van Burgemeester en Wethouders in haar vergadering van 26 januari 2010 het beleid met betrekking tot de ontwikkelingsmogelijkheden van intensieve veehouderijen vastgesteld. Deze beleidskeuze is verwerkt in het (concept)ontwerp bestemmingsplan buitengebied van februari 2010.

Op 29 maart 2010 hebben de politieke partijen Progressief Bernheze, SP, Bernheze Solidair en de OPG een coalitieakkoord opgenomen. In dit coalitieakkoord is ook een passage opgesteld over het bestemmingsplan buitengebied, waarmee een beleidsmatige heroverweging wordt aangekondigd met betrekking tot de intensieve veehouderij. Het coalitieakkoord spreekt over een goede balans tussen natuur, economie en leefbaarheid en over een gezonde en evenwichtige leef-, woon- en werkomgeving voor burgers en bedrijven. Voor het bestemmingsplan buitengebied gaat het daarbij om een goede balans tussen groeimogelijkheden voor bestaande agrarische familiebedrijven, milieu en volksgezondheid.

De beleidsmatige heroverweging maakte, in combinatie met de wijziging van de provinciale beleidskaders (zie hierna), een aanpassing van het concept ontwerp bestemmingsplan buitengebied en het daarbij behorende planMER nodig, voor het thema intensieve veehouderij.

Op 19 maart 2010 is in Provinciale Staten (PS) het debat gehouden rondom het Burgerinitiatief Megastallen Nee. Provinciale Staten hebben besloten om het beleid voor de ontwikkeling van intensieve veehouderijen op onderdelen bij te stellen. De bijstelling van beleid heeft onder andere betrekking op de maximum maat van bouwblokken in de verwevingsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden. Deze besluiten zijn verwerkt in de Verordening ruimte fase 1, die op 1 juni 2010 in werking is getreden. Deze verordening bevat een aantal regels en kaarten die eisen stellen aan de inhoud van bestemmingsplannen, zoals het bestemmingsplan buitengebied Bernheze.

Gedeputeerde Staten zijn gestart met een herziening van de begrenzing van de landbouwontwikkelingsgebieden. Naar aanleiding van het advies van de Commissie Van Doorn hebben PS in december 2011 besloten om ook in LOG's geen bedrijven door te laten groeien boven de 1,5 ha. Pas als er juridisch houdbare criteria zijn ontwikkeld voor dierenwelzijn en gezondheidsrisico's voor omwonenden, zouden PS dit besluit kunnen heroverwegen. Het besluit wordt verwerkt in de Verordening Ruimte en deze aanpassing is momenteel (mei 2012) in procedure. Vooruitlopend op de aanpassing van de Verordening ruimte maken GS geen gebruik meer van de mogelijkheid om ontheffingen boven de 1,5 ha. te verlenen.

In dit ontwerp bestemmingsplan buitengebied is al geanticipeerd op de herbegrenzing van de landbouwontwikkelingsgebieden door de provincie. De gemeente heeft de LOG's nader begrensd, waarin naast de provinciale criteria een minimum afstand van 1000 meter tot de woongebieden als criterium is gehanteerd. Die nadere begrenzing is opgenomen in de verbeelding (plankaart van het bestemmingsplan) en beschreven in paragraaf 4.2.5 van deze toelichting.

Deze nadere begrenzing van de landbouwontwikkelingsgebieden en het voorgenomen gemeentelijk beleid zijn beschreven in de notitie “ontwerp bestemmingsplan buitengebied Bernheze, aanpassingen voor de ter inzage legging” van 9 december 2010.

Deze notitie is door het college voorgelegd aan de raad en is de basis voor de ontwikkelingsmogelijkheden voor intensieve veehouderijen zoals die in dit ontwerp bestemmingsplan buitengebied zijn opgenomen.

Het planMER is, samen met het ontwerp bestemmingsplan buitengebied, behandeld in een commissievergadering van de raad en door Burgemeester en Wethouders vrijgegeven voor de ter visie legging.

De onafhankelijke commissie voor milieueffectrapportage (commissie m.e.r.) heeft het planMER getoetst en op 15 november 2011 (rapportnummer 2583-33) haar toetsingsadvies uitgebracht. In haar advies heeft de commissie aangegeven dat het MER een belangrijke rol heeft gespeeld bij de totstandkoming van het bestemmingsplan. Het voorontwerp-bestemmingsplan is, mede naar aanleiding van de milieu-informatie uit het MER, flink aangepast. De Commissie waardeert de manier waarop het MER een rol heeft gespeeld in het planproces. Vanwege de aanpassingen van het bestemmingsplan na het uitvoeren van het MER-onderzoek, is volgens de commissie niet volledig navolgbaar wat de maximale milieueffecten zullen zijn van in procedure gebrachte ontwerp bestemmingsplan buitengebied. De Commissie adviseert daarom het MER aan te vullen met een beschrijving van de maximale effecten op natuur en milieu, uitgaande van de ontwikkelingsmogelijkheden van het nu voorliggende bestemmingsplan buitengebied.

Deze aanvulling op het MER wordt samen met het MER ter onderbouwing van het vast te stellen bestemmingsplan buitengebied aangeboden aan de gemeenteraad. Uit deze aanvulling (die als bijlage (bijlage 5) is opgenomen bij het bestemmingsplan buitengebied) blijkt dat de milieubeoordeling van het voorliggende bestemmingsplan positiever is dan de beoordeling van de scenario's zoals die zijn opgenomen in het MER. Dit omdat deze scenario's (beoordeeld op effecten in 2009) waren gericht op het onderzoeken van mogelijke effecten van de ontwikkeling van de intensieve veehouderij, uitgaande van het destijds geldende provinciale beleid en nog voordat de contouren van het gemeentelijk beleid duidelijk waren. Destijds was op basis van provinciaal ontwikkeling van bouwblokken in verwevingsgebieden tot 2,5 hectare mogelijk, in de landbouwontwikkelingsgebieden tot 3,5 hectare en was er geen sprake van een aanvullende gemeentelijke zonering rond de kernen en clusters van burgerwoningen in het buitengebied.

Gezondheidseffectrapportage

De gemeente heeft de GGD gevraagd haar te adviseren over de gezondheidsaspecten die samenhangen met het bestemmingsplan buitengebied. Daartoe heeft de GGD in samenwerking met het RMB een gezondheidseffectscreening (GES) uitgevoerd. Deze GES is uitgevoerd op basis van het ontwerp bestemmingsplan buitengebied, het planMER en gegevens uit de aanvulling op het planMER.

Uit de evaluatie van de gezondheidsrisico's blijkt dat het ontwerp bestemmingsplan naar verwachting leidt tot een betere milieukwaliteit voor gezondheid van mensen.

Verwacht wordt dat de belasting door geur uit stallen van veehouderijen zal afnemen en dat de toepassing van luchtwassers, de komst van gesloten bedrijven en de afbouw van verouderde bedrijven bij draagt aan de beperking van de gezondheidsrisico's.

Door de aanscherping van het provinciaal beleid door de gemeente (zonering rond de kernen en clusters woningen in het buitengebied, in bestemmingsplan beperking groei bouwblokken in verwevingsgebieden en delen LOG's, aanvullende gezondheidskundige beoordeling bij ontwikkelingen nabij woningen en omschakeling naar intensieve veehouderij alleen mogelijk bij afwaartse beweging en via een aparte planologische procedure) worden de risico's op infectieziekten verder verkleind.

Hieronder zijn de adviezen van de GGD uit haar eindrapport (21 mei 2012) en een reactie daarop opgenomen:

Geen ontwikkeling woonwijken dan wel nieuwvestiging intensieve veehouderij binnen 250 meter van elkaar.

- Nieuwvestiging van intensieve veehouderijen was en is op basis van het provinciaal gemeentelijk beleid niet mogelijk.
- De ontwikkeling van woonwijken is geen onderdeel van het bestemmingsplan buitengebied.

Een gezondheidskundige beoordeling bij nieuwbouw, uitbreiding binnen bestaand bouwblok, uitbreiding van bouwblok en omschakeling naar intensieve veehouderij in LOG binnen 250 meter van een burgerwoning, dan wel in verwevingsgebied. Beperking blootstelling binnen 250 meter van een woning

- Nieuwvestiging van intensieve veehouderijen is niet mogelijk (zie hiervoor).
- Omschakeling naar intensieve veehouderij wordt niet mogelijk gemaakt op basis van het nieuwe bestemmingsplan buitengebied, dit kan alleen via een aparte planologische procedure en bij een afwaartse beweging. Bij een dergelijke procedure kan een gezondheidskundige beoordeling worden gevraagd.
- Bij uitbreidingen binnen een bestaand bouwblok is er geen sprake meer van een aanvullende toets op gezondheidskundige aspecten op grond van het bestemmingsplan buitengebied. Een dergelijke toets kan dan alleen plaatsvinden in het kader van de vergunningverlening. De huidige toetsingskaders bevatten nog weinig aanknopingspunten voor een dergelijke toets. Mogelijk brengt het advies van de Gezondheidsraad (verwacht najaar 2012) hier meer duidelijkheid in.
- Bij uitbreidingen van bouwblokken zijn in het bestemmingsplan voorwaarden opgenomen m.b.t. een GES op bedrijfsniveau. In de nader aangeduide LOG's is dat verplicht indien de afstand tot een cluster van minimaal 3 burgerwoningen minder dan 250 meter bedraagt. In de verwevingsgebieden is een GES op bedrijfsniveau verplicht indien de afstand tot 1 burgerwoning minder dan 250 meter bedraagt.
- Uitbreidingen van bouwblokken van intensieve veehouderijen gelegen in verwevingsgebieden binnen de 1000 meter zone rond kernen of binnen 250 meter van een cluster van minimaal 3 burgerwoningen, zijn op grond van het nieuwe bestemmingsplan buitengebied niet mogelijk. Indien een ondernemer op basis van een gezondheidskundige beoordeling aantoont dat er geen sprake is van een toename van de risico's op de volksgezondheid en dat deze risico's aanvaardbaar zijn, kan de gemeenteraad via een aparte planologische procedure medewerking geven aan een uitbreiding van een bouwblok van een intensieve veehouderij binnen deze zones. Hierbij worden natuurlijk ook andere toetsingsaspecten betrokken.

Houd niet alleen rekening met de voorgrondbelasting (geur), maar voorkom ook overschrijding van de streefwaarden voor achtergrondbelasting.

- In het bestemmingsplan zijn in de planregels die gaan over uitbreiding van de bouwblokken van intensieve veehouderijen voorwaarden opgenomen m.b.t. de aanvaardbaarheid van de ontwikkeling vanuit milieuoogpunt, waaronder geur. In het onderzoek dat ten grondslag heeft gelegen aan de verordening Wet geurhinder en veehouderij van de gemeente Bernheze (2008) zijn streefwaarden ten aanzien van de achtergrondbelasting opgenomen. Deze streefwaarden kunnen als bouwsteen worden gebruikt bij de beoordeling of er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat m.b.t. geurhinder. Gemotiveerd kan er worden afgeweken van deze streefwaarden, bijvoorbeeld als er wel wordt voldaan aan de dan geldende normen voor de voorgrondbelasting, de ontwikkeling leidt tot een verbetering van het woon- en leefmilieu, maar er vanwege een historisch gegroeide situatie sprake is van een overschrijding van de streefwaarden met betrekking tot de achtergrondbelasting
- De gemeente is gestart met een evaluatie van het gemeentelijk geurbeleid en overweegt in dat kader om streef- of toetswaarden ten aanzien van de maximale achtergrondbelasting (geur) ter vaststelling aan te bieden aan de gemeenteraad. Dergelijke streef- en toetswaarden betreffen niet alleen de ontwikkeling van intensieve veehouderij, maar ook de ontwikkeling van andere functies, zoals nieuwe woningen of andere bedrijven in het buitengebied of in de kernen. Daarom zullen deze streef- en toetswaarden met betrekking tot de achtergrondbelasting worden vastgesteld via een wijziging van de verordening Wet Geurhinder en Veehouderij (Wgv), omdat die normen verder reiken dan het bestemmingsplan buitengebied.
- Ook overweegt de gemeente om een bijstelling van de voorgrondnormen voor te leggen aan de gemeenteraad, ook weer via een wijziging van de verordening Wgv. Dergelijk voorgrondnormen (de geurbelasting door 1 veehouderij) zijn van belang voor de vergunningverlening en zijn dus niet primair gekoppeld aan planologische besluiten. Wel kan het voldoen aan de voorgrondnormen als criteria worden meegenomen bij een planologische toets, indien er sprake is van een (historisch bepaalde) overschrijding van de norm.

Houdt pluimvee en varkens gescheiden.

- Daar waar er sprake is van de eis van een gezondheidskundige beoordeling via het bestemmingsplan buitengebied, kunnen de risico's door het huisvesten van pluimvee en varkens op één locatie of op korte afstand van elkaar worden meegenomen. In alle andere gevallen kan een dergelijke toets alleen plaatsvinden in het kader van de vergunningverlening. De huidige toetsingskaders bevatten nog weinig aanknopingspunten voor een dergelijke toets. Mogelijk brengt het advies van de Gezondheidsraad (verwacht najaar 2012) hier meer duidelijkheid in. De rol van de gemeente is hierin volgend, het rijk is verantwoordelijk voor de wet- en regelgeving op dit vlak.

Geen verbredingsactiviteiten in een LOG

- Dit was en is al zo in het bestemmingsplan buitengebied geregeld.

Daarnaast heeft de GGD in meer algemene zin aanbevelingen geformuleerd, die o.a. betrekking hebben op ontwikkelingen die geen directe relatie hebben met het bestemmingsplan buitengebied, zoals de bouw van woningen dicht bij hoogspanningslijnen en de niet-urgente sanering van kwetsbare objecten die gelegen zijn in een gebied met een hoog risico t.a.v. externe veiligheid.

De GES wordt samen met het MER ter onderbouwing van het vast te stellen bestemmingsplan buitengebied aangeboden aan de gemeenteraad.

3.5.3

BEDRIJFSWONINGEN

De verbeelding behorende bij het bestemmingsplan geeft aan waar bedrijfswoningen aanwezig zijn en hoeveel bedrijfswoningen het hier betreft. Indien geen bedrijfswoning op het perceel aanwezig is en dit ook niet wenselijk is, staat er op de verbeelding een aanduiding '0bw'. Wanneer er geen bedrijfswoning aanwezig is, is het mogelijk om met een wijzigingsbevoegdheid een bedrijfswoning op te richten ter plaatse van een grondgebonden agrarisch bedrijf en een intensieve veehouderij. Een advies van de AAB is hier wel voor nodig.

Rustende boer

Een rustende boer is een voormalige agrarisch bedrijfshoofd, die gezien zijn leeftijd stopt op het agrarisch bedrijf maar op de locatie wil blijven wonen. De tweede wooneenheid is dan ondergeschikt aan de bestaande hoofdwoning.

De gemeente wil onafhankelijk van de bestaande bedrijfswoning geen nieuwe woongelegenheden creëren in het buitengebied aangezien er dan een permanente woongelegheden wordt gerealiseerd om te voorzien in een tijdelijke behoefte. Op lange termijn heeft dit een toename van niet-functioneel aan het buitengebied gebonden bebouwing tot gevolg. Er is in dit bestemmingsplan dan ook geen aparte regeling opgenomen voor de rustende boer. Op locaties waar wel reeds een dergelijke situatie speelt, lost de gemeente dit op via het persoonsgebonden overgangsrecht.

Er is wel een afwijking van de gebruiksregels opgenomen voor mantelzorg in bijgebouwen tot 100 m² (zie paragraaf 3.8).

3.5.4

TEELTONDERSTEUNENDE VOORZIENINGEN

Inleiding

De tuinbouwsector maakt in toenemende mate gebruik van teeltondersteunende voorzieningen. Teeltondersteunende voorzieningen zijn voorzieningen in, op of boven de grond die door agrarische bedrijven met plantaardige teelten wordt gebruikt om de productie onder meer gecontroleerde omstandigheden te laten plaatsvinden.

Voorbeelden zijn: aardbeiteelttafels, afdekfolies, antiworteldoek, boomteelthekken, hagelnetten, insectengaas, plastic tunnels, ondersteunende kassen, schaduwhallen en vraatnetten. Er is onderscheid tussen permanente teeltondersteunende voorzieningen (teeltondersteunende kassen en overige permanente teeltondersteunende voorzieningen) en tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen.

Permanente teeltondersteunende voorzieningen

Permanente voorzieningen zijn teeltondersteunende voorzieningen die voor onbepaalde tijd worden gebruikt. Deze bestaan uit teeltondersteunende kassen en overige permanente voorzieningen als bakken op stellingen (aardbeien) en containervelden. De permanente teeltondersteunende kassen en overige voorzieningen mogen in beginsel alleen op het bouwblok.

Teeltondersteunende kassen zijn op het bouwblok tot 5000 m² toegestaan, met uitzondering van de bouwblokken binnen de groenblauwe mantel.

In de gemeente ligt een aantal bedrijven waar gebruik wordt gemaakt van overig permanente teeltondersteunende voorzieningen. De ligging van deze voorzieningen buiten het bouwblok is aangegeven met een apart differentiatievlak op de verbeelding. Een agrarisch bedrijf kan dus naast de 1,5 ha voor het agrarische bedrijf ook een differentiatievlak toegewezen hebben gekregen voor de teeltondersteunende voorzieningen. Uitbreiding van een differentiatievlak teeltondersteunende voorzieningen is niet mogelijk met dit bestemmingsplan. Permanente teeltondersteunende voorzieningen kunnen immers een behoorlijke impact hebben op het landschap. Indien een dergelijk initiatief aan de orde is, zal de gemeente dit separaat beoordelen en eventueel via een aparte procedure mogelijk maken (buitenplans).

Tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen

Naast permanente voorzieningen zijn er ook nog tijdelijke voorzieningen (onder andere folies, insectengaas, acryldoek, wandelkappen, schaduwhallen, hagelnetten). Onder tijdelijk wordt verstaan dat deze teeltondersteunende voorzieningen op dezelfde locatie gebruikt kunnen worden zolang de teelt dit vereist, met een maximum van ongeveer 6 maanden. Deze tijdelijke voorzieningen hebben een directe relatie met het grondgebruik. De oprichting van deze voorzieningen kan niet zonder meer buiten het bouwvlak plaatsvinden. Het ligt aan het soort gebied of daar een omgevingsvergunning voor is vereist.

Het bestemmingsplan buitengebied Bernheze staat in agrarische gebieden met waarden nieuwe teeltondersteunende voorzieningen niet toe. In afwijking hiervan geldt dat de oprichting van tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen buiten bouwvlak mogelijk is met een omgevingsvergunning. Voorwaarden die bij deze afweging gelden zijn dat de voorzieningen maximaal 4,5 meter hoog mogen worden en dat er geen sprake is van een onevenredige aantasting van de aanwezige waarden in het gebied.

In bestaande natuurgebieden zijn tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen niet toegestaan.

In primair agrarisch gebied en in de landbouwontwikkelingsgebieden worden behalve de hoogte geen verdere eisen gesteld.

3.5.5

NEVENFUNCTIES EN VERBREDE LANDBOUW

In de huidige agrarische sector is een tendens waar te nemen dat de agrariër naast de uitoefening van het agrarische bedrijf (agrarische) nevenactiviteiten wil ontplooiën. De gemeente wil deze vormen, mits passend in het buitengebied ondersteunen.

Er wordt onderscheid gemaakt in verbrede landbouw-activiteiten en overige nevenactiviteiten. Verbrede landbouw is een specifieke vorm van een nevenfunctie. Verbrede landbouw is de agrariër met iets erbij. De nevenfuncties zijn direct gerelateerd aan het verder in stand houden van het agrarisch bedrijf: de activiteit hangt samen met de agrarische bedrijfsvoering of staat ten dienste van het bedrijf. Voorbeelden zijn agrotourisme, agrarisch natuurbeheer, bewerking en waardevermeerdering van ter plaatse geproduceerde producten, de verkoop van streek-eigen producten, zorgboerderijen of energieteelt. Nevenactiviteiten die niet onder verbrede landbouw vallen, horen bij de 'overige nevenactiviteiten'. Het gaat dan om bijvoorbeeld recreatieve functies, agrarisch verwante functies en statische opslag. Er is ruimte voor deze nevenactiviteiten wanneer de functies als vervolgvormen ook op het perceel aanvaardbaar zijn.

Bij het bieden van mogelijkheden voor nevenactiviteiten sluit de gemeente ook aan bij een van de speerpunten van de Nota Recreatie en Toerisme, namelijk het bieden van mogelijkheden voor kleinschalige toeristisch-recreatieve ontwikkelingen in het buitengebied (zie ook paragraaf 3.6). De mogelijkheid voor nieuwe nevenactiviteiten ter plaatse van agrarische bedrijfslocaties is afhankelijk van de ligging van het perceel. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de nevenactiviteiten die per gebied in dit bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt (rechtstreeks dan wel via afwijking).

Tabel 1

Overzicht van mogelijkheden voor nevenactiviteiten per gebiedscategorie

Gebied	Rechtstreeks	Afwijking
Agrarisch	- verkoop van streek- of bedrijfseigen producten tot 100 m ² - mestbewerking	- kampeerterrein max 25 plaatsen - in ROG kampeerterrein > 25 plaatsen - verbrede landbouw-activiteiten en recreatieve activiteiten tot 500 m ² - ondersteunende horeca tot 30 m ² - in ROG verblijfs- en dagrecreatie > 500 m ² - buiten ROG: inpandige statische opslag tot 1000 m ²
Agrarisch-LOG	- verkoop van streek- of bedrijfseigen producten tot 100 m ² - mestbewerking	
Agrarisch met waarden; struweel	- verkoop van streek- of bedrijfseigen producten tot 100 m ² - mestbewerking	- kampeerterrein max 25 plaatsen - in ROG kampeerterrein > 25 plaatsen - verbrede landbouw-activiteiten en recreatieve activiteiten tot 500 m ² - ondersteunende horeca tot 30 m ² - in ROG verblijfs- en dagrecreatie > 500 m ² - buiten ROG: inpandige statische opslag tot 1000 m ²
Agrarisch met waarden; dassen	- verkoop van streek- of bedrijfseigen producten tot 100 m ² - mestbewerking	- kampeerterrein max 25 plaatsen - in ROG kampeerterrein > 25 plaatsen - verbrede landbouw-activiteiten en recreatieve activiteiten tot 500 m ²

Gebied	Rechtstreeks	Afwijking
		<ul style="list-style-type: none"> - ondersteunende horeca tot 30 m² - in ROG verblijfs- en dagrecreatie > 500 m² - buiten ROG: in pandige statische opslag tot 1000 m²
Agrarisch met waarden; landschap, cultuurhistorie, abiotische waarden	<ul style="list-style-type: none"> - verkoop van streek- of bedrijfseigen producten tot 100 m² - mestbewerking - kleinschalig kampeerterein tot 15 kampeerplaatsen 	<ul style="list-style-type: none"> - kampeerterein max 25 plaatsen - in ROG kampeerterein > 25 plaatsen - verbrede landbouw-activiteiten en recreatieve activiteiten tot 500 m² - ondersteunende horeca tot 30 m² - in ROG verblijfs- en dagrecreatie > 500 m² - buiten ROG: in pandige statische opslag tot 1000 m²

Binnen de landbouwontwikkelingsgebieden (LOG's) zijn geen andere nevenactiviteiten dan mestbewerking toegestaan omdat hier de ontwikkeling van de intensieve veehouderij voorop staat. Onder statische opslag wordt verstaan de (seizoens)opslag van caravans, vouwwagens, kampeerauto's en boten, zonder dat deze ter plaatse gerepareerd of verhandeld worden.

Algemene voorwaarden zijn dat nevenactiviteiten geen belemmering mogen opleveren voor nabijgelegen agrarische bedrijven en er geen sprake mag zijn van een onevenredige verkeersaantrekkende werking. Er moet tevens sprake zijn van een ondergeschikte activiteit bij het agrarisch bedrijf en van een goede landschappelijke inpassing.

Nevenactiviteiten kunnen uitgroeien tot vervolgvactiteiten. Het gaat dan niet meer om nevenactiviteiten, maar om beleid op voormalige agrarische bedrijfslocaties (VAB-locaties). De mogelijkheden om een agrarisch perceel te wijzigen naar een andere functie zijn opgenomen in paragraaf 3.10.

3.5.6 HUISVESTING ARBEIDSMIGRANTEN

Een trend van de afgelopen jaren is dat steeds meer bedrijven gebruik maken van arbeidsmigranten. De vraag naar huisvestingsmogelijkheden voor deze werknemers neemt toe.

Voor de huisvesting van arbeidsmigranten is sprake van verschillende behoeften. Enerzijds is sprake van tijdelijke (seizoens) huisvesting voor een periode van maximaal 8 maanden per jaar op agrarische bedrijven. Anderzijds is sprake van structurele arbeidsplaatsen die ingevuld worden door tijdelijke arbeidsmigranten. Bij het bepalen van oplossingsrichtingen sluit de gemeente aan bij dit onderscheid tussen tijdelijke en structurele huisvesting.

TIJDELIJKE HUISVESTING

Het bestemmingsplan biedt als volgt een regeling voor tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten:

1. huisvesting in bestaande complexen of grotere gebouwen waarvan de oorspronkelijke bestemming ook huisvesting was (het gebruik is niet in strijd met de bestemming);
2. op het eigen bedrijf door logies in de eigen bedrijfswoning;
3. op het eigen bedrijf door verbouwen van eigen bedrijfsbebouwing, mits dit bedrijf niet in een landbouwontwikkelingsgebied is gelegen.

De gemeente wil bij agrarische bedrijven in het buitengebied ruimte geven aan huisvestingsmogelijkheden, mits deze zijn gekoppeld aan de bedrijfsvoering van het bedrijf. Het is niet de bedoeling dat agrariërs huisvesting bieden aan arbeidsmigranten voor andere bedrijven. De huisvesting dient dan in beginsel plaats te vinden in de kernen. Verder is de tijdelijke huisvesting in welke vorm dan ook mogelijk voor maximaal 8 maanden per jaar. De gemeente bepaalt voor hoeveel maanden afwijking wordt verleend op grond van de noodzaak die voor huisvesting aanwezig is. De Agrarische Adviescommissie Bouwaanvragen zal hierover om advies worden gevraagd. De verwachting is dat met name tuinbouwbedrijven behoefte hebben aan huisvesting gedurende een periode van 8 maanden. Overige bedrijven hebben meestal voldoende aan een kortere periode tijdelijke huisvesting voor arbeidsmigranten.

STRUCTURELE HUISVESTING

De gemeente wil de mogelijkheid bieden om structurele huisvesting te realiseren. Hiervoor zijn verschillende mogelijkheden, namelijk:

1. gebruik van bestaande logiesgebouwen, voor zover gelegen in bestaand stedelijk gebied;
2. gebruik van bestaande woningen, voor zover gelegen in bestaand stedelijk gebied;
3. nieuwbouw van logiesgebouwen of woningen, voor zover gelegen in bestaand stedelijk gebied aansluitend aan bestaande infrastructuur;
4. gebruik van bestaande complexen, mits de bebouwing niet wordt uitgebreid;
5. gebruik van VAB's, voor zover gelegen in bestaand stedelijk gebied of in Woon-werkontwikkelingsgebieden (WOG's).

De mogelijkheden onder 1 tot en met 3 zijn dus niet toegestaan in het buitengebied.

De mogelijkheden onder 4 en 5 zijn wel mogelijk in het buitengebied (waarbij optie onder 5 alleen mogelijk is binnen de WOG's), maar de concrete initiatieven moeten op hun eigen merites worden beoordeeld. Maatwerk speelt bij dergelijke structurele huisvesting een dusdanig grote rol dat hiervoor een aparte planologische procedure voor moet worden doorlopen (dus een bestemmingsplan of omgevingsvergunning).

Verder zijn in het buitengebied niet toegestaan:

1. stacaravans, woonunits, tenten of caravans op eigen bedrijf. Dit wordt niet toegestaan om verrommeling van het landschap zoveel mogelijk tegen te gaan. Bovendien is het moeilijk handhaafbaar dat deze voorzieningen na 8 maanden verwijderd worden.
2. wooneenheden (niet zijnde bedrijfswoning) in gebouwencomplexen of grotere gebouwen in het buitengebied waarvan de oorspronkelijke bestemming géén huisvesting was;
3. huisvesting op vakantieparken en campings. De bedoeling is geen afbreuk te doen aan de eigenlijke functie van deze parken en daarmee aan het recreatief toeristisch karakter van de gemeente. Recreatiewoningen komen ook niet in aanmerking voor huisvesting omdat daardoor 'dorpjes' voor semi-permanente arbeidskrachten ontstaan.

3.5.7

MESTBEWERKING/VERGISTING, DUURZAME ENERGIEPRODUCTIE EN COMPOSTEREN BIJ AGRARISCHE BEDRIJVEN

Mestbewerking en vergisting is een duurzame vorm van energieproductie.

Het levert een bijdrage aan de afname van CO₂-uitstoot. Mestbewerkings- en vergistingsinstallaties kunnen meerdere bedrijven bedienen. Het is in de toekomst zelfs mogelijk om leidingen te leggen van het bedrijf naar de installatie (een soort riool). Het bestemmingsplan biedt mogelijkheden voor het oprichten van dergelijke installaties voor zover de mestbewerking enkel plaatsvindt ten behoeve van het eigen agrarisch bedrijf. Installaties die meerdere bedrijven dienen kunnen enkel met een buitenplanse procedure worden opgericht. Dit onderscheid is gemaakt vanwege de mogelijke milieueffecten die gepaard gaan met het be- en verwerken van mest, zoals effecten op het gebied van de stikstofuitstoot (op Natura2000), verkeer, landschap en geur.

De gemeente staat positief tegenover het opwekken van energie via biovergisting. Het is denkbaar dat ten behoeve van het opwekken van deze duurzame energie een vergroting van bouwblokken voor intensieve veehouderij boven 1,5 ha nodig is. Aangezien een dergelijke vergroting alleen mogelijk is onder randvoorwaarden en Gedeputeerde Staten nog een beleidsnotitie duurzame energie en biovergisting opstelt, kiest de gemeente ervoor om dergelijke ontwikkelingen via een aparte procedure te laten verlopen.

Het bestemmingsplan biedt voorts ruimte voor compostering bij agrarische bedrijven, mits dit niet leidt tot hinder voor het woon- en leefklimaat.

De gemeente Bernheze wil eveneens het opwekken en gebruik van zonne-energie stimuleren. Binnen de regels van het bestemmingsplan zijn hiervoor mogelijkheden. Specifieke regels zijn niet nodig.

Een andere vorm van duurzame energieproductie is windenergie. De gemeente wil waar mogelijk duurzame energievormen in de gemeente stimuleren en daarbij het plaatsen van windturbines niet zonder meer uitsluiten. Echter, het plaatsen van windturbines is een kwestie van maatwerk en elk initiatief dient op zijn eigen merites beoordeeld te worden. De gemeente heeft er daarom voor gekozen om geen regeling op te nemen in dit bestemmingsplan. De gemeente zal concrete initiatieven los van het bestemmingsplan beoordelen. Wanneer de gemeente het betreffende initiatief aanvaardbaar acht, zal hiervoor een aparte planologische procedure voor gevolgd moeten worden.

3.6

RECREATIE

In januari 2008 heeft de gemeente Bernheze de Nota Recreatie en Toerisme vastgesteld. De nota schetst een beeld van het toeristisch-recreatief aanbod in de gemeente. Op basis van een analyse van het aanbod schetst de nota een kader voor nieuwe initiatieven van de gemeente en vanuit het veld voor de periode 2008-2012. In de nota worden enkele speerpunten benoemd.

Het gaat hier om:

- Duurzaam onderhouden en versterken van de basis van het toeristisch-recreatief product (natuur, landschap, erfgoed en recreatief routenetwerk).
- Nieuwe logiesvormen en het verbreden van de mogelijkheden voor recreatieve voorzieningen in het buitengebied.

- Verbanden leggen en samenwerken.
- Het bekendmaken en verbeteren van de zichtbaarheid van het aanbod.

Een van de speerpunten betreft mogelijkheden voor nieuwe kleinschalige toeristisch-recreatieve ontwikkelingen in het buitengebied. Hierbij wordt gedacht aan kleinschalige, bed- and breakfast-achtige logiesvormen, kleinschalige horeca en boerderijwinkels. Het bestemmingsplan buitengebied biedt hiervoor het ruimtelijk kader. In paragraaf 3.5.5 is reeds het kader beschreven voor wat betreft nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven.

De bestaande recreatiebedrijven zijn positief bestemd. Daar waar concrete ontwikkelingswensen lagen, zijn deze meegenomen bij de bestemmingstoedeling. In de bijlage bij de planregels is per adres aangegeven wat de rechtstreekse bebouwingmogelijkheden zijn.

Nieuwvestigingsmogelijkheden

Om onnodige versterking van het buitengebied te voorkomen biedt het bestemmingsplan in beginsel geen ruimte aan nieuwvestiging van intensieve recreatie op een locatie waar nog geen bouwblok gelegen is.

De vrijkomende agrarische locaties moeten voldoende ruimte geven voor dergelijke initiatieven. Dergelijke initiatieven zijn alleen aanvaardbaar mits deze geen afbreuk doen aan de gebiedswaarden.

Dit betekent dat een intensief recreatiebedrijf rekening moet houden met andere randvoorwaarden wanneer het zich wil vestigen in gebieden met waardevolle natuurwaarden dan wanneer het zich wil vestigen in een primair agrarisch gebied. Vestiging van recreatiebedrijven op een VAB is uitgesloten in de waardevolle natuurgebieden en de LOG's. De gemeente stelt wel als voorwaarde dat sloop moet plaatsvinden. 50% Van de gesloopte gebouwen kan worden teruggebouwd met een maximum van 1000 m².

Gelet op de uitstraling en aantrekkende werking zijn maneges alleen mogelijk in woon/werk ontwikkelingsgebieden en in recreatieontwikkelingsgebieden. Hierbij wordt een aantal eisen gesteld als een kleinschalige horecavoorziening (tot 100 m²), een goede landschappelijke inpassing en geen onevenredige verkeersaantrekkende werking (in ieder geval geen verkeerstoename op grote schaal).

Uitbreiding

Alle recreatiebedrijven krijgen binnen de planperiode van het bestemmingsplan mogelijkheden om beperkt uit te breiden. Verdere uitbreidingsmogelijkheden zijn afhankelijk van de ligging in het buitengebied.

Recreatiebedrijven (niet zijnde 'vakantiehuisjesterrein en kampeerterrein' en 'recreatiewoningen') voor zover gelegen in een ROG kunnen in de planperiode eenmaal uitbreiden tot 25% van het bestaande bebouwd oppervlak. De bedrijven die buiten een ROG en een LOG liggen krijgen uitbreidingsruimte tot 10% van het bestaand bebouwd oppervlak. Recreatiebedrijven binnen een LOG krijgen geen uitbreidingsruimte. Deze LOG-gebieden zijn bedoeld voor de ontwikkeling van intensieve veehouderij.

Voorwaarden die de gemeente aan deze uitbreiding stelt zijn:

1. aangetoond wordt dat de uitbreiding noodzakelijk is voor de continuïteit van het recreatiebedrijf;
2. de ontwikkeling geen onevenredige hinder op het gebied van milieu, ecologie en archeologie oplevert;
3. de uitbreiding qua situering aansluit op bestaande (en reeds geplande) infrastructuur;
4. geen noodzaak is voor aanpassing van het wegennet wegens onvoldoende capaciteit;
5. sprake is van een goede ruimtelijke uitstraling;
6. geen belemmeringen optreden voor omliggende agrarische bedrijven.

Recreatiewoningen mogen uitbreiden tot een maximale inhoudsmaat van 200 m³. Op deze manier wordt voorkomen dat de recreatiewoning gebruikt gaat worden als permanente woning.

Het bestemmingsplan biedt geen uitbreidingsmogelijkheden voor 'vakantiehuisjesterrein en kampeerterrein'. Dergelijke verzoeken worden via een separate procedure door de gemeente behandeld.

Recreatieve nevenactiviteiten

Agrarische bedrijven kunnen verder een afwijking krijgen voor het gebruik van agrarische gronden als kampeerterrein tot 25 kampeerplaatsen en voor de uitoefening van recreatieve nevenactiviteiten binnen bestaande bebouwing. Binnen een ROG mag het aantal meer dan 25 kampeerplaatsen bedragen en mag de maximale oppervlakte voor verblijfs- en dagrecreatieve voorzieningen groter zijn dan 500 m².

3.7

NIET-AGRARISCHE BEDRIJVGHEID

In deze paragraaf wordt ingegaan op de ontwikkelingsmogelijkheden van bestaande, niet-agrarische bedrijven.

De bestaande bedrijven, voor zover legaal gevestigd, hebben een aparte functie-aanduiding gekregen, vallend onder functietype "bedrijf". In de bijlage bij de regels van het bestemmingsplan zijn de bebouwingsmogelijkheden per perceel weergegeven. Ook is hierbij aangegeven of een bedrijfswoning ter plaatse al dan niet aanwezig is.

Nieuwvestiging

Nieuwvestiging leidt tot een ongewenste verstedelijkingsdruk en verdichting van het buitengebied. De gebiedswaarden en functies in het buitengebied kunnen daardoor worden aangetast. Het bestemmingsplan biedt dan ook geen mogelijkheden voor nieuwvestiging van niet-agrarische bedrijvigheid. Wel zijn er mogelijkheden voor vestiging op een vrijkomende agrarische bedrijfslocatie in WOG's. Hierbij geldt een aantal randvoorwaarden:

- de nieuwe bedrijfsactiviteit is passend binnen de in bijlage 8 van de planregels opgenomen Staat van Bedrijfsactiviteiten, milieucategorieën 1 en 2;
- de bestaande bebouwing en stallen worden gesloopt, waarbij 50% daarvan ten behoeve van de nieuwe bedrijfsbestemming mag worden teruggebouwd, of gehandhaafd met een maximum van 1.000 m²;
- er is geen sprake van een onevenredige verkeersaantrekkende werking;
- er is geen sprake van detailhandel;
- er is sprake van een goede ruimtelijke uitstraling;
- er wordt een planschade verhaalovereenkomst met de gemeente aangeaan.

Uitbreidingsmogelijkheden

Met betrekking tot uitbreidingsmogelijkheden van de bestaande bedrijven richt het bestemmingsplan zich op het voorkomen van structurele groei. Wanneer bedrijven zich voornemen structureel te groeien, dan streeft de gemeente verplaatsing naar een bedrijfsterrein na.

Bij het bepalen van de uitbreidingsmogelijkheden voor bestaande, niet-agrarische bedrijven wordt een onderscheid gemaakt in "aan het buitengebied gebonden functies" (agrarisch verwante bedrijven) en "niet aan het buitengebied gebonden functies". Bestaande, niet aan het buitengebied gebonden bedrijven welke gelegen zijn in een WOG, krijgen een maximale uitbreidingsruimte van 15% van het bestaande bebouwingsoppervlak. Overige niet-agrarische bedrijven (buiten WOG's) horen in principe thuis op een bedrijventerrein. De uitbreiding is daarom in gebieden buiten WOG beperkt tot 10% van de bestaande bebouwde oppervlakte. In de bijlage bij de regels is per adres de maximale bebouwingsoppervlakte aangegeven. De oppervlakte van de aanduiding voor niet-agrarische bedrijven mag daarbij niet meer bedragen dan 5000 m².

Ten aanzien van de agrarische verwante bedrijven is de gemeente van mening dat deze bedrijven in het buitengebied thuishoren. Deze bedrijven zijn immers niet gewenst op een bedrijventerrein. In de gemeente zijn zeven agrarisch verwante bedrijven aanwezig.

De gemeente wil deze bedrijven een uitbreidingsmogelijkheid van 15% bieden. Binnen de WOG's is uitbreiding mogelijk tot 25% van het bestaand bebouwd oppervlakte.

De aanduiding mag voor deze bedrijven niet groter worden dan 1,5 ha. De gemeente kan zich voorstellen dat in enkele gevallen een ruimere uitbreiding dan 25% noodzakelijk en aanvaardbaar is. Er zal dan in ieder geval voldaan moeten zijn aan de volgende voorwaarden:

- a. ligging in verwevingsgebied of extensiveringsgebied overig;
- b. het moet een bedrijf zijn wat voor minstens 50% een agrarisch verwant bedrijf is;
- c. er is geen belemmering voor toekomstige woningbouw;
- d. de uitbreiding is milieutechnisch haalbaar.

Voor uitbreidingen groter dan 25% is geen regeling in het bestemmingsplan opgenomen. Wanneer deze initiatieven aan de orde zijn en passen binnen bovenstaande voorwaarden, is de gemeente bereid om hieraan door middel van een bestemmingsplan danwel omgevingsvergunning aan mee te werken.

Bij de bedrijfsbestemming is een lijst met bedrijfsfuncties opgenomen. In deze lijst is opgenomen welke bedrijfsfunctie uitgevoerd wordt.

Bedrijfswoningen

Het bestemmingsplan gaat uit van handhaving van het bestaande aantal bedrijfswoningen. Wanneer geen bedrijfswoning aanwezig is, wordt dit ook expliciet op de verbeelding aangegeven. Uitbreiding van het aantal bedrijfswoningen is niet toegestaan. Zie verder paragraaf 3.8.

Flexibiliteit

In de planregels is een afwijking opgenomen waarmee de toegestane type bedrijfsactiviteit kan worden gewijzigd in een andere activiteit.

Voorwaarden hierbij zijn:

1. de milieubelasting van het nieuw te vestigen bedrijf is naar aard en omvang lager, dan wel gelijk aan die van het bestaande bedrijf;
2. er is geen sprake van uitbreiding van de bestaande bebouwing;
3. geen detailhandel plaatsvindt;
4. geen noodzaak is voor aanpassing van het wegennet wegens onvoldoende capaciteit.

3.8

WONEN IN HET BUITENGEBIED

Bestaande burgerwoningen

De bestaande woningen en de bijbehorende bijgebouwen in het buitengebied worden, wanneer niet illegaal opgericht, positief bestemd. Bij het opstellen van dit nieuwe 'bestemmingsplan buitengebied' worden zoveel mogelijk onduidelijke situaties opgeheven. Dit betekent dat ter plaatse van onduidelijke situaties gekozen is voor hetzij een positieve bestemming, hetzij voor het wegbestemmen. Op de verbeelding is bij elke functie-aanduiding aangegeven of er een bedrijfswoning aanwezig is. Hierbij staat het aantal vermeld (geen bedrijfswoning, één bedrijfswoning of twee bedrijfswoningen).

De bouwregels voor bedrijfswoningen zijn gelijk aan de bouwregels voor burgerwoningen. In 1992 is door het college van de voormalige gemeente Heeswijk-Dinther een nota 'Legalisatiebeleid dubbele woningen 1992' vastgesteld. In deze nota is een aantal locaties opgenomen waarvan de gemeente in 1993 schriftelijk heeft aangegeven dat het gebouw/bijgebouw in aanmerking komt voor legalisatie. Deze legalisatie zou in het bestemmingsplan worden geregeld. Bij het opstellen van het bestemmingsplan 1998 zijn de toegezegde woningen echter niet opgenomen in het bestemmingsplan.

Het gebruik is niet gestaakt of gewraakt toen het bestemmingsplan in 1998 is opgesteld, waardoor dit gebruik onder het overgangsrecht is komen te vallen. Het overgangsrecht vervalt wanneer het gebruik beëindigd wordt. Tijdens de bestemmingsplanperiode is er geen plan gemaakt voor deze woningen om het strijdige gebruik (overgangssituaties) te beëindigen. Bij het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan dient rekening gehouden te worden met het feit dat het gebruik van een gebouw als woning niet binnen een paar jaar vanzelf gestaakt wordt. Van de woningen die in de nota zijn opgenomen, is een groot aantal nog steeds bewoond.

In het kader van dit nieuwe bestemmingsplan zijn de locaties opnieuw onder de loep genomen. Een aantal locaties is in dit bestemmingsplan gelegaliseerd en heeft dus een woonbestemming gekregen. Voor deze locaties geldt een specifieke regeling, namelijk dat de inhoud van de woning niet meer kan bedragen dan 350 m³. Deze maat is als volgt opgebouwd:

- 12 m² is de minimale maat van het gebruiksoppervlak binnen woningen. Dit is ongeveer 55% van de ruimte binnen de woning (er zijn ook nog ruimtes als hal, wc enz.
- Een woonruimte is ongeveer 3 meter hoog;
- Uitgangspunt is ongeveer 5 mensen in een gezin;

- Bovenstaande uitgangspunten leiden tot een totale inhoudsmaat van 330 m³, afgerond 350 m³. Dit is de maat die minimaal aan een woning moet worden gehangen in het kader van het woongenot.

Woningen (ongeacht of het burgerwoningen of bedrijfswoningen betreft) mogen worden vergroot naar een maximum van 750 m³. Daarbij worden ondergrondse ruimten zoals kelders niet meegeteld. De kantoorfunctie, die nu in de bedrijfswoning was bestemd, kan binnen de bedrijfsgebouwen worden opgenomen. De gemeente is van mening dat het onderscheid tussen bedrijfswoningen en burgerwoningen in het buitengebied niet relevant is voor de toegestane maximale omvang.

Uitzondering hierop vormen de Ruimte voor Ruimte-woningen. Deze woningen mogen groter worden dan de reguliere woningen. In dit bestemmingsplan is gekozen voor een maximale inhoudsmaat voor Ruimte voor Ruimte-woningen van 1000 m³. De Ruimte voor Ruimte-woningen zijn met een aparte aanduiding op de verbeelding aangegeven.

De maximale omvang van bijgebouwen verandert van 80 m² naar 100 m². In grotere bijgebouwen dan 100 m² kunnen ongewenste functies gaan plaatsvinden.

Wanneer de gezamenlijke oppervlakte van gebouwen reeds meer bedraagt dan 100 m² mag ten hoogste 25% van deze meerdere oppervlakte behouden of vervangen mag worden tot een maximale gezamenlijke oppervlakte van 200 m². Hiervoor dient een omgevingsvergunning te worden aangevraagd voor het afwijken van de bouwregels.

Nieuwe burgerwoningen

Nieuwe burgerwoningen worden in principe niet toegestaan, tenzij er sprake is van een Ruimte voor Ruimte-locatie. In de provinciale Verordening Ruimte is opgenomen dat de regeling 'Ruimte voor Ruimte' tot doel heeft dat de ruimtelijke kwaliteit verbeterd wordt door in ruil voor de sloop van agrarische bedrijfsgebouwen die in gebruik zijn of waren voor de intensieve veehouderij, de bouw van woningen op passende locaties toe te staan in afwijking van de programmering voor de woningbouw of, indien nodig, in afwijking van de regel dat geen burgerwoningen mogen worden toegevoegd aan het buitengebied. Een initiatief moet hierbij voldoen aan de voorwaarden die in de provinciale regeling zijn opgenomen.

Aangezien de planvorming rond nieuwe woningen veel maatwerk vereist, is in dit bestemmingsplan geen regeling hiervoor opgenomen. Wanneer concrete initiatieven zich aandienen en de plannen passen binnen de voorwaarden die voor Ruimte voor Ruimte-ontwikkeling gelden, is de gemeente bereid om hieraan mee te werken met een bestemmingsplanprocedure.

Agrarische bedrijfswoningen in gebruik als burgerwoning

Een aantal bedrijfswoningen in het buitengebied is inmiddels feitelijk gesplitst van het agrarisch bedrijf en wordt momenteel gebruikt als burgerwoning. Deze woningen zijn echter vaak niet planologisch gesplitst van het bedrijf. Ten aanzien van het bestemmen van deze woningen overweegt de gemeente het volgende:

- Gelet op het uitgangspunt om verstening van het buitengebied tegen te gaan, moet voorkomen worden dat splitsing leidt tot de bouw van een nieuwe bedrijfswoning

bij het agrarisch bedrijf. De splitsing van enkele woningen mag geen precedentwerking hebben in de rest van het buitengebied.

- Het herbestemmen van de bedrijfswoning naar burgerwoning leidt tot het toevoegen van een nieuwe gevoelige bestemming in het buitengebied en kan gevolgen hebben voor de agrarische bedrijfsontwikkeling. Met name het agrarisch bedrijf waar de woning van afgesplitst wordt, kan beperkt worden in de bedrijfsontwikkeling.

Daar waar geen gevolgen zijn voor de agrarische bedrijfsvoering (er is geen milieuvergunning aanwezig), is de woning als burgerwoning in het bestemmingsplan opgenomen. Daar waar de agrarische bedrijfsvoering beperkt wordt, heeft de gemeente ervoor gekozen om deze woningen als bedrijfswoning in het bestemmingsplan op te nemen.

Woningsplitsing

Toevoeging van burgerwoningen door splitsing van cultuurhistorisch waardevolle panden zijn toegestaan, omdat dit kan bijdragen aan het behoud van de voor het buitengebied kenmerkende gebouwen. Toevoeging van burgerwoningen door splitsing van overige gebouwen is niet toegestaan.

In de WOG's is splitsing van alle burgerwoningen mogelijk. Het hoeft hier niet te gaan om cultuurhistorisch waardevolle panden.

Voorwaarden die hierbij gesteld worden zijn:

- na splitsing de woningen elk een minimale inhoud hebben van 450 m³;
- bewoning aanvaardbaar is uit oogpunt van een gezond woon- en leefklimaat;
- bijgebouwen bij de woning zijn toegestaan conform de maatvoering bij alle burgerwoningen;
- sprake is van sloop van overige niet cultuurhistorische waardevolle bebouwing;
- sprake is van een goede ruimtelijke uitstraling;
- een planschade verhaalovereenkomst met de gemeente wordt aangegaan.

Inwoning ten behoeve van zorg

Vanuit sociaal-maatschappelijk oogpunt is er een toenemende behoefte aan mogelijkheden voor zorgbehoevende familieleden of een gehandicapt kind. De gemeente staat hier positief tegenover.

Om tegemoet te komen aan de vraag naar huisvesting ten behoeve van mantelzorg is hiervoor in het bestemmingsplan een regeling opgenomen. Deze regeling sluit grotendeels aan bij de brief van de provincie d.d. 23 september 2003.

Mantelzorg is op grond van dit bestemmingsplan mogelijk onder de volgende voorwaarden:

1. er is sprake van een mantelzorgindicatie;
2. belangen van derden (natuur, veiligheid en milieu) worden niet geschaad;
3. parkeren vindt plaats op eigen terrein;
4. er ontstaat als gevolg van de mantelzorg geen extra (bedrijfs)woning;
5. de afwijking wordt ingetrokken zodra de noodzaak voor mantelzorg is komen te vervallen;
6. er is sprake van een privaatrechtelijke overeenkomst met boetebeding waarmee het tijdelijk gebruik als woonruimte veiliggesteld is;
7. de ruimte voor mantelzorg is toegestaan tot maximaal 100 m².

Aan huis gebonden beroep

Aan huis gebonden beroepen zijn beperkt toegestaan mits dit niet tot overlast van de omgeving leidt (hierbij wordt met name gelet op de verkeersaantrekkende werking).

Als definities worden gehanteerd:

Aan huis gebonden beroep: 'een dienstverlenend beroep, dat in of bij een woning wordt uitgeoefend, waarbij de woning de woonfunctie behoudt en dat een ruimtelijke uitwerking of uitstraling heeft, die met de woonfunctie in overeenstemming is'.

De maximale oppervlakte die hiervoor gebruikt kan worden is 100 m². Wonen moet immers de hoofdfunctie blijven. Het is niet de bedoeling dat er nieuwe bedrijven gaan ontstaan. Om cultuurhistorisch waardevolle panden te behouden mag in deze panden 150 m² oppervlakte gebruikt worden voor aan huis gebonden beroepen.

3.9

OVERIGE FUNCTIES IN HET BUITENGEBIED

Maatschappelijk

In het buitengebied liggen een aantal maatschappelijke functies.

Het gaat hier om:

1. bomenpark
2. sterrenwacht
3. beeldentuin
4. bezoekerscentrum voor wandelgebied
5. museumboerderij
6. openluchttheater

In bijlage 7 van de planregels is per adres aangegeven wat de rechtstreekse bouwmogelijkheden zijn.

Horeca

De horecabedrijven hebben in het bestemmingsplan een aparte aanduiding horeca. De horecabedrijven vallen onder de groep bedrijf (functiotype) en daarbij behorende regels van bedrijven. In de bijlage is per adres aangegeven wat de rechtstreekse bouwmogelijkheden zijn. De verder ontwikkelingsmogelijkheden zijn gelijk aan de ontwikkelingsmogelijkheden van niet-agrarische bedrijven (zie paragraaf 3.7).

Nutsvoorzieningen

Voorzieningen die een functie hebben voor het openbaar nut zijn op de verbeelding aangegeven. Er is een aantal nutsvoorzieningen door middel van een dubbelbestemming op de verbeelding opgenomen. Het gaat daarbij om een gastransportleiding. Rond de gastransportleiding is rekening gehouden met de ligging van bouwvlakken. Deze bouwvlakken zijn zo begrensd deze buiten de belemmeringenstrook gelegen zijn. In een enkel geval is een zeer klein gedeelte van een bestaand gebouw in de belemmeringenstrook gelegen. In die gevallen is het gebouw strak omkaderd waardoor er geen verdere uitbreiding binnen de belemmeringenstrook kan plaatsvinden. Naast de begrenzing van bouwvlakken zijn, gelet op het voorkomen van de betreffende voorzieningen, in de planregels bepalingen opgenomen voor het oprichten van bebouwing.

Hiermee worden de belangen veiliggesteld en de gevaren (bijvoorbeeld draadbreek) zoveel mogelijk beperkt. Zie hiervoor hoofdstuk 5.

Binnen het bestemmingsplan is een algemene vrijstellingsmogelijkheid opgenomen voor het oprichten van zendmasten.

Infrastructuur

De wegen en fietspaden met een uitgesproken verkeersfunctie zijn bestemd tot "Verkeer". Fietspaden, parkeerplaatsen en overige wegen met een erf- of perceelontsluitende functie zijn opgenomen in de gebiedsbestemmingen.

Volkstuinen

Een volkstuin is een perceel grond dat zich niet in de onmiddellijke nabijheid van de woning van de gebruiker bevindt, waarop de gebruiker gewassen teelt voor eigen gebruik. Een volkstuincomplex is een terrein met een oppervlakte van tenminste 10 are waarop zich twee of meer volkstuinen bevinden (bron: vrom.nl).

In het buitengebied van Bernheze liggen de volgende volkstuincomplexen:

1. Schoonstraat in Heesch
2. De Helling in Vorstenbosch
3. Vensesteeg in Nistelrode (hier geldt een uitsterfconstructie)
4. Koffiestraat in Heeswijk-Dinther

De volkstuincomplexen zijn specifiek binnen de functie recreatie bestemd. Kassen en broeikassen zijn hier toegestaan tot maximaal 2 meter hoog en maximaal 6 m² aan oppervlakte. Voor het overige is geen bebouwing toegestaan.

3.10

HERGEBRUIK VOORMALIGE AGRARISCHE BEDRIJFSLOCATIES

Buiten WOG's

Buiten de WOG's is het in bepaalde gebieden op voormalige agrarische bedrijfslocaties mogelijk om om te schakelen naar recreatie en naar burgerwoning. Dit is nader toegelicht in paragraaf 3.6 (recreatie) en paragraaf 3.8 (wonen in het buitengebied).

WOG's

De provincie geeft ruimte om meer ontwikkelingen in bebouwingsconcentraties toe te staan mits deze ontwikkelingen gepaard gaan met versterking van de ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied. De gemeente Bernheze wil de kans grijpen om dit ook in Bernheze mogelijk te maken. Om ervoor te zorgen dat nieuwe rode ontwikkelingen gepaard gaan met kwaliteitsversterkende maatregelen verwacht de provincie dat de gemeente een gebiedsvisie opstelt. Deze visie moet voorzien zijn van een gedegen ruimtelijke onderbouwing, waarin is aangegeven hoe een verbetering van de omgevingskwaliteit kan worden bereikt.

De gemeente Bernheze heeft integrale visies laten opstellen voor de extensiveringsgebieden overig en de bebouwingsconcentraties in de gemeente. De extensiveringsgebieden overig zijn gebieden rond de kernen waar ingezet wordt op een afwaartse beweging van intensieve veehouderij. De begrenzing van deze extensiveringsgebieden is overgenomen uit het

Reconstructieplan Maas en Meierij. De begrenzing van de bebouwingsconcentraties is gebaseerd op de ruimtelijke situatie ter plaatse. Hierbij zijn de definities van bebouwingsconcentraties leidend geweest.

DEFINITIES

Bebouwingsconcentratie = Een kernrandzone, bebouwingslint of bebouwingscluster.

Kernrandzone = Een overgangszone tussen de bebouwde kom en het buitengebied, met daarin relatief veel bebouwing op korte afstand van elkaar met een ondergeschikte en/of afnemende agrarische functie.

Bebouwingscluster = Een vlakvormige verzameling van gebouwen in het buitengebied.

Bebouwingslint = Een lijnvormige verzameling van gebouwen langs een weg in het buitengebied, doorgaans dubbelzijdig aanwezig, met geringe afstanden tussen de bouwkvavels, veelal met een historisch gegroeide menging van kleinschalige buitengebied- en niet-buitengebiedfuncties.

De extensiveringsgebieden overig en de bebouwingsconcentraties vormen de Woon-werkontwikkelingsgebieden (WOG's). De visies voor de WOG's benoemen de kansen en knelpunten in deze gebieden. Ze geven aan op welke wijze de ruimtelijke kwaliteit versterkt kan worden. De visies bieden daarmee een kader voor ruimtelijke kwaliteitsmaatregelen die met nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen gepaard moeten gaan.

Afbeelding 16

Eén van de streefbeelden zoals opgesteld in de gebiedsvisies voor de WOG's

In de WOG's wil de gemeente de bedrijven helpen, die in de gebieden rondom de kernen willen stoppen. De gemeente heeft daar enige vrijheid in, mits de ontwikkeling gepaard gaat met een ruimtelijke kwaliteitsverbetering.

De gemeente is bereid om onder voorwaarden de volgende ruimte te bieden:

1. Het oprichten van (een) woning(en). De gemeente wil in beginsel geen particuliere ontwikkeling van woningen toestaan en biedt alleen ruimte voor de ontwikkeling van 'Ruimte voor ruimte'-woningen. Deze 'Ruimte voor ruimte'-woningen mogen worden opgericht in de gebieden die zijn aangewezen als WOG.
De woningen moeten passen binnen de opgestelde gebiedsvisies. De gevraagde ruimtelijke kwaliteitswinst is gegarandeerd door het slopen van stallen (bij RvR al in 2000 en 2001).
2. Het toestaan van een ander soort bedrijfsvoering. In de bedrijfsbebouwing kan nieuwe bedrijvigheid (niet-agrarische functies of recreatie) een plek krijgen. Ook hierbij geldt dat de ruimtelijke kwaliteitsverbetering gewaarborgd moet zijn. Om deze kwaliteitsverbetering te regelen zijn een aantal mogelijkheden:
 - a. Men kan een totaal plan maken waarin naast een nieuwe functie in voormalige agrarische bebouwing ook wordt geïnvesteerd in het realiseren van bijvoorbeeld natuur of delen van doelstellingen uit de gebiedsvisies.
 - b. Een andere mogelijkheid is om ter plaatse van voormalig agrarische bedrijfslocaties te voldoen aan een surplus regeling: 50% van de af te breken bebouwing mag worden gebruikt voor andere functies, met een maximum van 1000 m².
3. Het toestaan van structurele huisvesting van arbeidsmigranten ter plaatse van voormalige agrarische bedrijfslocaties. Zie hiervoor ook paragraaf 3.5.6.
4. Het toestaan van woningsplitsing wanneer er geen sprake is van cultuurhistorisch waardevolle panden. Zie hiervoor ook paragraaf 3.8.

Een deel van bovenstaande mogelijkheden vereist veel maatwerk. Zo is de planvorming rondom het oprichten van nieuwe woningen (RvR) te complex waardoor dit niet opgenomen kan worden in een algemene regeling (afwijking of wijziging) in het bestemmingsplan. Dergelijke plannen kunnen alleen mogelijk worden gemaakt met een apart bestemmingsplan. Ook bij de omzetting naar nieuwe functies in combinatie met een totaal plan voor de kwaliteitsverbetering of bij het realiseren van structurele huisvesting voor arbeidsmigranten is veel maatwerk aan de orde waardoor er geen algemene regeling (afwijking of wijzigingsbevoegdheid) in dit bestemmingsplan opgenomen kan worden. Wanneer een concreet initiatief aan de orde is, wordt een oplossing gevonden in het opstellen van een nieuw bestemmingsplan.

Wanneer ontwikkelingen gepaard gaan met een ruimtelijke kwaliteitsverbetering die vooraf is vastgesteld (zoals een vooraf bepaald surplusregeling), zijn er wel mogelijkheden om de ontwikkelingsmogelijkheden in het bestemmingsplan op te nemen. Dit bestemmingsplan biedt dan ook de volgende ruimte:

1. In de WOG's geldt een wijzigingsbevoegdheid voor:
 - a. Het wijzigen van de bestemming van agrarisch naar een niet-agrarische bedrijf onder de voorwaarde dat bebouwing en stallen gesloopt worden.

- b. bij sloop van stallen en andere gebouwen mag 50% met een maximum van 1000 m² teruggebouwd of behouden worden ten behoeve van de nieuwe bedrijfsbestemming.
2. In de ROG's en de WOG's geldt een wijzigingsbevoegdheid voor:
 - a. de bestemming wijzigen van agrarisch naar een recreatief bedrijf (verblijfsrecreatie en/of dagrecreatie) onder de voorwaarde dat bebouwing en stallen gesloopt worden.
 - b. bij sloop van stallen en andere gebouwen mag 50% met een maximum van 1000m² teruggebouwd of behouden worden ten behoeve van de nieuwe recreatiebestemming.
3. In de WOG's geldt een afwijking voor splitsing van burgerwoningen in meerdere wooneenheden zonder dat er sprake moet zijn van cultuurhistorisch waardevolle panden.

3.11

ZOEKGEBIEDEN STEDELIJKE ONTWIKKELING

De zogenaamde zoekgebieden stedelijke ontwikkeling (in voormalige uitwerkingsplannen 'transformatiegebieden afweegbaar') heeft de provincie samen met gemeenten op kaart gezet om aan te geven waar op de lange termijn ruimte is voor nieuwe woon- en werklocaties. In regulier overleg besluiten gemeenten en provincie welke locaties hiervoor op de korte termijn in beeld komen.

De zoekgebieden stedelijke ontwikkeling zijn niet gelijk aan de WOG's. De WOG's worden gezien als gebieden die behoren tot het buitengebied, maar waar relatief veel bebouwing op korte afstand van elkaar aanwezig is. Aan de hand van de integrale visies en de afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden in voorliggend bestemmingsplan kunnen op incidentele plekken nieuwe rode functies worden toegevoegd.

De zoekgebieden stedelijke ontwikkeling zijn daarentegen bedoeld om bij gebleken behoefte het buitengebied te transformeren naar stedelijk gebied. Daar waar binnen de zoekgebieden stedelijke ontwikkeling concrete plannen liggen voor stedelijke uitbreiding (zoals bij Loosbroek), vallen deze gebieden buiten de planbegrenzing van dit bestemmingsplan buitengebied. De gebieden waar geen concrete plannen liggen vallen binnen de planbegrenzing. Voor een deel van deze gebieden zal de transformatie niet plaatsvinden binnen de planperiode van dit bestemmingsplan. Wanneer delen van deze gebieden binnen de planperiode wel in aanmerking komen, dient hiervoor een aparte planologische procedure te worden gevolgd. Aangezien er geen concrete locaties in beeld zijn voor transformatie naar stedelijk gebied binnen de planperiode, is het niet mogelijk om hier in voorliggend bestemmingsplan op vooruit te lopen.

HOOFDSTUK

4 Plansystematiek

4.1

BESTEMMINGSPLANSYSTEMATIEK

Om een duidelijke samenhang aan te geven tussen functies en gebiedskenmerken is gekozen voor het opnemen van gebiedsbestemmingen waarbinnen alle overige functies (wonen en bedrijven) een aanduiding krijgen. Het voordeel van deze opzet is dat de samenhang met het omringende gebied duidelijk tot uiting komt. Immers, de gebiedsbestemming ligt eveneens op het betreffende perceel en is steeds in beeld bij het maken van afwegingen. Er kan dus een goed gebiedsgericht beleid met het bestemmingsplan worden gevoerd. Het aantal bestemmingen blijft beperkt. Dit heeft wel tot gevolg dat de bestemmingsbepalingen een stuk langer worden. Om te voorkomen dat de bestemmingsbepalingen lastig leesbaar worden, is ervoor gekozen om de informatie zoveel mogelijk overzichtelijk weer te geven in de vorm van tabellen.

Voorliggend bestemmingsplan wijkt qua opzet af van de traditionele bestemmingsplannen buitengebied. Een leeswijzer is opgenomen in paragraaf 1.6.

4.2

GEBIEDSBESTEMMINGEN

In de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening kiest de provincie voor wat betreft het landelijk gebied voor twee robuuste structuren, namelijk 'landelijk gebied' en 'groenblauwe structuur'. In het landelijk gebied is de ontwikkeling van de landbouw van belang en daarnaast de ontwikkeling van andere vormen van bedrijvigheid, en van natuur, landschap, recreatie en wonen. Binnen de groenblauwe structuur richt de provincie zich op behoud en ontwikkeling van natuurwaarden in en buiten natuurgebieden. Daarnaast is de ontwikkeling van een natuurlijk en robuust watersysteem van belang. De groenblauwe structuur bestaat uit drie perspectieven:

1. het kerngebied groenblauw (de ecologische hoofdstructuur inclusief de ecologische verbindingzones en de gebieden voor behoud en herstel van watersystemen en voor waterberging);
2. de groenblauwe mantel (het gebied tussen enerzijds het kerngebied groenblauw en het agrarisch gebied, alsook het stedelijk gebied);
3. de gebieden voor waterberging.

Binnen de groenblauwe mantel is het beleid gericht op behoud, herstel of duurzame ontwikkeling van het watersysteem en de ecologische en landschappelijke waarden en kenmerken.

In de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening en de Verordening Ruimte komen de in het verleden aangeduide groene en agrarische hoofdstructuur (weidevogel-, struweelvogel- en dassenleefgebieden) niet meer als zodanig terug.

Een groot aantal gebieden uit de groene en agrarische hoofdstructuur die niet in het concept en doel van de groenblauwe mantel passen, heeft de provincie niet opgenomen in de groenblauwe mantel. De verantwoordelijkheid voor deze gebieden ligt bij de gemeente.

In het buitengebied van de gemeente Bernheze ligt een aantal gebieden die in het verleden behoorde tot de groene of agrarische hoofdstructuur (een deel van de leefgebieden struweelvogels of dassen) en nu buiten de aanduiding groenblauwe mantel valt. Dit wil niet zeggen dat de leefgebieden daarmee niet meer aanwezig zijn. De gemeente kiest ervoor om de aanwezige waarden ook buiten de groenblauwe mantel toch tot uitdrukking te laten komen in het bestemmingsplan. Dit betekent dat bij ontwikkelingen een afweging plaatsvindt ten aanzien van de aanwezige waarden aldaar. Bij het bepalen van de gebiedsbestemmingen is dan ook het vigerende bestemmingsplan (inclusief hulpkaarten) en de beschikbare provinciale detailkaarten van de GHS en AHS uitgangspunt geweest.

In beginsel zijn alle gebieden waar op de provinciale detailkaarten waarden bekend zijn overgenomen in dit bestemmingsplan. De provinciale detailkaarten zijn bij het toekennen van de gebiedsbestemmingen leidend geweest ten opzichte van de hulpkaarten in het vigerende bestemmingsplan. Er is van dit principe afgeweken wanneer gronden die op provinciale kaarten zijn aangeduid als leefgebieden struweelvogels en leefgebieden dassen in het bestemmingsplan van 1998 een primair agrarische bestemming hadden. De provinciale kaarten laten immers een uitbreiding van deze leefgebieden zien ten opzichte van 1998. Deze ontwikkeling is een bevestiging dat het convenant binnen de gemeente werkt. Binnen dit convenant zijn afspraken gemaakt tussen de gemeente, land- en tuinbouworganisatie, het IVN, de milieuvereniging Bernheze, waterschap Aa en Maas en het Samenwerkingsverband Wildbeheer Bemheze over de hoe met natuurwaarden en agrarische ontwikkeling wordt omgegaan.

De gebieden waaraan in het vigerende bestemmingsplan een bestemming agrarisch met waarden was toegekend, maar die op provinciale kaarten geen waarden kenden, zijn in onderhavig bestemmingsplan bestemd als Agrarisch gebied met landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden.

De groenblauwe mantel heeft in het bestemmingsplan een vertaling gekregen door een gebiedsaanduiding. Deze aanduiding zorgt ervoor dat het provinciale beleid voor deze gebieden (omschakeling naar overig niet grondgebonden bedrijven en oprichting van teeltondersteunende kassen op het bouwblok is niet toegestaan) kan worden overgenomen.

Onderstaande paragrafen geven een nadere toelichting per bestemming.

4.2.1

NATUUR

Alle bestaande natuurgebieden in eigendom van natuurbeherende instanties zijn bestemd als 'Natuur'.

Het gaat hier om de bestaande natuurgebieden (in eigendom van natuurbeherende instanties) en de EHS-gebieden, voor zover deze in het Natuurbeheerplan niet zijn aangeduid als 'om te vormen'. Ook de natte natuurparel uit het Reconstructieplan is in dit bestemmingsplan opgenomen binnen de bestemming Natuur.

4.2.2 AGRARISCH GEBIED MET WAARDEN – LEEFGEBIED STRUWEELVOGELS

Levensgemeenschappen van struwelen en houtwallen komen vooral voor in kleinschalige besloten landschappen, gekenmerkt door een gevarieerde boom-, struik- en kruidlaag die soms aaneengesloten linten vormen. Door de lintvormige begroeiing is er sprake van veel randen en grenzen in het gebied. De diversiteit van planten, vogels en insecten is door de vele gradiënten groot. Het leefgebied struweelvogels omvat vooral landbouwgronden waarop struweelvogels kunnen gedijen, zoals de roodborsttapuit en de geelgors. Deze vogels hebben wel rust en ruimte nodig, maar zijn minder gevoelig voor ruimtelijke ingrepen door de landbouw, de recreatie en andere in het buitengebied voorkomende functies dan de kwetsbare planten- en diersoorten. Ook in het leefgebied struweelvogels moeten activiteiten de bestaansvoorwaarden van de betreffende diersoorten voldoende respecteren. Het gaat dan met name om de handhaving van een besloten of halfopen landschapsstructuur met een kleinschalige percelering, houtwallen, ruige perceelranden en slootkanten, overhoekjes, solitaire bomen, dijken en onverharde wegen en paden. De levensgemeenschappen van struwelen en houtwallen komen vooral voor in het noord-oostelijk deel van het plangebied.

4.2.3 AGRARISCH GEBIED MET WAARDEN – LEEFGEBIED DASSEN

Dassen komen voornamelijk voor in kleinschalige, agrarische gebieden. Een dassenleefgebied is opgebouwd uit een of meerdere leefgebieden (burchten met directe omgeving), fourageergebieden (vochtige weilanden en struwelen) en verbindingzones (onder andere houtwallen). Het leefgebied dassen omvat met name landbouwgronden waarop dassen kunnen gedijen. De meeste vormen van landbouw zijn prima verenigbaar met de aanwezigheid van een dassengebied.

In het leefgebied dassen moeten activiteiten de bestaansvoorwaarden van de das voldoende respecteren. Het gaat er dan met name om dat de burchten met rust worden gelaten, dat de dassen kunnen foerageren in het gebied en dat er voldoende landschappelijke structuren als houtwallen, begroeide slootkanten en dergelijke aanwezig zijn. Een groot gedeelte van de Maashorst, het gebied tussen de De Nistel en de Bedafse Bergen en Het Ven valt binnen het leef- en fourageergebied van de das.

4.2.4 AGRARISCH GEBIED MET WAARDEN – LANDSCHAPPELIJKE, CULTUURHISTORISCHE EN/OF ABIOTISCHE WAARDEN

Het agrarisch gebied met meerwaarde omvat landbouwgronden waar landschappelijke, abiotische of cultuurhistorische waarden aanwezig zijn. Het gaat hier om besloten coulissenlandschap, open landschap, open akkercomplex en typerende geologie/geomorfologie. De landbouw is goed verenigbaar met de aanwezigheid van deze waarden, mits deze waarden bij nieuwe ontwikkelingen voldoende gerespecteerd worden.

Het gaat met name om kenmerkende waardevolle landschapsstructuren en om gronden gelegen buiten de beekdalen die vanwege de (grond)watersituatie uitstekend geschikt zijn voor de ontwikkeling van nieuwe natuur.

4.2.5

AGRARISCH – LANDBOUWONTWIKKELINGSGEBIED

In deze gebieden wordt ruimte geboden voor de ontwikkeling van intensieve veehouderijen door hergebruik en omschakeling van bestaande agrarische bedrijven. In de LOG's liggen immers de locaties met de beste ontwikkelingsmogelijkheden voor intensieve veehouderijbedrijven.

In het kader van het reconstructieplan Maas en Meijerij en de Verordening ruimte Noord-Brabant 2011 is nieuwvestiging van intensieve veehouderij in de landbouwontwikkelingsgebieden in Bernheze niet mogelijk. De verschillen in de ontwikkelingsmogelijkheden voor intensieve veehouderijbedrijven tussen landbouwontwikkelingsgebieden en verwevingsgebieden zijn daarmee beperkt. Wel wil de gemeente de mogelijkheid open houden voor een bouwblokvergroting boven 1,5 hectare in de meest geschikte delen van de LOG's tot maximaal 2,5 hectare. Een mogelijke bouwblokvergroting is afhankelijk van de provinciale criteria (GS hebben in juli 2010 kaarten vastgesteld en gepubliceerd waarin voornamelijk een aantal delen van de landbouwontwikkelingsgebieden in Bernheze is uitgesloten voor een dergelijke ontheffing van de provincie) en van de ligging ten opzichte van kernen (moet op grotere afstand dan 1000 meter van kern af liggen).

Op basis van de criteria van de provincie (juli 2010) en de gewenste 1000 meter zone rondom de

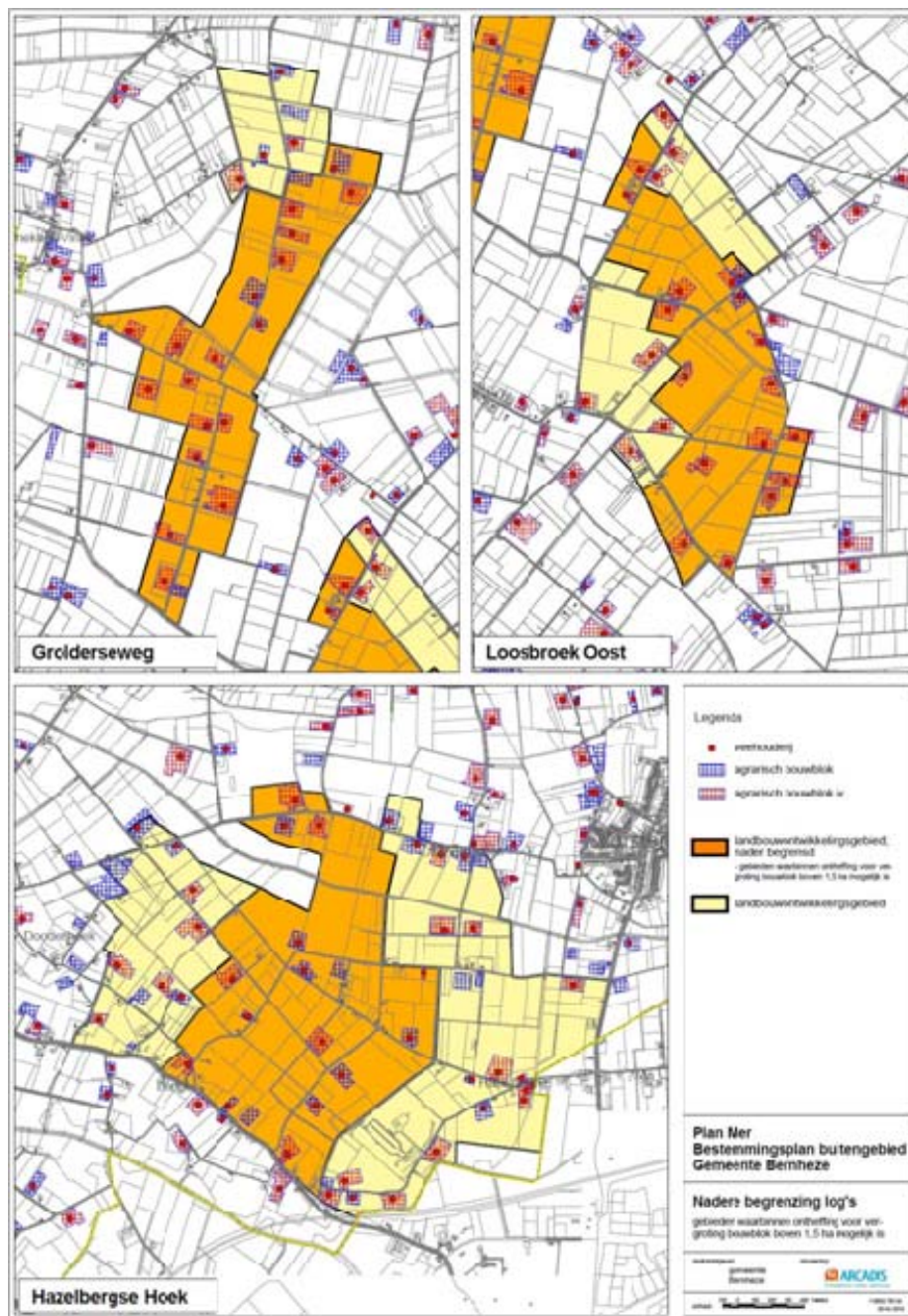
kernen (woongebieden), zijn de LOG's nader onderverdeeld in twee typen gebieden (zie onderstaande kaart):

- Een deel waar op grond van de provinciale criteria een aanvraag om een ontheffing voor een bouwblok boven 1,5 hectare momenteel door de provincie is uitgesloten (provinciale criteria) of gelegen is binnen de 1000 meter zone rondom de kernen. Het betreft de gele gebieden in onderstaande kaarten, waar beleid gelijk is aan het beleid in verwevingsgebieden.
- De overige delen van de LOG's, dus de gebieden waar op grond van de provinciale criteria uit juli 2010 en de 1000 meter zone een (provinciale) ontheffing voor een bouwblok boven 1,5 hectare onder strikte voorwaarden mogelijk is (criteria provincie) c.q. ondersteund zou kunnen worden door de gemeente (1000 meter zone als aanvulling op de provinciale criteria). Het betreft de oranje gebieden in onderstaande kaarten. Deze meest geschikte delen van het LOG zijn dan ook overgenomen binnen een aparte bestemming.

In december 2011 hebben Provinciale Staten van Noord-Brabant besloten de maximum maat van bouwblokken van intensieve veehouderijen in landbouwontwikkelingsgebieden voorlopig te beperken tot 1,5 hectare.

Afbeelding 17

Begrenzing van de
landbouwontwikkelings-
gebieden

4.2.6 AGRARISCH

In de overige delen van het agrarisch gebied zonder meerwaarde krijgt de landbouw in beginsel de ruimte om zich in de door haar gewenste richting te ontwikkelen zonder dat daarbij in het kader van de provinciale ruimtelijke ordening een voorkeur geldt voor bepaalde vormen van landbouw.

4.3 WAARDEN

In het buitengebied van Bernheze zijn gebiedskwaliteiten aanwezig die niet afhankelijk zijn van de gebiedsbestemmingen. De gebiedskwaliteiten waarvoor de gemeente bescherming noodzakelijk acht, zijn als arcering op de verbeelding opgenomen. Aan deze waarden is in de planregels een beschermingsregime gekoppeld.

Het gaat om de volgende waarden:

- Aardkundig waardevol gebied
- Archeologische waarden
- Natte natuurparel
- Wijstgebieden

4.4 ONTWIKKELINGEN

Om in te kunnen spelen op ontwikkelingen die de gemeente de komende planperiode op zich af ziet komen, is er een aantal ontwikkelingsgebieden opgenomen. Het gaat hier om:

- Woonwerkontwikkelingsgebieden (WOG).
- Natuurgebieden, te ontwikkelen natuurgebieden en ecologische verbindingzones (NOG).
- Recreatie ontwikkelingsgebieden (ROG).

Deze gebieden zijn op de verbeelding aangegeven met gebiedsaanduidingen (wro-zone-...) hetgeen betekent dat hier met wijzigings- en afwijkingsbevoegdheden mogelijkheden en beperkingen zijn voor bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen. Deze mogelijkheden en beperkingen zijn in de planregels aangegeven.

4.5 AANLEGVERGUNNINGENSTELSEL

Inleiding

In het buitengebied kunnen specifieke activiteiten voorkomen die de waarden in het buitengebied kunnen verstoren. Het gaat dan om werken en werkzaamheden zoals het afgraven, ophogen, rooien en planten van bomen en ingrepen in de waterhuishouding. Ter bescherming van de waarden wordt meestal een aanlegvergunningstelsel opgenomen in het bestemmingsplan.

Het doel van het aanlegvergunningstelsel is te voorkomen dat bepaalde specifieke waarden, die moeten worden veiliggesteld, als gevolg van bepaalde activiteiten op onevenredige wijze worden geschaad.

Het betreft de waarden die, blijkens de (bijzondere) doeleinden binnen de bestemming in stand gehouden dienen te worden. Een aanlegvergunning is een door Burgemeester en Wethouders verleende toestemming om bepaalde werken of werkzaamheden uit te voeren, onder in het bestemmingsplan vastgestelde nadere criteria. Zonder aanlegvergunning is het verboden de bedoelde werken en/of werkzaamheden uit te voeren.

De werken en werkzaamheden zijn toegestaan wanneer zij verband houden met de doeleinden van de aan de gronden gegeven bestemming en de overige aanwezige waarden en kwaliteiten niet onevenredig worden geschaad. Hiertoe kunnen aan de aanlegvergunning nadere voorwaarden worden verbonden. Een aantal gebiedswaarden volgen rechtstreeks uit de provinciale hoofdstructuur. De aanlegvergunningplichtige werken en werkzaamheden die de provincie eist, zijn in dit bestemmingsplan eveneens overgenomen.

Waar het gaat om de bescherming van de aanwezige waarden betekent dit dat een omgevingsvergunning gevraagd wordt voor bepaalde werkzaamheden in bepaalde gebieden.

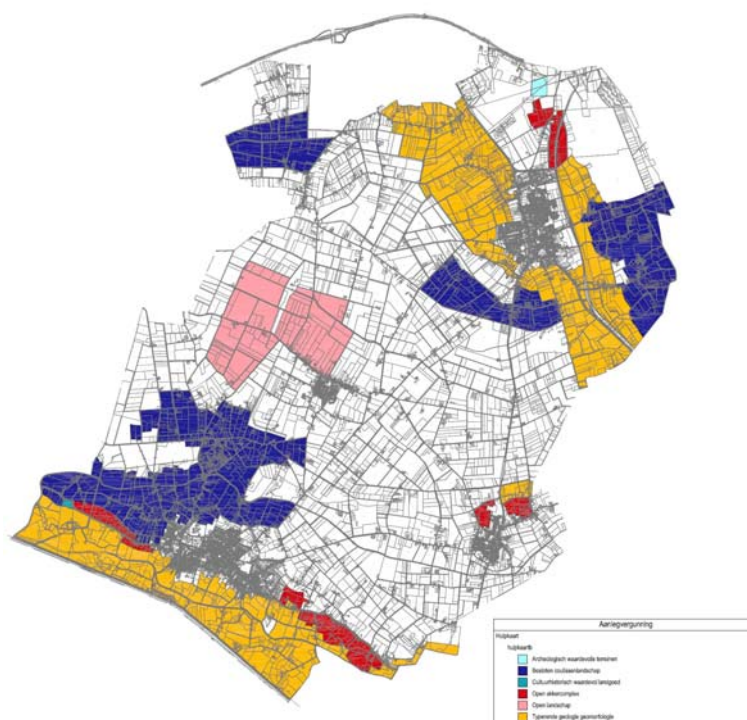
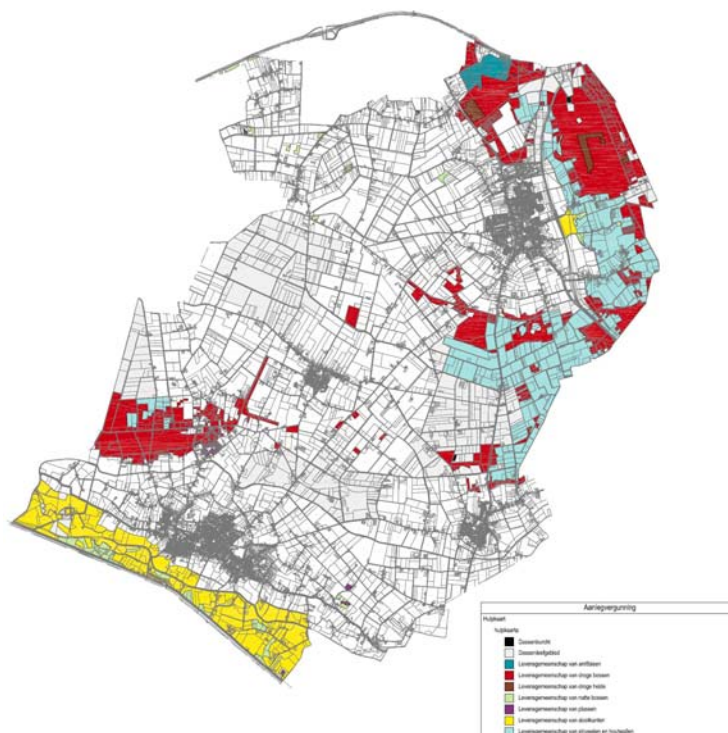
Met invoering van de Wabo is het aanlegvergunningstelsel anders gaan heten, namelijk 'omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden'. Omdat de term 'aanlegvergunningen' een veelgebruikt en herkenbaar begrip is, gebruiken we dit woord in de toelichting nog wel.

Werken en werkzaamheden

De verplichting tot een aanlegvergunning geldt voor veelal specifieke, eenmalige en grootschalige werken. Werken en/of werkzaamheden die het normale waterstaatkundige, bosbouwkundige, natuurtechnische of agrarische beheer en onderhoud betreffen zijn van de verplichting voor een aanlegvergunning uitgesloten. Aan de hand van de bestemmingsomschrijving zal moeten worden bepaald of een werk/werkzaamheid kan worden beschouwd als normaal beheer of onderhoud c.q. al dan niet aanlegvergunningplichtig is. Werken en werkzaamheden die worden uitgevoerd binnen bouwvlakken zijn niet aanlegvergunningplichtig. Onderstaand geeft een overzicht van de werken en werkzaamheden die in het aanlegvergunningstelsel van dit bestemmingsplan zijn opgenomen.

Waarden

Het aanlegvergunningstelsel voorziet in de bescherming van verschillende waarden, ecologische, landschappelijke, cultuurhistorische, archeologische en abiotische waarden.

In onderstaande tabel is aangegeven binnen welke bestemmingen welke waarden voorkomen. Daarnaast is in paragraaf 4.4 beschreven welke waarden in het buitengebied voorkomen die geen directe relatie hebben met de onderliggende (gebieds)bestemming.

Bestemmingen	Aanwezige waarden
Agrarisch met waarden – landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden	Levensgemeenschap van plassen
	Levensgemeenschap van slootkanten
	Levensgemeenschap van struwelen en houtwallen
	Besloten coulissenlandschap
	Open landschap
	Open akkercomplex
	Typerende geologie/geomorfolgie
Agrarisch met waarden- leefgebied dassen	Levensgemeenschap van slootkanten
	Levensgemeenschap van struwelen en houtwallen
	Dassenleefgebied
	Besloten coulissenlandschap
	Open landschap
	Open akkercomplex
	Typerende geologie/geomorfolgie
Agrarisch met waarden- leefgebied struweelvogels	Levensgemeenschap van slootkanten
	Levensgemeenschap van struwelen en houtwallen
	Dassenleefgebied
	Besloten coulissenlandschap
	Open landschap
	Open akkercomplex
	Typerende geologie/geomorfolgie
Natuur	Levensgemeenschap van natte bossen
	Levensgemeenschap van droge bossen
	Levensgemeenschap van droge heide
	Levensgemeenschap van amfibieën
	Levensgemeenschap van slootkanten
	Levensgemeenschap van struwelen en houtwallen
	Dassenleefgebied
	Besloten coulissenlandschap
	Typerende geologie/geomorfolgie
	Cultuurhistorisch waardevol landgoed

Er zijn verschillende randvoorwaarden te benoemen die de instandhouding van de diverse waarden waarborgen. Deze randvoorwaarden maken eveneens duidelijk welke ingrepen een bedreiging kunnen vormen. De mogelijke negatieve effecten van een ingreep moeten duidelijk maken in hoeverre bepaalde werken of werkzaamheden de waarden van een gebied onevenredig kunnen aantasten.

Onderstaande tabel bevat een overzicht van de randvoorwaarden ter instandhouding van de waarden en geeft aan welke werken of werkzaamheden mogelijk bedreigend voor deze waarden kunnen zijn. Deze werken of werkzaamheden zoals aangegeven in de laatste kolom zijn dan ook aanlegvergunningplichtig op grond van de regels.

Waarden	Randvoorwaarden voor instandhouding	Bedreigende werken/werkzaamheden	Werken/werkzaamheden, zoals opgenomen in de regels
Natuurwaarden			
Levensgemeenschappen van:			
Poelen	Matig voedselrijk, door de mens gegraven, gevoed door grondwater, ondiep, omgeven door ruigtes en struweel, hydrologisch geïsoleerd in cultuurlandschap. Ontbreken van vis	Ingrepen die de grondwaterstand verlagen. Dempen van poel. Instromen van meststoffen uit omliggende gronden. Verlanding door ontbreken van onderhoud. Uitzetten van vis.	Dempen kleine geïsoleerde wateren Aanbrengen oeverbeschoeiing Rooien van houtgewas.
Slootkanten	Gemiddeld hoge (grond)waterstand, microreliëf, geleidelijke gradiënt in nat-droog, soms ondoorlatende laag in ondergrond, extensief maaibeheer, flauw talud sloot	Ingrepen die de grondwaterstand verlagen. Aantasting van de gradiënt nat-droog. Doorbreken van ondoorlatende laag in ondergrond. Steiler maken talud.	Afgraven Ophogen Vergraven Diepploegen en –woelen Egaliseren Indrijven voorwerpen in de grond Rooien van houtgewas Omzetten van grasland in boomkwekerij of sierteeltgrond Aanbrengen van verhardingen van meer dan 200 m2.
Natte bossen	Continuïteit van boomvormende vegetatie, gemiddeld hoge grondwaterstand, microreliëf, specifieke bodemopbouw, gevarieerde ondergroei	Volledig kappen van (aaneengesloten delen van) het bos. Ingrepen die de grondwaterstand verlagen. Ingrepen die het microreliëf of de bodemopbouw aantasten.	Afgraven Ophogen Indrijven van voorwerpen in de grond Aanbrengen van verhardingen van meer dan 200 m2. Aanbrengen van verhardingen op wegen en (fiets)paden. Aanbrengen van ondergrondse leidingen.
Droge heide	Gemiddeld lage grondwaterstand, voedselarm, microreliëf, specifieke bodemopbouw	Ingrepen die microreliëf en bodemopbouw aantasten. Wijzigen van vegetatie door scheuren, omzetten en ploegen. Laten vergassen. Verrijking door zure depositie.	Afgraven Ophogen Diepploegen en –woelen Egaliseren Aanbrengen van verhardingen van meer dan 200 m2. Aanbrengen van verhardingen op wegen en (fiets)paden. Aanbrengen van ondergrondse leidingen.
Struwelen/houtwallen	Aanwezigheid van een gevarieerde boom-, struik- en kruidlaag, microreliëf, in sommige gevallen vormen ze aaneengesloten linten	Kappen van het element, of het slecht onderhouden waardoor dominantie van de boomlaag optreedt.	Rooien van houtgewas.

Waarden	Randvoorwaarden voor instandhouding	Bedreigende werken/werkzaamheden	Werken/werkzaamheden, zoals opgenomen in de regels
		Egaliseren reliëf in houtwallen. Verzuring.	
Droge bossen	Continuïteit van het bos, gemiddeld lage grondwaterstand, microreliëf	Volledig kappen van (aaneengesloten delen) van het bos. Ingrepen die de grondwaterstand verhogen. Ingrepen die microreliëf aantasten.	Afgraven Egaliseren Rooien van houtgewas Indrijven van voorwerpen in de grond Aanbrengen van verhardingen van meer dan 200 m ² . Aanbrengen van verhardingen op wegen en (fiets)paden. Aanbrengen van ondergrondse leidingen.
Amfibieën	Aanwezigheid poelen met goede waterkwaliteit, vochtige omgeving, bos/zandrug in directe omgeving. Daartussen verbindingen met sloten en houtwallen.	Aantasten waterkwaliteit. Volledig kappen van (aaneengesloten delen van) het bos. Afgraven zandrug. Dempen sloten, kappen houtwallen.	Afgraven Ophogen Vergraven Diepploegen en –woelen Egaliseren Aanleg drainagesetstel Aanbrengen onderbemaling Dempen sloten en greppels Aanbrengen oeverbeschoeiing Rooien van houtgewas Aanplanten van houtgewas (anders dan tbv boomkwekerij) Omzetten van grasland in boomkwekerij of sierteeltgrond Aanbrengen van verhardingen van meer dan 200 m ² . Aanbrengen van verhardingen op wegen en (fiets)paden. Aanbrengen van ondergrondse leidingen.
Dassenleefgebied	Afwisselend landschap met: droog bos, lijnvormige elementen, natte graslanden, geen barrières.	Verdwijnen van lijnvormige elementen. Aanbrengen van objecten met een barrièrewerking. Grondwaterstandsval. Omzetten grasland.	Rooien van houtgewas Omzetten van grasland in boomkwekerij of sierteeltgrond Aanbrengen van verhardingen van meer dan 200 m ² . Aanbrengen van verhardingen op wegen en (fiets)paden.
Landschappelijke en cultuurhistorische waarden			
Besloten coulissenlandschap (afstand tussen	Landschappelijke elementen afgewisseld met landbouwgronden in kleine eenheden. Onderhoud en	Verwijderen van landschappelijke elementen zodat	Aanleggen, verbreden of verbeteren van sloten en greppels.

Waarden	Randvoorwaarden voor instandhouding	Bedreigende werken/werkzaamheden	Werken/werkzaamheden, zoals opgenomen in de regels
ruimtevormende elementen < 500 m)	vervanging van elementen.	kleinschalige karakter wordt aangetast. Niet onderhouden van elementen waardoor bomen domineren of waardoor er gaten in vallen. Ingrepen die de grondwaterstand wijzigen.	Dempen van sloten en greppels. Rooien van houtgewas.
Open landschap (afstand tussen ruimtevormende elementen > 1500 m)	Ontbreken van opgaande begroeiing en bebouwing.	Aanleggen van hoogopgaande beplantingen en het oprichten van verspreid liggende bebouwing niet aansluitend aan de bestaande bebouwing.	Aanbrengen van houtgewas (anders dan tbv een boomkwekerij) Omzetten van grasland in boomkwekerij of sierteeltgrond.
Open akkercomplex	Behoud reliëf en vorm van de akkers. Handhaven functie.	Egaliseren. Veranderen functie van de akker.	Afgraven Vergraven Diepploegen en –woelen Egaliseren Indrijven van voorwerpen in de grond. Aanleg drainagestelsel Aanleggen, verbreden of verbeteren van sloten en greppels. Aanbrengen van verhardingen van meer dan 200 m ² . Aanbrengen van ondergrondse leidingen
Cultuurhistorisch waardevol landgoed	Behoud van de ruimtelijke structuur: afwisseling tussen bos en landbouwgrond, bomenlanen, houtwallen, zandwegen, en –paden.	Verwijderen van bos, bomenlanen of houtwallen, waardoor bestaande structuur verdwijnt. Verharden van zandwegen of –paden. Egaliseren reliëf. Omzetting grasland.	Afgraven Egaliseren Aanleggen, verbreden of verbeteren van sloten en greppels. Dempen sloten en greppels Dempen van kleine geïsoleerde wateren. Rooien van houtgewas Aanbrengen van houtgewas (anders dan tbv een boomkwekerij) Omzetten van grasland in bouwland. Omzetten van grasland in boomkwekerij of sierteeltgrond Aanbrengen van verhardingen van meer dan 200 m ² . Aanbrengen van verhardingen op wegen en (fiets)paden. Aanbrengen van ondergrondse leidingen

Waarden	Randvoorwaarden voor instandhouding	Bedreigende werken/werkzaamheden	Werken/werkzaamheden, zoals opgenomen in de regels
Abiotische waarden			
Geomorfologisch waardevol gebied (oude stroomgeulen, steilranden etc)	Handhaven object/gebied	Ingrepen die de aardkundige vorm van het object of gebied aantasten. Ingrepen die de instandhouding van het object of gebied verhinderen (bijvoorbeeld vastleggen stuifzand, oever)	Afgraven Ophogen Vergraven Dieploegen en –woelen Egaliseren Indrijven van voorwerpen in de grond. Aanleg drainagesetel Aanbrengen onderbemaling Aanleggen, verbreden of verbeteren van sloten en greppels. Dempen sloten en greppels Aanbrengen oeverbeschoeiing Aanbrengen van verhardingen van meer dan 200 m2. Aanbrengen van verhardingen op wegen en (fiets)paden. Aanbrengen van ondergrondse leidingen.

In hoeverre werken en werkzaamheden daadwerkelijk schadelijk zijn voor aanwezige waarden is afhankelijk van:

- de precieze locatie van de uit te voeren werken en werkzaamheden;
- de omvang (diepte, oppervlak e.d.);
- het tijdstip van de uitvoering (bijvoorbeeld in een weidevogelgebied);
- de wijze van de uitvoering.

Afstemming

Binnen de gemeente Bernheze is een convenant geldig voor de gebieden waar dassen en struweelvogels voorkomen. Dit convenant maakt een versoepeling van het aanwezige aanlegvergunningstelsel mogelijk. De ervaringen zijn zowel vanuit de landbouwsector als vanuit natuurgroeperingen zeer positief. Er wordt dan ook voor gekozen om dit convenant voort te zetten. Om de bescherming van waarden voldoende te waarborgen is desondanks ook voor deze gebieden toch een beperkt aanlegvergunningstelsel in het bestemmingsplan opgenomen. Dit aanlegvergunningstelsel fungeert dus als vangnet wanneer het convenant om een of andere reden komt te vervallen.

HOOFDSTUK 5

Toelichting op milieu- aspecten

5.1

INLEIDING

In hoofdstuk 3 is al ingegaan op de planMER. Deze is, samen met de aanvulling als bijlage opgenomen bij het bestemmingsplan buitengebied (bijlage 4 en 5). Onderstaande paragrafen gaan nader in op diverse (andere) milieu-aspecten die in het buitengebied van Bernheze spelen.

5.2

GELUID

Stiltegebieden

Stiltegebieden zijn rustige gebieden met een van nature geringe geluidbelasting, die van belang zijn voor de natuur en voor extensieve recreatie door de mens. Het uitoefenen van normale werkzaamheden bijvoorbeeld in de landbouw, bij bosonderhoud of bij technische onderhoudswerkzaamheden is mogelijk. Het gaat dan om de zogenaamde 'gebiedseigen geluiden'. Gebiedsvreemd geluid dient daarentegen zoveel mogelijk te worden voorkomen of beperkt.

Bij gebiedsvreemd geluid kan men denken aan het opsporen of ontginnen van in de bodem aanwezige stoffen, het omzagen en kappen van bomen anders dan voor bosbouwkundig onderhoud of productiebos, het aanleggen van buisleidingen voor het transport van stoffen, dwars door een stiltegebied heen of het gebruiken van geluidsapparatuur.

In de gemeente Bernheze behoort de Maashorst tot één van de Brabantse stiltegebieden. De stiltegebieden zijn opgenomen op de verbeelding. Het bestemmingsplan buitengebied staat geen nieuwe ontwikkelingen toe die de stilte kunnen verstoren.

Akoestisch onderzoek

Op 1 januari 2007 is de gewijzigde Wet geluidhinder (Wgh) in werking getreden. Deze wet biedt geluidgevoelige bestemmingen (zoals woningen) bescherming tegen geluidhinder van wegverkeerslawaai, spoorweglawaai en industrielawaai. Deze bescherming vindt plaats door middel van zonering. Er gelden grenswaarden op basis waarvan de bouw van nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen binnen de geluidszone wordt beperkt.

Op grond van de Wet geluidhinder dient bij de voorbereiding van de vaststelling van een bestemmingsplan een akoestisch onderzoek ingesteld te worden naar geluidbelastingen op de gevels van woningen afkomstig van wegverkeerslawaai. Uit dit onderzoek moet naar voren komen wat de te verwachten geluidsbelasting voor woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen is en welke maatregelen worden getroffen om de maximaal toelaatbare grenswaarden niet te overschrijden.

Volgens de Wet geluidhinder hebben alle wegen in het buitengebied een wettelijke onderzoekszone voor geluid van 250 meter aan weerszijden van de weg, berekend vanaf de wegkant. Wegen van vier rijstroken hebben een geluidszone van 400 meter. Dat betekent dat binnen deze zone een akoestisch onderzoek moet plaatsvinden, wanneer hier nieuwbouw plaatsvindt van geluidsgevoelige objecten, zoals woningen.

Op basis van het bepaalde in artikel 76, lid 4, kan dit onderzoek achterwege blijven indien op het tijdstip van de vaststelling of herziening van een bestemmingsplan een weg reeds aanwezig of in aanleg is en de woning of andere geluidsgevoelige objecten ook reeds aanwezig of in aanbouw zijn.

Aangezien het bestemmingsplan voor het buitengebied van Bernheze geen nieuwbouw van geluidsgevoelige functies toelaat, kan een akoestisch onderzoek daarom achterwege blijven.

5.3

WATERPARAGRAAF

Watertoets

De watertoets is wettelijk verankerd in het Besluit op de Ruimtelijke Ordening. Het besluit verplicht tot het opnemen van een beschrijving van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding in de toelichting van alle ruimtelijke plannen. Het doel van de watertoets is dat water een volwaardige rol speelt in ruimtelijke plannen. Het middel dat de watertoets daarvoor gebruikt, is het zo vroeg mogelijk betrekken van de waterbeheerder bij een nieuw ruimtelijk plan. De watertoets betekent vooral meedenken vooraf. Eerste aanspreekpunt voor de gemeente is in principe het waterschap.

Het waterschap is agendalid geweest van de klankbordgroep. Voorts heeft er op 24 januari 2008 en 3 mei 2011 een overleg plaatsgevonden met het waterschap Aa en Maas. In dit overleg is besproken welke elementen het waterschap voor het bestemmingsplan buitengebied van Bernheze van belang acht. In het bestemmingsplan zijn de ecologische verbindingzones op kaart opgenomen, is de bescherming en ontwikkeling van de wijstverschijnselen gewaarborgd en is er een bufferzone opgenomen rond natte natuurparels. De ontwikkelingen rond het Dynamisch Beekdal van de Aa fase 3 en 4 hebben een vertaling gekregen in het bestemmingsplan. Conclusie is dat het bestemmingsplan buitengebied ten aanzien van water nauwelijks grote wijzigingen kent. De waterhuishouding in het gebied zal dan ook nauwelijks veranderen. Bij nieuwe ontwikkelingen is een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit noodzakelijk. Het aspect waterhuishouding dient hierbij nadrukkelijk betrokken te worden. Voorts hanteert de gemeente Bernheze in haar handelen de voorkeursvolgorde schoon houden, scheiden en zuiveren als uitgangspunt.

5.4

BODEM

Op een aantal locaties is voor vaststelling van een bestemmingsplan bodemonderzoek noodzakelijk. Het gaat hier om:

- gronden die met dit plan een nieuwe bestemming krijgen, en;

- gronden waarvan de bestemming niet wijzigt, maar waarvan de bestemming nog niet is verwezenlijkt.

Aangezien het bestemmingsplan Buitengebied Bernheze een conserverend plan is, is bodemonderzoek niet nodig. De nieuwe bouwmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt zijn immers gering. Bovendien is nog niet bekend of van de mogelijkheden gebruik gemaakt gaat worden. Als dit laatste al gebeurt, dan is nog onbekend welke locaties het betreft en kan op basis van de wet alsnog een bodemonderzoek vereist zijn (via een aanvraag omgevingsvergunning).

Indien bodemonderzoek aan de orde is, geldt het gemeentelijk bodembeleid en kan contact worden opgenomen met de bodemmedewerker bij de gemeente Bernheze.

Bodemonderzoek zal in ieder geval moeten worden uitgevoerd conform de NEN 5740.

Wanneer het een asbestverdachte locatie betreft (bijvoorbeeld: agrarische bebouwing - 1993, autosloperijen - 1993) zal het NEN 5470-onderzoek moeten worden uitgebreid met een NEN 5707-onderzoek (asbest in grond). In gevallen van bodemverontreiniging in de zin van de Wet bodembescherming bestaat de mogelijkheid dat de grond gesaneerd moet worden.

5.5

EXTERNE VEILIGHEID

De risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld door activiteiten met gevaarlijke stoffen dienen tot een aanvaardbaar minimum te worden beperkt. Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI) legt veiligheidsnormen op aan bedrijven die een risico vormen voor mensen buiten de inrichting. Naast het BEVI is de Regeling Externe Veiligheid Inrichtingen (REVI) van kracht (sinds 1 januari 2008 REVI II). In de REVI II zijn de regels voor afstanden en de berekeningen van het plaatsgebonden- en groepsrisico opgesteld.

Bij het toekennen van bepaalde bestemmingen dient onderzocht te worden:

- of voldoende afstand in acht wordt genomen tussen (beperkt) kwetsbare objecten enerzijds en risicovolle inrichtingen anderzijds in verband met het plaatsgebonden risico;
- of (beperkt) kwetsbare objecten liggen binnen in het invloedsgebied van risicovolle inrichtingen en zo ja, wat de bijdrage is aan het groepsrisico.

Het plaatsgebonden risico is de kans dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op een plaats buiten een inrichting zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof, gevaarlijke afvalstof of bestrijdingsmiddel betrokken is.

Het groepsrisico bestaat uit de cumulatieve kansen per jaar dat tenminste 10, 100 of 1.000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof, gevaarlijke afvalstof of bestrijdingsmiddel betrokken is.

Tankstations

In het buitengebied van Bernheze liggen twee tankstations met lpg.

Het gaat hier om een station aan het Kantje in Nistelrode en om een station aan de Kanaaldijk-Noord in Heeswijk-Dinther. In verband met het plaatsgebonden risico gelden de volgende afstanden tot (beperkt) kwetsbare objecten (zoals opgenomen in bijlage 1 van de Regeling externe veiligheid afstanden):

- 15 meter vanaf de afleverzuil;
- 25 meter vanaf het ondergrondse reservoir;
- 45 meter vanaf het vulpunt.

Binnen deze afstanden maakt het bestemmingsplan geen nieuwe kwetsbare objecten rechtstreeks mogelijk. Het plaatsgebonden risico van deze risicobronnen levert geen belemmering op voor het plangebied.

Voor het groepsrisico bedraagt het invloedsgebied 110 meter. Het groepsrisico is pas relevant wanneer minimaal 10 slachtoffers kunnen vallen. In de wijzigingsbevoegdheden die betrekking hebben op kwetsbare objecten is als voorwaarde opgenomen dat er sprake moet zijn van een goede milieuhygiënische uitvoerbaarheid. Externe veiligheid maakt hier deel van uit.

Routes gevaarlijke stoffen

In de Risicoatlas van ministerie zijn de snelwegen A59 en A50 opgenomen. Over deze wegen rijden 2500 tot 10000 transporten per jaar. De norm voor het plaatsgebonden risico (10-7) ligt op 50 meter uit het midden van de weg ligt. Binnen deze afstanden zijn nauwelijks kwetsbare objecten gelegen.

In december 2003 is een beleidsvrije marktprognose verschenen. Op basis daarvan kan een afname worden verwacht van het vervoer van de meeste gevaarlijke stoffen, waaronder de (zeer) brandbare vloeistoffen, die bepalend zijn voor het plaatsgebonden risico.

5.6

INFRASTRUCTUUR, LEIDINGEN EN STRAALPALEN

Infrastructuur

Voor hoofdverkeerswegen in beheer van het Rijk geldt een bouwverbod in de zone tot 50 meter uit de as van de meest dichtbij gelegen rijbaan. In de zone van de hoofdverkeerswegen kan er tussen de 50 meter en 100 meter alleen gebouwd worden middels een afwijking.

Leidingen

De leidingen behoeven bescherming tegen ingrepen die de werking ervan kunnen bedreigen. Voor buisleidingen met gevaarlijke stoffen is het Besluit externe veiligheid buisleidingen van toepassing.

Binnen het Bevb geldt een gelijke systematiek als het Bevi met een onderscheid van plaatsgebonden risico en groepsrisico. Tevens gelden enkele aanvullende eisen ten aanzien van een belemmeringenstrook met aanlegvergunning en de wijze waarop de leiding wordt weergegeven op de verbeelding. Deze eisen worden in het bestemmingsplan verwerkt. De belemmeringenstroken bedragen 5 meter aan weerszijde van de leidingen (bij parallelle ligging bedraagt dit maximaal in totaal 20 meter).

De invloedsgebieden van de leidingen variëren in afstand. Doordat de leidingen ver uit elkaar liggen zal een (groot) deel van het plangebied binnen een invloedsgebied liggen. Omdat het een buitengebied betreft worden geen knelpunten verwacht in de hoogte van het groepsrisico.

5.7

LUCHTKWALITEIT

Sinds 15 november 2007 zijn de belangrijkste bepalingen over luchtkwaliteitseisen opgenomen in de Wet milieubeheer. Dit deel staat ook wel bekend als de Wet luchtkwaliteit'. Hiermee is het Besluit luchtkwaliteit 2005 (Blk 2005) vervallen. Met de nieuwe 'Wet luchtkwaliteit' wil de overheid zowel de verbetering van de luchtkwaliteit bewerkstelligen als ook de gewenste ontwikkelingen in ruimtelijke ordening doorgang laten vinden.

De kern van de 'Wet luchtkwaliteit' bestaat uit de (Europese) luchtkwaliteitseisen. Rijk, provincies en gemeenten werken samen om de Europese eisen voor luchtkwaliteit te realiseren. De bestuursorganen dienen bij de uitoefening van bevoegdheden die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit grenswaarden in acht te nemen. De vaststelling van een bestemmingsplan wordt in de jurisprudentie aangemerkt als de uitoefening van een bevoegdheid die gevolgen kan hebben voor de luchtkwaliteit.

De regels voor luchtkwaliteit vloeien direct voort uit richtlijnen die de Europese Unie heeft vastgesteld. Deze richtlijnen bestaan uit de in 1996 vastgestelde Kaderrichtlijn luchtkwaliteit en de daarop gebaseerde uitvoeringsrichtlijnen, veelal dochterrichtlijnen genoemd. In deze dochterrichtlijnen is achtereenvolgens vastgelegd welke normen voor specifieke stoffen gelden. Er zijn vier dochterrichtlijnen:

1. normen voor zwavel -en stikstofdioxide, stikstofoxiden, lood en fijn stof;
2. normen voor benzeen en koolmonoxide;
3. normen voor ozon;
4. normen voor zware metalen en PAK's.

Een belangrijke wijziging ten opzichte van het Besluit luchtkwaliteit 2005 is introductie van het begrip 'niet in betekende mate' (NIBM). Dit begrip maakt ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk in overschrijdingssituaties. Elk project dat NIBM bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit kan uitgevoerd worden. Binnen gestelde omvangsgrenzen is geen toetsing aan de grenswaarden van de luchtkwaliteit noodzakelijk. Wel blijven de begrippen goede ruimtelijke ordening en blootstelling van kwetsbare groepen van belang.

Voor stikstofoxide, koolmonoxide, benzeen, zwaveldioxide en lood zijn bij landelijke metingen en berekeningen geen overschrijdingen van de grenswaarden geconstateerd of te verwachten. Voor stikstofdioxide en fijn stof ligt dat anders.

Ten aanzien van concentraties stikstofdioxide wordt, uitgaande van doorzetting van de huidige dalende trend, voor 2010 verwacht dat landelijk grotendeels aan de grenswaarden voor stikstofdioxide wordt voldaan.

Het plangebied van voorliggend bestemmingsplan bevat geen sterk verkeersbelaste locaties in stedelijk gebied, maar betreft landelijk gebied met incidentele bebouwing. Er zijn dan ook geen gezondheidsrisico's of ecologische risico's te verwachten. Voorliggend bestemmingsplan staat voorts geen ontwikkelingen toe die van invloed zijn op de luchtkwaliteit.

5.8

NATURA 2000 EN NATUURBESCHERMINGSWET

Om de biodiversiteit binnen de Europese Unie te behouden en te herstellen, is het Natura 2000-beleid opgesteld. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie. Het netwerk is nog in ontwikkeling en omvat alle gebieden die beschermd zijn op grond van de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrictlijn (1992).

De Natura 2000-gebieden worden in delen (zogenaamde tranches) aangewezen. Momenteel loopt het proces van de aanwijzing van de habitatrictlijngebieden en het formuleren van de instandhoudingsdoelen en de kaders voor beheersplannen. De feitelijke bescherming wordt opgenomen in het nationaal beleid. Voor Nederland is de feitelijke bescherming geregeld in de Flora- en faunawet (soortenbescherming) en de Natuurbeschermingswet (gebiedsbescherming). Voor de gebieden die beschermd zijn op grond van de Natuurbeschermingswet geldt dat projecten en handelingen niet mogen leiden tot verslechtering van de kwaliteit van de habitats of tot een verstoring effect op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

De veehouderij beïnvloedt ecosystemen vooral door vervluchtiging van ammoniak uit stallen, die later neerslaat op natuurgebieden (depositie), en heeft dus via ammoniak ook invloed op Natura 2000-doelstellingen. Andere effecten door veehouderij zijn verstoring door verkeer en machines zoals ventilatoren en het onttrekken van water (drainage van percelen en grondwateronttrekkingen). Afhankelijk van de mate van beïnvloeding kunnen voor intensieve veehouderijen Passende Beoordelingen en vergunningen ex Natuurbeschermingswet nodig zijn.

Op het grondgebied van Bernheze of in de directe omgeving zijn geen Natura 2000 gebieden gelegen. De meest nabij gelegen gebieden zijn het Vlijmens Ven/ Moerputten (ten oosten van 's-Hertogenbosch), de Oeffeltermoend (bij Cuijk) en de Strabrechtse Heide (ten zuidoosten van Eindhoven). De afstand van een veehouderij in Bernheze tot die gebieden is varieert van circa 10 tot ruim 30 kilometer. Gezien de grote afstand tot die gebieden zullen de ontwikkelingen in het buitengebied van Bernheze geen significant effecten kunnen hebben op deze gebieden, zoals verstoring of verdroging. Wel kunnen alle veehouderijen in Bernheze samen mogelijk een effect hebben op delen van die gebieden, omdat deze veehouderijen bijdragen aan de achtergrondbelasting van stikstof op die gebieden. In grote delen van de Natura 2000 gebieden in Noord-Brabant is de belasting van stikstof medebepalend voor het bereiken van de gestelde natuurdoelen en is die belasting nu beduidend hoger dan de streefwaarden. Omdat de emissie van stikstof (vooral NH_3 , ammoniak) uit veehouderijen van belang is voor de ontwikkeling van de stikstofbelasting op de Natura 2000 gebieden, wordt de milieuruimte voor de veehouderij mede bepaald door regels die moeten verhinderen dat een verdere toename van de stikstofbelasting op de overbelaste en gevoelige delen van de Natura 2000 gebieden kan optreden.

Zo wordt de ontwikkeling van alle veehouderijen in Noord-Brabant, ongeacht de afstand tot de Natura 2000-gebieden beïnvloed door de provinciale verordening stikstof en Natura 2000. Deze verordening is in het kader van de Natuurbeschermingswet opgesteld.

Provinciale verordening stikstof en Natura2000

Aanvragen voor een nieuwe omgevingsvergunning van veehouderijen dienen te worden getoetst aan de Verordening Stikstof en Natura2000 die in juli 2010 door Provinciale Staten van Noord-Brabant is vastgesteld. De verordening stelt (extra) technische eisen aan stallen die qua emissiereductie verder gaan dan de vereisten uit de landelijke wetgeving. Nieuwe stallen worden vanaf juli 2010 getoetst aan de maximale emissiewaarden die in de bijlagen bij de verordening zijn genoemd. Deze eisen gelden voor nieuwe stallen, niet voor bestaande stallen. Uiterlijk op 1 januari 2028 (na drie beheerplanperioden) dient het bedrijf als geheel gemiddeld te voldoen aan de vereisten uit de provinciale verordening. Aanvragen voor een vergunning c.q. meldingen (in het kader van de Natuurbeschermingswet) worden ook getoetst aan het gecorrigeerd emissieplafond. Dit is de emissie van ammoniak volgens de op 7 december 2004 geldende vergunning, gecorrigeerd voor de vereisten uit de AMvB Huisvesting. Voor bedrijven die al eerder een Nbwet-vergunning hebben gekregen, de daarin vergunde situatie, gecorrigeerd voor de vereisten uit de AMvB Huisvesting. Is de emissie in de nieuwe, aangevraagde situatie hoger dan dit gecorrigeerd emissieplafond, dan dient er gesaldeerd te worden via de depositiebank (zie hierna). Is er onvoldoende saldo beschikbaar, dan kan de vergunning niet verleend worden. Is er voldoende saldo beschikbaar of is de emissie in de nieuwe, aangevraagde situatie lager dan het gecorrigeerd emissieplafond (en wordt voldaan aan de hiervoor beschreven eisen m.b.t. maximale emissie per dierplaats), dan is er vanuit de verordening geen belemmering voor vergunningverlening.

Depositiebank Provincie Noord-Brabant

De depositiebank is een registratie- en monitoringssysteem dat de ontwikkelingen van de stikstofdepositie op de gevoelige habitats binnen de Natura2000-gebieden van veehouderijbedrijven registreert en via saldering de mogelijkheid biedt voor agrarische bedrijfsontwikkeling. Salderingen verlopen (verplicht) via de depositiebank. De depositiebank wordt door de provincie beheerd. Door te salderen wordt een door een bedrijf veroorzaakte toename (van emissie van ammoniak, boven het gecorrigeerd emissieplafond) van de N-depositie op een N-gevoelig habitat verevend met de (eerdere) afname van de N-depositie op hetzelfde habitat als gevolg van het geheel of gedeeltelijk beëindigen van de bedrijfsvoering door (een of meer) andere bedrijven. Als er onvoldoende saldo op de bank beschikbaar is, is saldering niet mogelijk en wordt de aanvraag geweigerd. Door de eis van saldering bij emissies boven het gecorrigeerd emissieplafond (vergunning december 2004) en dat er voldoende saldo beschikbaar moet zijn dankzij stoppers en krimpers voor er gesaldeerd kan worden, is verzekerd dat de depositie van stikstof door veehouderijen, op de gevoelige habitats, niet hoger kan worden dan de depositie op basis van de vergunde emissies per 7 december 2004, gecorrigeerd voor de vereisten uit de AMvB Huisvesting.

Significante effecten op Natura2000-gebieden kunnen worden uitgesloten

De planologische ontwikkelruimte voor veehouderijen die in het bestemmingsplan buitengebied worden geboden, kunnen en mogen dus niet gepaard gaan met een toename van de depositie van stikstof boven het niveau van december 2004, gecorrigeerd voor de AMvB Huisvesting (dus lager dan op basis van de vergunde rechten in december 2004). Daar waar een veehouderijbedrijf gebruik wil maken van de geboden planologische ontwikkelruimte, zal dit gepaard moeten gaan met een emissieniveau dat ligt onder het gecorrigeerd plafond op bedrijfsniveau of, bij een toename, bij een minstens even zo grote gebleken afname van depositie op elk gevoelig habitatgebied door stoppers en krimpers. Deze administratie verloopt via de Depositiebank bij de Provincie Noord-Brabant. Het feit dat deze provinciale verordening is vastgesteld en als toetsingskader geldt voor alle initiatieven (aanvragen voor een omgevingsvergunning) van veehouderijen in Noord-Brabant c.q. Bernheze, gecombineerd met de grote afstand tot deze gebieden, leidt tot de conclusie dat significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000 gebieden, als gevolg van ontwikkelingen door de veehouderij, kunnen worden uitgesloten. In het Milieueffectrapport dat is opgesteld in het kader van dit bestemmingsplan buitengebied, is dit nader toegelicht.

In het bestemmingsplan buitengebied worden geen andere ontwikkelingen mogelijk gemaakt die kunnen leiden tot een significant effect op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000 gebieden. Enerzijds vanwege de grote afstand tot die gebieden en anderzijds omdat nieuwe of uitbreiding van functies met een relevante uitstoot van stikstof (bijvoorbeeld industrie, functies die leiden tot een grote toename van verkeer of grootschalige verwerking van mest) niet met dit bestemmingsplan buitengebied mogelijk worden gemaakt.

HOOFDSTUK

6 Toelichting op planregels

6.1

ALGEMEEN

In dit hoofdstuk worden de bij het bestemmingsplan behorende planregels van een nadere toelichting voorzien. De planregels geven inhoud aan de op de verbeelding aangegeven bestemmingen. Deze zijn opgesteld op basis van de nieuwe Wro. De planregels geven aan waarvoor de gronden en opstallen al dan niet gebruikt mogen worden en wat en hoe er gebouwd mag worden. Bij de opzet van de planregels is getracht het aantal regels zo beperkt mogelijk te houden en slechts datgene te regelen, dat werkelijk noodzakelijk is. Niettemin is, gezien het speciale karakter van het gebied, de regeling relatief uitvoerig.

De economische functies in het buitengebied (zoals agrarische bedrijvigheid, agrarisch verwante bedrijvigheid, niet-agrarische bedrijvigheid, recreatie en maatschappelijk) en de woningen zijn in dit bestemmingsplan opgenomen als aanduidingen binnen gebiedsbestemmingen. De ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden voor deze functies zijn afhankelijk van de gebiedsbestemming.

Het kan in een concrete situatie voorkomen dat afwijking van de gestelde normen gewenst is. Hiertoe zijn in het bestemmingsplan diverse flexibiliteitsregelingen opgenomen, zoals:

1. afwijkingen van de bouwregelingen;
2. wijzigingsbevoegdheden;
3. omgevingsvergunningen.

In het bestemmingsplan is de bevoegdheid opgenomen om afwijking van bepaalde normen te verlenen. De uitvoering ervan berust bij het College van Burgemeester en Wethouders. Deze flexibiliteitsbepaling maakt afwijkingen van geringe aard mogelijk, waarbij de aan de grond toegekende bestemming gehandhaafd dient te blijven.

Ontwikkelingsregelingen (wijzigingsbepalingen) maken een wijziging van een bestemming in een andere bestemming mogelijk. Bij de onderhavige regeling is er voor gekozen om de uitvoeringsbevoegdheid - evenals bij de afwijkingsbevoegdheid - bij burgemeester en wethouders te leggen. Volgens de systematiek van de nieuwe Wro dient het "overleg" te geschieden door middel van de in afdeling 3.4. van de Algemene wet bestuursrecht geregelde openbare voorbereidingsprocedure.

Het systeem van aanlegvergunningen is bij een aantal bestemmingen opgenomen, vooral ter veiligstelling van bepaalde natuurlijke, landschappelijke en/of cultuurhistorische/ archeologische waarden.

Door middel van het opnemen van aanlegvergunningen bij een bestemming kan de uitvoering van bepaalde activiteiten - die niet op elke plaats, in elke omvang en op elk moment in strijd met de onderkende waarden behoeven te zijn - aan bepaalde voorwaarden gebonden worden. Het stelsel van aanlegvergunningen biedt het gemeentebestuur de mogelijkheid om de toelaatbaarheid van bepaalde activiteiten en gebruiksvormen per geval na te gaan en eventueel aan de uitvoering bepaalde eisen te stellen.

Het moet daarbij gaan om activiteiten die op basis van de doeleindenomschrijving van het betreffende artikel toelaatbaar zijn, maar waarvoor een nadere afweging omtrent de toelaatbaarheid is gewenst. Middels de aanlegvergunning kunnen dus geen gebruiksmogelijkheden aan een bestemming worden toegevoegd; voor de gebruiksmogelijkheden blijft de doeleindenomschrijving het bepalende kader.

Normale onderhoudswerkzaamheden moeten te allen tijde zonder vergunning uitgevoerd kunnen worden. Daarom is bij alle aanlegvergunningen aangegeven dat normale onderhoudswerkzaamheden niet onder de vergunningsplicht vallen. In de praktijk kan het lastig zijn om te bepalen of een bepaalde activiteit als "normaal onderhoud" kan worden aangemerkt. In de begripsbepalingen is getracht het begrip "normale onderhoudswerkzaamheden" te verduidelijken. Desondanks kunnen in de praktijk problemen blijven bestaan. In ieder geval zal het bij "normale onderhouds- c.q. exploitatiewerkzaamheden" moeten gaan om werkzaamheden die ter plaatse regelmatig terugkeren, teneinde tot een goed beheer van de gronden te komen. Incidentele ingrepen in bijvoorbeeld de cultuurtechnische situatie kunnen niet onder normale onderhoudswerkzaamheden begrepen worden. Ook werkzaamheden die een onherstelbare aantasting betekenen van de aan een gebied toegekende waarde zullen per definitie niet als "normaal" beschouwd kunnen worden.

6.2

NADERE TOELICHTING OP DE PLANREGELS

De bij dit plan behorende planregels zijn onderverdeeld in 4 hoofdstukken, te weten:

1. Inleidende regels.
2. Bestemmingsregels.
3. Algemene regels.
4. Overgangs- en slotregels.

Deze hoofdstukindeling is opgebouwd conform de richtlijnen uit de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP 2008).

In hoofdstuk 1 worden enkele in de planregels gehanteerde begrippen nader verklaard, zodat interpretatieproblemen zoveel mogelijk worden voorkomen. Daarnaast wordt aangegeven op welke wijze bepaalde afmetingen dienen te worden gemeten.

In hoofdstuk 2 worden de op de verbeelding aangegeven bestemmingen omschreven en wordt bepaald op welke wijze de gronden en opstallen gebruikt mogen worden. Tevens worden per bestemming de bebouwingsmogelijkheden vermeld.

Hoofdstuk 3 bevat bepalingen die van toepassing zijn op meerdere bestemmingen, zodat het uit praktische overwegingen de voorkeur verdient deze in een afzonderlijke paragraaf onder te brengen.

In hoofdstuk 4 is omschreven welke gebouwen en gebruik vallen onder het overgangsrecht.

Hiernavolgend worden de planregels artikelsgewijs van een nadere toelichting voorzien.

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1: begrippen; de in de voorschriften gebezigde begrippen worden hierin omschreven ter voorkoming van misverstanden of verschil in interpretatie.

Artikel 2: wijze van meten; een omschrijving van de wijze waarop het meten dient plaats te vinden.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 t/m 12: de hoofdbestemmingen.

Iedere bestemming is opgebouwd conform de richtlijnen uit de SVBP 2008, waarin een vaste opzet voor de bestemmingsregels is vastgelegd. De in dit plan opgenomen bestemmingen zijn:

- Agrarisch (artikel 3)
- Agrarisch – Landbouwontwikkelingsgebied (artikel 4)
- Agrarisch met waarden – landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden (artikel 5)
- Agrarisch met waarden – leefgebied dassen (artikel 6)
- Agrarisch met waarden – leefgebied struweelvogels (artikel 7)
- Bedrijf – Gasontvangstation (artikel 8)
- Natuur (artikel 9)
- Verkeer (artikel 10)
- Water – Kanaal (artikel 11)
- Water – Watergang (artikel 12)

De bestemmingen Agrarisch, Agrarisch – Landbouwontwikkelingsgebied, Agrarisch met waarden – leefgebied struweelvogels, Agrarisch met waarden – leefgebied dassen, Agrarisch met waarden – landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden en Natuur vormen de vertaling van keuze van de gemeente om gebiedsbestemmingen als uitgangspunt te nemen, waardoor de verschillende kwaliteiten in het buitengebied duidelijk tot uitdrukking komen. Een nadere toelichting hierop is gegeven in hoofdstuk 4.

De in het plangebied voorkomende en toegestane bebouwing wordt binnen de verschillende gebiedsbestemmingen nader aangeduid en beschreven.

Binnen de afzonderlijke gebiedsbestemmingen zijn voor de afzonderlijke functies die er al dan niet voorkomen (zoals agrarisch bedrijf, agrarisch verwant bedrijf, wonen, niet-agrarisch bedrijf en recreatie) specifieke afwijkingsregels en wijzigingsbevoegdheden opgenomen.

Artikel 13 t/m 24: de dubbelbestemmingen. Binnen de dubbelbestemmingen zijn in de artikelen 13 t/m 16 de in het plangebied aanwezige transportleidingen opgenomen, zijnde:

- Leiding – Gas (artikel 13)
- Leiding – Hoogspanningsverbinding (artikel 14)
- Leiding – Riool (artikel 15)
- Leiding – Water (artikel 16)

De te beschermen, te herstellen en/of te ontwikkelen waarden in het plangebied zijn, waar nodig, in een dubbelbestemming vastgelegd. Het gaat hierbij om de dubbelbestemmingen:

- Waarde – Aardkundig waardevol gebied (artikel 17)
- Waarde – Archeologie 1 (artikel 18)
- Waarde – Archeologie 2 (artikel 19)
- Waarde – Archeologie 3 (artikel 20)
- Waarde – Natte Natuurparel (artikel 21)
- Waarde – Wijstgebieden (artikel 22)
- Waterstaat – Beschermingszone watergang (artikel 23)
- Waterstaat – Waterbergingsgebied (artikel 24)

De mogelijk aanwezige archeologische waarden en de natte natuurparels met bufferzone worden middels een in de regels opgenomen stelsel beschermd tegen ongewenste ingrepen als gevolg van werken en werkzaamheden. De dubbelbestemmingen Waterstaat – Beschermingszone watergang verlangen een advies van de beheersinstantie bij geplande ingrepen in de grond die mogelijk de betreffende watergang aantasten.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 25: Antidubbelregel.

Artikel 26: Algemene aanduidingsregels.

In dit artikel is aangegeven welke regels van toepassing zijn binnen Reconstructiewetzone-
extensiveringsgebied. Verder zijn de regels opgenomen ter plaatse van een molenbiotoop.
Met de aanduiding molenbiotoop wordt de bescherming van de functie van de molens als
werktuig en bescherming van de landschappelijke waarde van de molen nagestreefd.
Om dit te bereiken wordt met name de hoogte van nieuw te bouwen bouwwerken beperkt.
Tot slot geldt dat in een zone van 50 tot 100 meter van de weg het oprichten van bebouwing
alleen mogelijk is met advies van de waterwegbeheerder.

Artikel 27: Algemene afwijkingsregels.

Dit artikel geeft regels voor geringe afwijkingen o.a. van de in het plan opgenomen
profielen van wegen en afmetingen van terreinen, alsmede de verhoging van de
bouwhoogte van specifieke bouwwerken, geen gebouwen zijnde en van gebouwen ten
behoefte van ondergeschikte bouwdelen.

Artikel 28: Algemene wijzigingsregels.

Middels deze regel is het mogelijk nadere aanduidingen op de verbeelding te verwijderen, indien ze niet meer van toepassing zijn. Uiteraard gelden hiervoor enkele voorwaarden die ervoor moeten zorgen dat geen afbreuk wordt gedaan aan de ter plaatse aanwezige waarden en geen schade mag optreden voor belangen van gebruikers en/of eigenaren van aangrenzende percelen. Tevens is hier een sloopregeling opgenomen, waarmee sloop elders in het plangebied mogelijk is.

Artikel 29: Overige regels.

In dit artikel zijn enkele algemeen geldende regels opgenomen die voor het gehele plangebied gelden. Er wordt verwezen naar werking van de wettelijke regelingen waarmee in feite een aantal bepalingen van de bouwverordening van toepassing worden verklaard. Door deze onderwerpen met name te noemen staat buiten discussie dat een bouwvergunning kan worden geweigerd indien een bouwplan in strijd is met de bedoelde bepalingen (óók indien het bestemmingsplan bepalingen kent die ook iets zeggen over de betreffende onderwerpen). Tevens is in dit artikel een voorrangsregeling opgenomen.

Artikel 30: Overgangsrecht.

Dit artikel bevat de overgangsbepalingen met betrekking tot bebouwing resp. het gebruik van gronden en bouwwerken.

Artikel 31: Slotregel. Deze regel geeft de titel van de planregels aan.

Bijlagen: De bij de planregels behorende bijlagen betreffen lijsten van de functieaanduidingen binnen de verschillende gebiedsbestemmingen en een staat van niet-agrarische bedrijven (waaronder agrarisch verwante bedrijven, recreatiebedrijven en maatschappelijke functies). Ook is een staat van bedrijfsactiviteiten en een lijst van cultuurhistorisch waardevolle panden (beeldbepalende panden en monumentale panden) in het buitengebied van Bernheze opgenomen.

HOOFDSTUK 7

Uitvoering en handhaving

7.1

EXPLOITATIEPLAN

Op basis van artikel 6.12 van de Wro is de gemeente sinds 1 juli 2008 verplicht om een of meerdere exploitatieplan(nen) vast te stellen voor de gronden waarop een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen bouwplan is voorgenomen. Deze verplichting bestaat niet indien het verhaal van alle kosten van de grondexploitatie over de in het plan begrepen gronden anderszins verzekerd is, of als op basis van de vigerende bestemming reeds een bouwvergunning voor het opgenomen bouwplan had kunnen worden verleend. In het bestemmingsplan "Buitengebied Bernheze" zijn geen bouwplannen opgenomen, waarbij op basis van artikel 6.12 kostenverhaal verplicht is. Er is dan ook geen exploitatieplan verplicht.

7.2

HANDHAVING

Het bestemmingsplan Buitengebied is voor de gemeentelijke overheid een belangrijk instrument om vorm te geven aan het ruimtelijk beleid voor haar buitengebied. Door middel van enerzijds positieve bestemmingen en anderzijds uitsluiting van bepaalde activiteiten en functies kunnen ongewenste ontwikkelingen worden tegengegaan.

Duidelijke regels

Om dergelijke ontwikkelingen te kunnen tegengaan is het noodzakelijk dat de regelingen in het bestemmingsplan duidelijk zijn. Ook moet duidelijk zijn welke doelen met deze regels worden gediend.

Bekendheid van de regels

Vervolgens moeten de regelingen in het bestemmingsplan bekend zijn bij de bewoners en gebruikers van het buitengebied. Dit betekent niet alleen dat er ruime publicitaire aandacht besteed moet worden aan het bestemmingsplan Buitengebied in het kader van de vaststelling en goedkeuring van het plan, maar ook dat er actief ingespeeld wordt op vragen en opmerkingen van de bewoners en gebruikers, bijvoorbeeld naar aanleiding van publicaties in de gemeentelijke informatierubriek in de plaatselijke pers.

Instrumenten voor handhaving

Het is noodzakelijk dat er duidelijkheid bestaat in welke gevallen, op welk moment en met welk instrument gehandhaafd zal worden.

Bij handhaving moet gecontroleerd worden op alle aspecten van het buitengebied, dus niet alleen op bebouwing, gebruik en naleving van milieuvoorschriften, maar ook op landschaps- en natuurwaarden. Vanuit een ambtelijk coördinatiepunt kunnen dan zonodig nadere controles in gang worden gezet vanuit specifieke deskundigen (AID, politie, landschapsdeskundige).

HOOFDSTUK

8

Inspraak en overleg

8.1

INSPRAAK

Het voorontwerp bestemmingsplan heeft ter inzage gelegen van 9 februari tot en met 20 maart 2009.

Bijlage 3 bevat een retrospectieve toets. Een retrospectieve toets geeft aan welke situaties in bouw en gebruik er bestaan die niet in overeenstemming zijn met de vigerende bestemmingsplannen en verleende vrijstellingen. In deze toets wordt aangegeven in welke situaties een nieuwe bestemming wordt gegeven, waarmee een strijdige situatie gelegaliseerd wordt.

8.2

OVERLEG

Het voorontwerp is toegestuurd aan de volgende instanties:

- Ministerie VenW, Rijkswaterstaat
- Ministerie van Vrom, Vrom-inspectie regio zuid
- Ministerie van LNV, directie zuid
- Provincie Noord-Brabant
- Waterschap Aa en Maas
- Gemeente Sint Michielsgestel
- Gemeente Maasdonk
- Gemeente Oss
- Gemeente Landerd
- Gemeente Uden
- Gemeente Veghel
- Gemeente Schijndel
- Kamer van Koophandel
- TOP-Brabant
- Ministerie van Defensie

8.3

TER INZAGELEGGING

Het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Bernheze heeft vanaf 5 september tot en met 16 oktober 2011 gedurende 6 weken ter inzage gelegen op grond van artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening. Tijdens deze periode hebben verschillende betrokkenen en belanghebbenden zienswijzen tegen het ontwerp bestemmingsplan ingebracht.

In de Nota van Zienswijzen zijn de zienswijzen samengevat en beantwoord. Hieruit blijkt ook op welke onderdelen het bestemmingsplan is aangepast. De Nota van Zienswijzen is opgenomen in bijlage 6.

Daarnaast hebben zich enkele andere ontwikkelingen voorgedaan nadat de inzage termijn was afgelopen die ook leiden tot een aanpassing van het plan. Deze ambtshalve aanpassingen zijn eveneens in de Nota van Zienswijzen opgenomen.

BIJLAGE 1

Lijst van vertegenwoordiging in de klankbordgroep

- ZLTO
- IVN
- Adviesgroep Flora en Fauna
- SOB: Samenwerkende ondernemersverenigingen Bernheze
- Toeristisch Recreatieve Vereniging Bernheze
- Waterschap Aa en Maas
- Heemkundekringen
- Brabants Particulier Grondbezit
- Stichting Kerncommissie Loosbroek/Stichting Dorpsraad Vorstenbosch

BIJLAGE 2

Beleidskaders

In de keuze van het te voeren ruimtelijk beleid dient een gemeente rekening te houden met het door hogere overheden uitgestippelde beleid. Dit geldt vooral daar waar het bovengemeentelijke belangen betreft, zoals bijzondere natuur- en landschappelijke waarden. Daarom wordt in dit hoofdstuk ingegaan op het ruimtelijk relevante Europees, Rijks-, provinciaal en regionaal beleid met betrekking tot het plangebied. Ook wordt ingegaan op reeds vaststaand gemeentelijk beleid voor het buitengebied. Een voorbeeld hiervan betreft de in 2003 vervaardigde Structuurvisieplus Bernheze, waarin de gemeente onder andere haar visie ten aanzien van het beleid voor het buitengebied weergeeft.

In het planMER is, aanvullend aan deze bijlage, ingegaan op een aantal relevante beleidskaders voor de intensieve veehouderij

Europees beleid

Kaderrichtlijn Water

Sinds 2000 is de Kaderrichtlijn Water van kracht. Deze Europese richtlijn streeft naar duurzame en robuuste watersystemen en is gericht op zowel grondwater als oppervlaktewater. De KRW gaat uit van het standstill-principe: de ecologische en chemische toestand van het grond- en oppervlaktewater mag vanaf 2000 niet verslechteren. Andere belangrijke uitgangspunten uit de KRW zijn een brongerichte aanpak en “de vervuiler betaalt”. In de periode tot 2009 worden de ecologische doelen voor waterlichamen opgesteld en vastgesteld. De doelen dienen in 2015 gerealiseerd te zijn. Onder bepaalde voorwaarden mogen de doelen ook later gehaald worden of worden verlaagd. Voor beschermde gebieden zoals zwembassins en Vogel- en habitatrictlijngebieden kan echter niet van de deadline van 2015 afgeweken worden. Hoewel de uiteindelijke chemische normen en ecologische doelstellingen nu nog niet bekend zijn, zullen gemeenten en andere partijen naar verwachting de huidige maatregelen moeten aanscherpen.

In de Kaderrichtlijn water staan de internationale stroomgebieden centraal. Een internationaal stroomgebied wordt een stroomgebieddistrict genoemd. De Nederlandse wateren behoren tot de stroomgebieden van de Eems, Rijn, Maas en Schelde. De gemeente Bernheze behoort tot het stroomgebieddistrict van de Maas. Nederland maakt voor elk van deze stroomgebieden aparte beheersplannen.

In stroomgebiedbeheersplannen worden alle milieudoelstellingen voor het grond- en oppervlaktewater en de beschermde gebieden opgenomen, evenals de maatregelen om deze doelstellingen te bereiken. In 2009 moeten de lidstaten van de EU voor ieder stroomgebieddistrict een eerste stroomgebiedbeheersplan klaar hebben. Dit plan wordt elke zes jaar herzien.

Verdrag van Malta

Om de archeologische waarden in Europa te beschermen is het Verdrag van Malta (Valetta) opgesteld.

Het gaat dus om archeologische resten als nederzettingen, grafvelden, en gebruiksvoorwerpen. Uitgangspunt van het verdrag is dat het archeologische erfgoed integrale bescherming nodig heeft en krijgt. De belangrijkste bepalingen uit het verdrag zijn:

- Opname van de archeologie in de processen van ruimtelijke ordening (Artikel 5)
- Financiering van archeologisch onderzoek ten laste van de ontwikkelaar (Artikel 6)
- Communicatie met het publiek (Artikel 9)

Om het bodemarchief beter te beschermen en om onzekerheden tijdens de bouw van bijvoorbeeld nieuwe wijken te beperken wordt voorgesteld om steeds vooraf onderzoek te laten doen naar de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden. Op deze manier kan daar bij de ontwikkeling van de plannen zoveel mogelijk rekening mee worden gehouden.

Algemeen geldt de verplichting dat er onderzoek gedaan moet worden wanneer de ondergrond verstoord wordt. Op 19 december 2006 is het wetsvoorstel op de Archeologische Monumentenzorg aangenomen. Hiermee is het Verdrag van Malta uit 1992 in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd.

Natura 2000

Om de biodiversiteit binnen de Europese Unie te behouden en te herstellen is het Natura 2000-beleid opgesteld. Natura 2000 is nog in ontwikkeling en omvat alle gebieden die beschermd zijn op grond van de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992).

Voor Nederland is de feitelijke bescherming geregeld in de Flora en Faunawet (soortenbescherming) en de Natuurbeschermingswet (gebiedsbescherming). Hier wordt verder op ingegaan in de paragraaf "Rijksbeleid". In 2007 is de aanwijzing van de Natura 2000 gebieden begonnen. In de gemeente Bernheze zijn geen NATURA 2000-gebieden gelegen. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is: 'Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek'.

Voor alle plannen, projecten en handelingen die ingrijpen op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied moeten gemeenten een voortoets uitvoeren, eventueel gevolgd door een passende beoordeling.

Met deze Habitattoets moet duidelijk worden gemaakt dat uitvoering van het besluit niet strijdig zal zijn met de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden, oftewel inschatten of ten gevolge van het plan zelf dan wel de uitvoering van het plan, de verbodsbepalingen Natura 2000-gebieden zullen worden overtreden. Als dit het geval is, moet zij aannemelijk maken dat daarvoor een vergunning Natuurbeschermingswet zou kunnen worden verkregen.

Rijksbeleid

Ruimtelijk relevante beleidsnota's voor het landelijk gebied op rijksniveau zijn: de Nota Ruimte, de Agenda Vitaal Platteland, de Reconstructiewet concentratiegebieden, de Nota Belvédère, het verdrag van Valetta, de Natuurbeschermingswet en het Waterbeheer 21e eeuw.

Nota Ruimte

De Nota Ruimte bevat de visie van het kabinet op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland en de belangrijkste bijbehorende doelstellingen voor de komende decennia. Met de bekendmaking op 27 februari 2006 in onder andere de Staatscourant is de Nota Ruimte formeel in werking getreden. De Nota Ruimte stelt ruimte voor ontwikkeling centraal en gaat uit van het motto 'decentraal wat kan, centraal wat moet'.

De nota ondersteunt gebiedsgerichte, integrale ontwikkeling waarin alle betrokkenen anticiperen. Het accent verschuift van toelatingsplanologie naar ontwikkelingsplanologie. De voornaamste ruimtelijke beleidsopgaven die het kabinet ziet voor de kortere en langere termijn zijn:

- versterking van de internationale concurrentiepositie van Nederland;
- bevordering van krachtige steden en een vitaal platteland;
- borging en ontwikkeling van belangrijke (inter)nationale ruimtelijke waarden;
- borging van de veiligheid.

De vitaliteit van het platteland wordt versterkt door ruimte te geven aan hergebruik van bebouwing en nieuwbouw in het buitengebied, vergroting en aanpassing van de toeristisch-recreatieve mogelijkheden en door ruimte te bieden aan een duurzame en vitale landbouw en overige economische activiteiten die zich verdragen met de kwaliteit van het landschap.

De doelstellingen voor het ruimtelijk beleid voor water en groene ruimte omvatten:

- borging van veiligheid tegen overstromingen;
- voorkoming van wateroverlast en watertekorten;
- verbetering van water- en bodemkwaliteit.

Daarnaast hecht het Rijk bij de uitvoering van het ruimtelijk beleid grote betekenis aan:

- borging en ontwikkeling van natuurwaarden;
- de ontwikkeling van landschappelijke kwaliteit, en van bijzondere (ook internationaal erkende) landschappelijke en cultuurhistorische waarden.

Reconstructiewet

De Reconstructiewet (officieel de 'Reconstructiewet concentratiegebieden' geheten) is van toepassing op de zogenaamde concentratiegebieden (zandgebieden in Oost- en Zuid-Nederland) en kan het beste worden gekarakteriseerd als een speciale Landinrichtingswet. De reconstructiewet moet een impuls geven aan de kwaliteit van het landelijk gebied in de concentratiegebieden.

Voor de verschillende reconstructiegebieden zijn reconstructieplannen opgesteld. In de verschillende reconstructieplannen worden gebieden aangewezen waar de functies wonen en natuur het primaat krijgen (extensiveringsgebieden), gebieden primair bestemd voor de ontwikkeling van intensieve veehouderij (landbouwontwikkelingsgebieden) en gebieden waar deze functies samengaan (verwevingsgebieden).

De reconstructieplannen bevatten maatregelen die vestiging en uitbreiding van intensieve veehouderijen in extensiveringsgebieden voorkomen en tegelijkertijd hervestiging en uitbreiding van deze bedrijven in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden regelen. De gemeente Bernheze ligt in het reconstructiegebied Maas & Meierij. Voor dit gebied is in 2005 het reconstructieplan 'Maas en Meierij' vastgesteld. Op 9 september 2008 is de correctieve herziening van het reconstructieplan in werking getreden.

Op dit plan wordt bij de beschrijving van het provinciaal/regionaal beleid nader ingegaan.

Platteland

De Agenda Vitaal Platteland (AVP) is een integrale rijksvisie op het platteland. De nota is tegelijkertijd met de Nota Ruimte aan de Tweede Kamer aangeboden. Daar waar de Nota Ruimte het ruimtelijk beleid beschrijft, gaat de AVP uit van een integraal perspectief en gaat het in op de economische, ecologische en sociaal-culturele aspecten van het platteland. Aan de hand van de thema's verbreding van de landbouw, leefbaarheid, natuur en landschap en milieukwaliteit wordt de rijksvisie geformuleerd. In het algemeen wil het kabinet het beleid voor het landelijk gebied sturen op hoofdlijnen en niet meer regelen dan noodzakelijk is. Het rijk voert alleen specifiek beleid op bepaalde terreinen zoals de Ecologische Hoofdstructuur en de twintig nationale landschappen. Integratie en uitvoering van het beleid dienen op gebiedsniveau plaats te vinden. De overheid wil ruimte scheppen voor investeringen in groen, door vermindering van regelgeving. Ten aanzien van natuur en landschap wil het kabinet de mogelijkheden verruimen om het platteland te beleven. Hiertoe dienen de toegankelijkheid en bereikbaarheid voor recreatie en toerisme in het agrarische cultuurlandschap te worden verbeterd.

Ecologische Hoofdstructuur

De term Ecologische hoofdstructuur werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Uitgangspunt van de EHS is duurzame instandhouding, herstel en ontwikkeling van een zo groot mogelijke verscheidenheid van de in het wild levende dieren en plantensoorten als wel elementen van ecosystemen. De EHS bestaat uit de door de provincies netto begrensde gebieden die worden aangemerkt als bestaande bos- en natuurgebieden en landgoederen, nieuwe natuurgebieden natuurontwikkelingsgebieden, reservaatgebieden, de beheersgebieden voor zover deze binnen de EHS taakstelling van 90.000 ha beheersgebieden vallen, de netto begrensde robuuste verbindingen, de grote wateren en de Noordzee.

De provincies leggen in hun ruimtelijk beleid vast welke natuurkwaliteit beschermd moet worden. De landelijke natuurdoelenkaart is hierbij sturend en de bepalingen van de Vogel- en Habitatrichtlijn en de Natuurbeschermingswet zijn bindend. De netto begrensde EHS, inclusief de robuuste verbindingen, moet in 2008 in de bestemmingsplannen zijn opgenomen.

De netto begrensde EHS (met uitsluiting van de Noordzee en de grote wateren), de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden en de gebieden die vallen onder de Natuurbeschermingswet, worden aangeduid als beschermde gebieden. Voor deze beschermde gebieden geldt de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden en een 'nee, tenzij'-regime. Het ruimtelijk beleid is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van deze wezenlijke kenmerken en waarden, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de medebelangen die in het gebied aanwezig zijn. Het rijk is samen met de provincies verantwoordelijk voor de realisatie van de EHS. De concrete uitvoering ligt bij de provincies. In 2018 moet de EHS (inclusief robuuste verbindingen) zijn gerealiseerd.

Natuurbeschermingswet 1998/2005

Vanaf oktober 2005 vindt de gebiedsbescherming in Nederland plaats via de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998.

De natuurbeschermingswet kent de volgende beschermde gebieden:

- De Natura 2000-gebieden (Vogel- en habitatrictlijnen).
- Beschermde natuurmonumenten (voorheen (staats) natuurmonumenten).
- De Ecologische hoofdstructuur.

Flora- en faunawet

De vanuit de Europese Vogel- en Habitatrictlijn verplichte soortenbescherming van flora en fauna is geregeld in de Flora- en Faunawet. Deze wetgeving is vooral van belang voor natuurwaarden die buiten de EHS en de beschermde natuurgebieden voorkomen.

Ontwikkelingen die (kunnen) leiden tot vernieling, beschadiging of versterking van beschermde planten of voortplantings- of rustplaatsen van beschermde dieren zijn slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Indien er geen alternatieve mogelijkheden zijn (onderzoeksplicht) en aantoonbaar kan worden gemaakt dat er geen significante schade voor waardevolle flora en fauna zal optreden, kan voor bepaalde maatregelen een afwijking of vrijstelling worden verleend. Dit kan ook wanneer er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang. Er geldt dan wel een compensatieplicht.

Implementatiewet EG-kaderrichtlijn Water

Via de Implementatiewet EG-kaderrichtlijn water is de KRW vertaald in de Nederlandse wetgeving. De wet, een wijzigingswet, regelt dat stroomgebiedbeheerplannen en maatregelenprogramma's worden geïntroduceerd in het planstelsel van de Wet op de waterhuishouding. Verder regelt de wet dat de milieudoelstellingen van de KRW zullen worden geconcretiseerd als milieukwaliteitseisen in het kader van de Wet milieubeheer. Er worden extra inspanningen verwacht voor maatregelen met betrekking tot het herstel en inrichten van oppervlaktewateren, het verminderen van belastende lozingen door RWZI's en rioleringen en het verminderen van emissies uit de landbouw en industrie en andere diffuse bronnen.

Waterbeleid voor de 21ste eeuw (WB21)

Naar aanleiding van de wateroverlast in het laatste decennium van de vorige eeuw heeft de Commissie Waterbeheer 21e eeuw een advies geschreven over de toekomstige inrichting van het watersysteem in Nederland, inclusief de relatie met de ruimtelijke inrichting.

De belangrijkste aanbevelingen zijn:

- Drietrapsstrategie: overtollig water dient primair te worden opgevangen in het watersysteem waar de wateroverlast optreedt, vervolgens moet voldoende berging worden gezocht en ten slotte kan water gedoseerd worden afgevoerd.
- Watertoets: doel van de watertoets is het eerder en explicieter in het planproces betrekken van het aspect water bij alle waterhuishoudkundig relevante ruimtelijke initiatieven.
- Stroomgebiedsbenadering: het waterbeleid wordt conform de Europese Kaderrichtlijn per stroomgebied aangestuurd.

De vier nationale stroomgebieden zijn opgedeeld in 17 regionale

deelstroomgebieden. Voor elk stroomgebied moet worden vastgesteld aan welke

eisen het watersysteem op de lange termijn moet voldoen, middels een stroomgebiedsvisie.

Waterwet

Op 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden. De nieuwe Waterwet schept een kader voor de noodzakelijke modernisering van het Nederlandse waterbeheer voor de komende decennia.

De wet heeft acht oude waterwetten samengevoegd. De Waterwet sluit goed aan op de Wet ruimtelijke ordening (Wro), waardoor de relatie met het ruimtelijke omgevingsbeleid wordt versterkt. Met de invoering van de wet wordt het uitvoeren van de Europese Waterrichtlijnen eenvoudiger. Dat geldt onder meer voor de Kaderrichtlijn Water die uitgaat van internationale stroomgebieden en watersystemen. Voor bepaalde onderwerpen geldt dat deze nader moeten worden uitgewerkt in onderliggende regelgeving: Het Waterbesluit (een Amvb), de Waterregeling (een ministeriële regeling) of in verordeningen van waterschappen en provincies. De Waterwet vormt de basis voor normen die aan watersystemen kunnen worden gesteld. Voor primaire waterkeringen blijken de normen uit de wet zelf, andere normen voor rijkswateren worden opgenomen in het Waterbesluit of de Waterregeling. Voor de regionale wateren zullen de verordeningen en plannen van de provincies normen bevatten.

Door de invoering van de Waterwet bestaat er slechts één watervergunning. In de Waterwet worden echter zoveel mogelijk handelingen met algemene regels geregeld, waarbij er geen vergunning meer hoeft te worden aangevraagd.

De Waterwet biedt verschillende bestuurlijk-juridische instrumenten voor het uitvoeren van waterbeleid, zoals de legger, projectplan en de integrale watervergunning. Indien van toepassing wordt hier in de waterparagraaf nader op ingegaan.

Nationaal Waterplan

Op 22 december 2009 is het Nationaal Waterplan vastgesteld. Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welke beleid het Rijk in de periode 2009-2015 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. Ook worden de maatregelen genoemd die hiervoor worden genomen. Het Nationaal Waterplan is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande nota's waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van de Waterwet.

Vierde Nationaal Milieubeleidsplan (NMP4)

In 2001 verscheen het vierde Nationaal Milieubeleidsplan (NMP4). In het NMP4 is het doel gesteld om per 2030 de afwenteling van milieuproblemen op volgende generaties en op mensen in arme landen te stoppen.

Dit kan worden bereikt door de grote milieuproblemen in clusters aan te pakken: energiehuishouding, biodiversiteit en hulpbronnen, miliedruk door de landbouw, stoffen, externe veiligheid, milieu en gezondheid en milieubeleid en de leefomgeving. Verandering kan worden georganiseerd via systeem innovatie.

In het kort betekent dit dat ten behoeve van de waterkwantiteit het principe: vasthouden, bergen en afvoeren dient te worden gehanteerd en voor de waterkwaliteit: scheiden, schoon houden en schoon maken.

IPPC-Richtlijn

De IPPC richtlijn (Integrated Pollution Prevention Control) is een Europese richtlijn betreffende de geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging. De IPPC richtlijn verplicht de lidstaten van de EU om grote milieuvervuilende bedrijven te reguleren middels een integrale milieuvergunning, gebaseerd op de beste beschikbare technieken (BBT).

Een gedeelte van de intensieve veehouderij bedrijven valt onder de werkingssfeer van de richtlijn. Het betreft bedrijven met dieraantallen hoger dan:

- 40.000 plaatsen voor pluimvee;
- 2.000 plaatsen voor mestvarkens;
- 750 plaatsen voor zeugen.

Per sector is een BREF (BAT Reference Documents; BAT = Best Available Technology) document opgesteld waarin is aangegeven welke technieken voldoen aan de stand der techniek. Voor de veehouderijsector betreft dit het BREF document Intensieve pluimvee- en varkenshouderij. In Nederland is de IPPC richtlijn in de Wet milieubeheer (Wm) en in de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) geïmplementeerd.

Wet Ammoniak en Veehouderij (WAV)

De nieuwe regelgeving voor ammoniakemissie uit dierenverblijven van veehouderijen kent een emissiegerichte benadering voor heel Nederland met daarnaast aanvullend beleid ter bescherming van zeer kwetsbare gebieden.

Gebieden zijn zeer kwetsbaar als ze voor verzuring gevoelig zijn en tevens binnen de door de provincie begrensde Ecologische Hoofdstructuur (EHS) liggen. Welke gebieden voor verzuring gevoelig zijn volgt rechtstreeks uit de Wav. Welke gebieden tot de ecologische hoofdstructuur behoren, beslist de provincie.

Bestaande veehouderijen binnen een zone van 250 meter rondom een zeer kwetsbaar gebied krijgen te maken met een emissieplafond. Binnen dit plafond mogen veehouders zelf weten welke en hoeveel dieren ze willen houden. Wordt een vergunning aangevraagd die boven dit plafond uitkomt, dan zal die geweigerd worden. Binnen de zone mogen geen nieuwe veehouderijen worden opgericht.

Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij

In Nederland is het ammoniakemissie-beleid in het kader van de IPPC geïntegreerd in het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij. Het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij is op 1 april 2008 in werking getreden. Met dit besluit wordt invulling gegeven aan het algemene emissiebeleid voor heel Nederland. Het besluit bepaalt dat dierenverblijven, waar emissie-arme huisvestingssystemen voor beschikbaar zijn, op den duur emissie-arm moeten zijn uitgevoerd. Hiertoe bevat het besluit zogenaamde maximale emissiewaarden. Op grond van het besluit mogen alleen nog huisvestingssystemen met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde, toegepast worden.

Het Besluit huisvesting en het Besluit wijziging zijn tegelijkertijd in werking getreden. De belangrijkste veranderingen van het Besluit wijziging ten opzichte van het eerdere besluit zijn:

- Het mogelijk maken van het zogenaamde "intern salderen".
- Het vervallen van de datum van 30 oktober 2007 als datum waarvoor veehouderijen die onder de Europese IPPC-richtlijn vallen (gpbv-installaties) hun stallen emissiearm moeten hebben gemaakt. Op grond van artikel 22.1a Wm blijft gelden dat de vergunning van veehouderijen die onder de Europese IPPC-richtlijn vallen (gpbv-installaties) uiterlijk 30 oktober 2007 aan de IPPC-richtlijn moet voldoen.
- De mogelijkheid voor het bevoegd gezag om strengere emissiegrenswaarden en eerdere tijdstippen vast te stellen voor veehouderijen die onder de Europese IPPC-richtlijn vallen (gpbv-installaties) vanwege de technische kenmerken en geografische ligging alsmede de plaatselijke milieuomstandigheden.

IPPC Omgevingstoets ammoniak en veehouderij

In de Wet ammoniak en veehouderij is verankerd dat beoordeeld moet worden of er vanwege technische kenmerken en de geografische ligging van de installatie of vanwege de plaatselijke milieuomstandigheden emissie-eisen moeten worden gesteld die strenger zijn dan de BBT. Voor deze beoordeling is door het ministerie van VROM de "Beleidslijn IPPC omgevingstoets ammoniak en veehouderij" ontwikkeld.

Deze beleidslijn is bedoeld als handreiking voor het uitvoeren van de omgevingstoetsing die op grond van de IPPC richtlijn ten aanzien van de ammoniakemissie dient te worden uitgevoerd. Met behulp van deze richtlijn kan het bevoegd gezag beslissen of en in welke mate vanwege lokale milieuomstandigheden strengere emissie-eisen in de milieuvergunning moeten worden opgenomen dan de eisen die volgen uit BBT. De beleidslijn is enkel van toepassing als veehouderijen uitbreiden in aantal dieren. Indien in de directe omgeving van de veehouderij geen kwetsbare natuurgebieden aanwezig zijn en de achtergronddepositie ter plaatse niet te hoog is, hoeven er geen strengere emissie-eisen gesteld te worden.

De beleidslijn geeft het volgende aan:

- Bij uitbreiding kan worden volstaan met toepassing van BBT zolang de emissie niet meer bedraagt dan 5.000 kg ammoniak per jaar.
- Bedraagt de ammoniakemissie meer dan 5.000 kg ammoniak per jaar na uitbreiding, dan dient een extra reductie ten opzichte van BBT te worden gerealiseerd op het uit te breiden gedeelte. De mate van reductie hangt af van de uitgangssituatie (de mate waarin BBT de ammoniakemissie reduceert) en de beschikbaarheid van verdergaande technieken in de betreffende diercategorie.
- Bedraagt de jaarlijkse ammoniakemissie na uitbreiding met toepassing van BBT (tot 5.000 kg) en verdergaande technieken (vanaf 5.000 kg) daarna nog meer dan 10.000 kg, dan dient boven het meerdere een reductie van circa 85 % te worden gerealiseerd.

Wet geurhinder veehouderij

Op 1 januari 2007 is de Wet geurhinder veehouderij (Wgv) van kracht geworden. Deze wet vormt sindsdien het toetsingskader voor de milieuvergunning bij geurhinder vanwege dierenverblijven. De Wet geurhinder en veehouderij geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object.

Als de geuremissie van een dier bekend is, wordt met het verspreidingsmodel de geurbelasting op een geurgevoelig object berekend. De geurbelasting op het geurgevoelig object wordt getoetst aan de normen (in de wet 'waarden' genoemd). Als de geuremissie van een dier niet bekend is, stelt de wet minimumafstanden tussen de veehouderij en een geurgevoelig object. De gemeenten hebben met deze wet de mogelijkheid om een eigen Geurverordening op te stellen, waarbij afgeweken kan worden van de wettelijk bepaalde geurbelasting. Gemeente Bernheze heeft reeds de 'Normstelling Wet Geurhinder en Veehouderij' opgesteld.

Andere milieuaspecten

Ook andere milieuaspecten zoals geur en fijn stof kunnen aanleiding zijn om strengere eisen dan BBT in de vergunning op te nemen.

De eisen ten aanzien van geur zijn verankerd in de Wet geurhinder en veehouderij. Ten aanzien van fijn stof kunnen strengere eisen noodzakelijk zijn. De toetsing van fijn stof is in de Nederlandse wetgeving verankerd in het Besluit luchtkwaliteit. Daarnaast is door het ministerie van Infrastructuur & milieu verdergaande regelgeving in ontwikkeling om fijn stof rondom landbouwbedrijven te toetsen aan maximale emissiewaarden. Dit om nieuwe knelpunten ten aanzien van fijn stof in de landbouw te voorkomen.

Monumentenwet

De Monumentenwet is gebaseerd op het Verdrag van Malta, waar in 1992 Europese afspraken over zijn gemaakt. In de Monumentenwet zal worden vastgelegd dat provincies de bevoegdheid hebben om archeologisch waardevolle gebieden aan te wijzen. Deze aanwijzing is verplicht en dient te geschieden op basis van bekende archeologische waarden en reële verwachtingen, zoals vastgelegd op de waardekaarten (Archeologische Monumentenkaart) en IKAW (Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden). Ook gemeenten kunnen binnen hun gebied (potentieel archeologisch) kwetsbare gebieden aanwijzen, maar alleen in aanvulling op of in afwachting van een provinciale kaart. In de nieuwe Monumentenwet wordt als richtlijn een ingreep die leidt tot versterking over meer dan 100 m² genoemd, waarvoor archeologisch onderzoek verplicht wordt gesteld. De gemeente kan daar op basis van een goede onderbouwing (archeologische beleidskaart) naar boven of beneden van afwijken.

In het plangebied komt een groot aantal bekende archeologische monumenten en/of terreinen van archeologische waarden voor. Deze zijn onder andere op de Archeologische Monumentenkaart aangegeven. De IKAW (Indicatieve Kaart Archeologische Waarden) geeft een overzicht van de zogenaamde verwachtingskansen voor archeologische vondsten. Op basis van bekende vondsten, geologische patronen en dergelijke kan een inschatting gemaakt worden van de kans op archeologische waarden. De verwachtingswaarde varieert van laag via middelhoog tot hoog.

Provinciaal/regionaal beleid

Structuurvisie Ruimte

De provincie Noord-Brabant heeft in oktober 2010 de Structuurvisie Ruimtelijke ordening (SVRO) vastgesteld, waarin het nieuwe beleid tot 2025 (met een doorkijk naar 2040) wordt beschreven. De Structuurvisie Ruimtelijke Ontwikkeling heeft per 1 januari 2011 de Interim Structuurvisie Noord-Brabant vervangen. Het betreft geen brede herziening van het provinciale beleid, maar een herziening voor slechts een beperkt aantal thema's.

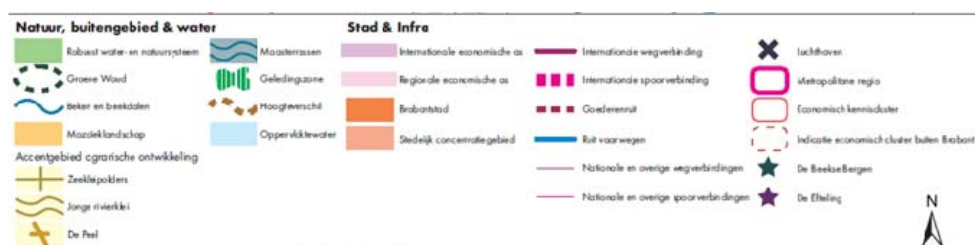
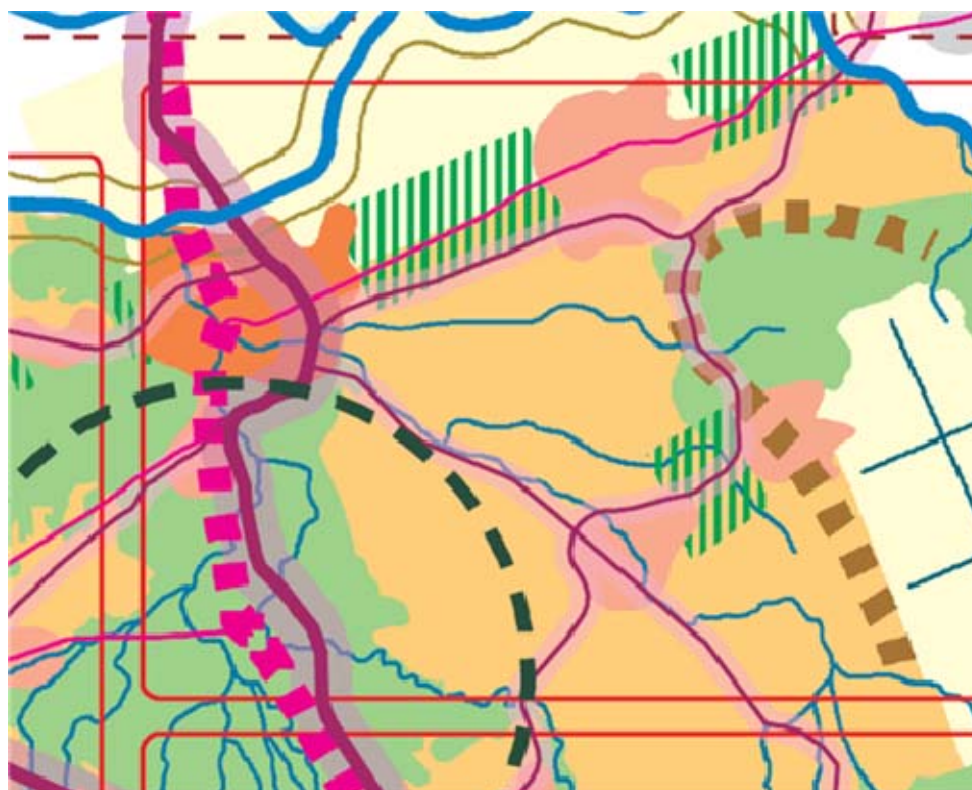
De structuurvisie is zelfbindend en geeft voor de opgenomen beleidsonderdelen het provinciale belang aan.

Deel A van de structuurvisie bevat de hoofdlijnen van het beleid. Hierin heeft de provincie Noord-Brabant haar belangen gedefinieerd en ruimtelijke keuzes gemaakt.

Deze belangen en keuzes zijn gebaseerd op trends en ontwikkelingen. Ook beschrijft de provincie hoe zij haar doelen wil bereiken: 'Samenwerken aan kwaliteit'. De provincie realiseert haar doelen op vier manieren:

- Regionaal samenwerken.
- Ontwikkelen.
- Beschermen.
- Stimuleren.

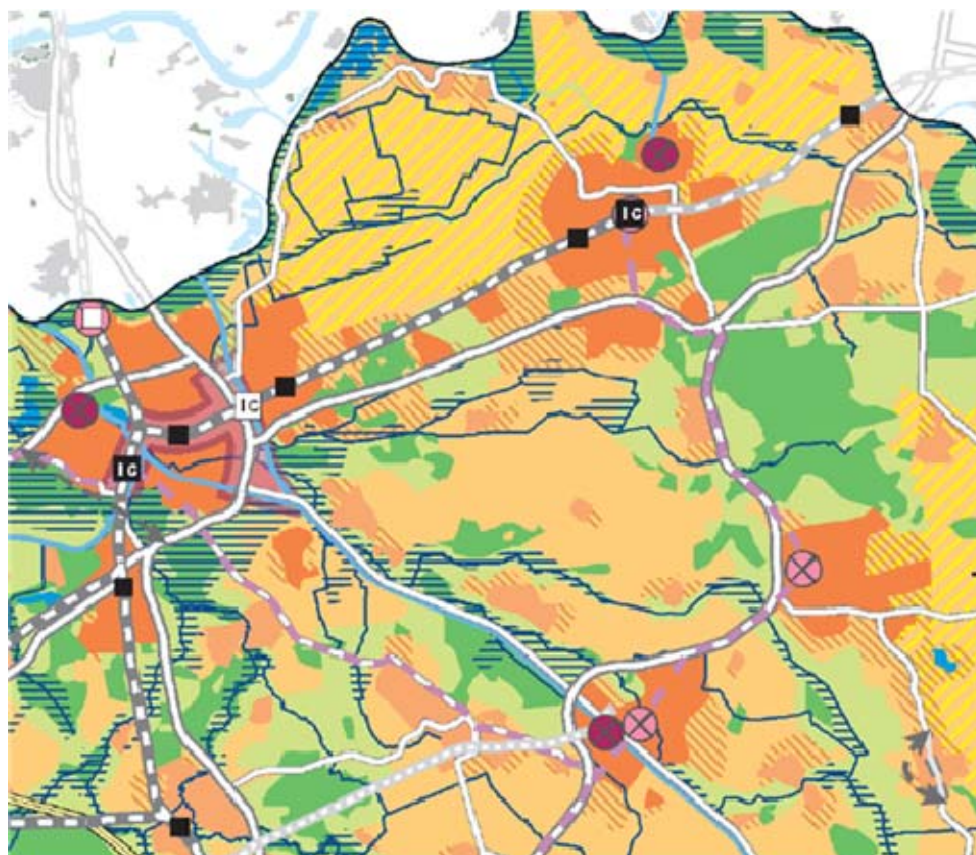
In deel B beschrijft de provincie vier ruimtelijke structuren: de groenblauwe structuur, het landelijk gebied, de stedelijke structuur en infrastructuur. Voor iedere structuur zijn ambities en beleid geformuleerd. In de 'Uitwerking Gebiedspaspoorten' is beschreven welke landschapskenmerken op regionaal niveau van belang zijn en hoe deze versterkt kunnen worden. Daarnaast zijn er 'deelstructuurvisies' opgesteld voor specifieke onderwerpen. Op de structurenkaart van de Structuurvisie is een groot deel van het buitengebied van de gemeente Bernheze aangegeven als 'Mozaïeklandschap'.

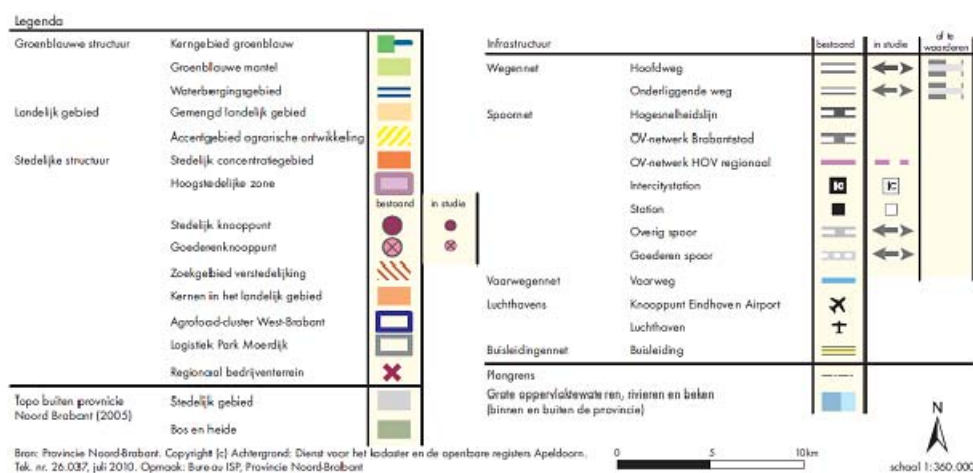
Afbeelding 18Structurenkaart
Structuurvisie Ruimte

De woonkernen binnen de gemeente Bernheze zijn op de visiekaart van de provinciale Structuurvisie aangegeven als 'kernen in het landelijk gebied'. Rond de woonkernen zijn zoekgebieden voor verstedelijking aangegeven. Het grootste deel van het landelijk gebied van de gemeente valt binnen 'gemengd landelijk gebied'. Delen van de het buitengebied vallen binnen de groenblauwe structuur (kerngebied groenblauw, groenblauwe mantel en waterbergingsgebied).

Afbeelding 19

Visiekaart Structuurvisie
Ruimte

Verordening Ruimte

De Verordening Ruimte is op 1 maart 2011 in werking getreden. De Verordening Ruimte is één van de uitvoeringsinstrumenten van de provincie Noord-Brabant. De onderwerpen die in de Verordening Ruimte aan bod komen, komen voort uit de provinciale structuurvisie. Het gaat hier om ruimtelijke kwaliteit, stedelijke ontwikkelingen, de natuurgebieden, agrarische ontwikkelingen en overige ontwikkelingen in het landelijk gebied. De Verordening ruimte draagt bij aan het realiseren van de provinciale ruimtelijke belangen en doelen en bevat hiertoe instructieregels die van belang zijn voor gemeenten bij het opstellen van hun bestemmingsplannen. De Brabantse verordening is tot stand gekomen in twee fasen. Fase 1 gaat over de onderwerpen waarvoor het Rijk uitwerking van de provincie vraagt en de onderwerpen die zijn gebaseerd op eerder vastgesteld beleid. Ook de consequenties van de besluiten van Provinciale Staten over de ontwikkelingsmogelijkheden van intensieve veehouderij zijn in de Verordening fase 1 verwerkt. In fase 2 zijn parallel aan de nieuwe SVRO de overige onderwerpen voor de Verordening Ruimte bepaald en uitgewerkt.

Kwaliteitsverbetering landschap

In de Verordening Ruimte is de rood-met-groen-koppeling verruimd naar alle ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen wil de provincie dat de initiatiefnemer zorg draagt voor een kwaliteitsverbetering van het landschap om daarmee het verlies aan omgevingskwaliteit te beperken. Dit uitgangspunt geldt voor ontwikkelingen buiten bestaand stedelijk gebied en de ecologische hoofdstructuur. Concreet betekent dit dat passende functies zich kunnen ontwikkelen als er ook een prestatie voor het landschap tegenover staat. Ontwikkelingen die passen bij de aard, schaal en functie van het landelijk gebied zijn mogelijk. De ontwikkeling van andere (rode) functies is onder voorwaarden mogelijk. De ruimtelijke onderbouwing van een besluit geeft aan welke bijdrage wordt geleverd aan de kwaliteitsverbetering en hoe dit wordt geborgd. In principe dient de kwaliteitsverbetering plaats te vinden op of in de omgeving van de projectlocatie. Indien dat niet mogelijk is, is vorming van een gemeentelijk of regionaal landschapsfonds een optie.

Onder een kwaliteitsverbetering van het landschap rekent de provincie alle projecten die zijn gericht op een aantoonbare en uitvoerbare verbetering van structuren of waarden op het vlak van natuur, water, landschap of cultuurhistorie. Ook verbeteringen van de extensieve recreatieve mogelijkheden behoren hiertoe. Bij kwaliteitsverbetering van het landschap kan in het bijzonder worden gedacht aan concrete tegenprestaties gericht op de verbetering van de volgende landschapaspecten: bodem (aardkunde) en water, natuur- en landschapselementen, cultuurhistorische elementen inclusief archeologie, recreatieve toegankelijkheid van het landschap, sloop en ontstening. Investerings in het landschap betreffen nieuw te ontwikkelen structuren en elementen en/of het herstel van bestaande structuren en elementen. Ook kan een koppeling worden gelegd met de realisering van de ecologische hoofdstructuur en ecologische verbindingszones. Bij hergebruik van voormalige agrarische bedrijfslocaties is sloop van overtollige bebouwing uitgangspunt. Daadwerkelijke landschapsverbetering is doel van de regeling en niet storing van een financiële bijdrage. De kwaliteitsverbetering van het landschap moet op het moment van vaststelling van het planologische besluit (bestemmingsplan, wijzigingsplan of omgevingsvergunning) van de gemeente zijn zeker gesteld.

Op basis van de Verordening Ruimte gaat deze landschapsinvesteringsregel gelden voor bestemmingsplannen die voorzien in ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied waarvan het ontwerp na 31 december 2010 ter inzage is gelegd.

Zonering

Extensiveringsgebieden

- Geen nieuwvestiging, uitbreiding, hervestiging of omschakeling.
- Vormverandering is uitgesloten.
- Binnen gebouwen mag hooguit één bouwlaag gebruikt worden voor het houden van dieren.
- Respecteren van bestaande rechten.
- Uitbreiding van bebouwing binnen het bestaande bouwblok van intensieve veehouderijen is niet mogelijk. Vanaf oktober 2010 geldt als maximum omvang de bestaande bebouwing op die datum of in de in aanbouw of vergunde bebouwing ("slot op de muur").

Verwevingsgebieden

- Hervestiging of uitbreiding mogelijk mits sprake van een duurzame locatie.
- Uitbreiding mogelijk tot 1,5 ha met voorwaarde dat ten minste 10% van het bouwblok wordt aangewend voor landschappelijke inpassing. De landschappelijke inpassing dient op het bouwvlak gerealiseerd te worden.
- Binnen gebouwen mag hooguit één bouwlaag gebruikt worden voor het houden van dieren.
- Geen ingreep in bestaande rechten.
- Bouwblokken mogen niet groter worden dan 1,5 hectare. Alleen indien een bouwblok op 20 maart 2010 al 1,5 hectare of groter is en geheel is benut, is een eenmalige uitbreiding tot uiterlijk 1 januari 2013 mogelijk. Echter: alleen om te kunnen voldoen aan de huisvestingseisen (milieu, gezondheid, dierwelzijn) en er geen sprake is van een toename van het aantal dieren.

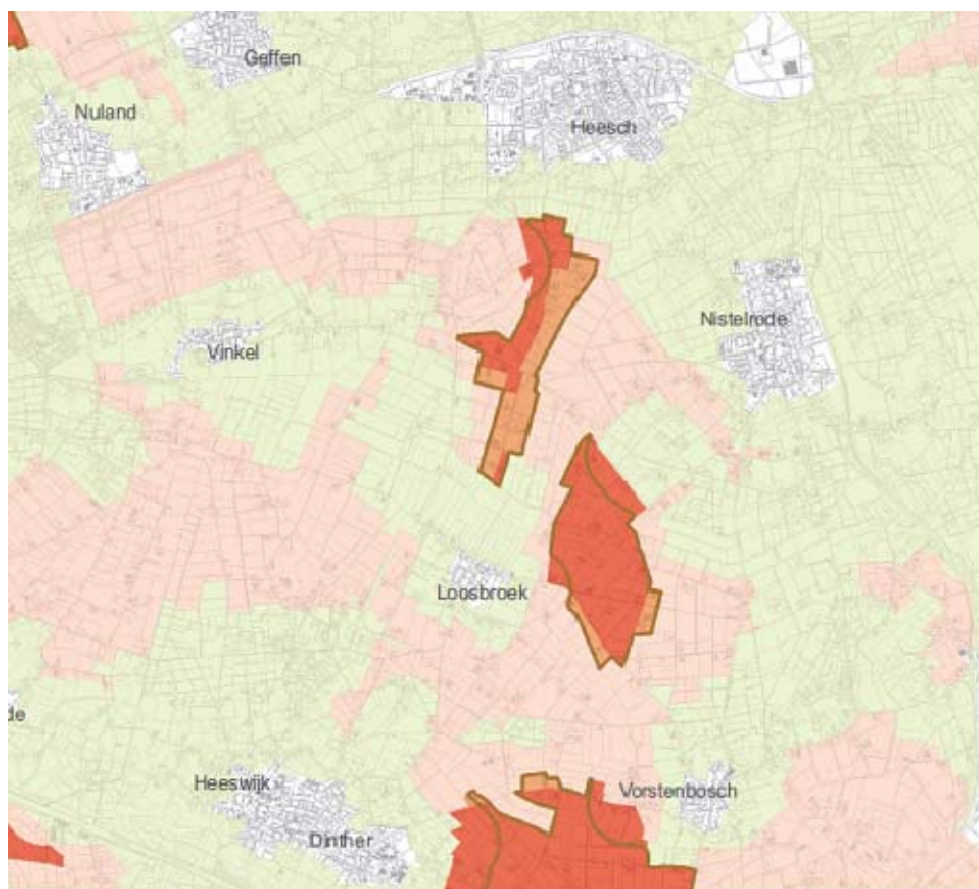
- In de verordening is opgenomen waaraan de toelichting (behorende bij een procedure voor uitbreiding, hervestiging of omschakeling) minimaal aan moet voldoen.

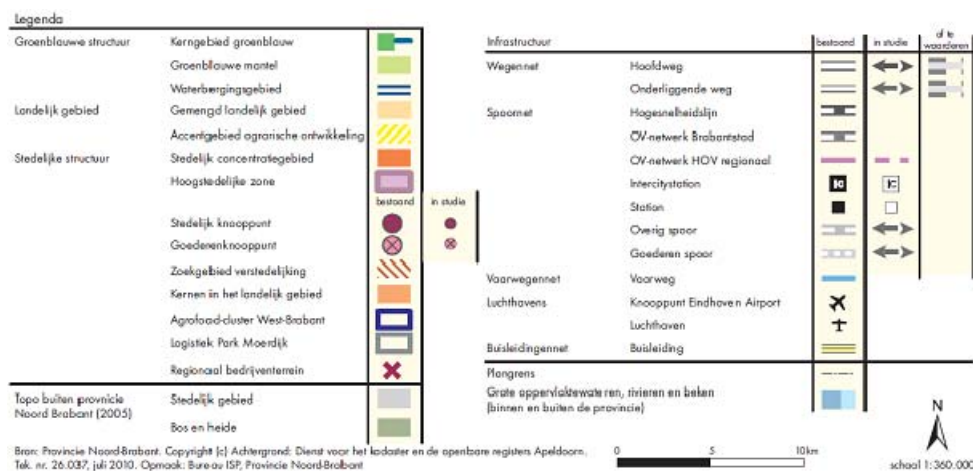
Landbouwontwikkelingsgebieden

Er liggen drie landbouwontwikkelingsgebieden op het grondgebied van de gemeente Bernheze. Een deel van deze landbouwontwikkelingsgebieden zijn aangewezen als primair landbouwontwikkelingsgebied met aandacht voor struweelvogels en dassen (zie onderstaande afbeelding voor een uitsnede van de Verordening Ruimte).

Afbeelding 20

Uitsnede verordening
Ontwikkeling intensieve
veehouderij

In de Verordening is de ecologische hoofdstructuur en de groenblauwe mantel weer gegeven.

Afbeelding 21

Uitsnede Verordening
natuur en landschap

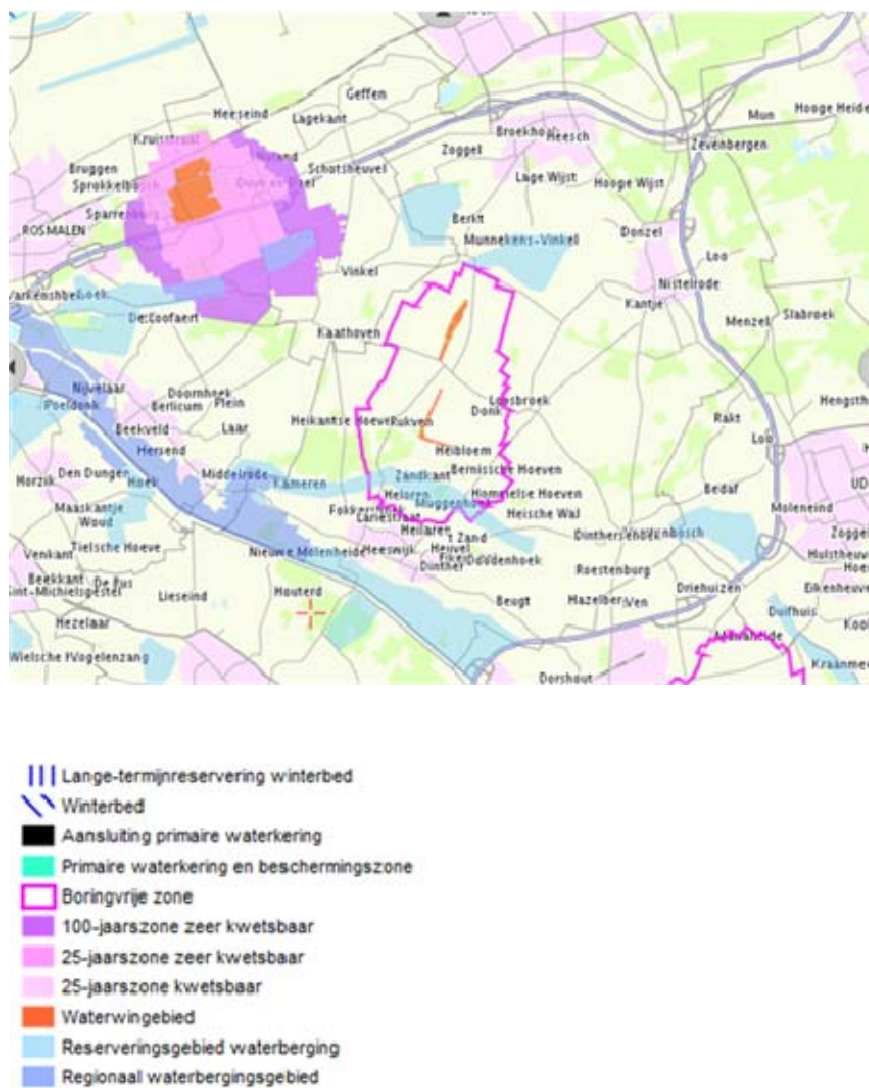

Bijschrift:

In de gemeente Bernheze zijn twee waterwingebieden gelegen. Deze waterwingebieden worden beschermd door een 'Boringsvrije zone'. Daarnaast zijn er een aantal reserveringsgebieden waterberging (zoekgebieden voor waterberging, zie paragraaf 3.4.3) aanwezig.

Afbeelding 22

Uitsnede Verordening:
Water

Reconstructieplan 'Maas en Meijerij'

Na de varkenspestcrisis van 1997 is de overtuiging gegroeid dat het platteland van onder meer Brabant, een grondige kwaliteitsverbetering nodig heeft.

De reconstructiewet moet daarvoor zorgen. Toch is het zeker niet zo dat alleen een oplossing wordt gezocht voor de situatie in de intensieve veehouderij. In de loop van de tijd is echter het inzicht gegroeid dat de problemen gezamenlijk en integraal moeten worden aangepakt. Met integraal wordt bedoeld dat de maatregelen ook gericht zijn op het bereiken van andere doelen dan landbouw, zoals recreatie.

Op vrijdag 22 april 2005 hebben Provinciale Staten van Noord-Brabant de zeven reconstructieplannen en twee gebiedsplannen vastgesteld. Via het Reconstructieplan voor de Maas & Meierij wil de reconstructiecommissie de hoofdfuncties van het gebied landbouw, wonen en recreatie in balans brengen. Het reconstructiegebied Maas & Meierij omvat de gemeenten 's-Hertogenbosch, Maasdonk, Lith, Oss, Bernheze, Sint Michielsgestel en Schijndel. Dit plan geeft aan welke doelen er nagestreefd worden voor het landelijk gebied, welke maatregelen er daarvoor genomen moeten worden en hoe de reconstructie uitgevoerd moet worden.

Voor de gemeente Bernheze zijn de volgende aspecten van belang voor onderhavig bestemmingsplan:

- De drie landbouwonwikkelingsgebieden binnen de gemeente zijn concreet begrensd. Voor delen van deze LOG's geldt dat aandacht nodig is voor struweelvogels en/of dassen. Rondom de kernen zijn extensiveringsgebieden (overig) aangeduid. Rondom natuurgebieden zijn extensiveringsgebieden (natuur) aangeduid.
- Het bestaande inundatiegebied ten zuidwesten van Heeswijk-Dinther en de reserveringsgebieden voor waterberging (langs de Aa en Leijgraaf en ten zuidwesten van Heesch) zijn nader begrensd. Ter hoogte van de Peelrandbreuk zijn gebieden aangeduid als 'zoekgebied wijst' (ijzerrijk kwel veroorzaakt door een slecht doorlatende laag die eventueel hersteld kunnen worden).
- De grotere en kleinere bosgebieden binnen de gemeente zijn opgenomen in de EHS. Opvallende (grote) elementen met een EHS-status zijn de Maashorst en de Heeswijkse Bossen.
- Voor de Aa, de Leijgraaf en de Groote Wetering is de aanduiding 'te herstellen beek' opgenomen.
- De gronden ten zuiden en westen van Heeswijk-Dinther vallen voor een groot deel binnen de beschermingszone van de natte natuurparel Wijboschbroek.

Met de vaststelling van de Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant wordt de afwaartse beweging versterkt doordat wordt voorkomen dat locaties intensieve veehouderij in extensiveringsgebieden nog kunnen uitbreiden (slot op de muur). Hierdoor is ondernemen op deze locaties minder aantrekkelijker geworden. Het gevolg hiervan kan zijn dat met 'niets doen' de provinciale doelstelling voor het extensiveringsgebied kan worden gehaald. De inzet van de regelingen VIV en 'Beëindiging Intensieve Veehouderij (BIV) is gericht op het sneller bereiken van de doelstelling door het verplaatsen, respectievelijk beëindigen van IV-locaties.

Provinciaal Waterplan

Het Provinciaal Waterplan 2010-2015 'Waar water werkt en leeft!' op 22 december 2009 in werking getreden. Het Provinciaal Waterplan (PWP) is de strategische basis voor het Brabantse waterbeleid en waterbeheer, voor de korte en lange termijn. Het houdt rekening met duurzaamheid en klimaatveranderingen. Het voormalige provinciale Waterhuishoudingsplan is naadloos over gegaan in het nieuwe PWP.

Het plan bestaat uit een strategisch deel en een operationeel deel. Het laatste vormt de basis voor de provinciale vergunningverlening voor grondwateronttrekkingen.

De plankaart Waterhuishoudkundige functies laat zien waar de verschillende functies voor het waterbeleid worden toegekend.

Ruimte voor Ruimte-regeling

De laatste jaren komt een snel toenemend aantal agrarische bedrijfsgebouwen vrij als gevolg van bedrijfsbeëindiging. Om leegstand en verval van deze bebouwing tegen te gaan is de 'Ruimte-voor-ruimte' regeling (RvR) in het leven geroepen.

De regeling heeft een directe verbetering van de ruimtelijke kwaliteit tot doel. De regeling is alleen gericht op sloop van niet meer voor intensieve veehouderij in gebruik zijnde agrarische bedrijfsgebouwen. Om dit te bereiken wordt nieuwbouw van woningen toegestaan op nader aangegeven planologisch verantwoorde locaties. Deze locaties zijn op de ontwikkelingskaart aangegeven.

Via de RvR kan worden afgeweken van de programmering voor woningbouw en zonodig ook van de regel dat aan het buitengebied geen burgerwoningen mogen worden toegevoegd.

In ruil voor de sloop van ten minste 1000 m² aan agrarische bedrijfsgebouwen en het uit de markt halen van tenminste 3500 kg fosfaat in een reconstructiegebied is nieuwbouw van een burgerwoning in het buitengebied mogelijk. Uiteraard zal een planologische afweging plaats moeten vinden om te beoordelen of een locatie geschikt is.

De regeling 'ruimte-voor-ruimte' luidt als volgt.

- In ruil voor sloop van agrarische bedrijfsgebouwen met een gezamenlijke oppervlakte van tenminste 1.000 m² en het uit de markt halen van tenminste 3.500 kg fosfaat in een reconstructiegebied mag een woning worden gebouwd; er geldt een ondergrens van tenminste 200 m² voor saldering.
- De bouw van de woning mag uitsluitend binnen de bebouwde kom plaatsvinden dan wel binnen een kernrandzone of een bebouwingscluster en dient bovendien zoveel mogelijk aan te sluiten op de bestaande bebouwing. Tevens kan een locatie worden benut die in het kader van een StructuurvisiePlus door Gedeputeerde Staten als geschikt voor woningbouw is aanvaard.
- De bouw van de woning dient te passen binnen de ruimtelijke structuur van de gemeente.
- Bouw van een woning in de groene hoofdstructuur is niet toegestaan.
- Cultuurhistorische, landschappelijke en ecologische waarden moeten behouden dan wel versterkt worden. De milieuhygiënische en waterhuishoudkundige situatie ter plaatse moet zoveel mogelijk verbeterd worden.
- De agrarische ontwikkelingsmogelijkheden van bedrijven in de nabijheid van de woning worden niet beknót.
- Een goede landschappelijke en architectonische inpassing van de woning in de omgeving dient gewaarborgd te zijn door middel van een beeldkwaliteitsplan dan wel een vergelijkbaar instrument.
- De te slopen bedrijfsgebouwen mogen geen bijzondere cultuurhistorische waarde hebben.
- Zeker gesteld moet zijn dat de realisering van de woning plaatsvindt in samenhang met de sloop van agrarische bedrijfsgebouwen en met de inlevering van fosfaatrechten van de agrarische activiteit ter plaatse.

Per woning dient te worden aangetoond dat tenminste 1.000 m² agrarische bedrijfsgebouwen zijn gesloopt en milieuwinst op de desbetreffende locatie is bereikt (d.m.v. het uit de markt halen van tenminste 3.500 kg fosfaat).

- Zeker gesteld moet zijn dat de te slopen bedrijfsgebouwen niet worden vervangen door nieuwe bebouwing en dat aan de voormalige agrarische bedrijfslocatie een passende andere bestemming wordt toegekend.

De Verbrede inzet van de aanpak Ruimte voor Ruimte (2006) is komen te vervallen met inwerking treden van de Structuurvisie en Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant.

Keur van Waterschappen

De Keur is een verordening die regelt wat wel en niet mag in of nabij oppervlaktewater en dijken. Het vaststellen van de Keur is een eigen bevoegdheid van het bestuur van het waterschap. De Keur is van belang voor iedereen die woont of werkt binnen het gebied van een waterschap. Er zijn drie keuren: Keur oppervlaktewateren, Keur waterberging, Keur waterkeringen.

De Keur bevat:

- Gebodsregels. Bijvoorbeeld de plicht om oppervlaktewateren goed te onderhouden.
- Verbodsregels. Bijvoorbeeld het verbod om een duiker in oppervlaktewateren aan te leggen.
- Gedoogplichten. Bijvoorbeeld de plicht te accepteren dat het waterschap de grond van particulieren betreedt om zijn taken uit te voeren.

Waterbeheersplan Waterschap Aa en Maas

Het Waterbeheerplan Aa en Maas 'Werken met water voor nu en later' is op 22 december 2009 in werking getreden. In het waterbeheersplan maakt het waterschap inzichtelijk wat men in de periode van 2010-2015 gaat doen. Het doel is om het watersysteem en de afvalwaterketen op orde te houden. Binnen het Waterbeheerplan wordt onderscheid gemaakt in vier maatschappelijke waterthema's.

1. Veilig- en woonbaar gebied

- Investeren in het verbeteren van dijken zodat de veiligheid tegen overstromingen blijft gewaarborgd. Hiervoor verbeterd het waterschap de vijf kilometer primaire waterkering en vijf waterkerende kunstwerken die niet aan de norm voldoen.
- De grootste knelpunten van wateroverlast oplossen.

2. Voldoende water

- De baggerachterstand verder wegwerken.
- De knelpunten in agrarische gebied oplossen door inrichtings- en beheermaatregelen.
- Het aanpakken van de verdroging van natuurgebieden.

3. Schoon water

- Onderzoeken of er verontreinigingen in de waterbodem zitten en waar nodig het betreffende waterlichaam baggeren. Daarnaast het reinigen van afvalwater.

4. Natuurlijk water

- Beek- en kreekherstel, aanleggen ecologische verbindingszones (evz's) en vispassages en problemen waterkwaliteit aanpakken (blauwalg en waterstank).

De in het plan opgenomen maatregelen worden in de vorm van vier uitvoeringsprogramma's nader geconcretiseerd. Deze uitvoeringsprogramma's worden jaarlijks zo nodig bijgesteld.

Gemeentelijk beleid

Structuurvisie Bernheze

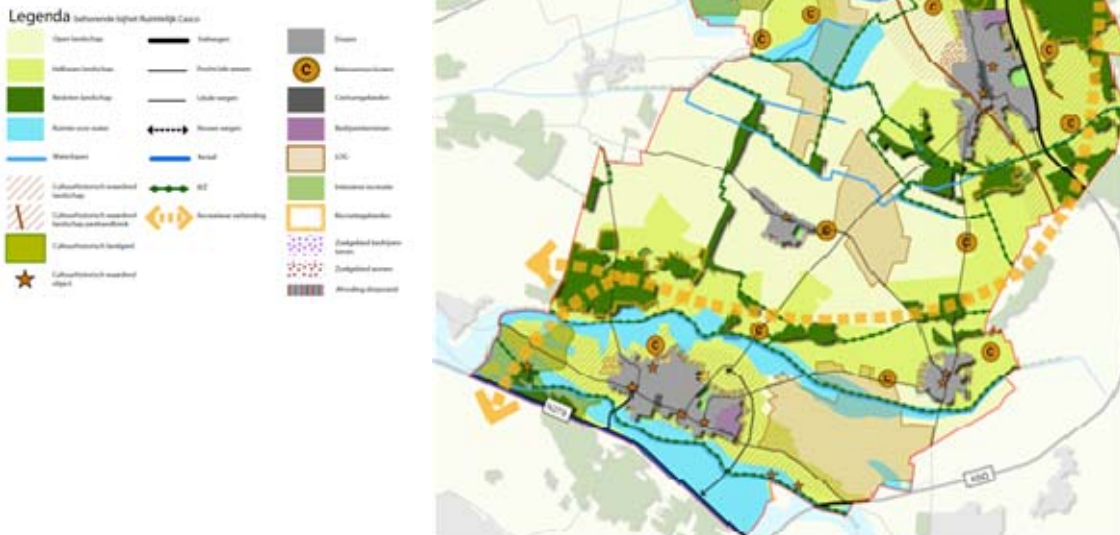
Op 11 februari heeft de gemeenteraad van Bernheze de structuurvisie geamendeerd vastgesteld. De Structuurvisie Bernheze geeft een samenhangend beeld van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het grondgebied van de gehele gemeente. De structuurvisie is een visie op hoofdlijnen en vormt daarmee een belangrijk (toetsing)kader voor het initiëren, beoordelen, afwegen en vaststellen van nieuwe ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen en projecten. In de structuurvisie staan de belangrijkste ruimtelijke ontwikkelingen beschreven voor de komende jaren. Het amendement gaat over de maximale omvang van het bedrijventerrein Heesch-West en de maximale milieucategorie van bedrijven die zich daar mogen vestigen.

Inhoud structuurvisie:

- De structuurvisie bestaat uit een globaal en statisch deel (Ruimtelijk Casco), en een flexibel en dynamisch deel (uitvoeringsprogramma).
- Dit Ruimtelijk Casco geeft op overzichtelijke wijze de koers van Bernheze weer voor de komende 10-20 jaar.
- Het uitvoeringsprogramma geeft aan hoe we instrumenten die de nieuwe Wro biedt gebruiken.
- In deze nieuwe structuurvisie is al het (relevante) nieuwe beleid ruimtelijke vertaald en zijn uitgevoerde projecten zijn opgenomen in het kaartmateriaal.
- De structuurvisie stelt belangen van de gemeente in toekomstige plannen veilig.

Afbeelding 23

Structuurvisie Bernheze

De toekomstige ontwikkeling van de gemeente Bernheze vindt haar basis in twee kwaliteiten: enerzijds haar groene kwaliteiten, zowel in het grote middengebied, als in en rondom de kernen; anderzijds haar woonkwaliteiten, met een gevarieerd aanbod vanuit de vijf kernen.

Bernheze wil de komende jaren nog steeds een groene gemeente zijn, met 'rust' en 'ruimte' als karaktertrekken daarbinnen. Daarvoor is het nodig dat er continu naar een balans gezocht wordt met betrekking tot die functies die Bernheze groen maken: de agrarische functies, de ecologische functies en de toeristisch-recreatieve functies. In de nabije toekomst zal steeds duidelijker worden dat vervaechting van deze functies noodzakelijk is om het kwaliteitsniveau van de groene gemeente op peil te houden. Daarbij gaat het niet zozeer om 'meer', maar juist om 'meer variatie'.

Woonvisie 2005-2015 Bernheze

In 2005 is een woonvisie opgesteld voor de gemeente Bernheze. In oktober 2008 is een herijking van de woonvisie van de gemeente Bernheze vastgesteld. De inhoudelijke ambities van de Woonvisie 2005-2015 zijn hierbij overeind gebleven.

De Bernhezer Woonvisie werkt een beleid uit, dat grotendeels in het verlengde ligt van de provinciale Uitwerkingsplannen Waalboss en Uden/Veghel en omstreken. Daarbinnen doet de gemeente eigen keuzes, mede gebaseerd op het gemeentelijk woningmarktonderzoek 2004.

Hoofddoel van het woonbeleid van de gemeente Bernheze is het voorzien in de eigen woningbehoefte. Dat leidt tot een aantal keuzes op de verschillende deelterreinen van wonen en volkshuisvesting:

- Een maximale inzet tot het realiseren van het noodzakelijke bouwprogramma. Daarbij gaat het niet om 'bouwen-bouwen-bouwen', maar om een strategische toevoeging aan de woningvoorraad die:
 - de huidige gestagneerde woningmarkt weer vlot trekt;
 - zo groot mogelijke doorstromingseffecten heeft;
 - afgestemd is op wat de woonconsumenten willen en op wat zij zich kunnen veroorloven.
- Een geëigende aanpak van de herstructurering, zowel in de huur- als in de koopsector.
- Een doelgroepenbeleid, gericht op starters, senioren en lagere inkomensgroepen.
- Een kernenbeleid op basis van de Structuurvisie.

Voor de kern Heesch geldt als uitgangspunt dat ruimer gebouwd kan worden dan alleen voor de eigen woningbehoefte. Heesch draagt via bedrijfsterreinontwikkeling immers bij aan de regionale ontwikkeling Waalboss. Bij die economische functie behoren ook woonmogelijkheden te worden geboden. Het woonbeleid van de gemeente zal van tijd tot tijd moeten worden bijgesteld als gevolg van ontwikkelingen binnen en buiten de gemeente. De gedachten gaan daarbij uit naar bijstelling van de hoofdlijnen van beleid één maal per vier jaar en bijstelling van concretere programmaonderdelen eenmaal per jaar.

In de herijking 'Wonen in Bernheze 2008-2015' zijn er twee veranderingen ten aanzien van de 'Woonvisie 2005-2015'. Ten eerste wordt de Woonagenda inhoudelijk uitgebreid met een aantal nieuwe agendapunten en vindt er een herschikking plaats. Dit uit zich in een vijftal agendapunten: de productie van woningen, bouwen voor doelgroepen, integratie wonen-zorgwelzijn, energie, duurzaamheid en veiligheid en bijzondere groepen. Ten tweede zal de gemeente een gewijzigde, aangescherpte koers varen met betrekking tot de uitwerking en het operationeel maken van het woonbeleid: sociale doelstellingen van het woonbeleid krijgen meer prioriteit en de (middel) dure woningbouw zal een beperkte inhoudelijke sturing krijgen.

Verkeersstructuurplan Bernheze

Het verkeersstructuurplan is een gemeentelijk beleidskader voor de verkeersstructuren. Het is richtinggevend en fungeert als leidraad voor de komende jaren. Met het verkeersstructuurplan als kader kunnen concrete uitvoeringsplannen worden opgesteld. Zo wordt de verkeersfunctie van wegen en transportroutes voor in 2020 weergegeven. Daarnaast zijn de wegen ingedeeld in een categorisering, waar onderscheidt wordt gemaakt tussen wegen binnen en wegen buiten de bebouwde kom.

Landschapsontwikkelingsplan

Om het beheer en versterking van de natuurgebieden op het grondgebied van de gemeente Bernheze optimaal te regelen is een Landschapsplan opgesteld. De ligging van de gemeente Bernheze op de Peelhorst en in de Centrale Slenk zorgt voor de karakteristieke landschappen en daarbij behorende natuurwaarden. Het landschapsbeleid van de gemeente richt zich op diversiteit en een landschap dat past bij het functionele gebruik.

Een landschappelijk raamwerk vormt hiervoor de basis. Hierin zijn de ecologische functies, de cultuurhistorische waarden en de landschappelijke (visuele) waarden in de te onderscheiden deelgebieden bepalend. Per deelgebied zijn er specifieke landschapselementen en karakteristieken. Vanwege de identiteit van het gebied is beheer, uitbreiding en versterking van het landschappelijke raamwerk nodig. Het landschapsplan fungeert als basis hiervoor. Hierin is de gemeentelijke visie geprojecteerd op de meest gewenste ontwikkelingen van de ecologische, visueel ruimtelijke en cultuurhistorische waarden die aan het buitengebied verbonden zijn. Het plan geeft een kader om knelpunten en ontwikkelingen in het buitengebied te toetsen.

De analyse van het gebied leidt tot uitgangspunten voor het beleid voor landschap en natuur in de gemeente Bernheze. Door rijk en provincie is ruimtelijk beleid ontwikkeld om de kwaliteiten van het landschap te behouden, te versterken en om functieveranderingen te sturen. Op lokaal niveau geeft de gemeente met het Landschapsplan vanuit de belangen van natuur en landschap sturing aan de aanpak van deze problematiek. De gemeente streeft naar behoud, herstel en versterking van de visueel ruimtelijke, cultuurhistorische en ecologische waarden, afgestemd op de hoofdfunctie landbouw.

Waterplan

Het Waterplan vormt een beleidsdocument voor het waterbeheer voor het grondgebied van de gemeente Bernheze. In het Waterplan Bernheze wordt een integrale visie en uitvoeringsprogramma voor zowel het watersysteem als de waterketen, en voor het water van zowel kwalitatieve als kwantitatieve aspecten.

Deze visie kan een belangrijke rol spelen bij de afstemming tussen het water en de ruimtelijke ordening. Voor onderhavig bestemmingsplan zijn de volgende uitgangspunten van belang:

- Ontwikkeling van de Aa, de Leijgraaf en de Grote Wetering als herkenbare beeksystemen met een natuurlijk karakter. De beken versterken de identiteit en toeristisch-recreatieve functie van de gemeente en vormen evz's.
- Bescherming van de natte natuurparels (Kasteel Heeswijk en beekdal van de Aa) en verdrogingsgevoelige gebieden (De Bleekenen de Maashorst).
- Zichtbaar maken van wijst rond de Peellandbreuk.

In de nota recreatie en toerisme zijn de speerpunten voor het recreatief/toeristisch beleid benoemd:

- Duurzaam onderhouden en versterken van de basis van het recreatief/toeristisch product: natuur, landschap, erfgoed en routenetwerk.
- Verbreden van mogelijkheden voor recreatieve voorzieningen.

Nota Recreatie en Toerisme 2008-2012

In de nota recreatie en toerisme zijn de speerpunten voor het recreatief/toeristisch beleid benoemd:

- Duurzaam onderhouden en versterken van de basis van het recreatief/toeristisch product: natuur, landschap, erfgoed en routenetwerk.
- Verbreden van mogelijkheden voor recreatieve voorzieningen.
- Verbanden leggen en samenwerken voor ontwikkeling van nieuwe producten (routenetwerk, thema's).

- Bekendmaken en verbeteren zichtbaarheid recreatief aanbod.

Nota Grondbeleid Bernheze 'De grondslag voor de toekomst'

In de Nota Grondbeleid staat het beleid ten aanzien van grondexploitatie beschreven. De vraag is wat de gemeente Bernheze zal en kan doen als zij niet in de gelegenheid is om gronden aan te kopen of deze niet wenst aan te kopen. In deze situaties kan de gemeente dan ook geen inhoud geven aan proactieve grondpolitiek (gronden verwerven en kopen) en is de gemeente aangewezen op facilitaire grondpolitiek (als de gemeente niet wil of kan aankopen).

De strategische keuze die voorziet in het voeren van regie en het streven naar (een optimalisering van de) economische uitvoerbaarheid van bestemmingsplannen, is het best te realiseren als de gemeente Bernheze (pro)actief grondbeleid voert. De gemeente zal hierbij trachten tegen gunstige condities gronden te verwerven in een eerder stadium dan tot op heden veelal het geval was. De bedoeling hiervan is om de grondpositie van de gemeente bij de (toekomstige) ontwikkeling en realisatie van het gemeentelijk ruimtelijk beleid zodanig te verstevigen, dat de doelstellingen van het voeren van regie en het zorg dragen voor een economische uitvoerbaar ruimtelijk beleid op een optimale manier invulling gegeven kan worden.

Gebiedsvisie en Verordening Wet Geurhinder en veehouderij

In de Wet Geurhinder en Veehouderij staan standaard normen voor de geurbelasting die op woningen en andere geurgevoelige objecten aanwezig mogen zijn.

In situaties waar al teveel geurhinder is, zal de veehouderij geen ruimte meer krijgen voor groei en mogen er geen nieuwe woningen meer bij komen.

Dit betekent dat het bouwen van woningen wordt beïnvloed door de aanwezige geurbelasting en dat de groei van veehouderijen andersom ook beïnvloed wordt door de aanwezigheid van woningen. Om een goede balans te krijgen tussen deze twee belangen hebben gemeenten de ruimte gekregen om eigen beleid te maken en met een gebiedsvisie en Verordening andere normen vast te stellen.

Op basis van de gebiedsvisie heeft de gemeenteraad in 2008 een verordening vastgesteld, waarin per type gebied een normstelling is opgenomen. De normen voor geurbelasting uit de WGV zijn in de gebiedsvisie aangepast op basis van de volgende uitgangspunten.

Specifiek gebiedsvisie Wet Geurhinder en Veehouderij Bernheze

- De norm in de kernen blijft hetzelfde als in de wet is opgenomen, dat betekent wel dat de mogelijkheden voor woningbouw (bijvoorbeeld inbreiding en woningsplitsing) in die gebieden beperkt wordt waar de geurhinder boven deze norm komt.
- De norm in de gebieden rondom de kernen verzwaren om daar het vertrek van de intensieve veehouderijen te stimuleren.
- De norm in de landbouwontwikkelingsgebieden versoepelen om de trek naar de landbouwontwikkelingsgebieden te stimuleren (vanuit de extensiveringsgebieden).
- De locaties voor de woningbouwprojecten (uitbreidingswijken) bij de dorpen versoepelen om de bouw van de woningen mogelijk te maken.

- De norm voor de bestaande bedrijventerreinen versoepelen om hier meer ontwikkelingsruimte te krijgen.
- De standaardnorm voor het overige buitengebied blijft hetzelfde als in de wet is opgenomen.

Ontwikkelingsplan Landbouwontwikkelingsgebieden Bernheze

Het ontwikkelingsplan Landbouwontwikkelingsgebieden Bernheze is in 2007 opgesteld. In het ontwikkelingsplan is gekeken naar de maximale ontwikkelingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderijen, onder andere op basis van de destijds geldende milieuregelgeving en de omvang en type van bestaande bedrijven. Het ontwikkelplan is doorgerend op negatieve effecten: dus effecten van uitbreidingen van- en omschakelingen naar intensieve veehouderijen in de LOG's. Het ontwikkelplan is als studie afgerond en bevat analyses van mogelijke invullingen van de LOG's. Het ontwikkelplan is niet vertaald in de beleidsregels en vormt daarmee formeel gezien geen beleidskader.

BIJLAGE 3

Retrospectieve toets

Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Bernheze (1998) kent deze herziening een aantal wijzigingen. De retrospectieve toets dient de 'planologisch relevante' wijzigingen aan te geven. Er is gekozen voor drie categorieën:

- Bouwblokvergrotingen.
- Woningen.
- Overige wijzigingen.

1. Bouwblokvergrotingen

Wat betreft de bouwblokvergrotingen is de grens van 'planologisch relevant' op 1000 m² gelegd. Er is voor deze grens gekozen omdat het wettelijk stelsel uitgaat van uitbreiding van ten minste 1000 m² wil er sprake zijn van een 'bouwplan' (artikel 6.2.1. Bro).

2. Woningen

Het toevoegen van woningen is een belangrijke ruimtelijke verandering. In het nieuwe bestemmingsplan buitengebied zijn er twee categorieën te onderscheiden. Ten eerste zijn een aantal woningen gelegaliseerd die onder het overgangsrecht vielen. Deze legalisatie is in 1993 toegezegd, maar in het vigerende plan desondanks niet opgenomen. Ten tweede zijn er woningen toegevoegd (woningsplitsing, maar vooral Ruimte-voor-Ruimte). Ook deze zijn opgenomen in de voorliggende retrospectieve toets.

3. Overige wijzigingen

In deze categorie vallen alle overige planologisch relevante wijzigingen.

Alle wijzigingen die tussen de vaststelling van het vigerende plan in 1998 en de huidige herziening al via de Provincie zijn doorgevoerd (aparte procedures) veronderstellen wij als bekend. Deze zijn dan ook niet opgenomen in deze retrospectieve toets.

BOUWBLOKVERGROTINGEN

Straatnaam	Nummer	Postcode	Wijziging	Toegestane bebouwing vigerend plan	Toegestane bebouwing herziening
Berkvenseweg	2	5473 NN	Bouwblokvergroting toegekend naar aanleiding van de bouwblokkeninventarisatie in 2008.	12792m ²	13700m ²
De Bleken	7	5473 VV	Bouwblokvergroting toegekend naar aanleiding van de bouwblokkeninventarisatie in 2008.	11500m ²	15000m ²
Fokkershoek	4	5473 VD	Bouwblokvergroting toegekend naar aanleiding van de bouwblokkeninventarisatie in 2008.	5750m ²	6875m ²
Langstraat	13	5388 VS	Bouwblokvergroting toegekend naar aanleiding van de bouwblokkeninventarisatie in 2008.	8380m ²	13600m ²
Langstraat	15	5388 VS	Bouwblokvergroting toegekend naar aanleiding van de bouwblokkeninventarisatie in 2008.	8185m ²	11385m ²
Laverdonk	5a	5473 KX	Bouwblokvergroting toegekend naar aanleiding van de bouwblokkeninventarisatie in 2008.	0,76 ha.	0,95 ha.
Liniedijk	1	5473 NR	Bouwblokvergroting toegekend naar aanleiding van de bouwblokkeninventarisatie in 2008.	13540m ²	17600m ²
Loosbroekseweg	48	5388 VP	Bouwblok met aanduiding sb-bbi vergroot i.v.m. uitbreiding inclusief landschappelijke inpassing en	2120m ²	3400m ²

Straatnaam	Nummer	Postcode	Wijziging	Toegestane bebouwing vigerend plan	Toegestane bebouwing herziening
			waterberging		
Loosbroekseweg	50	5388 VP	Agrarisch bouwblok van vorm veranderd.	30265m2	30265m2
Rukven	9a	5473 VS	Bouwblokvergroting toegekend naar aanleiding van de bouwblokkeninventarisatie in 2008.	12150m2	13100m2
Venhofstraat	9	5384 SZ	Bouwblokvergroting toegekend naar aanleiding van de bouwblokkeninventarisatie in 2008.	14997m2	25000m2
Vosbergstraat	30	5384 ST	Bouwblokvergroting toegekend naar aanleiding van de bouwblokkeninventarisatie in 2008.	9350m2	15000m2
Wijststraat	16	5384 RB	Bouwblokvergroting toegekend naar aanleiding van de bouwblokkeninventarisatie in 2008.	4860m2	12000m2

WONINGEN

Straatnaam	Nummer	Postcode	Wijziging	Toegestane bebouwing vigerend plan	Toegestane bebouwing herziening
Dorpsstraat	6	5471 NB	Woning wordt gesplitst en daarvoor worden stallen gesloopt. Plan loopt mee in de procedure van het bestemmingsplan buitengebied.	nvt	nvt
Dorpsstraat	71	5472 PJ	Legalisatie van de woning in verband met overgangsrechtelijke situatie. In 1993 is door het toenmalige college van Heeswijk-Dinther bepaald dat dit adres in aanmerking komt voor legalisatie.	nvt	350m3
Fokkershoek	7	5473 VD	Legalisatie van de woning in verband met overgangsrechtelijke situatie. In 1993 is door het toenmalige college van Heeswijk-Dinther bepaald dat dit adres in aanmerking komt voor legalisatie.	nvt	350m3
Fokkershoek	13	5473 VD	Legalisatie van de woning in verband met overgangsrechtelijke situatie. In 1993 is door het toenmalige college van Heeswijk-Dinther bepaald dat dit adres in aanmerking komt voor legalisatie.	nvt	350m3
Fokkershoek	19	5473 VD	Legalisatie van de woning in verband met overgangsrechtelijke situatie. In 1993 is door het toenmalige college van Heeswijk-Dinther bepaald dat dit adres in aanmerking komt voor legalisatie.	nvt	350m3
Galgenberg	7	5473 VM	Legalisatie van de woning in verband met overgangsrechtelijke situatie. In 1993 is door het toenmalige college van Heeswijk-Dinther bepaald dat dit adres in aanmerking komt voor legalisatie.	nvt	350m3
Heibloemsedijk	9a	5473 TC	Legalisatie van de woning in verband met overgangsrechtelijke situatie. In 1993 is door het toenmalige college van Heeswijk-Dinther bepaald dat dit adres in aanmerking komt voor legalisatie.	nvt	350m3
Heibloemsedijk	11a	5473 TC	Legalisatie van de woning in verband met overgangsrechtelijke situatie. In 1993 is door het toenmalige college van Heeswijk-Dinther bepaald dat dit adres in aanmerking komt voor legalisatie.	nvt	350m3
Heide	3	5473 TB	Legalisatie van de woning in verband met overgangsrechtelijke situatie. In 1993 is door het toenmalige college van Heeswijk-Dinther bepaald dat dit adres in aanmerking komt voor legalisatie.	nvt	350m3
Heikantsedijk	1	5473 RL	Legalisatie van de woning in verband met	nvt	350m3

Straatnaam	Nummer	Postcode	Wijziging	Toegestane bebouwing vigerend plan	Toegestane bebouwing herziening
			overgangsrechtelijke situatie. In 1993 is door het toenmalige college van Heeswijk-Dinther bepaald dat dit adres in aanmerking komt voor legalisatie.		
Hoge Broekstraat	3a	5473 XM	Legalisatie van de woning in verband met overgangsrechtelijke situatie. In 1993 is door het toenmalige college van Heeswijk-Dinther bepaald dat dit adres in aanmerking komt voor legalisatie.	nvt	350m3
Hoge Broekstraat	5	5473 XM	Legalisatie van de woning in verband met overgangsrechtelijke situatie. In 1993 is door het toenmalige college van Heeswijk-Dinther bepaald dat dit adres in aanmerking komt voor legalisatie.	nvt	350m3
Hoge Broekstraat	7	5473 XM	Legalisatie van de woning in verband met overgangsrechtelijke situatie. In 1993 is door het toenmalige college van Heeswijk-Dinther bepaald dat dit adres in aanmerking komt voor legalisatie.	nvt	350m3
Hommelsedijk	37a	5473 RE	Legalisatie van de woning in verband met overgangsrechtelijke situatie. In 1993 is door het toenmalige college van Heeswijk-Dinther bepaald dat dit adres in aanmerking komt voor legalisatie.	nvt	350m3
Hoog Beugt	18	5473 KP	Agrarisch bouwblok is omgezet naar een burgerwoning.	nvt	750m3
Jan vd Boomstraat	1	5473 VZ	Legalisatie van de woning in verband met overgangsrechtelijke situatie. In 1993 is door het toenmalige college van Heeswijk-Dinther bepaald dat dit adres in aanmerking komt voor legalisatie.	nvt	350m3
Kaathovensedijk	6	5473 VP	2 vergunde woningen	nvt	750m3 per woning
Kaathovensedijk	10	5473 VP	Legalisatie van de woning in verband met overgangsrechtelijke situatie. In 1993 is door het toenmalige college van Heeswijk-Dinther bepaald dat dit adres in aanmerking komt voor legalisatie.	nvt	350m3
Klein Kantje	13	5388 XD	Toevoeging van een ruimte-voor-ruimte woning. Plan loopt mee in de procedure van het bestemmingsplan buitengebied.	nvt	1000m3 per woning
Koffiestraat	27a	5473 RP	Legalisatie van de woning in verband met overgangsrechtelijke situatie. In 1993 is door het toenmalige college van Heeswijk-Dinther bepaald dat dit adres in aanmerking komt voor legalisatie.	nvt	350m3
Lange Kruisdelstraat	1	5473 KG	Omzetten in woning, bedrijf is beëindigd en het grootste deel van de bebouwing is al gesloopt.	nvt	750m3
Meerstraat	41a	5473 VX	Legalisatie van de woning in verband met overgangsrechtelijke situatie. In 1993 is door het toenmalige college van Heeswijk-Dinther bepaald dat dit adres in aanmerking komt voor legalisatie.	nvt	350m3
Nistelrodesedijk	2a	5472 LB	Legalisatie van de woning in verband met overgangsrechtelijke situatie. In 1993 is door het toenmalige college van Heeswijk-Dinther bepaald dat dit adres in aanmerking komt voor legalisatie.	nvt	350m3
Poststraat	6a	5473 NC	Legalisatie van de woning in verband met overgangsrechtelijke situatie. In 1993 is door het toenmalige college van Heeswijk-Dinther bepaald dat dit adres in aanmerking komt voor legalisatie.	nvt	350m3

Straatnaam	Nummer	Postcode	Wijziging	Toegestane bebouwing vigerend plan	Toegestane bebouwing herziening
Ruijterweg Oost	3		Gesplitste woning, bedrijf beëindigd	nvt	750m3
Veldstraat	39	5473 AJ	Woning met beperkte inhoud, al twee keer onder overgangsrecht gevallen, nu op basis van de inspraak reactie een woonbestemming opgenomen, met de aanduiding sw-bi.	nvt	350m3
Vorstenbosseweg	23a	5473 NG	Legalisatie van de woning in verband met overgangsrechtelijke situatie. In 1993 is door het toenmalige college van Heeswijk-Dinther bepaald dat dit adres in aanmerking komt voor legalisatie.	nvt	350m3
Zandkant	9a	5473 TA	Legalisatie van de woning in verband met overgangsrechtelijke situatie. In 1993 is door het toenmalige college van Heeswijk-Dinther bepaald dat dit adres in aanmerking komt voor legalisatie.	nvt	350m3
Zoggelsestraat	85/85a	5384 VD	Gesplitste woning; woning is al lange tijd gesplitst, is nu dubbele woonbestemming opgenomen.	nvt	Bestaande inhoud

OVERIGE WIJZIGINGEN

Straatnaam	Nummer	Postcode	Wijziging	Toegestane bebouwing vigerend plan	Toegestane bebouwing herziening
Derpt	15	5476 VW	De huidige boerderij met enkele stallen en schuren wordt gewijzigd in een hondencentrum. De stallen worden hiervoor verbouwd. Daarnaast wordt het achterhuis verbouwd tot aanleunwoning (2 ^{de} bedrijfswoning). Het plan loopt mee in de procedure van het bestemmingsplan buitengebied.	1538m2	1538m2
Dorpsstraat	88	5471 NA	Bedrijfspandsplitsing.	585m2	585m2
De Bleken	2b	5473 VV	Bedrijf is beëindigd (BIV-regeling), de bedrijfswoning wordt als burgerwoning opgenomen.	nvt	750m3
Krommendelseweg	2	5472 PM	Bedrijf beëindigd, beide bedrijfswoningen als burgerwoning opgenomen.	nvt	750m3
Laag Beugt	3c 3d	5473 KB	Een woning (3d) wordt verplaatst en er wordt een hondenspension gerealiseerd op de plek van de oude varkensboerderij. Het plan loopt mee in de procedure van het bestemmingsplan buitengebied.	nvt	nvt
Meerstraat	55/57	5473 VX	Bedrijf is beëindigd (BIV-regeling), de twee bedrijfswoningen worden als burgerwoning opgenomen.	nvt	750m3
Palmenweg	5	5388 SG	De bestemming wordt gewijzigd naar recreatie met nevenactiviteiten vanwege het realiseren van recreatieve voorzieningen in een oude stal. Het plan loopt mee in de procedure van het bestemmingsplan buitengebied.	nvt	nvt
Zandkant	5a	5473 TA	Camping de Meerdonk wordt in het bestemmingsplan buitengebied apart bestemd. Centrumvoorzieningen (max 615 m2) voor kamperen worden opgenomen evenals een beheerderswoning (750 m3).	nvt	615m2 750m3

BIJLAGE 4 Milieueffectrapportage intensieve veehouderij

BIJLAGE 5 Aanvulling milieueffectrapportage intensieve veehouderij

BIJLAGE 6 Nota van Zienswijzen

BIJLAGE 7 Ruimtelijke Onderbouwing Laag-Beugt 3c

BIJLAGE 8 Gezondheidseffectscreening (GES)